**ЗАКОН ЗА ОБЩЕСТВЕНИТЕ ПОРЪЧКИ** ... 14
ЧАСТ ПЪРВА ... 14
ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ... 14
Глава първа ... 14
ЦЕЛ И ПРИНЦИПИ ... 14
Предмет и цел ... 14
Принципи ... 15
Глава втора ... 15
ПРИЛОЖНО ПОЛЕ ... 15
Обекти на обществените поръчки ... 15
Изключения ... 16
Възложители на обществени поръчки ... 22
Упълномощаване при обществени поръчки ... 24
Съвместно възлагане на обществени поръчки ... 24
Съвместно възлагане на обществени поръчки с възложители от други държави членки на Европейския съюз ... 24
Кандидати, участници и изпълнители ... 25
Стойностни прагове ... 26
Методи за изчисляване на прогнозната стойност на обществените поръчки ... 28
Смесени обществени поръчки ... 30
Запазени обществени поръчки ... 31
Запазени поръчки за определени услуги ... 31
ЧАСТ ВТОРА ... 32
ПРАВИЛА ЗА ВЪЗЛАГАНЕ ... 32
Глава трета ... 32
ПРОЦЕДУРИ ЗА ВЪЗЛАГАНЕ ... 32
Видове процедури ... 32
Приложими процедури ... 33
Глава четвърта ... 33
ПУБЛИЧНОСТ И ПРОЗРАЧНОСТ ... 33
Раздел I ... 33
РЕШЕНИЯ И ОБЯВЛЕНИЯ ... 33

Решения ... 34
Предварителни обявления ... 35
Обявление за обществена поръчка ... 36
Обявление за изменение или допълнителна информация ... 36
Обявление за възлагане на поръчка ... 36
Обявление за изменение на договор за обществена поръчка или рамково споразумение в срока на неговото действие ... 37
Обявление за доброволна прозрачност ... 37
Обявления при конкурс за проект ... 37
Раздел II ... 38
ПУБЛИКУВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯТА ... 38
Форма и начин на публикуване на обявленията ... 38
Регистър на обществените поръчки ... 38
Раздел III ... 39
ДОКУМЕНТАЦИЯ ЗА ОБЩЕСТВЕНА ПОРЪЧКА ... 39
Съдържание ... 39
Раздел IV ... 40
ОБМЕН НА ИНФОРМАЦИЯ ... 40
Правила за предаване на информация ... 40
Достъп до документацията по електронен път ... 43
Разяснения по документацията ... 44
Покани до кандидатите ... 44
Информиране на кандидатите и участниците в процедурата ... 44
Глава пета ... 46
ПОДГОТОВКА НА ПРОЦЕДУРАТА ... 46
Раздел I ... 46
ПРЕДВАРИТЕЛНИ ДЕЙСТВИЯ ... 46
Пазарни консултации ... 46
Изисквания при определяне на сроковете за получаване на оферти и заявления за участие ... 47
Обособени позиции ... 47
Номенклатури ... 48
Условия за изпълнение на поръчките ... 48

Раздел II ..... 49
ТЕХНИЧЕСКИ СПЕЦИФИКАЦИИ. МАРКИРОВКИ. ПРОТОКОЛИ ОТ ИЗПИТВАНИЯ ..... 49
Определяне на техническите спецификации ..... 49
Специфични условия при определяне на техническите спецификации ..... 50
Ограничения за отстраняване ..... 50
Маркировки ..... 51
Протоколи от изпитване, сертифициране и други доказателства ..... 52
Варианти ..... 52
Глава шеста ..... 53
ИЗИСКВАНИЯ КЪМ КАНДИДАТИТЕ И УЧАСТНИЦИТЕ ..... 53
Раздел I ..... 53
ЛИЧНО СЪСТОЯНИЕ НА КАНДИДАТИТЕ И УЧАСТНИЦИТЕ ..... 53
Основания за задължително отстраняване ..... 53
Основание за незадължително отстраняване ..... 54
Възникване на основанията за отстраняване ..... 55
Мерки за доказване на надеждност ..... 56
Доказване липса на основанията за отстраняване ..... 57
Раздел II ..... 57
КРИТЕРИИ ЗА ПОДБОР ..... 57
Общи изисквания ..... 57
Годност за упражняване на професионалната дейност ..... 58
Икономическо и финансово състояние ..... 59
Документи за доказване на икономическо и финансово състояние ..... 60
Технически и професионални способности ..... 60
Документи за доказване на техническите и професионалните способности ..... 61
Използване на капацитета на трети лица ..... 63
Подизпълнители ..... 64
Раздел III ..... 65
ДЕКЛАРИРАНЕ НА ЛИЧНО СЪСТОЯНИЕ И СЪОТВЕТСТВИЕ С КРИТЕРИИТЕ ЗА ПОДБОР ..... 65
Единен европейски документ за обществени поръчки ..... 65
Раздел IV ..... 66

ОФИЦИАЛНИ СПИСЪЦИ НА ОДОБРЕНИ СТОПАНСКИ СУБЕКТИ И СЕРТИФИЦИРАНЕ ОТ ОРГАНИ ..... 66
Доказване чрез вписване в официални списъци или сертифициране от органи ..... 66
Официални списъци на одобрените стопански субекти и сертифициране от органи ..... 67
Раздел V ..... 67
КРИТЕРИИ ЗА ВЪЗЛАГАНЕ НА ПОРЪЧКИТЕ ..... 67
Видове критерии за възлагане ..... 67
Оценка на разходите за целия жизнен цикъл ..... 69
Необичайно ниски оферти ..... 70
Глава седма ..... 71
ПРОЦЕДУРИ ИЗПОЛЗВАНИ ОТ ПУБЛИЧНИ ВЪЗЛОЖИТЕЛИ ..... 71
Правила за избор на процедура ..... 71
Открита процедура ..... 72
Ограничена процедура ..... 72
Състезателна процедура с договаряне ..... 73
Провеждане на преговори ..... 74
Състезателен диалог ..... 75
Партньорство за иновации ..... 76
Процедура на договаряне без предварително обявяване ..... 78
Конкурс за проект ..... 80
Глава осма ..... 81
ТЕХНИКИ И ИНСТРУМЕНТИ ЗА ЕЛЕКТРОННИ И КОМБИНИРАНИ ПОРЪЧКИ/СЪВМЕСТНИ ПОРЪЧКИ ..... 81
Раздел I ..... 81
РАМКОВО СПОРАЗУМЕНИЕ ..... 81
Общи изисквания ..... 81
Сключване на договор в резултат на рамково споразумение ..... 82
Раздел II ..... 83
ДИНАМИЧНИ СИСТЕМИ ЗА ПОКУПКИ ..... 83
Общи изисквания ..... 83
Създаване на динамична система за покупки ..... 83
Включване на кандидати в динамичната система за покупки ..... 84

Възлагане на обществени поръчки чрез динамична система ..... 84
Актуализиране на информацията ..... 85
Удължаване и прекратяване на системата ..... 85
Раздел III ..... 85
ЕЛЕКТРОНЕН ТЪРГ ..... 85
Общи изисквания ..... 86
Провеждане на електронен търг ..... 86
Приключване на електронния търг ..... 87
Раздел IV ..... 88
ЕЛЕКТРОННИ КАТАЛОЗИ ..... 88
Общи изисквания ..... 88
Използване на електронен каталог при рамково споразумение ..... 89
Използване на електронен каталог при динамична система за покупки ..... 89
Раздел V ..... 89
ЦЕНТРАЛИЗИРАНО ВЪЗЛАГАНЕ ..... 89
Централен орган за покупки ..... 90
Създаване на централни органи за покупки ..... 90
Електронизиране на централизираното възлагане ..... 90
Използване на централен орган за покупки, установен в друга държава членка ..... 91
Глава девета ..... 91
ПРОВЕЖДАНЕ НА ПРОЦЕДУРИ ЗА ВЪЗЛАГАНЕ НА ОБЩЕСТВЕНИ ПОРЪЧКИ ..... 91
Откриване ..... 91
Изменение на условията ..... 91
Заявяване на участие ..... 92
Поверителност ..... 93
Комисия ..... 93
Разглеждане на заявления за участие и оферти ..... 94
Намаляване на броя на кандидатите, които да бъдат поканени за участие ..... 94
Приемане на работата на комисията ..... 95
Глава десета ..... 96
ПРИКЛЮЧВАНЕ НА ПРОЦЕДУРАТА ..... 96
Окончателни решения по процедурата ..... 96

Избор на изпълнител на обществената поръчка ... 96
Прекратяване на процедурата ... 96
Отмяна на решение ... 98
Глава единадесета ... 98
ГАРАНЦИИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ. ДОГОВОР ЗА ОБЩЕСТВЕНА ПОРЪЧКА. ... 98
Раздел I ... 98
ГАРАНЦИИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ ... 98
Гаранция за изпълнение ... 98
Раздел II ... 99
ДОГОВОР ЗА ОБЩЕСТВЕНА ПОРЪЧКА ... 99
Сключване на договор ... 99
Срок на договорите за обществени поръчки ... 100
Договор под условие ... 100
Изисквания при изпълнението на договорите ... 101
Изменение на договор за обществена поръчка и рамкови споразумения ... 101
Прехвърляемост на вземания ... 103
Прекратяване на договор за обществена поръчка ... 103
Унищожаеми договори или рамкови споразумения ... 103
Субсидиарно прилагане ... 104
Глава дванадесета ... 104
ДОСИЕ НА ОБЩЕСТВЕНАТА ПОРЪЧКА ... 104
Документиране и отчетност ... 104
Срок за съхраняване ... 104
Част трета ... 105
НЯКОИ СПЕЦИАЛНИ ПРАВИЛА ПРИ ВЪЗЛАГАНЕ НА ОБЩЕСТВЕНИ ПОРЪЧКИ ОТ СЕКТОРНИ ВЪЗЛОЖИТЕЛИ ... 105
Глава тринадесета ... 105
СЕКТОРНИ ДЕЙНОСТИ ... 105
Видове ... 105
Природен газ и топлинна енергия ... 105
Електроенергия ... 106
Водоснабдяване ... 106

Транспортни услуги ... 107
Експлоатация на географска област ... 107
Пощенски услуги ... 107
Глава четиринадесета ... 107
ИЗКЛЮЧВАНЕ НА СЕКТОРНА ДЕЙНОСТ ... 107
Дейности, пряко изложени на конкуренция ... 108
Процедура за изключване на секторна дейност от приложното поле на закона ... 108
Глава петнадесета ... 109
ВЪЗЛАГАНЕ НА ОБЩЕСТВЕНИ ПОРЪЧКИ ... 109
Раздел I ... 109
ПРОЦЕДУРИ ... 109
Правила за избор на процедура за възлагане на обществена поръчка от секторни възложители ... 109
Открита процедура ... 109
Ограничена процедура ... 110
Процедура на договаряне с предварителна покана за участие ... 110
Състезателен диалог ... 111
Партньорство за иновации ... 112
Договаряне без предварителна покана за участие ... 114
Конкурс за проект ... 114
Раздел II ... 115
ТЕХНИКИ И ИНСТРУМЕНТИ ЗА ЕЛЕКТРОННИ И КОМБИНИРАНИ ПОРЪЧКИ ... 115
Динамична система за покупки ... 115
Раздел III ... 116
КВАЛИФИКАЦИОННИ СИСТЕМИ ... 116
Създаване на квалификационни системи ... 116
Възлагане на поръчка чрез квалификационна система ... 117
Поверителност при квалификационна система ... 118
Раздел IV ... 118
КАНДИДАТИ И УЧАСТНИЦИ ... 118
Основания за отстраняване и критерии за подбор ... 118

Предоставяне на техническите спецификации за регулярно възлагани поръчки и поръчки, за които като покана за участие в процедура се използва периодично индикативно обявление ..... 119
Оферти, включващи продукти с произход от трети държави ..... 119
Част четвърта ..... 120
СПЕЦИАЛНИ ПРАВИЛА ПРИ ВЪЗЛАГАНЕ НА ОБЩЕСТВЕНИ ПОРЪЧКИ В ОБЛАСТИТЕ ОТБРАНА И СИГУРНОСТ ..... 120
Глава шестнадесета ..... 120
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ ..... 120
Обхват ..... 120
Изключения ..... 120
Смесени поръчки, включващи аспекти свързани с отбраната или сигурността ..... 122
Смесени поръчки за услуги ..... 123
Поръчки и рамкови споразумения, възлагани от централни органи за покупки ..... 123
Глава седемнадесета ..... 123
ВЪЗЛАГАНЕ НА ПОРЪЧКИ. ИЗМЕНЕНИЕ НА ДОГОВОР. ..... 123
Технически спецификации ..... 123
Избор на процедури ..... 124
Ограничена процедура ..... 124
Договаряне с публикуване на обявление ..... 124
Състезателен диалог ..... 125
Договаряне без публикуване на обявление ..... 125
Намаляване броя на кандидатите, офертите или решенията ..... 127
Срокове за провеждане на процедурите ..... 128
Покани до кандидатите ..... 128
Изменение на договор за обществена поръчка и рамково споразумение ..... 129
Глава осемнадесета ..... 129
ТЕХНИКИ И ИНСТРУМЕНТИ ЗА ЕЛЕКТРОННИ И КОМБИНИРАНИ ПОРЪЧКИ ..... 129
Рамкови споразумения ..... 129
Електронни търгове ..... 129
Глава деветнадесета ..... 129
СИГУРНОСТ НА ИНФОРМАЦИЯТА И НА ДОСТАВКИТЕ ..... 129
Условия за изпълнение на поръчката ..... 130

Изисквания за защита на класифицирана информация ... 130
Сигурност на доставките ... 131
Глава двадесета ... 132
ПРАВИЛА ИЗБОР НА ПОДИЗПЪЛНИТЕЛИ ... 132
Подизпълнители ... 132
Избор на подизпълнители ... 133
Глава двадесет и първа ... 134
ПУБЛИЧНОСТ И ПРОЗРАЧНОСТ ... 134
Предварително информативно обявление ... 134
Обявление за обществена поръчка ... 134
Обявление за възложена поръчка ... 134
Форма и начин на публикуване на обявленията ... 134
Глава двадесет и втора ... 135
ИЗИСКВАНИЯ КЪМ КАНДИДАТИТЕ И УЧАСТНИЦИТЕ ... 135
Основания за отстраняване ... 135
Технически и/или професионални възможности ... 137
Част пета ... 138
ПРАВИЛА ЗА ВЪЗЛАГАНЕ НА ОБЩЕСТВЕНИ ПОРЪЧКИ НА НАЦИОНАЛНИЯ ПАЗАР ... 138
Глава двадесет и трета ... 138
ПУБЛИЧНА ПОКАНА ... 138
Обхват ... 138
Публикуване на покана ... 138
Промяна на обявените условия ... 139
Предоставяне на разяснения ... 139
Определяне на изпълнител ... 139
Глава двадесет и четвърта ... 140
ПРЯКО ДОГОВАРЯНЕ ... 140
Пряко договаряне с определени лица ... 140
Глава двадесет и пета ... 141
ДОГОВОР И ОТЧЕТНОСТ ... 141
Сключване на договор за обществена поръчка ... 141
Изменение на сключените договори ... 141

Публикуване на информацията за договорите ..... 141
Глава двадесет и шеста ..... 141
СЪБИРАНЕ НА ОФЕРТИ С ОБЯВА ..... 141
Обхват ..... 141
Съдържание и публикуване на обявата ..... 142
Срок за получаване на оферти ..... 142
Разяснения ..... 142
Запазване на поръчки при събиране на оферти с обява ..... 142
Обява до определени лица ..... 143
Условия и ред за избор на изпълнител ..... 144
Оттегляне на обявата ..... 144
Сключване на договор ..... 144
Част шеста ..... 145
ОТСТРАНЯВАНЕ НА НАРУШЕНИЯ В ПРОЦЕДУРИТЕ ..... 145
Глава двадесет и седма ..... 145
ПРОИЗВОДСТВО ПО ОБЖАЛВАНЕ ..... 145
Раздел I ..... 145
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ ..... 145
Актове подлежащи на обжалване ..... 145
Срок за подаване на жалба ..... 145
Право на обжалване ..... 146
Подаване на жалба ..... 147
Раздел II ..... 147
ОБРАЗУВАНЕ НА ПРОИЗВОДСТВО ..... 147
Отказ от образуване на производство ..... 147
Образуване на производство ..... 148
Отстраняване на нарушението от възложителя ..... 148
Раздел III ..... 148
ВРЕМЕННА МЯРКА ..... 148
Спиране на процедурата ..... 148
Произнасяне по искането за временна мярка ..... 149
Предварително изпълнение на решението за избор на изпълнител ..... 150

Спиране на производството пред Комисията за защита на конкуренцията ..... 151
Раздел IV ..... 151
ПРОИЗВОДСТВО ЗА РАЗГЛЕЖДАНЕ НА ЖАЛБАТА ..... 151
Проучване ..... 151
Доказателства и експертни становища в производството ..... 151
Приключване на проучването ..... 152
Призоваване и връчване на съобщения ..... 152
Заседания на Комисията за защита на конкуренцията ..... 153
Срокове за произнасяне по жалбата ..... 153
Прекратяване на производството от Комисията за защита на конкуренцията ..... 153
Субсидиарно прилагане ..... 154
Раздел V ..... 154
РЕШЕНИЯ НА КОМИСИЯТА ЗА ЗАЩИТА НА КОНКУРЕНЦИЯТА ..... 154
Постановяване на решенията ..... 154
Обжалване на решенията на Комисията за защита на конкуренцията пред Върховния административен съд ..... 155
Раздел VI ..... 156
РАЗНОСКИ. ОБЕЗЩЕТЕНИЯ. ПЛАЩАНИЯ ..... 156
Разноски ..... 156
Обезщетения ..... 156
Заплащане на санкциите ..... 157
Държавни такси ..... 157
Глава двадесет и осма ..... 157
НАРУШЕНИЯ, УСТАНОВЕНИ ОТ ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ ..... 157
Ред за установяване и отстраняване на нарушенията ..... 157
Уведомяване ..... 158
Обмен на информация ..... 159
Глава двадесет и девета ..... 159
УНИЩОЖАЕМОСТ НА ДОГОВОРИ ИЛИ РАМКОВИ СПОРАЗУМЕНИЯ ..... 159
Основания ..... 159
Част шеста ..... 160
УПРАВЛЕНИЕ ..... 160

Глава тридесета ... 160
ОРГАНИ ... 160
Провеждане на държавната политика в областта на обществените поръчки ... 160
Агенция по обществени поръчки ... 160
Правомощия на агенцията ... 160
Глава тридесет и първа ... 164
КОНТРОЛ ... 164
Раздел I ... 164
ВЪНШЕН КОНТРОЛ, ОСЪЩЕСТВЯВАН ОТ АГЕНЦИЯТА ПО ОБЩЕСТВЕНИ ПОРЪЧКИ 164
Предварителен контрол на поръчки, финансирани със средства, предоставени чрез европейските финансови инструменти ... 164
Контрол върху процедури на договаряне без предварително обявяване ... 164
Контрол на случаен принцип ... 165
Контрол върху някои изключения от приложното поле на закона ... 165
Обмен на информация ... 166
Раздел II ... 166
ПОСЛЕДВАЩ ВЪНШЕН КОНТРОЛ, ОСЪЩЕСТВЯВАН ОТ СМЕТНАТА ПАЛАТА И АГЕНЦИЯТА ЗА ДЪРЖАВНА ФИНАНСОВА ИНСПЕКЦИЯ ... 166
Обхват ... 166
Правила за извършване на проверки от Агенцията за държавна финансова инспекция ... 167
Задължения при извършване на проверки ... 167
Резултати от контрола ... 167
Взаимодействие между органите за обжалване и контрол ... 168
Раздел III ... 168
ДРУГИ ОРГАНИ, ОСЪЩЕСТВЯВАЩИ ВЪНШЕН КОНТРОЛ ... 168
Обхват ... 168
Раздел IV ... 168
ВЪТРЕШЕН КОНТРОЛ ... 168
Вътрешни правила ... 168
Административно осигуряване ... 169
Раздел V ... 169
КООРДИНИРАНЕ НА КОНТРОЛНИТЕ ПРАКТИКИ ... 169

Съгласуваност на контрола ... 169
Част осма ... 170
АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ ... 170
**Допълнителни разпоредби:** ... 172
**Приложение № 1 към чл. 3, т. 3, б. „а“** ... 181
**Приложение № 2 към чл. 10, ал. 1, т. 1, б. „в“** ... 192
**Списък на социалните услуги и други специфични услуги** ... 192
**Приложение № 3 към чл. 10, ал. 1, т. 3, б. „б“** ... 195
**Приложение № 4 към чл. 14, ал. 1** ... 201
**Услуги запазени за определени организации** ... 201
**Приложение № 5 към чл. 25, ал. 2** ... 202
**Обявления на публични възложители** ... 202
**Част А. Информация, свързана с обявленията за предварителна информация** ... 202
Информация, която най-малко трябва да бъде включена ... 202
**Приложение № 6 към чл. 25, ал. 2** ... 211
**Приложение № 7 към чл. 25, ал. 2** ... 225
**Приложение № 8 към чл. 31, ал. 1, т. 1** ... 230
**Раздел II Минимално съдържание на поканите за потвърждаване на интерес:** ... 231
**Приложение № 9 към чл. 31, ал. 1, т. 2** ... 231
**Приложение № 10 към чл. 45, ал. 1, т. 1** ... 233
**Списък на конвенциите в социалната област и в областта на околната среда** ... 233
**Приложение № 11 към 61, ал. 5** ... 233
**Пробег през целия експлоатационен живот на пътните превозни средства** ... 233
**Приложение № 12 към чл. 121, ал. 6** ... 234
**Списък на правни актове на Европейския съюз** ... 234
**А. Пренос или разпределение на газ или топлинна енергия** ... 234
Директива 2009/73/ЕО ... 234
**Б. Производство, пренос или разпределение на електроенергия** ... 234
Директива 2009/72/ЕО ... 234
**В. Производство, пренос или разпределение на питейна вода** ... 234
**Г. Възложители в областта на железопътните услуги** ... 234
**Е. Възложители в областта на пощенските услуги** ... 234

Директива 97/67/ЕО ..... 234
**Ж. Добив на нефт или газ** ..... 234
Директива 94/22/ЕО ..... 234
**З. Проучване и добив на въглища и други твърди горива** ..... 234
Й. **Възложители в областта на летищните съоръжения** ..... 234
**Приложение № 13 към 132, ал. 1** ..... 234
**Приложение № 14 към чл. 141** ..... 236
**Приложение № 15 към чл. 141** ..... 239
**Приложение № 16 към чл. 150, ал. 3, т. 2** ..... 239
**Част А. Предварително информативно обявление** ..... 239
**Част Б. Обявления за поръчка** ..... 240
**Информация, която най-малко трябва да съдържат обявленията за поръчки** ..... 240
**Част В. Обявление за възложени поръчки** ..... 244
**Приложение № 17 към чл. 151, ал. 2** ..... 244
**Приложение № 18 към чл. 159, ал. 2** ..... 245
**Приложение № 19 към чл. 167, ал. 1** ..... 246
**Информация, която най-малко трябва да съдържа публичната покана:** ..... 246
**Приложение № 20 към чл. 176, ал. 2** ..... 246
**Информация, която най-малко трябва да съдържа обявата:** ..... 246
**ПЗР** ..... 247

# ЗАКОН ЗА ОБЩЕСТВЕНИТЕ ПОРЪЧКИ
# ЧАСТ ПЪРВА
# ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

## Глава първа
## ЦЕЛ И ПРИНЦИПИ

### Предмет и цел

**Чл. 1.** Този закон определя условията и реда за възлагане на обществени поръчки с цел осигуряване на икономичност, ефективност и ефикасност при разходването на:

1. публичните финанси;

2. средствата, предоставяни от европейските фондове и програми, и чрез други финансови инструменти;

3. средствата, свързани с извършването на дейности в секторите на водоснабдяването, енергетиката, транспорта и пощенските услуги;

4. средствата на дружества и предприятия, които са възложители по смисъла на закона.

### Принципи

**Чл. 2**. (1) Обществените поръчки се възлагат в съответствие с принципите на Договора за функционирането на Европейския съюз и по-специално тези за свободно движение на стоки, свобода на установяване и свобода на предоставяне на услуги, както и с произтичащите от тях принципи на:

1. равнопоставеност и недопускане на дискриминация;

2. взаимно признаване;

3. пропорционалност;

4. публичност и прозрачност.

(2) При възлагането на обществени поръчки възложителите нямат право да включват условия или изисквания, които дават предимство или необосновано ограничават участието на лица в обществените поръчки и които не са съобразени с предмета и количеството или обема на обществената поръчка.

## Глава втора
## ПРИЛОЖНО ПОЛЕ

### Обекти на обществените поръчки

**Чл.3.** Обекти на обществени поръчки са:

1. доставките на стоки, осъществявани чрез покупка, лизинг, наем или финансов лизинг, със или без правото на закупуване, включително необходимите дейности, свързани с проучване на терена и инсталиране;

2. предоставянето на услуги;

3. строителството, включително:

а) изпълнение или проектиране и изпълнение на строителство, свързано с една от дейностите по приложение № 1;

б) изпълнение или проектиране и изпълнение на строеж;

в) изпълнение, независимо по какъв начин, на строеж, отговарящ на изискванията на възложителя, който има решаващо влияние върху вида или проектирането.

## Изключения

**Чл. 4.** (1) Законът не се прилага:

1. когато публичен възложител, който извършва дейности, свързани с пощенски услуги, възлага поръчки или провежда конкурс за проект във връзка с изпълнение на някоя от следните дейности:

а) услуги, възлагани с цел реализиране на печалба, свързани с електронни средства и предоставени изцяло чрез такива средства (включително защитено предаване на кодирани документи с електронни средства, адресни разпределителни услуги и предаване на регистрирана електронна поща);

б) финансови услуги, обхванати от кодове от 66100000-1 до 66720000-3 по Общия терминологичен речник (CPV) и включващи по-специално парични пощенски преводи и телеграфни преводи;

в) филателни услуги;

г) логистични услуги, които включват физическа доставка и/или складиране с други непощенски функции.

2. за обществени поръчки и конкурси за проект, които подпомагат дейността на публичен възложител, свързана с предоставяне или експлоатиране на обществени съобщителни мрежи по смисъла на §1, т. 39 от Допълнителните разпоредби на Закона за електронните съобщения или предоставяне на една или повече електронни съобщителни услуги по смисъла на §1, т. 17 от Допълнителните разпоредби на Закона за електронните съобщения;

3. за обществени поръчки и конкурси за проект, които трябва да бъдат възлагани по правила, установени в международен договор, сключен при спазване разпоредбите на Договора за функционирането на Европейския съюз, между Република България и една или повече трети страни или техни автономни области и предвиждащ доставки, услуги или строителство на обекти, предназначени за съвместна реализация или експлоатация от подписалите го страни;

4. за обществени поръчки и конкурси за проект, които се възлагат по правилата на международна организация или международна финансираща институция, когато те са изцяло финансирани от съответната организация или институция; при обществени поръчки и конкурси за проект, съфинансирани предимно от международна организация или международна финансираща институция, страните договарят приложимите процедури за възлагане на поръчките;

5. за обществени поръчки и конкурси за проект, които се възлагат на международна организация в съответствие с правилата на организацията;

6. при придобиването или наемането, независимо с какви финансови средства, на земя, съществуващи сгради или други недвижими имоти, или права върху тях;

7. при придобиването, разработката, продуцирането или съвместното продуциране на материал за предавания, предназначен за аудио-визуални медийни услуги или радиоуслуги, които се възлагат от доставчици на радиоуслуги или аудио-визуални медийни услуги;

8. при поръчки за закупуване на програмно време или осигуряване на предавания, които се възлагат на доставчици на радиоуслуги или аудио-визуални медийни услуги;

9. при поръчки за арбитражни и помирителни услуги;

10. при поръчки за правни услуги, свързани с:

а) представителство на клиент от адвокат по смисъла на чл. 3, ал. 2 от Закона за адвокатурата или адвокат от Европейския съюз по смисъла на чл. 11 от Закона за адвокатурата в арбитражна или помирителна процедура в държава членка, трета държава или пред международна арбитражна или помирителна инстанция; или в съдебно производство пред съд, юрисдикция или публичен орган на държава членка или трета държава или пред международен съд, юрисдикция или институция;

б) предоставяне на правни съвети от адвокат по смисъла на чл. 3, ал. 2 от Закона за адвокатурата или адвокат от Европейския съюз по смисъла на чл. 11 от Закона за адвокатурата при подготовката на производство по б. „а“ или когато има конкретни основания и е налице висока степен на вероятност да се счита, че въпросът, до който се отнасят правните съвети, може да се превърне в предмет на производство по по б. „а“;

в) заверяване и удостоверяване на документи, които задължително се извършват от нотариус;

г) предоставянието им от лица, определени от съд или компетентен орган или съгласно закон, като изпълнението на услугите е под надзора на съда или компетентния орган;

д) упражняването на функции на държавна власт, когато възлагането им е предвидено в нормативен акт;

11. при поръчки за финансови услуги във връзка с емитирането, продажбата, закупуването или прехвърлянето на ценни книжа или други финансови инструменти; услугите, предоставяни от Българската народна банка; операции, извършвани с Европейския инструмент за финансова стабилност и Европейския механизъм за стабилност;

12. за заеми, независимо от това дали са свързани с емитирането, продажбата, закупуването или прехвърлянето на ценни книжа или други финансови инструменти;

13. при трудови договори или еквивалентни на тях правоотношения, вкл. когато с друг договор се възлага предоставянето на услуга от лице, която е систематично свързана с трудовите му или служебни задължения;

14. при услуги, свързани с гражданска отбрана, гражданска защита и предотвратяване на опасности, които се предоставят от юридически лица с нестопанска цел и които попадат в обхвата на кодове 75250000-3, 75251000-0, 75251100-1, 75251110-4, 75251120-7, 75252000-7, 75222000-8; 98113100-9 от Общия терминологичен речник (CPV);

15. при обществени услуги за пътнически превоз с железопътен транспорт или с метро, когато се възлагат в съответствие с Регламент (ЕО) № 1370/2007;

16. услуги, попадащи в обхвата на кодове 79341400-0, 92111230-3 и 92111240-6 по CPV и свързани с политически кампании, когато се възлагат от политическа партия в рамките на избирателна кампания;

17. поръчки за услуги за научноизследователска и развойна дейност, когато са изпълнени едновременно следните условия:

а) ползите не възникват изцяло за възложителя, за да ги използва при извършване на дейността си;

б) предоставената услуга се заплаща изцяло от възложителя.

18. при обществени поръчки за услуги, възлагани от публичен възложител на друг публичен възложител или на обединение от такива възложители, които имат изключителни права за предоставяне на съответните услуги по силата на съвместим с разпоредбите на Договора за функционирането на Европейския съюз закон, подзаконов нормативен акт или публикуван административен акт;

19. при обществени поръчки, които се възлагат от публичен възложител, включително когато извършва секторна дейност, на юридическо лице, ако са изпълнени следните условия:

а) възложителят да упражнява върху юридическото лице контрол, подобен на този, който упражнява върху собствените си структурни звена;

б) повече от 80 % от средния му общ оборот за последните три години да е формиран от изпълнението на дейности, възложени от възложителя или негови обособени структури или от други юридически лица, контролирани от възложителя;

в) в юридическото лице - изпълнител да няма пряко частно капиталово участие, с изключение на такова което не е свързано с контролни или блокиращи правомощия и не оказва решаващо влияние върху дейността на юридическото лице;

20. когато юридическо лице, което е възложител и е обект на контрол по смисъла на т. 19, б. “а“ възлага поръчки на възложителя, който го контролира или на друго юридическо лице, контролирано от същия възложител и за което са изпълнени условията на т. 19, б. „в“;

21. при обществени поръчки, които се възлагат от публичен възложител, включително когато извършва секторна дейност, на юридическо лице, ако са изпълнени следните условия:

а) възложителят да упражнява съвместно с други възложители върху юридическото лице контрол, подобен на този, който упражнява върху собствените си структурни звена;

б) повече от 80 % от средния му общ оборот за последните три години да е формиран от изпълнението на дейности, възложени от възложителите, които го контролират или от други юридически лица, контролирани от същите възложители;

в) в юридическото лице да няма пряко частно капиталово участие, с изключение на такова, което не е свързано с контролни или блокиращи правомощия и не оказва решаващо влияние върху дейността на юридическото лице.

22. при договори за поръчки, сключени между двама или повече публични възложители, с които се установява или осъществява сътрудничество между тях, за да се гарантира, че задълженията им за предоставяне на обществени услуги се изпълняват с оглед постигането на общи за тях цели, при условие че осъществяването на това сътрудничество се ръководи единствено от съображения, свързани с обществения интерес, и участващите възложители са извършвали на свободния пазар по-малко от 20 % от дейността, свързана със сътрудничеството през последните три години;

23. при обществени поръчки и конкурси за проект, които включват аспекти от областите на отбрана и сигурност:

а) възлагането на които е свързано с предоставяне на информация, чието разкриване противоречи на основните интереси на сигурността на страната, съгласно чл. 346, пар. 1, б. „а“ от Договора за функционирането на Европейския съюз или

б) когато защитата на основните интереси, свързани със сигурността на страната, не може да бъде гарантирана чрез мерки с по-малка степен на намеса;

в) изпълнението на които е придружено със специални мерки за сигурност в съответствие с действащото законодателство с оглед защита на основни интереси на сигурността на страната.

г) възлагани по специфични процедурни правила съгласно международни споразумения или договори, сключени при спазване разпоредбите на Договора за

функционирането на Европейския съюз между Република България, самостоятелно или съвместно с една или повече държави - членки на Европейския съюз, от една страна, и една или повече трети страни - от друга или техни автономни области, за доставки, услуги или строителство, предназначени за съвместна реализация или експлоатация от подписалите го страни;

д) възлагани на предприятия на държава членка или на трета страна в изпълнение на международно споразумение или договор, свързан с разполагане на войски;

е) възлагани на международна организация в съответствие с правилата на организацията;

ж) възлагани по правилата на международна организация или международна финансираща институция, когато те са изцяло финансирани от съответната организация или институция; при обществени поръчки и конкурси за проект, съфинансирани предимно от международна организация или международна финансираща институция, страните договарят приложимите процедури за възлагане на поръчките;

24. при поръчки за доставки, които се възлагат от секторен възложител с цел препродажба или лизинг на трети лица от възложител, който не се ползва със специални или изключителни права да продава или да отдава под наем или на лизинг предмета на такива поръчки, когато други субекти могат свободно да извършват такава дейност при същите условия;

25. при поръчки или конкурси за проект, възлагани от секторен възложител за цели, които не са свързани с извършването на секторни дейности, или за извършване на някоя от тези дейности в трета държава, при условие че не се използва мрежа или географски район в рамките на Европейския съюз;

26. при поръчки за доставка на вода, ако те се възлагат от секторни възложители, извършващи дейност по водоснабдяване;

27. при поръчки за доставка на енергия или на горива за производство на енергия, сключвани от секторни възложители, извършващи дейности, свързани с природен газ, топлинна енергия, електроенергия или експлоатация на географска област;

28. при поръчки, възлагани от секторен възложител на свързано предприятие или от съвместно предприятие, създадено от определен брой възложители само за извършване на секторни дейности, на друго предприятие, което е свързано с един от възложителите, в следните случаи:

а) при поръчки за услуги, при условие че най-малко 80 % от средния общ оборот на свързаното предприятие за предходните три години, е реазлизран от

предоставяне на услуги на възложителя или на други предприятия, с които то е свързано, като се отчетат всички услуги, предоставени от това предприятие;

б) при поръчки за доставки, при условие че поне 80 % от средния общ оборот на свързаното предприятие за предходните три години, е реализиран от предоставянето на доставки на възложителя или на други предприятия, с които то е свързано, като се отчетат всички доставки, предоставени от това предприятие;

в) при поръчки за строителство, при условие че поне 80 % от средния общ оборот на свързаното предприятие за предходните три години, е реализиран от предоставянето на строителство на възложителя или на други предприятия, с които то е свързано, като се отчете цялото предоставено от това предприятие строителство;

29. при поръчки, възлагани от секторен възложител на съвместно предприятие или от съвместното предприятие на секторен възложител, който участва в него, при условие че съвместното предприятие е създадено за извършване на секторна дейност за срок от най-малко три години и че учредителният акт на съвместното предприятие предвижда учредилите го възложители да запазят участието си в него най-малко за същия срок.

(2) В случаите по ал. 1, т. 19, б. "а" възложителят упражнява върху юридическо лице контрол, подобен на този, който упражнява върху собствените си структурни звена, когато има решаващо влияние върху стратегическите цели и значимите решения на това юридическо лице. Такъв контрол може да бъде упражняван и от друго юридическо лице, което е контролирано по същия начин от възложителя.

(3) В случаите по ал. 1, т. 21 възложителите упражняват върху дадено юридическо лице съвместен контрол, когато:

1. управителните и контролните органи на юридическото лице се състоят от представители на всички участващи в контрола възложители, като отделните представители могат да представляват няколко или всички участващи възложители;

2. тези възложители могат съвместно да упражняват решаващо влияние върху стратегическите цели и значимите решения на юридическото лице; и

3. юридическото лице не преследва интереси, които са в противоречие с интересите на контролиращите възложители.

(4) В случаите по ал. 1, т. 19-22, когато поради датата на създаване или на започване на дейността на юридическото лице или възложителя, или поради реорганизация на дейността му няма данни за оборота или когато тези данни вече не са актуални, е достатъчно да се докаже, че способът за измерване на дейността е достоверен, по-специално чрез неговите бизнес планове.

(5) Методиката за определяне на цената на договорите по ал. 1, т. 19-22 се определя с правилника за прилагане на закона.

(6) При отпадане на някое от условията по ал. 1, т. 19-22 възложителят е длъжен да прекрати договора в едномесечен срок.

(7) Възложителите уведомяват в 7-дневен срок Агенцията по обществени поръчки за всеки международен договор по ал. 1, т. 3 и т. 23, б. „б“.

(8) В случаите по ал. 1, т. 28, когато поради датата, на която е създадено или е започнало да извършва дейност свързаното предприятие, няма данни за оборота му през последните три години, достатъчно е това предприятие да докаже, по-специално чрез предвиденото в неговите бизнес планове, че поне 80 на сто от средния му годишен оборот ще се реализира от доставките, услугите или строителството, които ще бъдат предоставяни на свързани предприятия.

(9) При отпадане на някое от условията по ал. 1, т. 28 и 29 възложителят е длъжен да прекрати договора в едномесечен срок.

(10) Възложителите уведомяват Агенцията по обществени поръчки по нейно искане за:

а) предмета на договорите по ал. 1, т. 24;

б) случаите, когато прилагат изключението по ал. 1, т. 25;

в) наименованието на свързано или съвместно предприятие, предмета и стойността на съответните поръчки, както и доказателства, които агенцията счита за необходими за удостоверяване, че отношенията между свързаното предприятие, на които се възлагат поръчките, и възложителя или съвместното предприятие от възложители отговарят на изискванията на ал. 1, т. 28;

г) наименованието на съвместното предприятие или участващия в него възложител, на когото се възлагат поръчките, предмета и стойността на съответните поръчки, както и доказателства, които агенцията счита за необходими с цел удостоверяване наличието на условията за прилагане на изключението по ал. 1, т. 29.

(11) Възложителите не могат да прилагат основанията по ал. 1 с цел изключване на поръчката от приложното поле на закона.

## Възложители на обществени поръчки

**Чл. 5.** (1) Правилата на този закон се прилагат от възложителите на обществени поръчки, които са публични и секторни.

(2) Публични възложители са:

1. президентът на Република България;

2. председателят на Народното събрание;

3. министър-председателят;

4. министрите;

5. омбудсманът на Република България;

6. управителят на Българската народна банка;

7. административните ръководители на органите на съдебна власт, които управляват самостоятелни бюджети, както и административните ръководители на прокуратурите в страната;

8. областните управители;

9. кметовете на общини, на райони, на кметства, както и кметските наместници, в случай че са разпоредители с бюджет;

10. председателите на държавните агенции;

11. председателите на държавните комисии;

12. изпълнителните директори на изпълнителните агенции;

13. ръководителите на институции, създадени със закон или с постановление на Министерския съвет, в случай че са разпоредители с бюджет;

14. представляващите на публичноправните организации;

15. ръководителите на дипломатическите и консулските представителства на Република България в чужбина, както и на постоянните представителства на Република България към международни организации;

16. ръководителите на централни органи за покупки, създадени за задоволяване на потребностите на публични възложители.

(3) Публични възложители са и обединенията на възложители по т. 1-14.

(4) Правилата на този закон се прилагат и когато публичен възложител финансира пряко с повече от 50 на сто някоя от следните дейности:

1. строителство с прогнозна стойност по-голяма или равна на 5 186 000 евро;

2. услуги, свързани със строителство по т. 1, когато прогнозната им стойност е по-голяма или равна на 207 000 евро.

(5) Секторни възложители са:

1. представляващите публичните предприятия и техни обединения, когато извършват една или няколко секторни дейности;

2. представляващите търговците или други лица, които не са публични предприятия, когато въз основа на специални или изключителни права извършват една или няколко секторни дейности;

3. ръководителите на централни органи за покупки, създадени за задоволяване потребности на секторни възложители.

(6) Когато публичен възложител, който извършва секторна дейност, възлага поръчки за целите на секторната дейност, той прилага правилата за възлагане, приложими за секторни възложители.

### Упълномощаване при обществени поръчки

**Чл. 6.** (1) Възложителите могат да упълномощават длъжностно лице, което да организира и провежда процедури за възлагане на обществени поръчки, включително да сключва договорите за тях. Упълномощаване не е необходимо, когато, съгласно нормативен акт, в отсъствие на възложителя, правомощията му се изпълняват от определено лице.

(2) Упълномощаването не може да се използва за разделяне на обществените поръчки с цел заобикаляне прилагането на закона.

### Съвместно възлагане на обществени поръчки

**Чл. 7.** (1) Двама или повече възложители могат да вземат решение за съвместно възлагане на обществена поръчка.

(2) Когато процедура за възлагане на обществена поръчка по ал. 1 се провежда изцяло от името и за сметка на всички възложители, те носят обща отговорност за изпълнението на задълженията си по закона. Това важи и за случаите, в които един от възложителите изпълнява техническите дейности по провеждането на процедурата, като представлява едновременно себе си и другите възложители.

(3) Когато процедура за възлагане на обществена поръчка по ал. 1 не се провежда изцяло от името и за сметка на всички възложители, те носят обща отговорност за онези части, които се провеждат съвместно. Всеки възложител е отговорен за изпълнението на задълженията си по закона по отношение на частите, които провежда от свое име и за своя сметка.

### Съвместно възлагане на обществени поръчки с възложители от други държави членки на Европейския съюз

**Чл. 8.** (1) Възложителите имат право да възлагат обществени поръчки, да сключват рамкови споразумения или да управляват динамична система за покупки съвместно с възложители от други държави членки на Европейския съюз. В случаите на съвместни рамкови споразумения и динамични системи за покупки, възложителите могат самостоятелно да възлагат договорите за обществени поръчки по тях.

(2) Когато въпросите, свързани със съвместното възлагане не са уредени от споразумение, сключено между Република България и друга държава членка, съответните възложители сключват споразумение, с което се определят:

1. правомощията на страните и приложимите национални разпоредби, които се посочват в документацията за възлагане на обществената поръчка;

2. организационни и технически въпроси, свързани с провеждането на процедурата, сключването на договорите, разпределението на строителството, доставките или услугите, които са предмет на поръчката и др.

(3) Когато договор за обществена поръчка е сключен от името и за сметка на един от участващите в съвместното възлагане възложители и друг от участващите възложители придобива строителство, доставки или услуги от него се приема, че последният е изпълнил задълженията си по закона.

(4) Когато възложител учредява съвместно обединение с възложител/и от други държави членки, включително европейски групи за териториално сътрудничество по смисъла на Регламент (ЕО) № 1082/2006 на Европейския парламент и на Съвета, или други обединения, създадени съгласно правото на Съюза, с решение на компетентния орган на съвместното обединение се определят приложимите правила за възлагане на обществени поръчки, които могат да са националните разпоредби на държавата членка, в която се намира седалището на обединението или в която обединението осъществява своята дейност.

(5) С учредителния акт на обединението по ал. 4 се определя дали приложимите национални правила се прилагат за ограничен или неограничен срок, за определени видове поръчки или за възлагането на една или повече отделни поръчки.

(6) Възложителите не могат да използват възможностите за съвместно възлагане с възложители от други държави членки с цел да избегнат прилагането на закона.

### Кандидати, участници и изпълнители

**Чл. 9.** (1) Кандидат или участник в процедура за възлагане на обществена поръчка може да бъде всяко българско или чуждестранно физическо или юридическо лице или техни обединения, както и клонове на чуждестранни лица, регистрирани с право да извършват търговска дейност според националния им закон.

(2) Възложителите нямат право да изискват обединенията да имат определена правна форма, за да подават заявление за участие или оферта, но могат да поставят условие за създаване на юридическо лице, когато участникът, определен за изпълнител, е обединение на физически и/или юридически лица.

(3) Кандидат или участник не може да бъде отстранен от процедура за възлагане на обществена поръчка на основание на неговия статут или правната му форма, когато той или участниците в обединението имат право да предоставят съответната услуга, доставка или строителство в държавата членка, в която са установени.

**Стойностни прагове**

**Чл. 10.** (1) Процедурите по чл. 15, ал. 1, т. 1-11 се прилагат, когато:

1. публични възложители по чл. 5, ал. 2, т. 1-7, т. 10-13, т. 15-16, както и техни обединения, възлагат обществени поръчки с прогнозна стойност по-голяма или равна на:

а) 5 000 000 лв. - за строителство;

б) 262 077 лв.- за доставки и услуги;

в) 1 466 849 лв. - за услуги по приложение № 2;

2. публични възложители по чл. 5 ал. 2, т. 8, 9 и 14, както и техни обединения, възлагат обществени поръчки с прогнозна стойност по-голяма или равна на:

а) 5 000 000 лв. - за строителство;

б) 404 851 лв. - за доставки и услуги;

в) 1 466 849 лв. - за услуги приложение № 2;

3. публични възложители по чл. 5, ал. 2, т. 1-7, т. 10-13, т. 15-16, работещи в областта на отбраната, възлагат обществени поръчки с прогнозна стойност по-голяма или равна на:

а) 5 000 000 лв. - за строителство;

б) 262 077 лв. - за услуги и за доставки, които включват продукти по приложение № 3 ;

в) 404 851 лв. - за доставки, които включват продукти извън обхвата на приложение № 3;

г) 1466 849 лв. - за услуги по приложение № 2;

4. секторни възложители възлагат обществени поръчки с прогнозна стойност по-голяма или равна на:

а) 809 701 лв. - за доставки и услуги;

б) 5 000 000 лв. - за строителство;

в) 1 955 800 лв. - за услуги по приложение № 2;

5. публични и секторни възложители възлагат поръчки в областите отбрана и сигурност с прогнозна стойност по-голяма или равна на:

а) 809 701 лв. - за доставки на военно оборудване, включително части, компоненти и/или монтажни елементи за него, в т.ч. оборудване, включено в списъка на продуктите, свързани с отбраната, приет на основание чл. 2, ал. 1 от Закона за експортния контрол на продукти, свързани с отбраната, и на изделия и технологии с двойна употреба;

б) 809 701 лв. - за доставки на чувствително оборудване, включително части, компоненти и/или монтажни елементи за него;

в) 809 701 лв. – за услуги, пряко свързани с оборудването, посочено в б. „а“ и „б“ за всеки и всички елементи от неговия жизнен цикъл;

г) 5 000 000 лв. - за строителство, пряко свързано с оборудването, посочено в б. „а“ и „б“ за всеки и всички елементи от неговия жизнен цикъл;

д) 809 701 лв. – за услуги, за специфични военни цели, или за чувствителни услуги;

е) 5 000 000 лв. - за строителство за специфични военни цели, или за чувствително строителство;

6. възложителите провеждат конкурс за проект на стойност по-голяма или равна от 70 000 лв.

(2) Възложителите прилагат процедурите по чл. 15, ал. 1, т. 12 или т. 13, когато обществените поръчки имат прогнозна стойност:

1. при доставки и услуги - над 70 000 лева до съответния праг по ал. 1, в зависимост от вида на възложителя и предмета на поръчката;

2. при строителство - над 270 000 лева до 5 000 000 лв.

(3) Възложителите прилагат реда за възлагане чрез събиране на оферти с обява, когато обществените поръчки имат прогнозна стойност:

1. при доставки и услуги - от 30 000 лв. до 70 000 лв. вкл.;

2. при строителство - от 50 000 до 270 000 лв. вкл.

(4) Възложителите могат да възлагат директно обществени поръчки с прогнозна стойност по-малка от:

1. 30 000 лв. - при доставки и услуги;

2. 50 000 лв. - при строителство.

(5) В случаите по ал. 4, т. 1 възложителите могат да доказват разхода само с първични платежни документи.

(6) Обществените поръчки по ал. 1, т. 5 на стойност по-малка от съответния праг могат да се възлагат директно, но възложителите са длъжни сключат писмен договор.

(7) Възложителите имат право да възложат конкретна обществена поръчка по ред, приложим за по-високи стойности, като в този случай са длъжни да прилагат всички правила, валидни за избрания от тях ред.

**Методи за изчисляване на прогнозната стойност на обществените поръчки**

**Чл. 11.** (1) Прогнозната стойност на обществената поръчка се определя от възложителя и включва всички плащания без ДДС към бъдещия изпълнител на обществената поръчка, включително предвидените опции и подновявания на договорите, посочени изрично в условията на обществената поръчка. Когато възложителят предвижда награди или плащания за кандидатите или участниците, те също се вземат предвид при определяне на прогнозната стойност на поръчката.

(2) Прогнозната стойност на обществена поръчка се определя към датата на решението за откриване на процедурата за нейното възлагане.

(3) Изборът на метод за изчисляване на прогнозната стойност на обществената поръчка не трябва да се използва с цел прилагането на по-облекчен ред за възлагане или с цел изключването на поръчката от обхвата на закона.

(4) Не се допуска разделянето на обществена поръчка на части с цел прилагане на по-облекчен ред за възлагане или с цел изключването ѝ от обхвата на закона, освен ако това е обективно обосновано.

(5) Когато в структурата на възложителя има обособени звена на териториален, функционален или друг принцип, прогнозната стойност на конкретна обществена поръчка се определя общо на база потребностите на всички обособени звена.

(6) Когато обществената поръчка включва няколко обособени позиции, всяка от които е предмет на договор, стойността на поръчката е равна на сбора от стойностите на всички позиции. Когато обособена позиция се възлага с отделна процедура, се спазва редът, приложим за общата стойност на цялата поръчка.

(7) Възложителите могат да възлагат обособени позиции по реда валиден за индивидуалната стойност на всяка от тях, при условие че общата стойност на обособените позиции, възложени по този начин не надхвърля 20 % от общата стойност на поръчката. В тези случаи независимо от остатъчната стойност на поръчката тя се възлага по реда, приложим към общата стойност на цялата поръчка.

(8) При определяне прогнозната стойност на обществени поръчки за строителство в нея се включва и стойността на всички доставки и услуги, предоставени от възложителя на изпълнителя при условие, че такива са необходими за изпълнението на строителството.

(9) При обществени поръчки за доставки или услуги, които са регулярни или подлежат на подновяване в рамките на определен период, прогнозната стойност се определя на база:

1. действителната обща стойност на поръчките от същия вид, които са възложени през предходните 12 месеца, коригирана с евентуалните промени в количеството или стойността, които биха могли да настъпят за период от 12 месеца след възлагането на поръчката; или

2. общата прогнозна стойност на поръчките, възложени през 12-те месеца след първата доставка.

(10) При обществени поръчки за доставка чрез лизинг, наем, финансов лизинг или покупка на изплащане, прогнозната стойност на обществената поръчка се определя, както следва:

1. при обществени поръчки с определен срок, когато този срок е по-кратък от или равен на 12 месеца — общата прогнозна стойност за срока на действие на договора за обществена поръчка, или ако срокът на действие на договора е по-дълъг от 12 месеца — общата стойност, включително прогнозната остатъчна стойност;

2. при обществени поръчки без определен срок или чийто срок не може да бъде определен — месечната стойност, умножена по 48.

(11) При обществени поръчки за услуги основата за изчисляване на прогнозната им стойност, е следната:

1. при застрахователни услуги — платимата застрахователна премия и други възнаграждения;

2. при банкови и други финансови услуги — таксите, дължимите комисиони, лихвите и други плащания;

3. при поръчки за проектиране — таксите, дължимите комисиони и други плащания.

(12) При обществени поръчки за услуги без посочена обща цена, основата за изчисляване на прогнозната стойност е следната:

1. при поръчки с определен срок, ако този срок е по-кратък или равен на 48 месеца — общата стойност за пълния срок;

2. при поръчки без определен срок или със срок, по-дълъг от 48 месеца — месечната стойност, умножена по 48.

(13) При рамкови споразумения и динамични системи за покупки се взема предвид максималната прогнозна стойност без ДДС на всички договори за обществени поръчки, предвидени за целия срок на действие на рамковото споразумение или динамичната система за покупки.

(14) При партньорство за иновации се взема предвид максималната прогнозна стойност без ДДС на научноизследователските и развойните дейности, които ще се извършват на всички етапи от предвиденото партньорство, както и на доставките, услугите или строителството, които ще се разработват и доставят в края на предвиденото партньорство.

**Смесени обществени поръчки**

**Чл. 12.** (1) Когато обществената поръчка включва дейности с различен обект по чл. 3, тя се възлага по реда, приложим за обекта, който характеризира дейностите – основен предмет на поръчката.

(2) Когато обществената поръчка включва услуги и доставки, основният предмет се определя в зависимост от услугата или доставката, чиято прогнозна стойност е най-висока.

(3) Когато обществената поръчка включва услуги по приложение № 2 и други услуги, основният предмет се определя в зависимост от услугата, чиято прогнозна стойност е най-висока.

(4) Когато в предмета на обществената поръчка се съдържат няколко дейности, за част от които се прилагат правилата за публични възложители, за други – правилата за секторни възложители, или някои от дейностите попадат извън обхвата на закона, възложителят може да възложи отделни поръчки за отделните дейности. При самостоятелно възлагане на отделните дейности се спазва режимът, приложим към съответната дейност. В случай, че възложителят реши да възложи дейностите в обща поръчка се прилагат правилата, приложими за публини възложители.

(5) Не се допуска вземане на решение за възлагане на обща поръчка с цел прилагането на по-лек ред или изключване на поръчката от приложното поле на закона.

(6) Когато различни дейности от предмета на обществена поръчка са обективно неделими, тя се възлага по реда, приложим за основния предмет на поръчката, освен ако в закона не е предвидено друго.

(7) При договори, които включват обект на обществена поръчка и концесия, договорът се възлага:

1. по правилата на този закон, когато възложителят вземе решение да възложи обща поръчка;

2. по правилата на този закон, когато предметът е обективно неделим;

3. по правилата приложими за всяка от дейностите - във всички останали случаи.

(8) При обществена поръчка, която включва дейности, за които са приложими правилата за секторни възложители и дейности, за които не са приложими правилата на закона и не са обект на концесия и ако е обективно невъзможно да се определи коя от дейностите е основен предмет на поръчката, тя се възлага по правилата за секторни възложители.

**Запазени обществени поръчки**

**Чл. 13** (1) Министерският съвет, по предложение на министъра на труда и социалната политика, ежегодно до 31 март, определя със свое решение списък на стоките, услугите и строителството, съобразно Общия терминологичен речник (CPV), които се запазват:

1. за специализирани предприятия или кооперации на хора с увреждания или на лица, чиято основна цел е социалното и професионално интегриране на хора с увреждания или хора в неравностойно положение; или

2. за изпълнение по програми за създаване на защитени работни места.

(2) При изготвяне на списъка по ал. 1 се вземат предвид провежданите национални политики, изпълняваните стратегии и програми, както и капацитетните възможности и номенклатурата на строителството, стоките и услугите, предоставяни от предприятията или лицата по ал. 1.

(3) При възлагане на обществените поръчки по ал. 1 могат да участват лица, при условие че най-малко 30 на сто от списъчния им състав е от хора с увреждания или такива в неравностойно положение.

(4) При обявяване на обществена поръчка по ал.1 възложителят задължително посочва, че поръчката е запазена.

(5) В процедура за възлагане на запазена поръчка могат да участват и други заинтересовани лица, но офертите им се разглеждат само ако няма допуснати оферти на лицата по ал. 1.

(6) Условията и редът за участие, разглеждане на офертите, класирането и сключването на договор за запазена поръчка се уреждат с правилника за прилагане на закона.

**Запазени поръчки за определени услуги**

**Чл.14.** (1) Министерският съвет с решение може да запази услугите по приложение № 4 или част от тях за изпълнение от организации, които отговарят едновременно на следните условия:

1. организацията да е създадена с цел предоставяне на съответната услуга по приложение № 4;

2. печалбата на организацията, в случай че такава се реализира, да се реинвестира изцяло с оглед постигането на целта по т. 1;

3. структурата на управление или собственост на организацията да се основава на принципите на собственост или участие на служителите или да изисква активното участие на служители, потребители или заинтересовани страни;

4. организацията не е предоставяла услугата, предмет на поръчката, на същия възложител през последните три години.

(2) Когато възложителят провежда процедура за възлагане на поръчка за услуга по ал. 1, той посочва това в обявлението.

(3) Срокът на сключения договор не може да надвишава три години.

## ЧАСТ ВТОРА
## ПРАВИЛА ЗА ВЪЗЛАГАНЕ

### Глава трета
### ПРОЦЕДУРИ ЗА ВЪЗЛАГАНЕ

#### Видове процедури

**Чл. 15**. (1) Процедурите по този закон са:

1. открита процедура;
2. ограничена процедура;
3. състезателна процедура с договаряне;
4. договаряне с предварителна покана за участие;
5. договаряне с публикуване на обявление за поръчка;
6. състезателен диалог;
7. партньорство за иновации;
8. договаряне без предварително обявяване;
9. договяряне без предварителна покана за участие;
10. договяряне без публикуване на обявление за поръчка;
11. конкурс за проект;
12. публична покана;
13. пряко договаряне.

(2) Открита процедура е процедура, при която всички заинтересовани лица могат да подадат оферта.

(3) Ограничена процедура е процедура, при която оферти могат да подадат само кандидати, които са получили покана от възложителя след проведен предварителен подбор.

(4) При състезателните процедури по ал. 1, т. 3-5 възложителят провежда преговори с кандидати, получили покана след проведен предварителен подбор. Като основа за провеждане на преговорите кандидатите подават първоначални оферти.

(5) Състезателен диалог е процедура, при която възложителят провежда диалог с допуснатите кандидати след предварителен подбор, с цел да определи едно или повече предложения, отговарящи на неговите изисквания, след което да покани кандидатите с подходящи предложения да подадат оферти.

(6) Партньорство за иновации е процедура, при която възложителят провежда преговори с допуснатите кандидати след предварителен подбор с цел да установи партньорство с един или повече партньори, които да извършват определена научноизследователска и развойна дейност.

(7) При процедурите на договаряне по ал. 1, т. 8-10 и т. 13 възложителят провежда преговори за определяне клаузите на договора с едно или повече точно определени лица.

(8) Конкурс за проект е процедура, при която възложителят придобива план или проект, избран от независимо жури въз основа на проведен конкурс със или без присъждане на награди.

(9) Публична покана е процедура, при която всички заинтересовани лица могат да подадат оферта в отговор на публикувана покана.

### Приложими процедури

**Чл. 16.** (1) При възлагане на обществени поръчки публичните възложители провеждат процедурите по чл. 15, ал. 1, т. 1-3, 6-8 и 11-13.

(2) При възлагане на обществени поръчки секторните възложители провеждат процедурите по чл. 15, ал. 1, т.1, 2, 4, 6,7, 9 и 11-13.

(3) При възлагане на обществени поръчки в областите на отбрана и сигурност възложителите провеждат процедурите по чл. 15, ал. 1, т. 2, 5, 6 и 10.

## Глава четвърта
## ПУБЛИЧНОСТ И ПРОЗРАЧНОСТ

### Раздел I
### РЕШЕНИЯ И ОБЯВЛЕНИЯ

## Решения

**Чл. 17.** (1) В зависимост от вида и етапа на процедурата възложителите издават следните решения:

1. за откриване на процедурата;

2. за одобряване на промени в условията по обявена процедура

3. за предварителен подбор;

4. за приключване на диалога;

5. за избор на изпълнител;

6. за класиране на участниците в конкурс за проект;

7. за прекратяване на процедурата;

8. за включването или отказа за включване на заинтересовани лица в квалификационна система;

9. за прекратяване участието в квалификационна система на лица, които са включени в нея.

(2) С решението по ал. 1, т. 1 възложителят одобрява обявлението за обществена поръчка и документацията към нея, когато е приложимо, а при процедурите по чл. 15, ал. 1, т. 8-10 и поканата за участие.

(3) С решението по ал. 1, т. 1 възложителят одобрява и обявлението за предварителна информация или периодичното индикативно обявление, когато обявлението ще се използва като покана за заявяване на интерес в процедура.

(4) Решенията по ал. 1, т. 1 и 2 се изготвят по образец.

(5) Решенията по ал. 1 съдържат:

1. наименование на възложителя;

2. номер, дата и правно основание за издаване на акта;

3. посочване на вида на процедурата и предмета на поръчката;

4. когато е приложимо прогнозната стойност на поръчката, а при приключване на процедурата стойността на договора, рамковото споразумение или динамичната система за покупки;

5. мотиви - в случаите, когато се изискват;

6. разпоредителна част, чието съдържание е в зависимост от вида и етапа на процедурата и включва:

а) класирането на участниците, резултатите от предварителния подбор и/или намаляването на броя на кандидатите;

б) отстранените кандидати или участници и мотивите за тяхното отстраняване;

в) когато е приложимо мотивите за неприемане на оферти съгласно чл. 62;

г) наименованието на участника, избран за изпълнител, а когато е приложимо и наименованието на подизпълнителя и дела от договора за поръчка или рамковото споразумение, който той ще изпълнява;

д) основанието и мотивите за прекратяване на процедурата;

е) когато е приложимо — установените конфликти на интереси и взетите мерки;

8. пред кой орган и в какъв срок може да се обжалва, когато тази информация не се съдържа в обявлението за откриване на процедурата;

9. трите имена и подпис на лицето, издало акта, с означаване на длъжността му.

(6) Решение за избор на изпълнител не се издава в случаите на поръчки възлагани след сключване на рамково споразумение с един изпълнител, когато в него са определени всички условия.

(7) При издаване на решенията по ал. 1 възложителите нямат право да допускат предварително изпълнение.

(8) Решенията на възложителя по ал. 1, т. 3-7, включително протоколите и окончателните доклади на комисията, съответно на журито, се изпращат на кандидатите или участниците в 3-дневен срок от издаването на решенията. Документите се изпращат на посочения от кандидата или участника адрес на електронна поща, като съобщението, с което се изпращат се подписва с електронен подпис.

(9) Възложителят може да измени или отмени всяко от решенията по ал. 1, т. 3-7 до влизането му в сила.

## Предварителни обявления

**Чл.18.** (1) Възложителите могат да оповестят своите намерения за възлагане на обществени поръчки или за сключване на рамкови споразумения през следващите 12 месеца чрез публикуване на обявления, които в зависимост от вида на възложителя и областта на възлагане на поръчката са:

1. обявление за предварителна информация – за публични възложители;
2. периодично индикативно обявление – за секторни възложители.

(2) За ограничени процедури и състезателни процедури с договаряне публичните възложители по чл. 5, ал. 2, т. 8, 9 и 14, могат да използват обявлението за предварителна информация като покана за участие в процедура.

(3) За ограничени процедури и процедури на договаряне с предварителна покана за участие секторните възложители могат да използват периодично индикативно обявление като покана за участие в процедура.

(4) В случаите по ал. 2 и 3 обявлението следва да е публикувано между 35 дни и 12 месеца преди датата на изпращане на поканата за потвърждаване на интерес.

(5) При обявяване на обществените поръчки за социални и други специфични услуги, изброени в приложение № 2 възложителите могат да използват обявление по ал. 1, т. 1 или 2 като покана за участие в процедура. В този случай в обявлението се посочва срок за заявяване на интерес от заинтересованите лица и не се публикува допълнителна покана.

(6) В случаите по ал. 5 периодът по ал. 4 може да надвишава 12 месеца.

### Обявление за обществена поръчка

**Чл. 19.** Възложителите публикуват обявление за обществена поръчка, с което отправят покана за участие в процедурата до неограничен брой лица, които отговарят на поставените изисквания.

### Обявление за изменение или допълнителна информация

**Чл. 20**. Възложителят може еднократно да направи промени в обявлението и/или документацията на обществена поръчка чрез обявление за изменение или допълнителна информация.

### Обявление за възлагане на поръчка

**Чл. 21.** (1) Възложителите изпращат обявление за възлагане на поръчка:

1. в срок 30 дни след сключване на договор за обществена поръчка или рамково споразумение;

2. в срок 7 дни от влизане в сила на решението за прекратяване на процедурата.

(2) Възложителите могат да публикуват обявлението по ал. 1 и когато сключват договори при прилагане на изключенията от закона.

(3) Когато като покана за участие в процедура за поръчка се използва съответното предварително обявление и възложителят е решил да не възлага други поръчки по време на периода на неговото действие, това се посочва изрично в обявлението за възлагане на поръчка.

(4) В случай на поръчки, възложени въз основа на рамково споразумение или динамична система за покупки, както и за услуги по приложение № 2, възложителите изпращат за публикуване обявление, което съдържа информация за всички сключени договори през съответното тримесечие. Обявлението се изпраща в срок 30 дни след края на всяко тримесечие.

(5) Когато секторен възложител попълва обявление за възлагане на поръчка,

свързана с научноизследователска и развойна дейност (НИРД), информацията относно предмета и количеството на услугите може да се ограничи до:

1. обозначението „услуги за НИРД“, когато поръчката е възложена след процедура на договаряне без предварителна покана за участие на основание чл.148, ал. 1, т. 6;

2. информация, която е толкова подробна, колкото съдържащата се в обявлението, което е използвано като покана за участие в процедура.

(6) Информация по ал. 1, оповестяването на която противоречи на закон или обществения интерес, както и тази, по отношение на която участниците правомерно са се позовали на поверителност, във връзка с наличието на технически или търговски тайни, не се публикува в „Официален вестник“ на ЕС и в Регистъра на обществени поръчки. В този случай възложителят мотивира това пред Агенцията по обществени поръчки.

(7) Информация, предоставена от секторен възложител в обявлението за възлагане на поръчка, която не подлежи на публикуване, се взема предвид при обобщаване на информацията за статистически цели.

### Обявление за изменение на договор за обществена поръчка или рамково споразумение в срока на неговото действие

**Чл. 22.** Възложителите публикуват обявление за изменение на договор за обществена поръчка или рамково споразумение в случаите по чл. 107, ал. 1, т. 2 и 3.

### Обявление за доброволна прозрачност

**Чл. 23.** Възложителите могат да публикуват обявление за доброволна прозрачност, когато прилагат изключенията от закона, както и в случаите на прилагане на чл. 15, ал. 1, т. 8-10 и 13.

### Обявления при конкурс за проект

**Чл.24** (1) Възложител, който провежда конкурс за проект, оповестява своето намерение посредством обявление за конкурс за проект.

(2) Възложител, който е провел конкурс за проект, изпраща обявление за резултатите от конкурса.

(3) Информация, която се съдържа в обявлението по ал. 2 и чието оповестяване противоречи на закон или обществения интерес, както и тази, по отношение на която участниците правомерно са се позовали на поверителност, във връзка с наличието на технически или търговски тайни не се публикува в „Официален

вестник“ на ЕС и Регистъра на обществени поръчки. В този случай възложителят мотивира това пред агенцията.

## Раздел II
## ПУБЛИКУВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯТА

### Форма и начин на публикуване на обявленията

**Чл. 25.** (1) Възложителите са длъжни да изпращат за публикуване в „Официален вестник“ на ЕС:

1. обявленията по чл. 18, ал. 1, включително когато те се използват като покана за участие в процедура;

2. обявленията за обществени поръчки;

3. обявленията за изменение или допълнителна информация, когато е приложимо;

4. обявленията за възлагане на поръчки;

5. обявленията при конкурс за проект;

6. обявленията за изменение на договори за обществени поръчки и рамкови споразумения по чл. 22;

7. обявленията за доброволна прозрачност, когато е приложимо.

(2) Обявленията по ал. 1 се изготвят по образци, установени с акт на Европейската комисия и съдържат най-малко информацията, посочена в приложения № 5 - №7 в зависимост от вида на възложителя, етапа на процедурата, а когато е приложимо - и предмета на поръчката. Обявленията се изпращат за публикация по електронен път.

(3) Възложителите трябва да могат да докажат на кои дати са били изпратени обявленията чрез потвърждение за получаване на обявлението, получено от Службата за публикации на Европейския съюз.

(4) Възложителите могат да публикуват обявления за обществени поръчки в „Официален вестник“ на ЕС, за които не се прилага изискването за публикуване, при условие че тези обявления са изпратени на Службата за публикации на Европейския съюз в съответствие с ал. 2.

### Регистър на обществените поръчки

**Чл. 26.** (1) Възложителите са длъжни да изпращат за публикуване в Регистъра на обществените поръчки решенията за откриване, за изменение или допълнителна информация, за прекратяване на процедурите, както и обявленията по чл. 25, ал. 1.

(2) Решенията и обявленията по ал. 1 задължително се изпращат по електронен път.

(3) Решенията и обявленията ал. 1 и съдържащата се в тях информация не се публикуват в Регистъра на обществените поръчки преди публикуването на съответните обявления в „Официален вестник“ на ЕС.

(4) Решенията и обявленията ал. 1 могат да се публикуват в Регистъра на обществените поръчки след изтичане на 48 часа от потвърждаването на получаването на обявленията от Службата за публикации на Европейския съюз, независимо дали възложителите са били уведомени за публикуването им в „Официален вестник“ на ЕС.

(5) Публикуваните в Регистъра на обществените поръчки обявления не могат да съдържат информация, която се различава от тази изпратена за публикуване до Службата за публикации на Европейския съюз. В обявленията, изпращани до РОП и публикувани на профила на купувача, задължително се посочва датата, на която същите са изпратени до Службата за публикации на Европейския съюз.

(6) Условията, редът и техническите способи за изпращане и публикуване на информация в Регистъра на обществените поръчки, както и обстоятелствата, които се вписват в него, се определят с правилника за прилагане на закона.

(7) Възложителите изпращат за публикуване в Регистъра на обществените поръчки информация за изпълнението на всеки договор за обществена поръчка. Информацията се изготвя по образец и се изпраща в едномесечен срок след приключване на договора.

(8) В срок до 31 март на всяка година, следваща отчетната, възложителят изпраща обобщена информация по образци за всички разходвани средства във връзка с обществени поръчки по чл. 10, ал. 3 и 6.

## Раздел III
## ДОКУМЕНТАЦИЯ ЗА ОБЩЕСТВЕНА ПОРЪЧКА

### Съдържание

**Чл. 27.** Документацията за обществена поръчка трябва да съдържа***:***

1. техническите спецификации;

2.инвестиционните и други проекти, когато се изискват за подготовката на офертата;

3. методиката за определяне на комплексната оценка на офертата;

4. образци на документи, както и указание за подготовката им;

5. проекта на договор;

6. друга информация, която се изисква съгласно закона или е необходима за подготовката на офертите.

## Раздел IV
## ОБМЕН НА ИНФОРМАЦИЯ

### Правила за предаване на информация

**Чл. 28.** (1) Обменът на информация при възлагане на обществени поръчки се извършва с електронни средства за комуникация. Инструментите и устройствата, които се използват, както и техническите им характеристики, трябва да са недискриминационни, достъпни и оперативно съвместими с най-разпространените пазарни продукти на информационните и комуникационните технологии за широка употреба и да не ограничават достъпа на заинтересовани лица.

(2) Възложителите могат, при необходимост, да изискват използването на инструменти и устройства, които не са общодостъпни, при условие че предложат други подходящи средства за достъп. Предложените от възложителите средства за достъп са подходящи, когато:

1. предлагат неограничен и пълен пряк безплатен достъп с електронни средства до тези инструменти и устройства от датата на публикуване на обявлението или от датата на изпращане на поканата за потвърждаване на интерес, като в обявлението или поканата се посочва интернет адресът, на който са достъпни тези инструменти и устройства;

2. на лицата, които нямат достъп до съответните инструменти и устройства или нямат възможност да ги получат в рамките на съответните срокове по независещи от тях причини, се осигури, чрез генериране на кодове, безплатен еднократен онлайн достъп до обществената поръчка; или

3. поддържат друг път за електронно подаване на документи за участие в процедурата.

(3) Възложителите не са длъжни да прилагат изискванията по ал.1, когато:

1. поради специализирания характер на обществената поръчка използването на електронни средства за комуникация би изисквало специфични инструменти, устройства или формати на файлове, които не са общодостъпни или не са поддържани от общодостъпни приложения;

2. приложенията, поддържащи формати на файлове, които са подходящи за описанието на офертите, използват формати на файлове, които не могат да бъдат обработвани от други свободно достъпни или общодостъпни приложения, или които са включени в лицензионна схема за защита на авторски права и не могат да

се предоставят за изтегляне или използване от разстояние от страна на възложителя;

3. използването на електронни средства за комуникация би изисквало специално офис оборудване, с което възложителят не разполага;

4. в документацията за обществената поръчка се изисква представяне на мостри или макети, които не могат да бъдат предадени с електронни средства.

(4) Когато не се използват електронни средства за комуникация съгласно ал. 3, обменът на информация се осъществява чрез пощенска или друга подходяща куриерска услуга или комбинация от тях и електронни средства.

(5) При подаването на документи за участие в процедурата възложителите не са длъжни да изискват използването на средствата по ал.1, когато това е необходимо:

1. за предотвратяване на пробив в сигурността на електронните средства за комуникация;

2. при особено чувствителна информация, чиято защита не може да се осигури при използване на общодостъпни електронни инструменти и устройства и на такива по ал. 2.

(6) При възлагане на обществени поръчки е допустимо използване на устна комуникация, при условие че не се засягат документацията за обществената поръчка, документите за участие в процедурата и потвържденията на интерес. В тези случаи тя трябва да се документира с подходящи средства като писмени записи или аудиозаписи или обобщения на основните елементи на комуникацията.

(7) При всеки случай на предаване, обмен и съхраняване на информация възложителите гарантират защитата на целостта на данните и на поверителността на документите за участие в процедурата до момента на тяхното отваряне и разглеждане.

(8) При поръчки за строителство и конкурсите за проект възложителите могат да изискат използването на специални електронни средства, като инструменти за електронно моделиране на информация. В тези случаи възложителите осигуряват други средства за достъп съгласно ал. 2, докато тези инструменти не станат общодостъпни съгласно ал. 1.

(9) Инструментите и устройствата за електронно предаване и получаване на оферти и заявления за участие, както и на планове и проекти при конкурси за проект, трябва да гарантират, с технически средства и подходящи правила, най-малко че:

1. датата и часът на получаване на оферти, заявления за участие и представянето на планове и проекти могат да бъдат точно определени;

2. няма достъп до предоствените данни преди определения срок;

3. само оправомощени лица могат да определят или променят датите за отварянето на получените данни;

4. на различните етапи от процедурата за възлагане на обществена поръчка или на конкурса за проект достъпът до всички предоставени данни или до части от тях трябва да е възможен само за оправомощени лица;

5. само оправомощени лица трябва да дават достъп до предадените данни и само след предвидената дата;

6. получените и отворени в съответствие с изискванията данни трябва да останат достъпни само за лицата, оправомощени да се запознаят с тях;

7. нарушенията или опитите за нарушения на забраната за достъп или на условията по точки 2 - 6 могат лесно да бъдат установени.

(10) Освен изискванията по ал. 9, по отношение на инструментите и устройствата за електронно предаване и получаване на документите за участие в процедурата възложителите трябва да:

1. осигурят на заинтересованите лица необходимата информация относно спецификациите за тези инструменти и устройства, включително чрез криптиране и предоставяне на услуга за удостоверяване на време;

2. посочат необходимото ниво на сигурност на електронните средства за комуникация на различните етапи от конкретната процедура за възлагане на обществена поръчка; нивото трябва да е пропорционално на съпътстващите рискове.

(11) В случаите по ал. 10, т. 2, когато възложителите преценят, че нивото на рисковете налага използването на усъвършенствани електронни подписи съгласно Закона за електронния документ и електронния подпис те приемат усъвършенствани електронни подписи, предоставени като квалифицирано удостоверение, като вземат предвид дали удостоверенията са осигурени от доставчик на удостоверителни услуги, който е включен в доверителните списъци, предвидени в Решение 2009/767/ЕО на Комисията, и които са създадени със или без устройство за защитено създаване на подписи, при спазване на следните условия:

1. възложителите определят изисквания формат за усъвършенстван електронен подпис въз основа на форматите, установени с Решение 2011/130/ЕС на Комисията, и въвеждат необходимите мерки за техническото обработване на тези формати; когато се използва различен формат за електронен подпис, електронният подпис или електронният документ съдържат информация относно съществуващите възможности за валидиране, за които отговаря държавата членка. Възможностите за валидиране позволяват на възложителя да валидира получения електронен подпис като усъвършенстван електронен подпис, за който има квалифицирано

удостоверение, онлайн, безплатно и по начин, разбираем за лицата, за които съответният език не е роден.

2. когато офертата е подписана с помощта на квалифицирано удостоверение, което е включено в доверителен списък, възложителите не могат да прилагат допълнителни изисквания, които могат да затруднят използването на тези подписи от участниците.

(12) По отношение на документите, използвани в рамките на процедура за възлагане на обществена поръчка, които са подписани от компетентен орган на държава членка или от друг автор, компетентният орган или другият автор на документите, може да определи изисквания формат на усъвършенстван електронен подпис в съответствие с изискванията на член 1, параграф 2 от Решение 2011/130/ЕС. Те въвеждат необходимите мерки, за да може технически да обработват този формат, като включват нужната информация с оглед на обработването на подписа в съответния документ. Тези документи трябва да съдържат, в електронния подпис или в електронния документ, информация за възможностите за валидиране, които позволяват полученият електронен подпис да бъде валидиран онлайн, безплатно и по начин, разбираем за лицата, за които съответният език не е роден.

**Достъп до документацията по електронен път**

**Чл. 29.** (1) Възложителите предоставят неограничен, пълен, безплатен и пряк достъп чрез електронни средства до документацията за обществената поръчка от датата на публикуване на обявлението в „Официален вестник“ на Европейския съюз или датата на изпращане на поканата за потвърждаване на интерес. В текста на обявлението или поканата за потвърждаване на интерес се посочва интернет адресът, на който е достъпна документацията за обществената поръчка.

(2) В случаите на чл. 28, ал. 3, в обявлението или поканата за потвърждаване на интерес възложителите посочват условията и начина, по който документация за обществената поръчка може бъде получена. В тези случаи срокът за получаване на оферти се удължава с 5 дни.

(3) В случаите на чл. 93, ал. 2, в обявлението или поканата за потвърждаване на интерес възложителите посочват мерки, които трябва да бъдат предприети с оглед защита на поверителния характер на информацията, както и условията и начина за достъп до документацията. В тези случаи срокът за получаване на оферти се удължава с пет дни.

(4) В случаите по ал. 2 и 3 възложителите не са длъжни да удължат срока за получаване на оферти, когато той е съкратен поради наличие на неотложни

обстоятелства. Секторните възложители не са длъжни да удължат срока и когато той е определен по взаимно съгласие между възложителя и избраните кандидати.

### Разяснения по документацията

**Чл. 30.** (1) Лицата могат да поискат писмено от възложителя разяснения по документацията за участие до 10 дни преди изтичане на срока за получаване на офертите, а когато срокът е съкратен поради наличие на неотложни обстоятелства до 7 дни.

(2) Възложителят следва да предостави разясненията не по-късно от 6 дни преди срока за получаване на оферти, а когато срокът е съкратен поради наличие на неотложни обстоятелства до 4 дни.

### Покани до кандидатите

**Чл. 31.** (1) В случаите на ограничена процедура, състезателен диалог, партньорство за иновации, състезателна процедура с договаряне или процедура на договаряне с предварителна покана за участие, възложителите изпращат едновременно писмени покани до избраните кандидати за подаване на оферти или за участие в преговори или диалог. Поканата трябва да съдържа най-малко информацията:

1. по раздел I от приложение № 8- за публични възложители;
2. по раздел I от приложение № 9- за секторни възложители.

(2) Когато обявление за предварителна информация или периодично индикативно обявление се използва като покана за участие в процедура, възложителите изпращат едновременно покана до лицата, които вече са заявили интерес да потвърдят този интерес. Поканата трябва да съдържа най-малко информацията:

1. по раздел II от приложение № 8 – за публични възложители;

2 по раздел II от приложение № 9 – за секторни възложители.

(3) Когато не е осигурен неограничен, пълен, безплатен и пряк достъп по електронен път и документацията не е предоставена по друг начин тя се прилага към поканата.

### Информиране на кандидатите и участниците в процедурата

**Чл. 32.**(1) Възложителите са длъжни да поддържат профил на купувача, който представлява обособена част от тяхната електронна страница или от друг интернет адрес, за който е осигурена публичност.

(2) Без да се нарушават приложими ограничения във връзка с обявяване на информация, която представлява търговска тайна, както и на правилата за конкуренция, в профила на купувача се публикуват под формата на електронни документи:

1. обявленията за предварителна информация и периодичните индикативни обявления;

2. решенията за:

а) откриване на процедурата;

б) одобряване на промени в условията по обявена процедура

в) предварителен подбор;

г) приключване на диалога;

д) избор на изпълнител;

е) прекратяване на процедурата;

ж) за класиране на участниците в конкурс за проект

з) включването или отказа за включване на заинтересовани лица в квалификационна система;

и) прекратяване участието в квалификационна система на лица, които са включени в нея;

3. обявленията за обществени поръчки;

4. документациите за обществени поръчки, с изключение на случаите, при които поради технически причини или такива, свързани с поверителния характер на информацията не е възможно осигуряване на неограничен, пълен и пряк достъп по електронен път;

5. разясненията по документациите за обществени поръчки;

6. протоколите и окончателните доклади на комисиите за провеждане на процедурите;

7. договорите за обществени поръчки и рамковите споразумения, включително приложенията към тях;

8. допълнителните споразумения за изменения на договорите за обществени поръчки и рамковите споразумения;

9. публичните покани заедно с приложенията към тях;

10. обявите за събиране на оферти и обявите до определени лица;

11. становищата и докладите на Агенцията по обществени поръчки, във връзка с осъществявания от нея предварителен контрол;

12. друга информация.

(3) В случаите на изключението по ал. 2, т. 4 чрез профила на купувача оповестява начина, мястото и реда за получаване на документите, които не са достъпни по електронен път.

(4) В документите по ал. 2, които се публикуват в профила на купувача, се заличава информацията, по отношение на която участниците правомерно са се позовали на поверителност, във връзка с наличието на технически или търговски тайни, както и информация, която е защитена със закон или оповестяването, на която е в противоречие на обществения интерес. На мястото на заличената информация се посочва основанието за заличаване.

(5) Възложителят публикува документите по ал. 2 в 7-дневен срок, считано от датата на издаване на документа, освен ако в закона не е посочен друг срок.

(6) С публикуването на документите на профила на купувача се счита, че заинтересованите лица са уведомени относно отразените в тях обстоятелства, освен ако друго не е предвидено в този закон.

(7) В 3-дневен срок от издаване на решенията по ал. 2, т. 2, б. „в“-„и“ те се публикуват на профила на купувача и в същия ден се изпращат на кандидатите или участниците.

## Глава пета
## ПОДГОТОВКА НА ПРОЦЕДУРАТА

### Раздел I
### ПРЕДВАРИТЕЛНИ ДЕЙСТВИЯ

#### Пазарни консултации

**Чл. 33.** (1) При подготовката за възлагане на обществена поръчка, възложителят може да проведе пазарни консултации, като потърси съвети от независими експерти или органи или от участници на пазара.

(2) Консултациите по ал. 1 могат да се използват, при условие че не водят до нарушаване на конкуренцията и на принципите за недискриминация и прозрачност.

(3) Възложителят предприема действия, които да гарантират, че лицата, участвали в пазарните консултации и/или в подготовката на документацията за участие в процедурата нямат предимство пред останалите кандидати или участници. Тези действия включват най-малко следното:

1. публикуване на профила на купувача на цялата информация, разменена по повод подготовката за възлагане на обществена поръчка, вкл. полученият от

възложителя резултат, а ако това е невъзможно – посочване чрез профила на купувача на мястото, от което тази информация може да бъде получена;

2. определяне на подходящ срок за получаването на оферти, вкл. като се прецени дали съкращаването на срокове не води до нарушаване на принципа за равнопоставеност.

(4) Възложителят е длъжен да удължи срока за получаване на оферти най-малко до минималните срокове за съответния вид процедура, в случай че е използвано съкращаване на сроковете и в определения срок за получаване на оферти е получена само една оферта, която е на:

1. лице, участвало в пазарните консултации и/или в подготовката на документацията за участие;

2. обединение, в състава на което е включено лицето по т. 1;

3. участник, който е посочил като подизпълнител лицето по т. 1.

(5) В случай че с извършването на действия по ал. 3 и/или ал. 4 не може да се осигури спазване на принципа за равнопоставеност, кандидатът или участникът, участвал в пазарните консултации и/или в подготовката на документацията за участие се отстранява от процедурата, ако не може да докаже, че участието му не води до нарушаване на принципа на свободна конкуренция.

### Изисквания при определяне на сроковете за получаване на оферти и заявления за участие

**Чл. 34.** (1) При определяне на сроковете за получаване на оферти и заявления за участие възложителите отчитат сложността на поръчката и времето, необходимо за изготвяне на офертите, без да се засягат минималните срокове за съответните процедури, определени в този закон.

(2) Когато офертите могат да се съставят само след посещение на обекта или след проверка на място на документите, съпътстващи документацията за обществената поръчка, сроковете за получаването на оферти трябва да бъдат по-дълги от минимално определените, като дават възможност на заинтересованите лица да се запознаят с цялата информация, необходима за изготвяне на офертите.

### Обособени позиции

**Чл. 35.** (1) При подготовката за възлагане на обществена поръчка, възложителят преценява възможността за разделянето ѝ на обособени позиции. Когато обществената поръчка няма да включва обособени позиции, в решението за откриване на процедурата възложителят посочва причините за това.

(2) Когато възложителите възлагат обществени поръчки с обособени позиции, те задължително определят предмета и обема на всяка позиция.

(3) Министерският съвет може да определи области, в които обществените поръчки задължително се разделят на обособени позиции, съобразно специализираните сектори на дейност на малки и средни предприятия и техните капацитетни възможности.

(4) Възложителите посочват в обявлението за обществена поръчка или в поканата за потвърждаване на интерес дали офертите могат да бъдат подавани за една, за няколко или за всички обособени позиции.

(5) Когато възложителите са посочили, че оферти могат да се подават за няколко или за всички обособени позиции, те имат право да ограничат броя на обособените позиции, които се възлагат на един изпълнител. Този брой се посочва в обявлението за поръчката или в поканата за потвърждаване на интерес.

(6) В случаите по ал. 5 възложителите посочват в документацията за обществената поръчка обективни и недискриминационни критерии или правила, които ще приложат, когато участник е спечелил по-голям от максимално допустимия брой обособени позиции.

### Номенклатури

**Чл. 36.** При провеждане на обществени поръчки се използват кодовете на номенклатурите в Общия терминологичен речник (CPV). Когато възложителите използват други номенклатури в дейността си, при възлагането на обществени поръчки задължително се осигурява връзка с Общия терминологичен речник (CPV).

### Условия за изпълнение на поръчките

**Чл. 37.** (1) Възложителите могат да включат в условията за изпълнение на поръчката специални условия, свързани с икономически аспекти на изпълнението, иновациите, опазването на околната среда, социални мероприятия или със заетостта.

(2) Условията по ал. 1 трябва да са свързани с предмета на поръчката и да са посочени в обявлението за обществената поръчка или в документацията за обществената поръчка.

(3) Възложителят изисква от участниците да декларират, че при изготвяне на офертите си са спазили задълженията, свързани с данъци и осигуровки, опазване на околната среда, закрила на заетостта и условията на труд, които са в сила в страната или в държавата, където трябва да се извърши строителството или да се

предоставят услугите, и които са приложими към строителството или към предоставяните услуги.

(4) В случаите по ал. 3 възложителят посочва в документацията органите, от които кандидатите или участниците могат да получат необходимата информация за приложимите правила и изисквания.

## Раздел II
## ТЕХНИЧЕСКИ СПЕЦИФИКАЦИИ. МАРКИРОВКИ. ПРОТОКОЛИ ОТ ИЗПИТВАНИЯ

### Определяне на техническите спецификации

**Чл. 38.** (1) Техническите спецификации определят необходимите характеристики на предмета на поръчката. В документацията за обществената поръчка възложителят определя техническите спецификации по един от следните начини:

1. чрез посочване на работните характеристики или функционалните изисквания, включително екологичните, които позволяват точно определяне параметрите на предмета на поръчката;

2. чрез посочване в следния ред:

а) български стандарти, които въвеждат европейски стандарти;

б) европейски технически оценки;

в) общи технически спецификации;

г) международни стандарти;

д) други технически еталони, установени от европейски органи по стандартизация, или когато няма такива — чрез национални стандарти, национални технически одобрения или национални технически спецификации, отнасящи се до проектирането, метода на изчисление и изпълнение на строителството, както и до използването на стоките;

3. чрез определяне на работни характеристики или функционални изисквания чрез посочване на спецификации по т. 2, позоваването на които се приема за постигане на съответствие с изискванията за работните характеристики или функционални изисквания;

4. чрез спецификации по т. 2 за част от характеристиките, а за други – чрез посочване на работните характеристики или функционалните изисквания по т. 1.

(2) Всяко посочване на стандарт, спецификация, техническа оценка, техническо одобрение или технически еталон по ал. 1, т. 2 следва да е допълнено с „или еквивалентно/и“.

(3) Възложителят може да постави допълнителни изисквания, които са свързани с предмета на поръчката и са пропорционални на нейната стойност и цели. Те могат да се отнасят до специфичен процес или метод за производство или предоставяне на строителство, доставки или услуги, или до специфичен процес на друг етап от жизнения им цикъл.

(4) При необходимост в техническите спецификации възложителят посочва изискването за прехвърляне на правата върху интелектуална собственост.

(5) Когато резултатът от поръчката ще се използва от физически лица, техническите спецификации, които определят характеристиките на предмета на поръчката трябва да бъдат съобразени с критериите за достъпност за хора с увреждания или да осигурят възможност и хора с увреждания да ползват този резултат.

(6) Когато с акт на Европейския съюз са определени задължителни изисквания, свързани с критерии за достъпност за хора с увреждания или условия за ползване от такива хора, в техническите спецификации се включва препратка към тези изисквания.

**Специфични условия при определяне на техническите спецификации**

**Чл. 39.** (1) Техническите спецификации трябва да осигуряват равен достъп на кандидатите или участниците до процедурата за възлагане на обществената поръчка и да не създават необосновани пречки пред възлагането на обществената поръчка в условията на конкуренция.

(2) Техническите спецификации не могат да съдържат конкретен модел, източник, или специфичен процес, който характеризира продуктите или услугите, предлагани от конкретен потенциален изпълнител, нито търговска марка, патент, тип или конкретен произход или производство, което би довело до облагодетелстване или елиминиране на определени лица или някои продукти. В изключителни случаи, когато е невъзможно предметът на поръчката да се опише достатъчно точно и разбираемо по реда на чл. 38, ал. 1, се допуска подобно посочване, като задължително се добавят думите „или еквивалентно(и)“.

**Ограничения за отстраняване**

**Чл. 40.** (1) Когато техническите спецификации са определени съгласно чл. 38, ал. 1, т. 2, възложителят не може да отстрани оферта на основание, че предложеното строителство, доставки или услуги не съответства на посочения стандарт, спецификация, техническа оценка, техническо одобрение или технически еталон, ако участникът докаже в своята оферта с подходящи средства, включително

чрез доказателствата по чл. 42, че предлаганите решения удовлетворяват по еквивалентен начин изискванията, определени от техническите спецификации.

(2) Когато технически спецификации са определени съгласно чл. 38, ал. 1, т.1, възложителят не може да отстрани оферта за строителство, доставки или услуги, които съответстват на национален стандарт, въвеждащ европейски стандарт, на европейско техническо одобрение, обща техническа спецификация, международен стандарт или технически еталон, установен от европейски орган по стандартизация, ако участникът докаже в своята оферта с подходящи средства, включително чрез доказателствата по чл. 42 че тези стандартизационни документи се отнасят до определените от възложителя изисквания за работни характеристики и функционални изисквания.

## Маркировки

**Чл. 41.** (1) Когато предметът на поръчката включва конкретни екологични, социални или други характеристики, в техническите спецификации, показателите за оценка или условията за изпълнение на поръчката, възложителите могат да изискват определени маркировки, които доказват, че изпълнението ще съответства на изискваните характеристики. В тези случаи маркировките трябва да:

1. се отнасят до предмета на поръчката, и да са подходящи за определяне на неговите характеристики;

2. се основават на обективно проверими и недискриминационни изисквания;

3. са установени съгласно открита и прозрачна процедура, в която са имали право да участват всички заинтересовани страни;

4. са достъпни за ползване от всички потенциални кандидати и участници;

5. са определени от организация, която е независима от потенциалните кандидати и участници в процедурата за обществената поръчка.

(2) Когато възложителят не изисква предметът на поръчката да отговаря на всички изисквания за маркировки, той определя кои са приложимите изисквания за маркировки.

(3) Възложителите са длъжни да приемат всички еквивалентни маркировки, които потвърждават, че предлаганото строителство, доставка или услуга отговаря на поставените изисквания за маркировка.

(4) Възложителите приемат и всякакви други подходящи доказателства за съответствие, при условие че участникът докаже, че предлаганото строителство, доставка или услуга, отговаря на изискванията на конкретната маркировка или на конкретните изисквания, посочени от възложителя.

(5) Възложителите не могат да изискват определена маркировка когато тя отговаря на условията по ал. 1, т. 2-5, но включва и други, които не са свързани с предмета на поръчката. В тези случаи те определят техническите спецификации, като посочват само тази част от показателите на маркировката, които са свързани с предмета на поръчката и са подходящи за определяне на характеристиките на нейния предмет.

**Протоколи от изпитване, сертифициране и други доказателства**

**Чл. 42.** (1) Възложителите могат да изискват от участниците да представят протокол от изпитване от орган за оценяване на съответствието или сертификат, издаден от такъв орган, като доказателство за съответствие с изискванията или критериите, свързани с изпълнението на поръчката.

(2) Когато възложителите изискват представянето на сертификати, изготвени от конкретен орган за оценяване на съответствието, те приемат и сертификати от други еквивалентни органи.

(3) Възложителите приемат други подходящи доказателства за съответствие с изискванията или критериите, свързани с изпълнението на поръчката, когато участникът, по независещи от него причини, няма възможност да осигури сертификатите или протоколите от изпитване по ал. 1 и 2 или няма възможност да ги получи в съответните срокове и при условие че участникът докаже, че строителството, доставките и услугите отговарят на изискванията или критериите, свързани с изпълнението на поръчката.

(4) Компетентните органи, които имат право да издават документи по ал. 1 и 2 предоставят при поискване на лица от други държави членки информация в рамките на своята компетентност, освен ако в нормативен акт не се съдържа забрана за предоставяне на такава информация.

**Варианти**

**Чл. 43.** (1) Възложителите могат да разрешат или да изискат представяне на варианти в офертата. В тези случаи те посочват тази информация в обявлението за обществена поръчка или в поканата за потвърждаване на интерес, когато обявление за предварителна информация се използва като покана за участие в процедура.

(2) Вариантите трябва да са свързани с предмета на поръчката.

(3) В случаите по ал. 1 възложителите посочват в документацията за обществената поръчка минималните изисквания, на които трябва да отговарят вариантите, както и всички конкретни изисквания за тяхното представяне.

(4) За разглеждане се приемат само варианти, които отговарят на предвидените от възложителите минимални изисквания.

(5) Избраният критерий за възлагане, както и показателите за оценка на офертите следва да могат да се приложат по един и същи начин, както към офертите, които съдържат варианти, отговарящи на минималните изисквания, така и към офертите, които не съдържат варианти.

(6) При процедури за възлагане на обществени поръчки за доставки или услуги възложителите, които са разрешили или изискали представянето на варианти, не могат да отхвърлят вариант само на основание, че изборът му би довел до сключването на договор за услуги вместо на договор за доставка или обратното — на договор за доставка вместо на договор за обществена поръчка за услуги.

## Глава шеста
## ИЗИСКВАНИЯ КЪМ КАНДИДАТИТЕ И УЧАСТНИЦИТЕ

### Раздел I
### ЛИЧНО СЪСТОЯНИЕ НА КАНДИДАТИТЕ И УЧАСТНИЦИТЕ

#### Основания за задължително отстраняване

**Чл. 44.** (1) Възложителят отстранява от участие в процедура за обществена поръчка кандидат или участник, който:

1. е осъден с влязла в сила присъда, освен ако е реабилитиран, за:

а) участие в организирана престъпна група по чл. 321 и 321а от Наказателния кодекс;

б) подкуп по чл. 301 - 307 от Наказателния кодекс;

в) престъпление против финансовата, данъчната или осигурителната система, включително изпиране на пари, по чл. 253 - 260 от Наказателния кодекс;

г) престъпление против стопанството по чл. 219 - 252 от Наказателния кодекс;

д) престъпление против собствеността по чл. 194 - 217 от Наказателния кодекс;

е) престъпление по чл. 108а от Наказателния кодекс;

ж) престъпление по чл. 159а-159г от Наказателния кодекс;

з) престъпление по чл. 192а от Наказателния кодекс;

2. има задължения по смисъла на чл. 162, ал. 2, т. 1 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс към държавата и/или община или аналогични задължения за данъци или вноски за социалното осигуряване съгласно законодателството на държавата, в която кандидатът или участникът е установен, освен ако е допуснато разсрочване, отсрочване или обезпечение на задълженията; видът и размерът на

задълженията следва да са установени с влязъл в сила акт на компетентен орган или да са доказани от възложителя с подходящи средства;

3. налице е неравнопоставеност в резултат от нарушение на принципа на свободна конкуренция в случаите по чл. 33, ал. 5;

4. установено е, че:

а) е представил документ с невярно съдържание, свързан с удостоверяване липсата на основания за отстраняване или изпълнението на критериите за подбор;

б) не е предоставил изискваща се информация, свързана с удостоверяване липсата на основания за отстраняване или изпълнението на критериите за подбор.

(2) Изискванията по ал. 1, т. 1 се отнасят до лицата, които представляват участника или кандидата, както и до лицата, които са членове на управителни и надзорни органи и до други лица, които имат правомощия да упражняват контрол при вземането на решения.

(3) Възложителят отстранява от процедура за обществена поръчка и кандидат или участник, който е осъден за престъпления аналогични на тези по ал. 1, т. 1 в друга държава членка или трета страна.

(4) Алинея 1, т. 2 не се прилага, когато:

1. са налице причини от обществен интерес, вкл. свързани с общественото здраве или защитата на околната среда;

2. размерът на неплатените дължими данъци или социалноосигурителни вноски не надхвърля с повече от 5 на сто прогнозната стойност на обществената поръчка.

### Основание за незадължително отстраняване

**Чл. 45.** (1) Възложителят може да отстрани от участие в процедура за възлагане на обществена поръчка кандидат или участник, за когото е налице някое от следните обстоятелства:

1. установено е с влязло в сила съдебно решение, че при изпълнение на договор за обществена поръчка, кандидатът или участникът не е спазвил приложими задължения в областта на екологичното, социалното и трудовото право или разпоредби на международното екологично, социално и трудово право, произтичащи от актовете, посочени в приложение № 10;

2. обявен е в несъстоятелност или е в производство по несъстоятелност, или процедура по ликвидация, или е сключил извънсъдебно споразумение с кредиторите си по смисъла на чл. 740 от Търговския закон, или е преустановил дейността си, а в случай че кандидатът или участникът е чуждестранно лице - се намира в подобно положение, произтичащо от сходна процедура, съгласно националните закони и подзаконови актове на държавата, в която е установен;

3. лишен е от правото да упражнява определена професия или дейност съгласно законодателството на държавата, в която е извършено нарушението;

4. сключил е споразумение с други лица с цел нарушаване на конкуренцията, когато нарушението е установено с акт на компетентен орган;

5. налице е конфликт на интереси, който не може да бъде отстранен;

6. установено е, че е виновен за неизпълнението на договор за обществена поръчка или на договор за концесия, довело до предсрочното му прекратяване, изплащане на обезщетения или други подобни санкции;

7. опитал е:

а) да упражни непозволено влияние при вземане на решение от страна на възложителя или

б) да получи информация, която може да му даде неоснователно предимство в процедурата за възлагане на обществена поръчка, или

в) да предостави подвеждаща информация, която може да окаже съществено влияние върху решенията, свързани с отстраняването, подбора или възлагането.

(2) Възложителят посочва обстоятелствата по ал. 1 в обявлението за обществена поръчка.

(3) Изискванията по ал. 1, т. 3, 5 и 7 се отнасят до лицата, които представляват участника или кандидата, членовете на управителни и надзорни органи и до други лица, които имат правомощия да упражняват контрол при вземането на решения.

(4) Когато възложителят е поставил изискване по ал. 1, т. 2, той има право да не отстрани от процедурата кандидат или участник на посоченото основание, ако се докаже, че същият е в състояние да изпълни поръчката, като се взимат предвид приложимите правила за продължаване на стопанската дейност. В тези случаи възложителят посочва в документацията условията и критериите, на които следва да отговаря кандидът или участникът, за да не бъде отстранен от процедурата.

(5) При поставяне на изискванията по ал. 1 възложителят следва да вземе под внимание характера и обема на обществената поръчка, вкл. как би се отразило изпълнението или неизпълнението на всяко едно изискване на очаквания резултат.

**Възникване на основанията за отстраняване**

**Чл. 46**.(1) Възложителят отстранява от процедурата кандидат или участник, за когото са налице посочените в процедура основания за отстраняване независимо от момента на възникването им.

(2) Алинея 1 се прилага и когато кандидат или участник в процедурата е обединение от физически и/или юридически лица и за член на обединението е налице някое от основанията за отстраняване.

**Мерки за доказване на надеждност**

**Чл. 47.** (1) Кандидат или участник, за когото са налице обстоятелства по чл. 44, ал. 1 и посочените в обявлението обстоятелства по чл.45, ал. 1 има право да представи доказателства, че е предприел мерки, които гарантират неговата надеждност, въпреки наличието на съответното основание за отстраняване. За тази цел кандидатът или участникът може да докаже, че:

1. е погасил задълженията си по чл. 44, ал. 1, т. 2, включително, начислените лихви и/или глоби или че те са разсрочени, отсрочени или обезпечени;

2. е платил или е в процес на изплащане на дължимо обезщетение за всички вреди, настъпили в резултат от извършеното от него престъпление или нарушение;

3. е изяснил изчерпателно фактите и обстоятелствата, като активно е съдействал на компетентните органи, и е изпълнил конкретни предписания, технически, организационни и кадрови мерки, чрез които да се предотвратят нови престъпления или нарушения.

(2) Възложителят преценява предприетите от кандидата или участника мерки, като отчита тежестта и конкретните обстоятелства, свързани с престъплението или нарушението.

(3) В случай че предприетите от кандидата или участника мерки са достатъчни, за да се гарантира неговата надежност, възложителят не следва да го отстрани от процедурата.

(4) Мотивите за приемане или отхвърляне на предприетите по ал. 1 мерки и представените доказателства се посочват в решението за предварителен подбор, съотв. в решението за класиране или прекратяване на процедурата, в зависимост от етапа, на който се намира процедурата.

(5) Кандидат или участник, който с окончателно съдебно решение е лишен от правото да участва в процедури за обществени поръчки или концесии, няма право да използва предвидената в ал. 1 възможност за времето на изключването, произтичащо от тази присъда, независимо от това, в коя държава членка е произнесена присъдата.

(6) Основанията за отстраняване се прилагат до изтичане на следните срокове:

1. пет години, считано от влизането в сила на окончателното съдебно решение – по отношение на обстоятелства по чл. 44, ал.1, т. 1, освен ако в съдебното решение е посочен друг срок;

2. три години, считано от датата на настъпване на обстоятелствата по чл. 44, ал.1, т. 3 и 4 и чл. 45, ал. 1.

### Доказване липса на основанията за отстраняване

**Чл. 48.** (1) За доказване на липсата на основания за отстраняване участникът, избран за изпълнител представя:

1. за обстоятелствата по чл. 44, ал. 1, т. 1 – свидетелство за съдимост;

2. за обстоятелството по чл. 44, ал. 1, т. 2 – удостоверение от органите по приходите;

3. за обстоятелствата по чл. 45, ал. 1, т. 2 – удостоверение, издадено от Агенцията по вписванията.

(2) Възложителят няма право да изисква представянето на документите по ал. 1, когато обстоятелствата в тях са достъпни чрез публичен безплатен регистър или се предоставят безплатно на възложителя.

(3) Когато участникът, избран за изпълнител е чуждестранно лице, той представя извлечение от съответния регистър, например съдебен, или ако това е невъзможно, еквивалентен документ, който е издаден от компетентен съдебен или административен орган в държава членка или държавата по произход или държавата по установяване на участника.

(4) В случаите по ал. 3, когато в държавата, в която участникът е установен, не се издават документи за посочените обстоятелства или когато документите не включват всички обстоятелства, участникът представя клетвена декларация, ако такава декларация има правно значение според закона на държавата, в която е установен.

(5) Когато клетвената декларация няма правно значение според съответния национален закон, участникът представя официално заявление, направено пред съдебен или административен орган, нотариус или компетентен професионален или търговски орган в държавата, в която той е установен.

## Раздел II
## КРИТЕРИИ ЗА ПОДБОР

### Общи изисквания

**Чл. 49.** (1) Възложителят може да определи по отношение на кандидатите или участниците критерии за подбор, които се отнасят до:

1. годността за упражняване на професионалната дейност;

2. икономическото и финансовото състояние;

3. техническите и професионалните способности.

(2) Възложителите могат да използват спрямо кандидатите или участниците само критериите за подбор, посочени в този закон, които са необходими за

установяване на годността им да изпълнят поръчката. Поставените критерии следва да са съобразени с предмета, обема и сложността на поръчката.

(3) Възложителите нямат право да изискват от кандидатите или участниците други документи за доказване на съответствие с поставените критерии за подбор, освен посочените в този закон.

(4) При определянето на документите за доказване на критериите за подбор възложители изискват такива, които са обхванати от базата данни на Европейската комисия (e-Certis).

(5) Възложителите посочват критериите за подбор и документите, чрез които се доказва изпълнението им в обявлението за обществена поръчка или в поканата за потвърждаване на интерес. Критериите за подбор могат да бъдат определени като минимални изисквания за допустимост.

(6) При участие на обединения, които не са юридически лица, съответствието с критериите за подбор се доказва от обединението участник, а не от всяко от лицата, включени в него, с изключение на съответна регистрация, представяне на сертификат или друго условие, необходимо за изпълнение на поръчката, съгласно изискванията на нормативен или административен акт и съобразно разпределението на участието на лицата при изпълнение на дейностите, предвидено в договора за създаване на обединението.

(7) Когато в условията за изпълнение на обществената поръчка се налага да бъдат включени такива, които се отнасят до обединения и се различават от условията за индивидуалните участници или кандидати, те трябва да са обосновани от обективни причини и да са пропорционални.

### Годност за упражняване на професионалната дейност

**Чл. 50.** (1) Когато това е приложимо, възложителите имат право да изискват от кандидатите или участниците да са вписани в Търговския регистър и/или в съответен професионален регистър, а за чуждестранни лица – в аналогични регистри съгласно законодателството на държавата членка, в която са установени.

(2) При процедурите за възлагане на обществени поръчки за услуги, доколкото кандидатите или участниците трябва да притежават специално разрешение или да членуват в определена организация, за да могат да изпълняват в своята държава съответната услуга, възложителят може да изиска от тях да докажат наличието на такова разрешение или членство.

## Икономическо и финансово състояние

**Чл. 51.** (1) По отношение на икономическото и финансовото състояние на кандидатите или участниците възложителите могат да поставят едно или повече от следните изисквания:

1. да са реализирали определен минимален годишен общ оборот;

2. да са реализирали определен минимален оборот в сферата, попадаща в обхвата на поръчката;

3. да имат застраховка „Професионална отговорност“ с покритие, съответстващо на обема и характера на поръчката или произтичащо от нормативен акт;

4. да са постигнали определена степен на съответствие по показател, свързан с възможността да се изпълни поръчката, установима чрез преглед на техните годишните финансови отчети, вкл. да е налице определено съотношение между активи и пасиви.

(2) Изискваният от възложителите минимален оборот по ал. 1, т. 1 и 2 не може да надхвърля с повече от два пъти прогнозната стойност на обществената поръчката, освен ако това не е обосновано с естеството на строителството, услугите или доставките. В случай че възложителят изисква оборот, който надхвърля максимално допустимия той е длъжен да мотивира това в обявлението, с което се открива процедурата.

(3) Данните за оборота по ал. 1, т. 1 и 2 могат да обхващат най-много последните три приключили финансови години в зависимост от датата, на която кандидатът или участникът е създаден или е започнал дейността си.

(4) Когато определена поръчка е разделена на обособени позиции, изискването по ал. 2 се прилага по отношение на всяка отделна позиция.

(5) Когато се провежда малка състезателна процедура въз основа на рамково споразумение, изискването за годишен оборот по ал. 1, т. 1 и 2 се прилага по отношение на прогнозната стойност за съответното възлагане, а ако тя не може да бъде определена - въз основа на прогнозната стойност на рамковото споразумение.

(6) При динамични системи за покупки размерът на оборота по ал. 1, т. 1 и 2 се прилага спрямо очаквания максимален размер на конкретните поръчки, възлагани по тази система.

(7) Когато възложителят е поставил критерии по ал. 1, т. 4 той следва да използва прозрачни, обективни и недискриминационни методи за установяване и изчисляване, които са посочени в документацията за обществената поръчка.

**Документи за доказване на икономическо и финансово състояние**

**Чл. 52.** (1) За доказване на икономическото и финансовото състояние на кандидатите или участниците възложителите могат да изискват един или няколко от следните документи, съответстващи на поставените изисквания:

1. подходящи банкови удостоверения;

2. доказателства за наличие на застраховка „Професионална отговорност“;

3. годишните финансови отчети или техни съставни части, когато публикуването им се изисква;

4. данни за общия оборот и/или за оборота в сферата, попадаща в обхвата на поръчката.

(2) Когато по основателна причина кандидат или участник не е в състояние да представи поисканите от възложителя документи, той може да докаже своето икономическо и финансово състояние с помощта на всеки друг документ, който възложителят приеме за подходящ.

**Технически и професионални способности**

**Чл. 53.** (1) Възложителят може да определя критерии, въз основа на които установява, че кандидатите или участниците разполагат с необходимите човешки и технически ресурси, както и с опит за изпълнение на поръчката при спазване на подходящ стандарт за качество. Възложителят може да изисква от кандидата или участника:

1. да има определен брой или обем изпълнени поръчки;

2. да разполага с необходимия брой технически лица и/или организации, включени или не в структурата на кандидата или участника, вкл. такива, които отговарят за контрола на качеството, а при обществени поръчки за строителство – лицата, които ще изпълняват строителството;

3. да разполага с необходимите технически средства и съоръжения за осигуряване на качеството, вкл. за проучване и изследване, както и да прилага определени мерки за осигуряване на качеството;

4. да разполага със система за управление и проследяване на доставките, която ще прилага при изпълнение на поръчката;

5. да разполага с работници и/или служители, вкл. с членове на ръководния екип с определено образование и/или професионална квалификация, в случай че изискването не се използва като показател за оценка на офертите;

6. да прилага определени мерки за опазване на околната среда;

7. да разполага с определен средно списъчен годишен брой на работници и членове на ръководния състав за последните три години;

8. да разполага с инструменти, съоръжения и техническо оборудване, необходими за изпълнение на поръчката;

9. да разполага с мостри, описание и/или фотографски снимки на стоките, които ще се доставят;

10. стоките да са сертифицирани от акредитирани лица за управление на качеството, удостоверяващи съответствието им с поставените от възложителя спецификации или стандарти.

(2) Когато предметът на обществена поръчка е сложен или със специално предназначение, възложителят може да проверява техническите възможности на кандидата или участника и при необходимост оборудването за изпитване и изследване и възможностите за осигуряване на качеството. Възложителят може да поиска това и от компетентен орган на държавата, в която е установен кандидатът или участникът, ако този орган е съгласен да извърши проверка от името на възложителя.

(3) При процедурите за възлагане на обществени поръчки за доставки, които изискват проучване на терена или монтажни работи, предоставяне на услуги и/или изпълнение на строителство, възложителите могат да поставят изисквания към кандидатите или участниците за техните умения, ефективност и опит да предоставят услугата или да извършат монтажа или строителните работи.

**Документи за доказване на техническите и професионалните способности**

**Чл. 54.** (1) За доказване на техническите и професионалните способности на кандидатите или участниците възложителите могат да изискват един или няколко от следните документи, съответстващи на поставените изисквания:

1. списък на строителството, сходно с предмета на поръчката, изпълнено през последните 5 години, считано от датата на подаване на заявлението или на офертата, придружен с удостоверения за добро изпълнение, които съдържат стойността, датата, на която е приключило изпълнението, мястото, вида и обема, както и дали е изпълнено в съответствие с нормативните изисквания; когато естеството на поръчката го налага, възложителите могат да приемат и доказателства за извършено строителство преди повече от пет години;

2. списък на доставките или услугите, които са еднакви или сходни с предмета на обществената поръчка, изпълнени през последните три години, считано от датата на подаване на заявлението или на офертата, с посочване на стойностите, датите и получателите, заедно с доказателство за извършената доставка или услуга; когато естеството на поръчката го налага, възложителите могат да приемат и доказателства за извършените доставки или услуги преди повече от три години;

3. списък на технически лица и/или организации, включени или не в структурата на кандидата или участника, вкл. тези, които отговарят за контрола на качеството, а при обществени поръчки за строителство – лицата, които ще изпълняват строителството;

4. списък на техническите средства и съоръжения за осигуряване на качеството, вкл. за проучване и изследване, както и описание на мерките, използвани от кандидата или участника за осигуряване на качеството, а когато това е приложимо и посочване на стандартите или нормите, които се прилагат;

5. описание на системата за управление и проследяване на доставките;

6. списък на работници и/или служители, вкл. на членове на ръководния екип, в който е посочено образованието и/или професионална квалификация на лицата;

7. описание на мерките за опазване на околната среда, а когато това е приложимо и посочване на стандартите или нормите, които се прилагат;

8. декларация за средно списъчния годишен брой на работници и членове на ръководния състав за последните три години;

9. декларация за инструментите, съоръженията и техническото оборудване, които ще бъдат използвани за изпълнение на поръчката;

10. мостри, описание и/или фотографски снимки на стоките, които ще се доставят, чиято автентичност трябва да бъде доказана, ако възложителят изисква това;

11. сертификати, издадени от акредитирани лица за управление на качеството, удостоверяващи съответствието на стоките със съответните спецификации или стандарти.

(2) Възложителят може да не приеме представено доказателство за технически и професионални способности, когато е установено, че доказателството, произтича от лице, с което кандидат или участник е в конфликт на интереси.

(3) Когато възложителят изисква представяне на сертификати, които удостоверяват съответствието на кандидата или участника със стандарти за системи за управление на качеството, вкл. такива за достъпност за хора с увреждания, възложителят посочва системите за управление на качеството, чрез съответната серия европейски стандарти.

(4) В случай че възложителят изисква представянето на сертификати, които удостоверяват съответствието на кандидата или участника с определени стандарти за опазване на околната среда, той посочва екологичната и одиторската схема на Европейския съюз (EMAS) или стандартите за опазване на околната среда чрез съответните европейски или международни стандарти. Възложителят има право да се позове и на други системи за екологично управление, признати в съответствие с

чл. 45 от Регламент (ЕО) 1221/2009 или други стандарти за екологично управление, основани на съответните европейски или международни стандарти на акредитирани органи.

(5) Сертификатите по ал. 3 и 4 трябва да са издадени от независими лица, които са акредитирани по съответната серия европейски стандарти от Изпълнителна агенция "Българска служба за акредитация" или от друг национален орган за акредитация, който е страна по Многостранното споразумение за взаимно признаване на Европейската организация за акредитация, за съответната област или да отговарят на изискванията за признаване съгласно чл. 5а, ал. 2 от Закона за националната акредитация на органи за оценяване на съответствието.

(6) Възложителят приема еквивалентни сертификати, издадени от органи, установени в други държави членки.

(7) Възложителят приема и други доказателства за еквивалентни мерки за осигуряване на качеството или за опазване на околната среда, когато кандидат или участник не е имал достъп до такива сертификати или е нямал възможност да го получи в съответните срокове по независещи от него причини.

(8) В случаите по ал. 7 кандидатът или участникът следва да е в състояние да докаже, че предлаганите мерки са еквивалентни на изискваните.

### Използване на капацитета на трети лица

**Чл. 55.** (1) Кандидатите или участниците могат, когато е целесъобразно и за конкретната поръчка, да се позоват на капацитета на трети лица, независимо от правната връзка между тях, по отношение на критериите, свързани с икономическото и финансовото състояние, технически възможности и квалификация.

(2) По отношение на критериите, свързани с образованието и професионалната квалификация или професионалния опит, кандидатите или участниците могат да се позоват на капацитета на трети лица само ако тези лица ще изпълняват строителството или услугите, за които е необходим този капацитет.

(3) Когато кандидатът или участникът е заявил, че ще използва ресурсите на трети лица, той доказва на възложителя, че ще разполага с тези ресурси, като представя доказателство за поетия от посочените лица ангажимент.

(4) Третите лица следва да отговарят на съответните критерии за подбор и за тях да не са налице основанията за отстраняване от процедурата.

(5) Възложителят изисква от кандидата или участника да замени лице по ал. 4, ако то не отговаря на някой от критериите за подбор или по отношение на което са налице основания за отстраняване от процедурата.

(6) Възложителят може да изисква солидарна отговорност за изпълнението на поръчката от кандидата или участника и третото лице, чийто капацитет се използва за доказване на съответствие с критериите, свързани с икономическото и финансовото състояние.

(7) Когато кандидат или участник в процедурата е обединение от физически и/или юридически лица, той може да докаже изпълнението на критериите за подбор с капацитета на трети лица, при спазване на условията по ал. 2-4.

(8) При поръчки за доставки, които включват дейности, свързани с проучване на терена или инсталиране, както и при поръчки за строителство и услуги, възложителят може да изисква дейности от особена важност да бъдат извършвани пряко от самия участник, съответно от участник в обединението.

**Подизпълнители**

**Чл. 56.** (1) Кандидатите и участниците посочват в заявлението или офертата подизпълнителя/и и дела от поръчката, който ще им възложат, ако възнамеряват да използват такива. В този случай те представят доказателство за поетия от подизпълнителите ангажимент.

(2) Подизпълнителите следва да отговарят на съответните критерии за подбор и за тях да не са налице основания за отстраняване от процедурата.

(3) Възложителят изисква замяна на подизпълнител, когато предложеният подизпълнител не отговаря на условията по ал. 2.

(4) Когато частта от поръчката, която се изпълнява от подизпълнител може да бъде предадена като отделен обект на основния изпълнител или на възложителя, възложителят заплаща възнаграждение за тази част на подизпълнителя.

(5) Разплащанията по ал. 4 се осъществяват въз основа на искане, отправено от подизпълнителя до възложителя чрез основния изпълнител, който е длъжен да го предаде на възложителя в 15-дневен срок от получаването му.

(6) Към искането по ал. 4 основният изпълнител предоставя становище, от което да е видно дали оспорва плащанията или част от тях като недължими.

(7) Възложителят има право да откаже плащане по ал. 4, когато основанията за оспорване са доказани, до момента на отстраняване на причината за отказа.

(8) Приложимите правила относно директните разплащания с поизпълнители се посочват в документацията за обществената поръчка и в договора за възлагане на поръчката.

(9) Независимо от възможността за използване на подизпълнители отговорността за изпълнение на договора за обществена поръчка е на основния изпълнител.

(10) При обществени поръчки за строителство, както и за услуги, чието изпълнение се предоставя в обект на възложителя, след сключване на договора и най-късно преди започване на изпълнението му, основният изпълнител уведомява възложителя за името, данните за контакт и представителите на подизпълнителите, посочени в офертата. Основният изпълнител уведомява възложителя за всякакви промени в предоставената информация в хода на изпълнението на поръчката.

(11) Замяна на подизпълнител в хода на изпълнение на договор за обществена поръчка се допуска по изключение, когато възникне необходимост, при условие че новият изпълнител отговаря на:

1. условията, на които трябва да отговарят подизпълнителите в процедурата;

2. техническите изисквания, на които е отговарял предишният подизпълнител, вкл. по отношение на дела и вида на дейностите, които ще изпълнява.

(12) При замяна на подизпълнител основният изпълнител представя на възложителя всички документи, които доказват изпълнението на условията по ал. 11.

## Раздел III
## ДЕКЛАРИРАНЕ НА ЛИЧНО СЪСТОЯНИЕ И СЪОТВЕТСТВИЕ С КРИТЕРИИТЕ ЗА ПОДБОР

### Единен европейски документ за обществени поръчки

**Чл. 57.** (1) При подаване на заявление за участие или оферта кандидатът или участникът декларира липсата на основанията за отстраняване и съответствие с критериите за подбор чрез представяне на единен европейски документ за обществени поръчки (ЕЕДОП) по утвърден образец. С него се предоставя и съответната информация изисквана от възложителя и се посочват публичните регистри, в които се съдържат декларираните обстоятелства, или компетентните органи, които съгласно законодателството на държавата, в която кандидатът или участникът е установен, са длъжни да предоставят информация.

(2) Когато кандидатът или участникът е посочил, че ще използва капацитета на други лица за доказване на съответствието с критериите за подбор или че ще използва подизпълнители, за всяко от тези лица се представя отделен ЕЕДОП, който съдържа информацията по ал. 1.

(3) Кандидатите и участниците могат да използват ЕЕДОП, който вече е бил използван при предходна процедура за обществена поръчка на същия възложител, при условие че потвърдят, че съдържащата се в него информация все още е актуална.

(4) ЕЕДОП се предоставя в електронен вид.

(5) Възложителят може да изисква от участниците и кандидатите по всяко време да представят всички или част от документите, чрез които се доказва информацията, посочена в ЕЕДОП.

(6) Преди сключването на договор за обществена поръчка, на рамково споразумение или възлагане на поръчка въз основа на рамково споразумение, възложителят изисква от участника, определен за изпълнител да предостави актуални документи, удостоверяващи липсата на основанията за отстраняване от процедурата, както и съответствието с поставените критерии за подбор. Документите се представят и за подизпълнителите и третите лица, ако има такива.

(7) Алинея 6 не се прилага в случаите при възлагане на поръчка въз основа на рамково споразумение, сключено с един участник, в което се определени всички условия.

(8) Възложителят няма право да изисква документи, които вече са му били предоставени или такива, които могат да бъдат осигурени чрез пряк и безплатен достъп до национална база данни на държави членки.

## Раздел IV

## ОФИЦИАЛНИ СПИСЪЦИ НА ОДОБРЕНИ СТОПАНСКИ СУБЕКТИ И СЕРТИФИЦИРАНЕ ОТ ОРГАНИ

### Доказване чрез вписване в официални списъци или сертифициране от органи

**Чл. 58.** (1) За доказване на съответствие с критериите за подбор или на съответствие с техническите спецификации кандидатът или участникът може да представи удостоверение за регистрация в официален списък на одобрени стопански субекти или сертификат, издаден от сертифициращ орган. В тези случаи възложителят не може да отстрани кандидата или участника от процедурата или да откаже да сключи договор с него на основание, че не е представил някой от изискуемите документи, при условие че съответните обстоятелства се доказват от представеното удостоверение или сертификат.

(2) За всяка конкретна процедура възложителят може да изиска допълнително удостоверение, свързано с плащането на социалноосигурителни вноски и данъци, независимо от представеното от кандидата или участника удостоверение за регистрация в официален списък на одобрени стопански субекти.

(3) Информацията, която може да бъде извлечена от регистрация в официални

списъци или сертифициране, не може да бъде оспорвана без наличието на основание.

(4) Възложителят не може да изисква кандидатите или участниците от други държави членки да преминават през процеса на регистриране или сертифициране, за да участват в обществената поръчка. Възложителят признава еквивалентни сертификати, издадени от органи, установени в други държави членки.

(5) Възложителите приемат удостоверения за регистрация или сертификати, издадени от органи, установени в Република България или в държавата, в която кандидатът или участникът е установен.

### Официални списъци на одобрените стопански субекти и сертифициране от органи

**Чл. 59.** (1) Министерският съвет може да определи органи или лица, които създават и поддържат официални списъци на одобрени стопански субекти за определени дейности или сертифициращи органи за сертифициране на стопански субекти за съответствие на някои технически спецификации.

(2) Условията за вписване в списъците по ал. 1 следва да са съобразени с изискванията по чл. 44-54.

(3) Регистрация на лица от други държави членки в списъците по ал. 1 или за тяхното сертифициране не се изискват допълнителни доказателства или изявления, различни от исканите от българските лица.

(4) Лицата или органите по ал. 1 са длъжни при поискване от лице, установено в друга държава членка да предоставят всяка информация за документите, представени като доказателство за регистриране в официален списък или като доказателство, че стопанските субекти от друга държава членка притежават еквивалентен сертификат.

## Раздел V
## КРИТЕРИИ ЗА ВЪЗЛАГАНЕ НА ПОРЪЧКИТЕ

### Видове критерии за възлагане

**Чл. 60.** (1) Възлагане на обществените поръчки се извършва въз основа на икономически най-изгодната оферта.

(2) Икономически най-изгодна оферта се определя въз основа на следните критерии за възлагане:

1. най-добра цена;

2. ниво на разходите, като се отчита разходната ефективност, вкл. разходите за

целия жизнен цикъл;

3. оптимално съотношение качество/цена, което се оценява въз основа най-добрата цена и/или ниво на разходите и на показатели, включващи качествени, екологични и/или социални аспекти, свързани с предмета на обществената поръчка.

(3) Избраният критерий за възлагане на офертите по ал. 2 се посочва в обявлението и документацията за обществена поръчка.

(4) Показателите по ал. 2, т. 3 могат да включват:

1. измерител на качество, включително технически параметри, естетически и функционални характеристики, достъпност, предназначение за всички потребители, социални, екологични и иновативни характеристики, и иновативни търговски техники и условия;

2. организация, квалификация и опит на персонала, на когото е възложено изпълнението на поръчката, когато качеството на ангажирания с изпълнението на поръчката персонал може да окаже съществено влияние върху изпълнението на поръчката; или

3. гаранционно обслужване и техническа помощ, условия за доставка, вкл. дата или период на доставка, начин на доставка или срок на завършване.

(5) Показателите по ал. 2 трябва да са свързани с предмета на поръчката. Те могат да влючват фактори, които се отнасят до всеки етап от жизнения цикъл на строителството, доставките или услугите, независимо че тези фактори не се отнасят до характеристиките, посочени в техническите спецификации. Те не трябва да дават неограничена свобода на избор и трябва да гарантират реална конкуренция.

(6) Когато критерият за възлагане включва освен цената и други показатели, възложителят определя в обявлението и документацията за обществена поръчка относителната тежест на всички показатели, а когато това е обективно невъзможно ги подрежда по важност в низходящ ред. Възложителят може да определи минимално и максимално допустимите стойности на количествените показатели.

(7) В документацията възложителят посочва методиката за комплексна оценка и начина за определяне на оценката по всеки показател. Начинът трябва да:

1. дава възможност да се оцени нивото на изпълнение, предложено във всяка оферта, в съответствие с предмета на обществената поръчка и техническите спецификации;

2. дава възможност да бъдат сравнени и оценени обективно техническите предложения в офертите;

3. осигурява на кандидатите и участниците достатъчно информация за правилата, които ще се прилагат при определяне на оценката по всеки показател, като за:

а) количествено определимите показатели се определят стойностите в цифри или в проценти и се посочва начинът за тяхното изчисляване;

б) качествените показатели, които са количествено неопределими, се посочва начинът за тяхното оценяване от комисията с конкретна стойност чрез експертна оценка.

(8) В надлежно обосновани случаи платимата цена или разходите могат да бъдат фиксирани. В тези случаи оценката се основава единствено на показателите, свързани с измерване на качеството.

(9) Не се допуска включването на показатели за оценка, които отчитат времето за извършване на плащанията (отложено или разсрочено плащане) или оценяване на размера или отказа от авансово плащане, когато се предвижда предоставяне на аванс.

(10) При обществена поръчка с предмет проектиране и изпълнение на строителство показателите за оценка трябва да включват характеристики, относими към всяка от двете дейности.

**Оценка на разходите за целия жизнен цикъл**

**Чл. 61.** (1) Разходите за целия жизнен цикъл включват един или повече от посочените по-долу разходи:

1. разходи, които се поемат от възложителя или други ползватели, като:

а) разходи за придобиване,

б) разходи за използване, като потребление на енергия и други ресурси,

в) разходи за поддръжка,

г) разходи в края на експлоатационния период, като разходи за събиране и рециклиране;

2. разходи, свързани с екологични фактори по отношение на продукта, услугата или строителството по време на целия им жизнен цикъл, при условие че стойността им може да бъде определена и проверена; тези разходи могат да бъдат свързани с емисии на парникови газове, и други вредни емисии или разходи, свързани със смекчаване на последиците от изменението на климата.

(2) Когато възложителите предвиждат оценка на разходите за целия жизнен цикъл, те посочват в документацията за обществената поръчка данните, които трябва да бъдат представени от участниците и начина за определяне на оценката.

(3) Когато се оценяват разходи, свързани с екологични фактори, начинът за определяне на тяхната оценка, трябва да отговаря на следните условия:

1. да се основава на недискриминационни критерии и да дава възможност за обективна проверка. Когато начинът е разработен за конкретната поръчка чрез него

не следва да се дава необосновано предимство на едни лица и да се поставят други в неравностойно положение;

2. да е достъпен за всички заинтересовани лица;

3. изискваните от възложителя данни да могат да бъдат предоставени от страна на участниците при полагане на разумни усилия, включително когато те са от трети държави, които са страна по Споразумението за държавни поръчки (СДП) или са страна по други международни споразумения, с които е обвързан Европейският съюз.

(4) Когато даден метод за изчисляване на определени разходи за целия жизнен цикъл е задължителен съгласно законодателен акт на Европейския съюз, възложителите са длъжни да използват този метод.

(5) При възлагане на обществена поръчка за доставка на пътни превозни средства, посочени в приложение № 11 за изчисляване на определени разходи за целия жизнен цикъл възложителите прилагат методиката, определена с наредба на министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

**Необичайно ниски оферти**

**Чл. 62**. (1) Когато предложение в офертата на участник, свързано с цена или разходи, което подлежи на оценяване е с повече от 20 на сто по-благоприятно от средната стойност на предложенията на останалите участници по същия показател за оценка, в 5-дневен срок участникът представя писмена обосновка за начина на неговото образуване.

(2) Обосновката по ал. 1 може да се отнася до:

1. икономическите особености на производствения процес, на предоставяните услуги или на строителния метод;

2. избраните технически решения или наличието на изключително благоприятни условия за участника за предоставянето на продуктите или услугите или за изпълнението на строителството;

3. оригиналност на предложеното от участника решение по отношение на строителството, доставките или услугите;

4. спазването на задълженията по чл. 2, ал. 2;

5. възможността участникът да получи държавна помощ.

(3) Получената обосновка се оценява по отношение на нейната пълнота и обективност. При необходимост от кандидата или участника може да бъде изискана допълнителна и уточняваща информация. Обосновката може да не бъде приета и участникът да бъде отстранен само когато представените доказателства не са достатъчни за да обосноват предложената цена или разходи.

(4) Не се приема оферта, когато се установи, че предложените в нея цена или разходи са с повече от 20 на сто по-благоприятни от средните стойности на съответните предложения в останалите оферти, защото не са спазени норми и правила, свързани с опазване на околната среда, социалното и трудовото право, приложими колективни споразумения и/или разпоредби на международното екологично, социално и трудово право, които са изброени в приложение № 10.

(5) Не се приема оферта, когато се установи, че предложените в нея цена или разходи са с повече от 20 на сто по-благоприятни от средните стойности на съответните предложения в останалите оферти, поради получена държавна помощ, когато участникът не може да докаже в предвидения срок, че помощта е съвместима с вътрешния пазар по смисъла на чл. 107 ДФЕС.

(6) Възложителите са длъжни да уведомяват ЕК за всички случаи по ал. 5.

(7) Всички органи са длъжни при поискване и в рамките на своята компетентност, да предоставят на възложителите, вкл. от други държави членки информация, свързана със законови и подзаконови разпоредби, приложими колективни споразумения или национални технически стандарти, отнасящи се до доказателствата и документите, представени във връзка с изброените в ал. 2 данни.

## Глава седма
## ПРОЦЕДУРИ ИЗПОЛЗВАНИ ОТ ПУБЛИЧНИ ВЪЗЛОЖИТЕЛИ

### Правила за избор на процедура

**Чл. 63.** (1) При възлагане на обществени поръчки публичните възложители могат да прилагат свободно открита или ограничена процедура.

(2) Публичните възложители могат да приложат състезателна процедура с договаряне или състезателен диалог:

1. при поръчка, за която е налице някое от следните условия:

а) потребностите на възложителя не могат да бъдат удовлетворени без да се налага приспособяване на леснодостъпни решения;

б) обществената поръчка включва решение/я, свързано/и с проектиране или иновации;

в) обществената поръчка не може да бъде възложена без да се провеждат преговори поради особени обстоятелства, свързани с характера, сложността или правната и финансовата рамка, или поради свързаните с тях рискове;

г) техническите спецификации не могат да бъдат установени от възложителя с необходимата точност чрез препращане към стандарт, европейска техническа оценка, общи технически спецификации или технически спецификации;

д) обществената поръчка е по приложение № 2.

2. когато открита или ограничена процедура е прекратена, тъй като всички оферти не отговарят на предварително обявените условия от възложителя или всички кандидати или участниците не отговарят на поставените критерии за подбор или за тях е налице някое от посочените в процедурата основания за отстраняване;

**Открита процедура**

**Чл. 64.** (1) Минималният срок за получаване на оферти в открита процедура е 35 дни от датата на изпращане на обявлението за обществена поръчка за публикуване.

(2) Срокът по ал. 1 може да се съкрати, като минималният срок не може да е по-кратък на 15 дни, ако възложителят е публикувал обявление за предварителна информация, което не се използва като покана за участие и то:

1. е изпратено за публикуване между 35 дни и 12 месеца преди датата на изпращане на обявлението за обществена поръчка; и

2. включва цялата информация по част А раздел I от приложение № 5.

(3) Срокът по ал. 1 може да се съкрати с 5 дни, когато възложителят е допуснал подаване на оферти с електронни средства, в съответствие с чл. 28.

(4) При възникване на неотложни обстоятелства, в резултат на които е невъзможно спазването на срока по ал. 1, възложителите могат да определят срок за получаване на оферти, не по-кратък от 15 дни от датата на изпращане на обявлението за обществена поръчка за публикуване.

(5) В обявлението за обществена поръчка възложителят е длъжен да мотивира прилагането на ал. 4.

**Ограничена процедура**

**Чл.65.** (1) Всяко лице може да подаде заявление за участие в ограничена процедура, в което трябва да представи документи, доказващи липсата на основания за отстраняване и съответствието му с определените от възложителя критерии за подбор.

(2) Минималният срок за получаване на заявления за участие в ограничена процедура е 30 дни, считано от:

1. датата на изпращане на обявлението за обществена поръчка за публикуване или

2. датата на изпращане на покана за потвърждаване на интерес - когато за обявяване на процедурата е използвано обявление за предварителна информация.

(3) В ограничената процедура оферти могат да подадат само кандидати, които възложителят е поканил след извършен предварителен подбор.

(4) Минималният срок за получаване на оферти при ограничена процедура е 30 дни от датата на изпращане на поканата за представяне на оферти.

(5) Срокът по ал. 4 може да се съкрати на 10 дни, при условие че възложителят е публикувал обявление за предварителна информация, което не се използва като покана за участие и то:

1. е изпратено за публикуване между 35 дни и 12 месеца преди датата на изпращане на обявлението за обществена поръчка; и

2. включва цялата информация по част А, раздел I от приложение № 5.

(6) Срокът по ал. 4 може да се съкрати с 5 дни, когато възложителят е допуснал подаване на оферти с електронни средства, в съответствие с чл. 28.

(7) При възникване на неотложни обстоятелства, в резултат на които е невъзможно спазването на сроковете по ал. 2 и 4, възложителите могат да определят:

1. срок за получаване на заявления за участие - не по-кратък от 15 дни от датата на изпращане на обявлението за обществена поръчка за публикуване;

2. срок за получаване на оферти - не по-кратък от 10 дни от датата на изпращане на поканата за представяне на оферта.

(8) В обявлението за обществена поръчка възложителят е длъжен да мотивира прилагането на ал. 7.

(9) Публичните възложители по чл. 5 ал. 2, т. 8, 9 и 14 могат да определят срок за получаване на оферти и по споразумение с кандидатите, които ще бъдат поканени след приключване на подбора. Споразумението е допустимо само, ако на всички кандидати се предостави еднакъв срок за изготвяне и подаване на оферти.

(10) Когато не се постигне споразумение по ал. 9, срокът се определя от възложителя и не може да бъде по-кратък от 10 дни от датата на изпращане на поканата за представяне на оферти.

### Състезателна процедура с договаряне

**Чл. 66**. (1) Всяко лице може да подаде заявление за участие в предварителен подбор при състезателна процедура с договаряне.

(2) В документацията възложителят определя предмета на обществената поръчка, като описва своите потребности и необходимите характеристики на доставките, услугите или строителството и определя критериите за възлагане на поръчката. В документацията се посочват и минималните изисквания, на които трябва да отговарят офертите. Предоставената информация трябва да е достатъчно

точна, за да могат заинтересованите лица да определят характера и обхвата на поръчката и да решат дали да участват в процедурата.

(3) Минималният срок за получаване на заявления за участие в процедура е 30 дни, считано от:

1. датата на изпращане на обявлението за обществена поръчка за публикуване или

2. датата на изпращане на покана за потвърждаване на интерес - когато за обявяване на процедурата е използвано обявление за предварителна информация.

(4) В състезателната процедура с договаряне само кандидати, които възложителят е поканил след извършен предварителен подбор, могат да подадат първоначални оферти, които да послужат като основа за провеждане на преговори.

(5) Минималният срок за получаване на първоначални оферти е 30 дни от датата на изпращане на поканата по ал. 4.

(6) Срокът по ал. 5 може да бъде съкратен при спазване на условията по чл. 31, ал. 5-8.

**Провеждане на преговори**

**Чл. 67.** (1) Възложителят провежда преговори с участниците за подобряване съдържанието на първоначалните и последващите оферти.

(2) Преговорите могат да се проведат на последователни етапи, за да се намали броят на разглежданите оферти, като се прилагат критерия за възлагане и показателите за оценка на офертите, посочени в обявлението за обществената поръчка или в поканата за потвърждаване на интерес или в друг документ от документацията.

(3) Когато възложителят възнамерява да използва възможността по ал. 2 , той е длъжен да посочи това в обявлението за обществената поръчка или в поканата за потвърждаване на интерес.

(4) На всеки етап от преговорите възложителят информира писмено участниците в него за всички промени в техническата спецификация или в друг документ от документацията, когато е допустимо. Възложителят предоставя на участниците достатъчно време за отразяване на промени в офертите и представянето им.

(5) Когато възложителят възнамерява да приключи поетапните преговори, той уведомява участниците и определя срок за представяне на окончателни оферти. В тези случаи възложителят проверява дали окончателните оферти отговарят на минималните изисквания и ги оценява въз основа на критерия за възлагане на офертите.

(6) На крайния етап полученият брой оферти трябва да гарантира реална конкуренция, доколкото са налице достатъчно оферти или допуснати кандидати.

(7) Минималните изисквания, на които трябва да отговаря офертата, и показателите за оценка не подлежат на преговори и не могат да се променят.

(8) При провеждане на преговорите възложителят гарантира равнопоставеност на участниците, като не предоставя информация по дискриминационен начин, който може да даде предимство на някои участници за сметка на други.

(9) Възложителят няма право да предоставя предложенията или друга поверителна информация, получена от участник в преговорите на другите участници, без изрично негово съгласие.

(10) Възложителят може да не провежда преговори и да възложи поръчката въз основа на предложенията в първоначално подадените оферти, когато е предвидил такава възможност в обявлението за обществената поръчка или в поканата за потвърждаване на интерес.

**Състезателен диалог**

**Чл. 68.** (1) Всяко лице може да подаде заявление за участие в състезателен диалог.

(2) Възложителят посочва в обявлението и/или в описателен документ своите потребности и изисквания, критерия за възлагане, показателите за оценка на офертите и индикативен график за поетапното провеждане на процедурата.

(3) Минималният срок за получаване на заявления за участие е 30 дни от датата на изпращане на обявлението за обществена поръчка за публикуване.

(4) Само кандидати, които възложителят е поканил след проведен предварителен подбор, могат да участват в диалога.

(5) По време на диалога могат да се обсъждат всички аспекти на поръчката

(6) При провеждане на диалога възложителят гарантира равнопоставеност на участниците, като не предоставя информация по дискриминационен начин, който може да даде предимство на някои участници за сметка на други.

(7) Възложителят няма право да предоставя предложенията или друга поверителна информация, получена от участник в преговорите на другите участници, без изрично негово съгласие.

(8) Диалогът могат да се проведе на последователни етапи, за да се намали броят на решенията за обсъждане, като се прилага критерият за възлагане и показателите за оценка, посочени в обявлението за обществената поръчка или в описателния документ. Когато възнамерява да провежда диалог на последовател

етапи възложителят е длъжен да посочи тази възможност в обявлението или в описателния документ.

(9) Възложителят провежда диалога до определяне на решението или решенията, които могат да удовлетворят неговите потребности. На крайния етап полученият брой решения трябва да гарантира реална конкуренция, доколкото са налице достатъчно решения, които удовлетворяват изискванията на възложителя или допуснати кандидати.

(10) След обявяване на диалога за приключен, възложителят уведомява всички участници, останали на последния етап и ги кани да представят окончателни оферти, изготвени на основата на решението или решенията, конкретизирани по време на диалога. Офертите трябва да съдържат всички задължителни елементи, необходими за изпълнение на поръчката.

(11) При възлагане на обществена поръчка чрез състезателен диалог възложителят оценява офертите по критерия оптимално съотношение качество/цена и в съответствие с показателите, посочени в обявлението за обществена поръчка или в описателния документ.

(12) Възложителят може да поиска офертите да бъдат разяснявани, уточнявани или подобрявани. Разясненията, уточненията и подобренията, както и предоставена допълнителна информация не трябва да променят основните характеристики на офертата или на поръчката, включително определените потребности и изисквания в обявлението или описателния документ, ако това може да доведе до нарушаване на конкуренцията или до дискриминация.

(13) Възложителят може да проведе договаряне с участника, представил оферта, която е с оптимално съотношение качество/цена, за да се уточнят окончателно условията на поръчката, като се потвърдят финансовите ангажименти или други условия в офертата. Уточняването на условията не трябва да води до изменение по същество на основните параметри на офертата или на поръчката, включително определените потребности и изисквания в обявлението или в описателния документ, както и че няма опасност от нарушаване на конкуренцията или от дискриминация.

(14) Възложителят може да предвиди награди или плащания за участниците в диалога.

### Партньорство за иновации

**Чл. 69.** (1) Всяко лице може да подаде заявление за участие в процедурата.

(2) В документацията за обществената поръчка възложителят мотивира необходимостта от получаване на новаторска стока, услуга или строителство, както

и невъзможността тя да бъде удовлетворена чрез наличните на пазара предложения. Той описва своите потребности, като посочва кои елементи от описанието са минимални изисквания, на които трябва да отговарят всички оферти. Предоставената информация трябва да бъде достатъчно точна, за да могат заинтересованите лица да определят характера и обхвата на търсеното решение и да преценят дали да участват в процедурата.

(3) В документацията за обществената поръчка възложителят определя правилата, приложими към правата върху интелектуалната собственост.

(4) Минималният срок за получаване на заявление за участие в процедурата партньорство за иновации е 30 дни, считано от датата на изпращане на обявлението за обществената поръчка.

(5) При предварителния подбор възложителят преценява капацитета на кандидатите в областта на научноизследователската и развойна дейност, и разработването и внедряването на новаторски решения.

(6) Само кандидати, които възложителят е поканил след проведен предварителен подбор, могат да представят оферти за изследвания и иновации.

(7) Възложителят може да предвиди поетапно провеждане на преговорите, за да намали броя на офертите, като приложи критерия за възлагане и показателите за оценка, посочени в обявлението. Когато възнамерява да използва тази възможност възложителят е длъжен да я посочи в обявлението.

(8) Възложителят провежда преговори с участниците, за подобряване съдържанието на първоначалните и последващите оферти, с изключение на окончателните оферти.

(9) Минималните изисквания и показателите за оценка не подлежат на преговори и не могат да се променят.

(10) При възлагане на обществена поръчка чрез партньорство за иновации възложителят оценява офертите само по критерия оптимално съотношение качество/цена.

(11) При провеждане на преговорите възложителят гарантира равнопоставеност на участниците, като не предоставя информация по дискриминационен начин, който може да даде предимство на някои участници за сметка на други.

(12) При провеждане на преговорите възложителите информират писмено всички участници, чиито оферти не са отстранени за всякакви промени в техническите спецификации или в друг документ от документацията за обществената поръчка, различен от този, в който се определят минималните изисквания. След внасянето на такива промени възложителите предоставят на

участниците достатъчно време, за да променят и представят отново изменените оферти.

(13) Възложителят няма право да предоставя предложенията или друга поверителна информация, получена от участник в преговорите, на другите участници, без негово изрично съгласие.

(14) Договорът за партньорството за иновации цели разработването на новаторски продукт, услуга или строителство и последващото придобиване на получените в резултат на това доставки, услуги или строителство, при условие че те съответстват на нивата на изпълнение и максималните разходи, договорени между възложителя и участника/ците.

(15) Договорът за партньорство се структурира на последователни етапи съобразно стъпките в процеса на научни изследвания и иновации, които могат да включват производството на продуктите, предоставянето на услугите или извършването на строителството.

(16) В договора за партньорство се определят междинните цели, които трябва да се постигнат, както и вноските за заплащане на съответно възнаграждение.

(17) Възложителят гарантира, че различните етапи на партньорството, отразяват степента на новаторство на предложеното решение и последователността на научноизследователските и иновационните дейности, необходими за разработването на новаторското решение.

(18) Очакваната стойност на придобиваните доставки, услуги или строителство трябва да е съразмерна на инвестицията, необходима за тяхното разработване.

(19) В случаите по ал. 16, възложителят може да приключи партньорството за иновации след всеки етап, а при партньорство за иновации с няколко партньори да намали техния брой, чрез прекратяване на отделните договори, ако е посочил тази възможност и условията за това в документацията за обществената поръчка.

### Процедура на договаряне без предварително обявяване

**Чл. 70.** (1) Публичните възложители могат да прилагат процедура на договаряне без предварително обявяване само в следните случаи:

1. при открита или ограничена процедура не са подадени оферти или заявления за участие или всички подадени оферти или заявления за участие са неподходящи и първоначално обявените условия на поръчката не са съществено променени;

2. когато се поканят всички участници, чиито оферти в предходна открита или ограничена процедура отговарят на изискванията на възложителя, но надвишават неговия финансов ресурс;

3. поръчката може да бъде изпълнена само от определен изпълнител в някой от следните случаи:

а) целта на поръчката е да се създаде или придобие уникално произведение на изкуството или творчески продукт;

б) липса на конкуренция поради технически причини;

в) наличие на изключителни права, включително на права на интелектуална собственост;

4. когато е необходимо неотложно възлагане на поръчката поради изключителни обстоятелства, предизвикани от събития, които не могат да бъдат предвидени от възложителя и не е възможно да бъдат спазени сроковете, в т. ч. съкратените, за открита, ограничена процедура или състезателна процедура с договаряне. Обстоятелствата, с които се обосновава наличието на неотложност не трябва да се дължат на възложителя;

5. когато стоките, предмет на доставка, се произвеждат единствено с цел научноизследователска дейност, експеримент, проучване или развойна дейност; Възлаганите поръчки не обхващат производството в количества, които позволяват да се осигури достатъчна пазарна реализация или да се покрият разходите за научноизследователска и развойна дейност;

6. когато са необходими допълнителни доставки на стоки от първоначалния доставчик, предназначени за частична замяна или допълване на наличните доставки или съоръжения, когато смяната на доставчика би принудила възложителя да придобие стока с различни технически характеристики, което би довело до несъвместимост или до съществени технически затруднения при експлоатацията и поддръжката;

7. предмет на поръчката е доставка на стока, която се търгува на стокова борса, съгласно списък, предложен от Държавната комисия по стоковите борси и тържищата и одобрен от Министерския съвет в правилника за прилагане на закона;

8. при доставки или услуги, доставяни при особено изгодни условия от лице, което прекратява стопанската си дейност, както и от синдици или ликвидатори при производство по несъстоятелност, при наличие на споразумение с кредитори или друга сходна процедура, в която е лицето съгласно неговото национално законодателство;

9. услугата се възлага след конкурс за проект, проведен по реда на закона, като се изпращат покани за участие в договарянето на участник или на всички класирани участници в съответствие с условията на конкурса;

10. когато е необходимо повторение на строителство или услуги, възложени от същия възложител/и на първоначалния изпълнител, при наличие на следните условия:

а) първоначалната поръчка е възложена с открита, ограничена процедура, състезателна процедура с договаряне, състезателен диалог или партньорство за иновации;

б) в обявлението на първоначалната поръчка е посочена възможността за повторно възлагане, както и размерът на възможното допълнително строителство или услуги и условията, при които те ще се възлагат;

в) общата стойност на новата поръчка е включена и посочена при определяне стойността на първоначалната;

г) новата поръчка съответства на основния проект, в изпълнение на който е възложена първата поръчка;

д) повторното възлагане на строителството или услугите може да се приложи не по-късно от три години след сключване на първоначалния договор.

(2) Възложителят може да прилага ал. 1, т. 2, б. „б“ и „в“ само когато не съществува достатъчно добра алтернатива или заместител и отсъствието на конкуренция не се дължи на изкуствено стесняване на параметрите на поръчката.

(3) Продължителността на договорите за поръчки по ал. 1, т. 6, както и на периодично повтарящи се договори за поръчки не може да надвишава три години.

(4) С решението за откриване на процедурата възложителят мотивира приложимото основание по ал. 1.

(5) Преговорите се провеждат по ред и условия, уредени в правилника за прилагане на закона.

## Конкурс за проект

**Чл. 71.** (1) Конкурсът за проект се провежда:

1. като част от процедура за възлагане на обществена поръчка за услуга или

2. с присъждане на награди или плащания за участниците.

(2) В случаите по ал. 1, т. 1 прогнозната стойност се определя като в нея се включват стойността без ДДС на услугата и всички евентуални награди или плащания за участниците.

(3) В случаите по ал. 1, т. 2 прогнозната стойност се определя, като в нея се включва общата сума на наградите и плащанията, както и прогнозната стойност без ДДС на обществената поръчка за услуги, която може да бъде възложена чрез процедура на договаряне без предварително обявяване.

(4) Участието в конкурс за проект не може да се ограничава:

1. чрез посочване на национален признак или териториален обхват;

2. чрез изискване за определена организационно правна форма на участника.

(5) Когато конкурсът за проект се провежда с ограничен брой участници, възложителят определя ясни и недискриминационни критерии за намаляване на броя на участниците. Във всеки случай броят на поканените участници, трябва да е достатъчен, за да се гарантира реална конкуренция.

(6) Конкурсът се провежда от жури, което е независимо при вземането на решения или изразяването на становища.

(7) Условията и редът за провеждане на конкурс за проект се уреждат в правилника за прилагане на закона.

## Глава осма
## ТЕХНИКИ И ИНСТРУМЕНТИ ЗА ЕЛЕКТРОННИ И КОМБИНИРАНИ ПОРЪЧКИ/СЪВМЕСТНИ ПОРЪЧКИ

### Раздел I
### РАМКОВО СПОРАЗУМЕНИЕ

#### Общи изисквания

**Чл. 72.** (1) Възложителите могат да сключват рамкови споразумения въз основа на процедурите, предвидени в закона и при наличие на предпоставките за тяхното провеждане.

(2) Рамково споразумение е споразумение, сключено между един или повече възложители и един или повече изпълнители, с цел да се определят условията на поръчките, които ще се възложат през определен период, включително относно цените, а при възможност и предвидените количества.

(3) Срокът на рамковото споразумение, сключено от публичен възложител не може да бъде по-дълъг от 4 години, а от секторен възложител 8 години.

(4) Срокът по ал. 3 може да бъде по-дълъг при изключителни случаи и по причини, свързани с предмета на рамковото споразумение. Възложителят посочва мотивите за това в обявлението.

(5) В случаите на рамково споразумение, сключвано за нуждите на няколко възложители или от централен орган за обществени поръчки, в обявлението за обществена поръчка и в рамковото споразумение следва да се посочи кръгът от лица, които могат да се ползват от него.

(6) След сключване на рамково споразумение не се допуска включването на нови изпълнители.

(7) Възложителите нямат право да използват рамковите споразумения по начин,

който възпрепятства, ограничава или нарушава конкуренцията.

### Сключване на договор в резултат на рамково споразумение

**Чл. 73.** (1) Когато в рамковото споразумение са определени всички условия, възложителят сключва договор за обществена поръчка, като прилага тези условия. В случай че рамковото споразумение е сключено с повече от един изпълнител, в него следва да са определени условията, въз основа на които ще бъде определен изпълнителят по всеки конкретен договор.

(2) Когато в рамковото споразумение не са определени всички условия и то е сключено с едно лице, възложителят писмено изисква от това лице да допълни своята оферта.

(3) Когато в рамковото споразумение не са определени всички условия и то е сключено с повече от едно лице, за всеки договор, който предстои да бъде сключен възложителят провежда малка състезателна процедура.

(4) В рамките на малка състезателна процедура възложителят:

1. отправя писмена покана до лицата по рамковото споразумение;

2. определя подходящ срок за получаване на оферти, като взема предвид сложността на предмета на поръчката и времето, необходимо за изготвяне на офертите;

3. съхранява офертите, представени в запечатани непрозрачни пликове, до изтичането на срока за получаването им;

4. назначава комисия, която разглежда и класира офертите;

5. определя изпълнител на обществената поръчка, въз основа на определения критерий за възлагане на офертите и сключва договор за изпълнение или прекратява малката състезателна процедура.

(5) Възложителят посочва в обявлението, в документацията за обществена поръчка и в рамковото споразумение критерия, въз основа който ще се провежда малката състезателна процедура, а когато е приложимо и показателите и методиката за оценка на офертите.

(6) Показателите и методиката за оценка, въз основа които ще се провежда малката състезателна процедура могат да бъдат същите като тези, използвани за сключване на рамковото споразумение, да бъдат прецизирани спрямо тях или да се включват нови показатели и методика, когато това е целесъобразно.

(7) Когато възложител сключва рамково споразумение с повече от едно лице, в което са определени всички условия, той може да предвиди в документацията за обществена поръчка и в рамковото споразумение и провеждането на малка състезателна процедура.

(8) В случаите по ал. 7 възложител посочва обективни критерии, въз основа на които се взема решение за провеждане на малка състезателна процедура или директно прилагане на условията по рамковото споразумение, както и кои от договорените показатели ще бъдат обект на малка състезателна процедура.

(9) Възможността по ал. 8 може да се приложи и по отношение на отделни позиции от рамковото споразумение.

(10) В случаите на сключване на договор въз основа на рамково споразумение страните нямат право да променят съществено условията, определени в рамковото споразумение.

## Раздел II
## ДИНАМИЧНИ СИСТЕМИ ЗА ПОКУПКИ

### Общи изисквания

**Чл. 74.** (1) Динамичната система за покупки е изцяло електронен процес, който възложителите могат да използват при често осъществявани покупки, чиито типови характеристики отговарят на изискванията на възложителите.

(2) Системата е отворена през целия си срок на действие за всеки кандидат, който отговаря на критериите за подбор. Достъпът и участието в нея са свободни и безплатни за всички заинтересовани лица.

(3) Динамичната система за покупки може да бъде обособена по отделни категории, които могат да се основават на максимално допустимия размер на очакваните конкретни поръчки, конкретен географски район, в който те ще се изпълняват или на други обективно определени характеристики, свързани с предмета на поръчката.

(4) Всички кандидати, които отговарят на критериите за подбор се включват в системата. Възложителите нямат право да ограничават броя на кандидатите в нея.

(5) Когато възложителят е разделил системата на отделни категории, за всяка категория определя нейните характеристики и приложимите критерии за подбор.

(6) Обменът на информация при възлагането чрез динамична система за поръчки се осъществява единствено с електронни средства, при условията на чл. 27.

### Създаване на динамична система за покупки

**Чл. 75.** При създаване на динамична система за покупки възложителят:

1. публикува обявление за поръчка, обявление за предварителна информация или периодично индикативно обявление, в което посочва, че създава динамична

система за покупки и определя срока за нейното действие;

2. посочва в документацията за поръчката най-малко естеството и прогнозното количество на предвидените покупки, както и информация за това как функционира системата, включително, използваното електронно оборудване, организацията и техническите изисквания за осъществяване на връзка с оборудването;

3. посочва дали системата е разделена на отделни категории;

4. осигурява неограничен, пълен и пряк достъп до документацията за обществената поръчка през целия срок на действие на системата.

**Включване на кандидати в динамичната система за покупки**

**Чл. 76.** (1) Всяко лице може да подаде заявление за включване в динамичната система за покупки в рамките на периода за нейното действие.

(2) В срок от 10 работни дни от получаване на заявлението възложителят взема решение относно включването на кандидата в системата, като прилага обявените критерии за подбор и публикува информация за това. В случай че е необходимо извършване на допълнителна проверка относно изпълнението на критериите за подбор срокът може да бъде удължен до 15 работни дни.

(3) В документацията за обществена поръчка възложителят може да определи срок за разглеждане на заявления по-дълъг от 10 работни дни, ако до изтичането на определения срок няма да бъде изпращана покана за представяне на оферти.

**Възлагане на обществени поръчки чрез динамична система**

**Чл. 77**. (1) При възлагане на обществени поръчки чрез динамична система за покупки се прилагат правилата за ограничена процедура.

(2) Минималният срок за получаване на заявления за включване в динамичната система за покупки е 30 дни от датата на изпращане на:

1. обявлението за поръчката или

2. поканата за потвърждаване на интерес, когато като покана за участие в процедура се използва обявление за предварителна информация или периодично индикативно обявление.

(3) След изпращането на поканата за представяне на оферти за първата конкретна поръчка не се определят нови срокове за получаване на заявления за участие.

(4) Срокът за получаване на оферти не може да бъде по-кратък от 10 дни от датата на изпращане на поканата за подаване на оферти.

(5) Срокът по ал. 4 може да бъде определен по взаимно споразумение между

възложителя и избраните кандидати, при условие че всички избрани кандидати разполагат с еднакво време, за да изготвят и предадат своите оферти.

(6) Възложителят отправя едновременно писмена покана до всички допуснати кандидати да подадат оферта за всяка конкретна поръчка в рамките на динамичната система за покупки по реда на чл. 31. Когато динамичната система за поръчки е разделена на категории, поканата се отправя до кандидатите, включени в съответната категория.

(7) Възложителят определя изпълнителя на поръчката в съответствие с критерия за възлагане и показателите за оценка на офертите, посочени в обявлението или в поканата за потвърждаване на интерес, когато създаването на системата е обявено чрез обявление за предварителна информация.

(8) Когато е необходимо показателите за оценка на офертите могат да се формулират по-точно в поканата за представяне на оферти.

### Актуализиране на информацията

**Чл. 78**. (1) Възложителят може по всяко време през срока на действие на динамичната система за покупки, да поиска от допуснатите кандидати да представят ЕЕДОП с актуализирана информация относно заявените данни, въз основа на които са включени в системата.

(2) Информацията по ал. 1 се предоставя в срок от 5 работни дни, считано от получаването на искането.

(3) По всяко време в срока на действие на динамичната система за покупки възложителят може да поиска от кандидатите да представят документи за доказване на обстоятелствата, включени в ЕЕДОП, освен в случаите по чл. 57, ал. 1 и ал. 8.

### Удължаване и прекратяване на системата

**Чл. 79.** (1) Срокът по чл. 75, т. 1 може да бъде удължен. За обявяване на удължаването възложителят използва образеца на обявление, въз основа на който системата е създадена.

(2) В случай на предсрочно прекратяване на системата, възложителят публикува обявление за възлагане на поръчка.

## Раздел III
## ЕЛЕКТРОНЕН ТЪРГ

## Общи изисквания

**Чл. 80.** (1) Електронният търг е повтарящ се електронен процес, който започва след първоначална цялостна оценка на офертите и позволява те да бъдат класирани чрез методи за автоматично оценяване на представените в офертите нови, по-ниски цени и/или нови стойности, засягащи определени елементи от офертите.

(2) Не могат да бъдат обект на електронен търг обществени поръчки за услуги и строителство, които имат за предмет интелектуална дейност и не подлежат на автоматична оценка с електронни средства, включват дейности по проектиране на строителни обекти.

(3) Възложителите могат да изберат изпълнител на обществена поръчка чрез електронен търг, когато техническите спецификации на обществената поръчка могат да бъдат точно определени, включително и в случаите на малка състезателна процедура, провеждана за възлагане на поръчка по рамково споразумение.

(4) Възложителите могат да провеждат електронен търг при възлагането на поръчка чрез открита процедура, ограничена процедура, състезателна процедура с договаряне или процедура на договаряне с предварителна покана.

(5) Възложителите могат да провеждат електронен търг и в случаите на възлагане на обществена поръчка в рамките на динамична система за покупки.

(6) Електронният търг не може да се прилага, ако предотвратява, ограничава или нарушава конкуренцията.

## Провеждане на електронен търг

**Чл. 81.** (1) Провеждането на електронен търг се основава на:

1. цени, когато поръчката се възлага единствено въз основа на цената;

2. цени и/или нови стойности на показателите, когато критерият за възлагане е оптимално съотношение качество/цена или най-нисък разход, при използването на подход за разходна ефективност.

(2) Използването на електронен търг се посочва в обявлението за обществена поръчка или в поканата за потвърждаване на интерес.

(3) В документацията за обществената поръчка, свързана с провеждане на електронен търг се включва най-малко следната информация:

1. показателите за оценка на офертите, които ще бъдат предмет на електронен търг, при условие че тези показатели са количествено определими и могат да се изразят в цифри или проценти;

2. стъпката, мерната единица и други технически параметри, свързани с автоматичното подаване и оценяване на офертите, а когато е приложимо -

минимални и/или максимални стойности на показателите по т. 1, които могат да бъдат предлагани;

3. информацията, която ще бъде предоставена на участниците в хода на електронния търг и когато е необходимо - кога ще им бъде предоставена;

4. информацията, свързана с реда за провеждане на електронния търг;

5. условията, при които участниците могат да подават нови предложения;

6. информация, свързана с използваното електронно оборудване, както и редът, условията и техническите изисквания за свързване.

(4) Преди провеждане на електронен търг назначената комисия извършва първоначална оценка на офертите, в съответствие с избрания критерий за възлагане.

(5) Възложителят изпраща чрез електронни средства едновременно покана до всички участници, чиито оферти са допуснати.

(6) Поканата по ал. 5 съдържа:

1. реда за свързване към използваното електронно оборудване;

2. дата и час за начало на електронния търг;

3. начина на приключване на електронния търг.

(7) Когато критерият за възлагане е най-добро съотношение качество/цена или разходи, поканата по ал. 5 съдържа и резултата от първоначалната оценка на всяка оферта, математическата формула, приложимите показатели, тяхната тежест и мерните единици. Когато са предвидени варианти за всеки от тях се изготвя отделна формула.

(8) Електронният търг може да се проведе на последователни етапи, като на всеки етап може да се обявява броят на участниците.

(9) Електронният търг не може да започне по-рано от два работни дни след датата на изпращане на поканите.

(10) Провеждането на електронния търг се организира по начин, който дава възможност на всеки участник да определи относителното си място в класирането във всеки момент.

(11) При условие че е предвидено в поканата на участниците може да се предостави информация за предложени в хода на търга цени или стойности от другите участници.

(12) Предоставянето на информация в хода на електронен търг не може да води до разкриване на самоличността на участниците.

**Приключване на електронния търг**

**Чл. 82.** (1) Електронният търг приключва:

1. с настъпването на датата и часа, посочени в поканата, или

2. когато не са получени нови предложения, отговарящи на изискванията на възложителя - след изтичане на определен в поканата срок, или

3. когато всички етапи на електронния търг, определени в поканата са завършили.

(2) Когато възложителят възнамерява да приключи електронния търг по реда на ал. 1, т. 3, включително когато като допълнение се прилагат условията по ал. 1, т. 2, той посочва времевия график за провеждане на всеки етап от електронния търг в поканата за участие.

(3) Възложителят определя изпълнител на обществената поръчка въз основа на провеждането на електронен търг и сключва договор с него.

## Раздел IV
## ЕЛЕКТРОННИ КАТАЛОЗИ

### Общи изисквания

**Чл. 83.** (1) Възложителите могат да поискат офертите да бъдат представени под формата на електронен каталог или да включват електронен каталог, когато възлагат обществени поръчки чрез използване на електронни средства. Това изискване се посочва в обявлението или в поканата за потвърждаване на интерес.

(2) В случаите по ал. 1 в документацията за обществената поръчка се посочва необходимата информация относно формата, използваното електронно оборудване и организацията и техническите изисквания за осъществяване на връзка с оборудването.

(3) Офертите, представени под формата на електронен каталог, могат да бъдат придружени от други документи, допълващи офертата.

(4) Електронните каталози, които се изготвят от участниците за определена процедура, трябва да съответстват на:

1. установените от възложителя технически спецификации и електронен формат;

2. изискванията за електронните средства за комуникация и на допълнителни изисквания, установени от възложителя в съответствие с чл. 28.

(5) В електронен каталог, подаден за конкретна процедура за обществена поръчка могат да се включат единствено продукти, строителство или услуги, които отговарят на изискванията на възложителя за конкретната поръчка.

**Използване на електронен каталог при рамково споразумение**

**Чл. 84.** (1) Когато е сключено рамково споразумение с повече от един изпълнител след подаване на оферти под формата на електронни каталози, възложителите могат да предвидят възможност да проведат малки състезателни процедури за конкретните поръчки, като използват един от следните методи:

1. отправят покана към участниците да изпратят актуализираните си каталози, съобразени с изискванията на конкретната поръчка; или

2. извличат от вече подадените електронни каталози необходимата информация за съставяне на оферти, при условие че тази възможност е посочена в документацията за обществената поръчка относно рамковото споразумение.

(2) В случаите по ал. 1, т. 2, възложителите уведомяват участниците за датата и часа, когато възнамеряват да съберат информацията, като осигуряват достатъчен срок между уведомяването и действителното събиране, който да даде възможност на участниците да вземат решение относно съгласието си да бъде приложен този метод.

(3) В случаите по ал. 1, т. 2, преди да възложат поръчката възложителите предоставят събраната информация на съответния участник, за да му дадат възможност да я оспори или да потвърди.

**Използване на електронен каталог при динамична система за покупки**

**Чл. 85.** (1) При възлагане на поръчки чрез динамична система за покупки възложителите могат да поискат офертите за конкретната поръчка да бъдат представени под формата на електронен каталог.

(2) Когато заявлението за участие в динамичната система за поръчки е придружено от електронен каталог, съответстващ на установените от възложителя технически спецификации и формат, поръчката въз основа на системата може да се възложи при използване на възможността по чл. 84, ал. 1, т. 2.

(3) В случаите по ал. 2 електронният каталог се допълва впоследствие от кандидатите при условията на чл. 84, ал. 2 и 3.

## Раздел V
## ЦЕНТРАЛИЗИРАНО ВЪЗЛАГАНЕ

## Централен орган за покупки

**Чл. 86**. (1) Възложителите могат да получават доставки и/или услуги от специализиран орган за покупки, който предлага централизирана дейност по закупуване.

(2) Възложителите могат да придобиват строителство, доставки на стоки и услуги чрез централен орган за покупки посредством:

1. възложени от него обществени поръчки;

2. управлявана от него динамична система за покупки;

3. сключено от него рамково споразумение.

(3) Когато се предвижда и други възложители да могат да използват динамична система за покупки, управлявана от централен орган за покупки, това се посочва в обявлението, с което се създава динамичната система за покупки.

(4) Възложителите не прилагат процедурите за обществени поръчки, когато възлагат на централен орган за покупки обществена поръчка с предмет услуга за изпълнение на централизирани дейности по закупуване, която може да включва и предоставянето на подпомагащи дейности по закупуване.

(5) В случаите по ал. 1 и 2 се приема, че възложителите са спазили разпоредбите на закона.

(6) В случаите по ал. 2, т. 2 и 3 възложителите носят отговорност за законосъобразността на извършваните от тях действия по възлагане на конкретните договори за обществени поръчки.

(7) Доставки, услуги или строителство, възложени от централен орган за покупки по чл. 5, ал. 5, т. 3 могат да бъдат използвани единствено за изпълнението на секторни дейности.

## Създаване на централни органи за покупки

**Чл. 87.** (1) Група от възложители може да вземе решение за създаване на централен орган за покупки.

(2) Централни органи за покупки за нуждите на администрациите на изпълнителната власт се създават с решение на Министерския съвет.

(3) Централни органи за покупки за нуждите на общините се създават с решение на съответните общински съвети по предложение на кметовете на общини.

## Електронизиране на централизираното възлагане

**Чл. 88.** Всички процедури за възлагане на обществени поръчки, провеждани от централен орган за покупки, се провеждат чрез използване на електронни средства за комуникация в съответствие с изискванията по чл. 28.

### Използване на централен орган за покупки, установен в друга държава членка

**Чл. 89.** (1) Възложителите имат право да се ползват от динамичните системи за покупки, рамковите споразумения и договорите, сключени от централен орган за покупки, установен в друга държава членка, в случай че конкретният възложител е посочен в тях.

(2) В случаите по ал. 1 при възлагането на поръчки чрез динамична система за покупки, както и при избор на изпълнител въз основа на рамково споразумение се прилага законодателството на държавата членка, в която е установен централният орган за покупки.

(3) Възложителите не могат да използват възможностите по ал. 1 с цел да избегнат прилагането на закона.

## Глава девета
## ПРОВЕЖДАНЕ НА ПРОЦЕДУРИ ЗА ВЪЗЛАГАНЕ НА ОБЩЕСТВЕНИ ПОРЪЧКИ

### Откриване

**Чл. 90.** Процедурите се откриват с изпращане на:

1. решението и обявлението за публикуване в РОП и ОВ на ЕС – в случаите по чл. 15, ал. 1, т. 1-7 и т. 11;
2. решението до РОП - в случаите по чл. 15, ал. 1, т. 8-10 и 13;
3. решението и покана до РОП - в случаите по чл. 15, ал. 1, т. 12;

### Изменение на условията

**Чл. 91.** (1) Възложителят може, по собствена инициатива или по искане на заинтересовано лице, еднократно да направи промени в обявлението и/или документацията на обществена поръчка, свързани с осигуряване законосъобразност на процедурата, отстраняване на пропуски или явна фактическа грешка.

(2) Всяко лице може да направи предложение за промени в обявлението и/или документацията в 10-дневен срок от публикуването на обявлението за откриване на процедурата.

(3) Промените по ал. 1 се извършват с решение, с което се одобрява обявление за изменение или допълнителна информация. Обявлението се публикува в срок до

14 дни от публикуването на обявлението за поръчка. Обявлението за изменение или допълнителна информация и променените документи се публикуват на профила на купувача.

(4) След изтичането на срока по ал. 3 възложителят може да публикува обявление за изменение или допълнителна информация само когато удължава обявените срокове в процедурата.

(5) Възложителят удължава сроковете за получаване на офертите, така че всички заинтересовани лица да могат да се запознаят с цялата информация, необходима за изготвяне на офертите, в следните случаи:

1. когато по независимо какви причини допълнителната информация, въпреки че е поискана своевременно от заинтересованите лица, не може да бъде представена в срока по чл. 30, ал. 2;

2. когато са внесени съществени промени в документацията за обществената поръчка.

(6) Удължаването на срока по ал. 5, т. 1 трябва да е пропорционално на значимостта на информацията или промяната. Не се изисква удължаване на сроковете, когато допълнителната информация не е била поискана своевременно или когато нейното значение за изготвянето на оферти е несъществено.

(7) Промените в документацията по ал. 5, т. 2 не трябва да въвеждат условия, които ако са били част от първоначално обявените условия в процедурата, биха привлекли към участие допълнителни или изцяло нови заинтересовани лица.

(8) Възложителят може да удължи обявените срокове в процедурата, когато:

1. в първоначално определения срок няма постъпили заявления или оферти или е получено само едно заявление или оферта;

2. това се налага в резултат от производство по обжалване;

3. срокът по чл. 165, ал. 3 не е достатъчен.

(9) С публикуването на обявлението по ал. 3 се смята, че всички заинтересовани лица са уведомени.

### Заявяване на участие

**Чл. 92.** (1) В зависимост от вида на процедурата и етапа на нейното провеждане кандидатите подават заявления за участие, а участниците - оферти.

(2) Заявлението за участие съдържа информация относно личното състояние на кандидатите и критериите за подбор.

(3) Офертата съдържа техническо и ценово предложение.

(4) В открита процедура към офертата си участниците представят и информация относно личното състояние и критериите за подбор.

(5) При изготвяне на офертата всеки участник трябва да се придържа точно към обявените от възложителя условия.

(6) Офертите и заявленията за участие се изготвят на български език. Когато поръчката е с място на изпълнение извън страната, възложителят може да допусне заявлението за участие и офертата да се представят на официален език на съответната страна.

(7) До изтичането на срока за подаване на офертите всеки участник в процедурата може да промени, допълни или да оттегли офертата си.

(8) Всеки участник в процедура за възлагане на обществена поръчка има право да представи само една оферта.

(9) Лице, което участва в обединение или е дало съгласие и фигурира като подизпълнител в офертата на друг участник, не може да представя самостоятелна оферта.

(10) В процедура за възлагане на обществена поръчка едно физическо или юридическо лице може да участва само в едно обединение.

(11) Съдържанието на офертите и заявленията за участие, редът и начините за тяхното подаване и получаване се уреждат в правилника за прилагане на закона.

### Поверителност

**Чл. 93.** (1) Кандидатите и участниците могат да посочват в заявленията за участие или офертите си информация, която считат за поверителна по отношение на технически или търговски тайни. Когато кандидатите и участниците правомерно са се позовали на поверителност, съответната информация не се разкрива от възложителя.

(2) Възложителят може да постави изисквания за защита на информация с поверителен характер при предоставяне информация на кандидатите или участниците в хода на процедурите, както и при сключването на договора за обществена поръчка.

### Комисия

**Чл. 94.** (1) Възложителят назначава комисия за извършване на подбор на кандидатите и участниците, разглеждане и оценка на офертите и провеждане на преговори и диалог. Комисията се състои от нечетен брой членове. По отношение на членовете на комисията не трябва да е налице конфликт на интереси.

(2) Оценката по технически показатели, които изискват специална техническа подготовка се извършва само от лица, притежаващи изискваната за целта квалификация. В тези случаи, членовете на комисията, които не притежават

необходимата техническа квалификация, не вземат участие в оценката по съответния показател.

(3) В случаите по ал. 2, възложителят следва да включи в комисията най-малко три лица, притежаващи необходимата техническа квалификация.

(4) Действията на комисията се протоколират, като резултатите от работата й се отразяват в окончателен доклад.

(5) Правилата за определяне състава на комисията и нейната работа се уреждат в правилника за прилагане на закона.

### Разглеждане на заявления за участие и оферти

**Чл. 95.** (1) При провеждане на процедурите за обществени поръчки първо се извършва предварителен подобор, след което се разглеждат офертите на участниците.

(2) При провеждане на открита процедура се допуска оценка на техническите и ценовите предложения на участниците преди разглеждане на документите за подбор. В тези случаи проверката за наличие на основания за отстраняване и съответствие с критериите за подбор се извършва по начин, който не се влияе от резултатите от оценката на техническите и ценовите предложения.

(3) Когато се установи липса на документи и/или несъответствие с критериите за подбор, и/или друга нередовност, включително фактическа грешка, на кандидатите или участниците се предоставя възможност да представят нови документи, да допълнят или поясняват представената информация или документи, свързани с критериите за подбор.

(4) Условията и редът за отстраняване на несъответствия и нередовности по ал. 3 се уреждат в правилника за прилагане на закона, при спазване на принципите на равнопоставеност и прозрачност.

### Намаляване на броя на кандидатите, които да бъдат поканени за участие

**Чл. 96.** (1) При ограничените процедури, състезателните процедури на договаряне, процедурите на състезателен диалог и партньорствата за иновации възложителите могат да ограничават броя на кандидатите, отговарящи на критериите за подбор, които ще поканят за представяне на оферти или за провеждане на диалог.

(2) В обявлението за обществена поръчка възложителите посочват обективните и недискриминационни критерии или правила, които ще приложат за намаляване на броя на кандидатите и минималния брой на кандидатите, които възнамеряват да

поканят. Възложителите могат да посочват и максимален брой на кандидатите, които възнамеряват да поканят.

(3) При ограничената процедура минималният брой кандидатите е пет, а при при състезателната процедура на договаряне, процедурата на състезателен диалог и партньорството за иновации - три. Броят на поканените кандидати трябва да е достатъчен, за да се гарантира реална конкуренция.

(4) Когато броят на кандидатите, които отговарят на изискванията, посочени в обявлението за процедурата, надвишава обявения максимален брой на лицата, които ще бъдат поканени да представят оферти, възложителят извършва подбор въз основа на посочените в обявлението обективни и недискриминационни критерии.

(5) В случай че възложителят е включил в обявлението ограничение на броя на кандидатите, които ще бъдат поканени да подадат оферти, той е длъжен да покани такъв брой кандидати, който най-малко да бъде равен на предварително определения минимум.

(6) Когато броят на кандидатите, отговарящи на критериите за подбор и на минималните изисквания, е под посочения в обявлението минимум, възложителят може да продължи процедурата, като покани всички кандидати, които притежават необходимите възможности.

(7) Възложителят не може да покани да подадат оферти лица, които не са подали заявление за участие, или кандидати, които не притежават необходимите възможности.

**Приемане на работата на комисията**

**Чл. 97.** (1) Докладът по чл. 94, ал. 4 се представя на възложителя за утвърждаване.

(2) В 10-дневен срок от получаването на доклада, възложителят го утвърждава или го връща на комисията, ведно с писмени указания за преработката му, когато информацията в него не е достатъчна за вземането на решение за приключване на процедурата.

(3) Указанията по ал. 2 не могат да насочват към избор на конкретен изпълнител или извеждане на определени заключения от страна на комисията, а само да указват каква информация следва да се включи, така че да са налице достатъчно аргументи, които обосновават предложенията на комисията.

(4) В случай, че в резултат от преразглеждането на действията си, комисията достигне до заключения, различни от вече изложените в първия доклад, в коригирания доклад се включват фактите, наложили корекцията.

(5) В 10-дневен срок от утвърждаване на окончателния доклад възложителят издава решение за избор на изпълнител или за прекратяване на процедурата.

## Глава десета
## ПРИКЛЮЧВАНЕ НА ПРОЦЕДУРАТА

### Окончателни решения по процедурата

**Чл. 98.** Процедурите по този закон завършват с решение за:

1. определяне на изпълнител по договор за обществена поръчка, включително по договор, сключен чрез прилагане на рамково споразумение, динамична система за доставки или квалификационна система;

2. определяне на изпълнители по рамково споразумение;

3. класиране на участниците и/или присъждане на награди и/или други плащания в конкурс за проект;

4. прекратяване на процедурата.

### Избор на изпълнител на обществената поръчка

**Чл. 99.** (1) Възложителят избира за изпълнител на поръчката участник, за когото са изпълнени следните условия:

1. не са налице основанията за отстраняване в процедурата и отговаря на критериите за подбор, а където е приложимо и на недискриминационните правила и критерии за намаляване на броя на кандидатите;

2. офертата на участника в най-голяма степен съответства на предварително обявените от възложителя условия.

(2) Възложителите отстраняват оферта, за която е установено, че не отговаря на правила и изисквания, свързани с опазване на околната среда, социалното и трудовото право, приложими колективни споразумения и/или разпоредби на международното екологично, социално и трудово право, които са изброени в приложение № 10.

### Прекратяване на процедурата

**Чл. 100.** (1) Възложителят прекратява процедурата с мотивирано решение когато:

1. не е подадена нито една оферта, заявление за участие или конкурсен проект, или не се е явил нито един участник за договаряне;

2. всички оферти или заявления за участие са неподходящи;

3. всички конкурсни проекти не отговарят на предварително обявените условия от възложителя;

4. първият и вторият класирани участници откажат да сключат договор;

5. са установени нарушения при откриването и провеждането й, които не могат да бъдат отстранени, без това да промени условията, при които е обявена процедурата;

6. поради неизпълнение на някое от условията по чл. 103, ал. 1 не се сключва договор за обществена поръчка;

7. всички оферти, които отговарят на предварително обявените от възложителя условия, надвишават финансовия ресурс, който той може да осигури;

8. отпадне необходимостта от провеждане на процедурата в резултат на съществена промяна в обстоятелствата, или при невъзможност да се осигури финансиране за изпълнението на поръчката по причини, които възложителят не е могъл да предвиди.

(2) Възложителят може да прекрати процедурата с мотивирано решение, когато:

1. е подадена само една оферта, заявление за участие или конкурсен проект;

2. има само едно подходящо заявление за участие или една подходяща оферта;

3. има само един конкурсен проект, който отговаря на предварително обявените условия от възложителя;

4. участникът, класиран на първо място:

а) откаже да сключи договор, или

б) не изпълни някое от изискванията на чл.103, ал. 1;

в) не докаже, че не са налице посочените в процедурата основания за отстраняване.

(3) В случаите по ал. 1, т. 7 възложителят задължително включва в решението най-ниската оферирана цена и не може да сключва договор със същия предмет за цена, равна или по-голяма от посочената в решението, при провеждане на следваща процедура в рамките на същата година.

(4) В случаите по ал. 1, т. 8 възложителят няма право да открива процедура със същия или сходен предмет в срок от 6 месеца, считано от датата на прекратяване, освен ако в посочения период не настъпят нови обстоятелства, които обосновават възлагането на поръчката.

(5) Когато първоначално обявената процедура е прекратена, възложителят може да открие нова процедура за възлагане на обществена поръчка със същия предмет само ако решението за прекратяване е влязло в сила.

### Отмяна на решение

**Чл. 101.** Възложителят може да отмени решението за избор на изпълнител след влизането му в сила, но преди сключването на договора, и да издаде решение за прекратяване на процедурата, когато възникнат обстоятелствата по чл. 100, ал. 1, т. 4, 6 и 8 и ал. 2, т. 4.

## Глава единадесета
## ГАРАНЦИИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ. ДОГОВОР ЗА ОБЩЕСТВЕНА ПОРЪЧКА.

### Раздел I
### ГАРАНЦИИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

### Гаранция за изпълнение

**Чл. 102.** (1) Възложителят може да изисква от определения изпълнител да предостави гаранции, които да обезпечат изпълнението на договора или авансово предоставените средства.

(2) Гаранцията за изпълнение на договора не може да надвишава 5 на сто от стойността на договора, а за поръчки по чл. 14 и гаранцията за авансово плащане - размера на предоставените средства. Гаранцията за изпълнение не може да надвишава 2 на сто от стойността на договора, когато поръчката се възлага на специализирани предприятия или кооперации на хора с увреждания.

(3) Предвидените гаранции и техния процент се посочват в обявлението за поръчка, в поканата за потвърждане на интерес или в поканата за участие в договаряне.

(4) Гаранциите се представят в една от следните форми:

1. парична сума;

2. банкова гаранция;

3. застраховка, която обезпечава изпълнението чрез покритие на отговорността на изпълнителя.

(5) Гаранцията по ал. 4, т. 1 или 2 може да се предостави от името на изпълнителя за сметка на трето лице – гарант.

(6) Участникът, определен за изпълнител избира сам формата на гаранцията за изпълнение или за авансово плащане.

(7) Когато избраният изпълнител е обединение, което не е юридическо лице, всеки от съдружниците в него може да е наредител по банковата гаранция, съответно вносител на сумата по гаранцията или титуляр на застраховката.

(8) Условията и сроковете за задържане или освобождаване на гаранцията за изпълнение се уреждат в договора за възлагане на обществена поръчка.

(9) Когато договорът за обществена поръчка се изпълнява на етапи, възложителят включва в проекта на договор клауза за частично освобождаване на гаранцията по ал. 8, съответно на изпълнената част от предмета на обществената поръчка. Когато предметът на поръчката включва гаранционно поддържане, възложителят определя в проекта на договор каква част от гаранцията за изпълнение е предназначена за обезпечаване на гаранционното поддържане.

## Раздел II
## ДОГОВОР ЗА ОБЩЕСТВЕНА ПОРЪЧКА

### Сключване на договор

**Чл. 103.** (1) Възложителят сключва с определения изпълнител писмен договор за обществена поръчка, при условие че при подписване на договора той:

1. представи документ за регистрация в съответствие с изискването по чл. 9, ал. 2;

2. изпълни задължението по чл. 57, ал. 6;

3. представи определената гаранция за изпълнение на договора;

4. извърши съответна регистрация, представи документ или изпълни друго изискване, което е необходимо за изпълнение на поръчката съгласно изискванията на нормативен или административен акт и е поставено от възложителя при откриване на процедурата.

(2) Възложителят може с решение да определи за изпълнител и да сключи договор с втория класиран участник в случаите, когато участникът, класиран на първо място:

1. откаже да сключи договор;

2. не изпълни някое от изискванията на ал. 1.

(3) Договорът трябва да съответства на проекта, приложен в документацията, допълнен с всички предложения от офертата на участника, въз основа на които последният е избран за изпълнител на поръчката, освен ако по време или след провеждане на процедурата са настъпили обстоятелства, които налагат несъществени промени.

(4) Задължителното минимално съдържание на договора за обществена поръчка и препоръчителни образци на договор се определят с правилника за прилагане на закона.

(5) Възложителят сключва договора в едномесечен срок след влизане в сила на решението за определяне на изпълнител или на определението, с което е допуснато предварително изпълнение на това решение, но не преди изтичане на 14-дневен срок от уведомяването на заинтересованите кандидати и/или заинтересованите участници за решението за избор на изпълнител.

(6) Възложителят може да сключи договор за обществена поръчка преди изтичането на 14-дневния срок от уведомяването на заинтересованите кандидати и/или заинтересованите участници за решението за избор на изпълнител, в следните случаи:

1. изпълнителят е определен в резултат на процедура по чл. 15, ал. 1, т. 8-10 и има само един поканен участник;

2. определеният за изпълнител е единственият заинтересован участник и няма заинтересовани кандидати; или

3. договорът се сключва въз основа на рамково споразумение с един участник.

(7) Възложителят няма право да сключи договор с избрания изпълнител преди влизането в сила на всички решения по процедурата, освен когато е допуснато предварително изпълнение.

(8) Възложителят публикува в профила на купувача договора и допълнителните споразумения към него в срок от 30 дни, считано от датата на сключването им.

### Срок на договорите за обществени поръчки

**Чл. 104.** (1) Договорите за обществени поръчки с периодично или продължително изпълнение се сключват за срок, който не може да надвишава 5 години.

(2) По изключение възложителите могат да сключват договори за по-дълъг срок когато се налага поради естеството на предмета на поръчката, необходимостта от възвращаемост на инвестицията или поради техническа причина.

(3) Сключването на безсрочни договори за обществени поръчки е допустимо, ако такава възможност е изрично уредена в закон и е в съответствие с Договора за функционирането на Европейския съюз.

### Договор под условие

**Чл. 105.** Когато при откриване на процедурата не е осигурено финансиране възложителят посочва това обстоятелство в обявлението или поканата за потвърждаване на интерес и предвижда в договора клауза за отложено изпълнение. В този случай всяка от страните може да поиска прекратяване на договора без предизвестие след изтичане на 6-месечен срок от сключването му.

**Изисквания при изпълнението на договорите**

**Чл. 106.** При изпълнението на договорите за обществени поръчки изпълнителите и техните подизпълнители са длъжни да спазват всички приложими правила и изисквания, свързани с опазване на околната среда, социалното и трудовото право, приложими колективни споразумения и/или разпоредби на международното екологично, социално и трудово право съгласно приложение № 10.

**Изменение на договор за обществена поръчка и рамкови споразумения**

**Чл. 107.** (1) Договорите за обществени поръчки и рамковите споразумения могат да бъдат изменяни по изключение само в следните случаи:

1. когато промените са предвидени в документацията за обществената поръчка чрез ясни, точни и недвусмислени клаузи, включително клаузи за изменение на цената или опции; обхватът и естеството на възможните изменения или опции, както и условията, при които те могат да се използват, не следва да води до промяна в предмета на поръчката или на рамковото споразумение;

2. когато е възникнала необходимост от извършване на допълнителни доставки, услуги или строителство, които не са включени в първоначалната обществена поръчка, ако смяната на изпълнителя:

а) е невъзможна поради икономически или технически причини, включително изисквания за взаимозаменяемост или оперативна съвместимост със съществуващо оборудване, услуги или съоръжения, възложени с първоначалната поръчка; и

б) би предизвикала значителни затруднения, свързани с поддръжката, експлоатацията и обслужването или дублиране на разходи на възложителя;

3. когато поради обстоятелства, които при полагане на дължимата грижа възложителят не е могъл да предвиди, е възникнала необходимост от изменение, което не води до промяна на предмета на договора или рамковото споразумение;

4. когато се налага замяна на изпълнителя с нов изпълнител при следните условия:

а) първоначалният изпълнител не е в състояние да продължи изпълнението на договора или рамково споразумение, поради обстоятелството, че поръчката може да бъде довършена само от друг конкретен изпълнител и възможността за замяна е предвидена в документацията за обществената поръчка и в договора чрез ясни, точни и недвусмислени клаузи, касаещи възникването на конкретни условия;

б) налице е универсално или частично правоприемство в резултат от преобразуване на първоначалния изпълнител, чрез вливане, сливане, разделяне или

отделяне, или чрез промяна на правната му форма, включително в случаите, когато той е в ликвидация или в открито производство по несъстоятелност и са изпълнени едновременно следните условия:

аа) за новия изпълнител не са налице основанията за отстраняване в процедурата и той отговаря на първоначално установените критерии за подбор;

бб) промяната на изпълнителя не води до други съществени изменения на договора за обществена поръчка или рамковото споразумение и не цели заобикаляне на прилагането на закона;

5. когато се налагат технически изменения, които не са съществени, ако са изпълнени следните условия:

а) изменението не въвежда условия, които, ако са били част от процедурата за възлагане на обществена поръчка, биха привлекли към участие допълнителни участници или кандидати, биха позволили допускането на други участници или кандидати, различни от първоначално избраните, или биха довели до приемане на оферта, различна от първоначално приетата;

б) изменението не води до ползи за изпълнителя, които не са били известни на останалите участници в процедурата;

в) изменението не засяга предмета или обема на договора за обществена поръчка или рамковото споразумение.

6. изменението не променя цялостния характер на поръчката или рамковото споразумение и са изпълнени едновременно следните условия:

а) стойността на изменението е до 10 на сто от стойността на първоначалния договор за услуги и доставки и до 15 на сто от стойността на първоначалния договор за строителство;

б) стойността на изменението, независимо от условията по б. „а“ не надхвърля съответната прагова стойност по чл.10, ал. 1.

(2) В случаите по ал. 1, т. 2 и 3, ако се налага увеличение на цената, то не може да надхвърля с повече от 50 на сто стойността на основния договор или рамковото споразумение. Когато се правят последователни изменения, ограничението се прилага за стойността на всяко изменение. Последователните изменения не трябва да целят заобикаляне на закона.

(3) В случаите по ал. 1, т. 6, когато се правят няколко последователни изменения общата им стойност не може да надхвърля посочените максимални размери. Изменението е допустимо и когато не са изпълнени изискванията по ал. 1, т. 5.

(4) В случаите по ал. 1, т. 2, 3 и 6, когато договорът за обществена поръчка съдържа клауза за индексация или е сключен по определяеми цени, за базова стойност се приема актуалната стойност към момента на изменението.

(5) При изменение на договор, сключен от секторен възложител условията по ал. 2 не се прилагат.

(6) Изменения на договор за обществена поръчка или на рамково споразумение се правят писмено чрез сключване на допълнителни споразумения към договора или рамковото споразумение.

### Прехвърляемост на вземания

**Чл. 108.** Паричните вземания по договорите за обществени поръчки и по договорите за подизпълнение са прехвърляеми, могат да бъдат залагани и върху тях може да се извършва принудително изпълнение.

### Прекратяване на договор за обществена поръчка

**Чл. 109.** (1) Възложителят прекратява договор за обществена поръчка, когато:

1. е необходимо съществено изменение на предмета, което не позволява договорът да бъде променен на основание чл. 107, ал. 1;

2. се установи, че по време на провеждане на процедурата за възлагане на поръчката за изпълнителя са били налице обстоятелства по чл. 44, ал.1, т. 1, въз основа на които е следвало да бъде отстранен от процедурата;

3. поръчката не е следвало да бъде възложена на изпълнителя поради наличие на нарушение, постановено от Съда на Европейския съюз в процедура по чл. 258 ДФЕС.

(2) В случаите по ал. 1, т. 2 и 3 възложителят не дължи обезщетение за претърпените вреди от прекратяването на договора.

### Унищожаеми договори или рамкови споразумения

**Чл. 110.** (1) Договори или рамкови споразумения са унищожаеми, когато са сключени:

1. без процедура за възлагане на обществена поръчка, въпреки наличието на основание за провеждането ѝ или когато процедурата е проведена без спазване на изискването по чл. 90;

2. при незаконосъобразно прилагане на основанията на чл. 4, ал. 1, чл. 70, ал. 1, чл. 129, ал. 1, чл. 139, ал. 1 или чл. 148, ал. 1;

3. преди влизане в сила на някой от актовете на възложителя, издаден във връзка с процедурата, и се установи нарушение, което е засегнало възможността на:

а) заинтересовано лице да подаде заявление за участие или оферта;

б) заинтересован кандидат да подаде оферта;

в) заинтересован кандидат или участник да вземе участие при определяне на изпълнител;

(2) Възложителят е длъжен да прекрати договор, сключен въз основа на рамково споразумение, което е унищожено.

### Субсидиарно прилагане

**Чл. 111.** За всички неуредени въпроси във връзка със сключването, изпълнението и прекратяването на договорите за обществени поръчки се прилагат разпоредбите на Търговския закон и на Закона за задълженията и договорите.

## Глава дванадесета
## ДОСИЕ НА ОБЩЕСТВЕНАТА ПОРЪЧКА

### Документиране и отчетност

**Чл. 112.** (1) Възложителите създават и поддържат досие за всяка обществена поръчка с цел осигуряване на документална проследимост (одитна пътека) по отношение на всички свои действия и решения, както и на действията на комисиите за възлагане на обществени поръчки, независимо дали поръчките се възлагат с електронни средства.

(2) Досието съдържа всички решения, обявления, документацията и/или други допълнителни документи, разясненията, протоколи и окончателни доклади на комисията, офертите или заявленията за участие, доказателства за взетите мерки по чл. 33, ал. 3 и 5, както и описание на причините, поради които се използват други средства за подаване на документи, различни от електронните при електронното подаване.

(3) Възложителите съхраняват информацията, свързана с възлагането на договори, сключени в изключенията на закона.

### Срок за съхраняване

**Чл. 113.** (1) Досиетата по чл.112, ал. 2 и информацията по чл.112, ал. 3 се съхраняват за срок най-малко три години, считано от датата на последното плащане по поръчката или прекратяване на процедурата.

(2) Независимо от ал. 1 възложителите съхраняват досиетата по чл.112, ал. 2 и информацията по чл.112, ал. 3 до приключване на периода, обхванат от одит или инспекция, извършени от органите за контрол по този закон.

(3) Сроковете по ал. 1 и 2 могат да бъдат удължени, в случай че това произтича от правила за работа на финансиращи, одитиращи и сертифициращи органи, във връзка с предоставянето на средства по проекти и програми от Европейския съюз.

## Част трета
## НЯКОИ СПЕЦИАЛНИ ПРАВИЛА ПРИ ВЪЗЛАГАНЕ НА ОБЩЕСТВЕНИ ПОРЪЧКИ ОТ СЕКТОРНИ ВЪЗЛОЖИТЕЛИ

### Глава тринадесета
### СЕКТОРНИ ДЕЙНОСТИ

#### Видове

**Чл. 114.** Секторни дейности са дейности, свързани с:

1. газ и топлинна енергия;
2. електроенергия;
3. водоснабдяване;
4. транспортни услуги;
5. пощенски услуги;
6. експлоатация на географска област.

#### Природен газ и топлинна енергия

**Чл. 115.** (1) Дейности, свързани с природен газ и топлинна енергия са:

1. предоставяне или експлоатация на фиксирани мрежи за обществени услуги във връзка с производството, преноса или разпределението на газ или топлинна енергия;

2. снабдяване на такива мрежи с газ или топлинна енергия.

(2) Снабдяването с газ или топлинна енергия на фиксирани мрежи за обществени услуги от секторен възложител не се приема за дейност по ал. 1, когато са изпълнени следните условия:

1. производството на газ или топлинна енергия е в резултат от извършването на дейност, различна от дейностите, посочени в ал. 1 или чл. 114, т. 2-4;

2. снабдяването на тези мрежи цели единствено икономическата експлоатация на производството на природен газ или топлинна енергия, при условие че

количеството на доставките е не повече от 20 на сто от средния годишен оборот на производителя за последните три години, включително за текущата година.

## Електроенергия

**Чл. 116.** ( 1) Дейности, свързани с електроенергия са:

1. предоставяне или експлоатация на фиксирани мрежи за обществени услуги във връзка с производството, преноса или разпределението на електроенергия;

2. снабдяване с електроенергия на мрежи по т. 1.

(2) Снабдяването с електроенергия на фиксирани мрежи за обществени услуги от секторен възложител не се приема за дейност по ал. 1, когато са изпълнени следните условия:

1. производството на електроенергия се осъществява поради това, че потреблението й е необходимо за извършването на дейност, различна от дейностите, посочени в ал. 1 или в чл. 114, т. 1, 3 и 4;

2. снабдяването на обществената мрежа зависи само от собственото потребление на възложителя и не е надвишило 30 на сто от съвкупното му производство на енергия, като се взема предвид средната стойност за последните три години, включително текущата година.

## Водоснабдяване

**Чл. 117.** (1) Дейности, свързани с водоснабдяване са:

1. предоставяне или експлоатация на фиксирани мрежи за обществени услуги във връзка с производството, преноса или разпределението на питейна вода;

2. снабдяване с питейна вода на мрежи по т. 1.

(2) Лицата, които извършват дейност по ал. 1 прилагат разпоредбите на закона по отношение на договори за поръчки или конкурси за проект, свързани с:

1. хидротехнически проекти, напояване или отводняване, при условие че количеството вода, предназначена за питейни нужди представлява повече от 20 на сто от общото количество на водата, предоставяна чрез такива проекти или съоръжения за напояване или отводняване, или

2. отвеждане и пречистване на отпадни води.

(3) Снабдяването с питейна вода на фиксирани мрежи за обществени услуги от страна на секторен възложител не се приема за дейност по ал. 1, когато са изпълнени следните условия:

1. производството на питейна вода се осъществява с оглед необходимостта от ползването й за извършването на дейност, различна от дейностите по чл. 114, т. 1-4;

2. снабдяването на обществената мрежа зависи само от собственото потребление на производителя и не превишава 30 на сто от съвкупното му производство на питейна вода, като се взема предвид средната стойност за последните три години, включително текущата година.

### Транспортни услуги

**Чл. 118.** (1) Дейности, свързани с транспортни услуги, са предоставянето или експлоатацията на мрежи за обществени услуги в областта на железопътния, трамвайния, тролейбусния или автобусния транспорт, както и на автоматизирани транспортни системи или въжени линии.

(2) По отношение на транспортните услуги се приема, че съществува мрежа, когато услугата се предоставя при експлоатационни условия, установени от компетентен орган, които могат да включват условията на обслужваните маршрути, капацитета, който трябва да е наличен, или честотата на услугата.

### Експлоатация на географска област

**Чл. 119.** Дейности, свързани с експлоатацията на географска област, са дейности, които имат за цел:

1. осигуряване ползването на летища, и морски или вътрешни пристанища или други терминали от превозвачи по въздушни, морски или вътрешни водни пътища, или

2. добив на нефт или газ, или

3. проучвания за или добив на въглища или други твърди горива.

### Пощенски услуги

**Чл. 120.** Дейности, свързани с пощенски услуги, са предоставянето на:

1. пощенски услуги;

2. услуги, различни от пощенските, ако те се предоставят от субект, който предоставя и услуги по т. 1, които не са изложени на конкуренция.

## Глава четиринадесета
## ИЗКЛЮЧВАНЕ НА СЕКТОРНА ДЕЙНОСТ

**Дейности, пряко изложени на конкуренция**

**Чл. 121.** (1) Законът не се прилага по отношение на обществени поръчки и конкурси за проект, предназначени да създадат условия за осъществяването на дейност по чл. 114, ако дейността е изложена на пряка конкуренция и се реализира в условията на пазар, достъпът до който не е ограничен.

(2) Дейността, по отношение на която се прилага ал. 1 може да обхваща територията на цялата страна или на отделен географски район.

(3) Дейността, по отношение на която се прилага ал. 1 може да бъде част от по-голям сектор или отрасъл.

(4) Оценката за наличие на конкуренция се извършва въз основа на наблюдение на пазара и включва критерии, определени в съответствие с ДФЕС. Тези критерии могат да се отнасят до характеристиките на съответните стоки или услуги, наличието на алтернативни стоки или услуги, цените и възможността повече от един доставчик да предлага въпросните продукти или услуги.

(5) При определянето на границите на географски район, по отношение на който се прави проучване за наличие на конкуренция, се вземат под внимание областите, в които съответните предприятия извършват дейност, включително като се изследва търсенето и предлагането на стоки или услуги, оценяват се условията за конкуренция от гледна точка на еднородност, така че района да бъде разграничен от съседните райони, в които условията за конкуренция са съществено различни. На оценка се подлагат естеството и характеристиките на стоките или услугите, наличието на пречки за навлизане на пазара на други лица, потребителските предпочитания, съществени разлики в пазарните дялове на предприятията между съответния район и съседните райони и съществени разлики в цените.

(6) Счита се, че достъпът до определен пазар не е ограничен, в случай че в националното законодателство са въведени актовете на Европейския съюз по приложение № 12. Във всички случаи достъпът до съответния пазар може да се приеме като свободен, ако това бъде доказано на практика.

**Процедура за изключване на секторна дейност от приложното поле на закона**

**Чл. 122**. (1) Компетентен орган или секторен възложител може да подаде до Европейската комисия искане, въз основа на което да се установи, че определена дейност е изложена на конкуренция. Когато е необходимо искането се придружава от становище на независим национален орган, който е компетентен по отношение на съответната дейност.

(2) В искането по ал. 1 се посочват всички факти, които са от значение за

изключване на дейността от приложното поле на закона, включително приложимите нормативни актове и съществуващата административна уредба.

(3) Процедурата за изключването на дейността се извършва по правила на Европейската комисия.

## Глава петнадесета
## ВЪЗЛАГАНЕ НА ОБЩЕСТВЕНИ ПОРЪЧКИ

### Раздел I
### ПРОЦЕДУРИ

#### Правила за избор на процедура за възлагане на обществена поръчка от секторни възложители

**Чл. 123.** При възлагане на обществени поръчки секторните възложители могат да прилагат свободно открита, ограничена процедура и договаряне с предварителна покана за участие и състезателен диалог.

#### Открита процедура

**Чл. 124.** (1) Минималният срок за получаване на оферти в открита процедура е 35 дни от датата на изпращане на обявлението за обществена поръчка за публикуване.

(2) Срокът по ал. 1 може да се съкрати, като минималният срок не може да е по-кратък на 15 дни, ако възложителят е публикувал периодично индикативно обявление, което не се използва като покана за участие и то:

1. е изпратено за публикуване между 35 дни и 12 месеца преди датата на изпращане на обявлението за обществена поръчка; и

2. включва цялата информация по част А от приложение № 6.

(3) Срокът по ал. 1 може да се съкрати с 5 дни, когато възложителят е допуснал подаване на оферти с електронни средства, в съответствие с чл. 28.

(4) При възникване на неотложни обстоятелства, в резултат на които е невъзможно спазването на срока по ал. 1, възложителите могат да определят срок за получаване на оферти, не по-кратък от 15 дни от датата на изпращане на обявлението за обществена поръчка за публикуване.

(5) В обявлението за обществена поръчка възложителят е длъжен да мотивира прилагането на ал. 4.

## Ограничена процедура

**Чл. 125.** (1) Всяко лице може да подаде заявление за участие в ограничена процедура.

(2) Минималният срок за получаване на заявления за участие в ограничена процедура е 30 дни, считано от:

1. датата на изпращане на обявлението за обществена поръчка за публикуване или

2. датата на изпращане на покана за потвърждаване на интерес, когато за обявяване на процедурата е използвано периодично индикативно обявление.

(3) Срокът по ал. 2 не може да бъде по-кратък от 15 дни.

(4) В ограничената процедура оферти могат да подадат само кандидати, които възложителят е поканил след извършен предварителен подбор.

(5) Срокът за получаване на оферти може да бъде определен по споразумение между възложителя и избраните кандидати. Споразумението е допустимо само ако на всички кандидати се предостави еднакъв срок за изготвяне и подаване на оферти.

(6) Когато не се постигне споразумение по ал. 5, срокът се определя от възложителя и не може да бъде по-кратък от 10 дни от датата на изпращане на поканата за представяне на оферти.

## Процедура на договаряне с предварителна покана за участие

**Чл. 126.** (1) Всяко лице може да подаде заявление за участие в предварителен подбор при процедура на договаряне с предварителна покана за участие.

(2) Минималният срок за получаване на заявления за участие в процедурата е 30 дни, считано от:

1. датата на изпращане на обявлението за обществена поръчка за публикуване или

2. датата на изпращане на покана за потвърждаване на интерес - когато за обявяване на процедурата е използвано периодично индикативно обявление.

(3) Срокът по ал. 2 не може да бъде по-кратък от 15 дни

(4) В процедурата само кандидати, които възложителят е поканил след извършен предварителен подбор могат да подадат първоначални оферти, които да послужат като основа за провеждане на преговори.

(5) Срокът за получаване на оферти може да бъде определен по споразумение между възложителя и избраните кандидати. Споразумението е допустимо само ако на всички кандидати се предостави еднакъв срок за изготвяне и подаване на оферти.

(6) Когато не се постигне споразумение по ал. 5, срокът се определя от възложителя и не може да бъде по-кратък от 10 дни от датата на изпращане на поканата за представяне на оферти.

**Състезателен диалог**

**Чл. 127.** (1) Всяко лице може да подаде заявление за участие в състезателен диалог.

(2) Възложителят посочва в обявлението и/или в описателен документ своите потребности и изисквания, критерия за възлагане, показателите за оценка на офертите и индикативен график за поетапното провеждане на процедурата.

(3) Минималният срок за получаване на заявления за участие е 30 дни от датата на изпращане на обявлението за обществена поръчка за публикуване. Срокът не може да бъде по-кратък от 15 дни.

(4) Само кандидати, които възложителят е поканил след проведен предварителен подбор, могат да участват в диалога.

(5) При възлагане на обществена поръчка чрез състезателен диалог възложителят оценява офертите по критерия оптимално съотношение качество/цена и в съответствие с показателите, посочени в обявлението за обществена поръчка или в описателния документ.

(6) По време на диалога могат да се обсъждат всички аспекти на поръчката.

(7) При провеждане на диалога възложителят гарантира равнопоставеност на участниците, като не предоставя информация по дискриминационен начин, който може да даде предимство на някои участници за сметка на други.

(8) Възложителят няма право да предоставя предложенията или друга поверителна информация, получена от участник в преговорите на другите участници, без негово изрично съгласие.

(9) Диалогът може да се проведе на последователни етапи, за да се намали броят на решенията за обсъждане, като се прилагат критерия за възлагане и показателите за оценка на офертите, посочени в обявлението за обществената поръчка или в описателния документ. Когато възнамерява да провежда диалог на последовател етапи възложителят е длъжен да посочи тази възможност в обявлението или в описателния документ.

(10) Възложителят провежда диалога до определяне на решението или решенията, които могат да удовлетворят неговите потребности.

(11) След обявяване на диалога за приключен, възложителят уведомява всички участници, останали на последния етап и ги кани да представят окончателни оферти, изготвени на основата на решението или решенията, конкретизирани по

време на диалога. Офертите трябва да съдържат всички задължителни елементи, необходими за изпълнение на поръчката.

(12) Възложителят може да поиска офертите да бъдат разяснявани, уточнявани или подобрявани. Разясненията, уточненията и подобренията, както и предоставена допълнителна информация не трябва да променят основните характеристики на офертата или на поръчката, включително определените потребности и изисквания в обявлението или описателния документ, ако това може да доведе до нарушаване на конкуренцията или до дискриминация.

(13) Възложителят може да проведе договаряне с участника, представил оферта, която е с оптимално съотношение качество/цена, за да се уточнят окончателно условията на поръчката, като се потвърдят финансовите ангажименти или други условия в офертата. Уточняването на условията не трябва да води до изменение по същество на основните параметри на офертата или на поръчката, включително определените потребности и изисквания в обявлението или в описателния документ, както и че няма опасност от нарушаване на конкуренцията или от дискриминация.

(14) Възложителят може да предвиди награди или плащания за участниците в диалога.

**Партньорство за иновации**

**Чл. 128.** (1) Всяко лице може да подаде заявление за участие в процедурата.

(2) В документацията за обществената поръчка възложителят мотивира необходимостта от получаване на новаторска стока, услуга или строителство, както и невъзможността тя да бъде удовлетворена чрез наличните на пазара предложения. Той описва своите потребности, като посочва кои елементи от описанието са минимални изисквания, на които трябва да отговарят всички оферти. Предоставената информация трябва да бъде достатъчно точна, за да могат заинтересованите лица да определят характера и обхвата на търсеното решение и да преценят дали да участват в процедурата.

(3) В документацията за обществената поръчка възложителят определя правилата, приложими към правата върху интелектуалната собственост.

(4) Минималният срок за получаване на заявление за участие в процедурата партньорство за иновации е 30 дни, считано от датата на изпращане на обявлението за обществената поръчка. Срокът не може да бъде по-кратък от 15 дни.

(5) При предварителния подбор възложителят преценява капацитета на кандидатите в областта на научноизследователската и развойна дейност, и разработването и внедряването на новаторски решения.

(6) Само кандидати, които възложителят е поканил след проведен предварителен подбор, могат да представят оферти за изследвания и иновации.

(7) Възложителят може да предвиди поетапно провеждане на преговорите, за да намали броя на офертите, като приложи критерия за възлагане и показателите за оценка на офертите, посочени в обявлението. Когато възнамерява да използва тази възможност възложителят е длъжен да я посочи в обявлението.

(8) Възложителят провежда преговори с участниците, за подобряване съдържанието на първоначалните и последващите оферти, с изключение на окончателните оферти.

(9) Минималните изисквания и показателите за оценка на офертите не подлежат на преговори и не могат да се променят.

(10) При възлагане на обществена поръчка чрез партньорство за иновации възложителят оценява офертите само по критерия оптимално съотношение качество/цена.

(11) При провеждане на преговорите възложителят гарантира равнопоставеност на участниците, като не предоставя информация по дискриминационен начин, който може да даде предимство на някои участници за сметка на други.

(12) При провеждане на преговорите възложителите информират писмено всички участници, чиито оферти не са отстранени за всякакви промени в техническите спецификации или в друг документ от документацията за обществената поръчка, различен от този, в който се определят минималните изисквания. След внасянето на такива промени възложителите предоставят на участниците достатъчно време, за да променят и представят отново изменените оферти.

(13) Възложителят няма право да предоставя предложенията или друга поверителна информация, получена от участник в преговорите, на другите участници, без негово изрично съгласие.

(14) Договорът за партньорство за иновации цели разработването на новаторски продукт, услуга или строителство и последващото придобиване на получените в резултат на това доставки, услуги или строителство, при условие че те съответстват на нивата на изпълнение и максималните разходи, договорени между възложителя и участника/ците.

(15) Договорът за партньорство се структурира на последователни етапи съобразно стъпките в процеса на научни изследвания и иновации, които могат да включват производството на продуктите, предоставянето на услугите или извършването на строителството.

(16) В договора за партньорство се определят междинните цели, които трябва да се постигнат, както и вноските за заплащане на съответно възнаграждение.

(17) Възложителят гарантира, че различните етапи на партньорството, отразяват степента на новаторство на предложеното решение и последователността на научноизследователските и иновационните дейности, необходими за разработването на новаторското решение.

(18) Очакваната стойност на придобиваните доставки, услуги или строителство трябва да е съразмерна на инвестицията, необходима за тяхното разработване.

(19) В случаите по ал. 16, възложителят може да приключи партньорството за иновации след всеки етап, а при партньорство за иновации с няколко партньори да намали техния брой, чрез прекратяване на отделните договори, ако е посочил тази възможност и условията за това в документацията за обществената поръчка.

### Договаряне без предварителна покана за участие

**Чл. 129.** (1) Секторните възложители могат да прилагат процедура на договаряне без предварителна покана за участие, освен на основанията по чл. 70, ал. 1 и когато за много кратко време възникне възможност да се получат доставки при особено изгодни условия и на цена, значително по-ниска от обичайните пазарни цени. В този случай на договаряне следва да бъдат поканени всички лица, които предлагат стоки на цени, по-ниски от пазарните.

(2) При провеждане на процедура на договаряне без предварителна покана за участие на основание чл. 70, ал. 1, т. 5 ограничението по чл. 70, ал. 3 не се прилага.

(3) С решението за откриване на процедурата възложителят мотивира приложимото основание по ал. 1.

(4) Преговорите се провеждат по ред и условия, уредени в правилника за прилагане на закона.

### Конкурс за проект

**Чл. 130.** (1) Конкурсът за проект се провежда:

1. като част от процедура за възлагане на обществена поръчка за услуга или

2. с присъждане на награди или плащания за участниците.

(2) В случаите по ал. 1, т. 1 прогнозната стойност се определя като в нея се включват стойността без ДДС на услугата и всички евентуални награди или плащания за участниците.

(3) В случаите по ал. 1, т. 2 прогнозната стойност се определя, като в нея се включва общата сума на наградите и плащанията, както и прогнозната стойност без

ДДС на обществената поръчка за услуги, която може да бъде възложена чрез процедура на договаряне без предварително обявяване.

(4) Участието в конкурс за проект не може да се ограничава:

1. чрез посочване на национален признак или териториален обхват;

2. чрез изискване за определена организационно правна форма на участника.

(5) Когато конкурсът за проект се провежда с ограничен брой участници, възложителят определя ясни и недискриминационни критерии за намаляване на броя на участниците. Във всеки случай броят на поканените участници, трябва да е достатъчен, за да се гарантира реална конкуренция.

(6) Конкурсът се провежда от жури, което е независимо при вземането на решения или изразяването на становища.

(7) Условията и редът за провеждане на конкурс за проект се уреждат в правилника за прилагане на закона.

## Раздел II
## ТЕХНИКИ И ИНСТРУМЕНТИ ЗА ЕЛЕКТРОННИ И КОМБИНИРАНИ ПОРЪЧКИ

### Динамична система за покупки

**Чл. 131.** (1) При възлагане на обществени поръчки чрез динамична система за покупки срокът за получаване на заявления за участие по чл. 77, ал. 2 не може да бъде по-кратък от 15 дни.

(2) В случай че секторен възложител намали срока по чл. 77, ал. 2 той следва да посочи обстоятелства от изключителна спешност, въз основа на които срокът е намален.

(3) Възложителят определя изпълнителя на поръчката в съответствие с критерия за възлагане, посочен в обявлението или в поканата за потвърждаване на интерес или в поканата за представяне на оферта, когато като покана за участие в процедура се използва обявление за наличие на квалификационна система.

(4) Когато възложителят е предвидил основания за отстраняване и/или критерии за подбор в съответствие с чл. 135, ал. 2, той може по всяко време през срока на действие на динамичната система за покупки, да поиска от допуснатите участници да представят ЕЕДОП с актуализирана информация относно заявените данни, въз основа на които са включени в системата.

(5) Информацията по ал. 1 се предоставя в срок от 5 работни дни, считано от получаването на искането.

(6) По всяко време в срока на действие на динамичната система за покупки възложителят може да поиска от кандидатите да представят документи за доказване на обстоятелствата, включени в ЕЕДОП.

(7) За неуредените въпроси относно създаването, удължаването и прекратяването на динамична система за покупки, както и възлагането на поръчките в рамките на системата, се прилагат правилата на Раздел II от Глава осма.

## Раздел III
## КВАЛИФИКАЦИОННИ СИСТЕМИ

### Създаване на квалификационни системи

**Чл. 132.** (1) Секторните възложители могат да създават и използват квалификационни системи на стопански субекти. В тези случаи те изпращат за публикуване до ОВ на ЕС обявление по образец, което съдържа най-малко информацията по приложение № 13. В обявлението се посочва целта и срокът на действие на квалификационната система, както и начинът за достъп до правилата за нейното прилагане.

(2) Секторните възложители изпращат информация до Службата за публикации на Европейския съюз при всяка промяна в срока на действие на системата, както и при нейното прекратяване, като използват следните стандартни образци:

1. обявление за квалификационна система - при промяна на срока на действие без прекратяване на системата;

2. обявление за възлагане на поръчка - при прекратяване на действието на системата.

(3) Квалификационните системи се организират по начин, който дава възможност на стопанските субекти да бъдат включени по всяко време в системата.

(4) Системата по ал. 1 може да обхваща различни етапи, свързани с предварителния подбор.

(5) При създаването на системата по ал. 1 секторните възложители определят правила и критерии, въз основа на които заинтересованите лица ще бъдат включвани и изключвани от системата, включително относно периодичното актуализиране на информацията, ако има такова, и срока на прилагане на системата.

(6) Когато тези критерии и правила включват технически спецификации, се прилагат чл. 38-42. В такива случаи, при необходимост, възложителите могат да актуализират критериите и правилата.

(7) Кандидатите или участниците могат за целите на вписване в квалификационна система, да се позоват на капацитета на други лица, независимо от правната връзка между тях, по отношение на критериите, свързани с икономическото и финансовото състояние, технически възможности и квалификация, в случай че възложителят е поставил такива.

(8) Секторните възложители осигуряват по всяко време достъп до критериите и правилата по ал. 4 и 5, включително при поискване от заинтересованите лица.

(9) Когато секторен възложител счита, че квалификационна система, създадена от друго лице отговаря на неговите изисквания, той съобщава по подходящ начин на заинтересованите лица, че ще се ползва от тази система.

(10) Квалификационните системи се организират по начин, който гарантира ползването и съхраняването на информацията по отношение на вписаните в нея стопански субекти. Информацията може да бъде групирана по категории според вида на поръчките, за които е валидно вписването.

(11) Възложителят е длъжен да вземе решение относно включване или отказа за включване на заинтересовани лица в квалификационна система в 6-месечен срок от подаване на заявлението за включване в квалификационната система.

(12) Когато за решението по ал. 11 са необходими повече от 4 месеца, възложителят информира заинтересованото лице в срок два месеца от подаване на заявлението за причините и за датата, до която ще бъде взето решение.

(13) В 15-дневен срок от датата на решението по ал. 11 възложителят уведомява кандидата за включването му в системата или за отказа си за това. Отказът се мотивира.

(14) Секторният възложител може да вземе решение за прекратяване на участието в системата на кандидат въз основа на определените при създаването на системата правила и критерии. Решението се изпраща на кандидата най-малко 15 дни преди датата, определена за прекратяване на участието му в системата.

(15) В случай че възложителите изискват такси за включване в системата, поддържане или актуализиране на информацията, те не могат да надвишават разходите, които са необходими за тези дейности.

### Възлагане на поръчка чрез квалификационна система

**Чл. 133.** (1) Възложителите могат да използват обявление за квалификационна система като покана за участие в процедура.

(2) В случаите по ал. 1 конкретните поръчки за строителството, доставките или услугите, попадащи в обхвата на квалификационната система, се възлагат чрез ограничена процедура или процедура на договаряне с предварителна покана за

участие, а изпълнителят на договора се избира сред лицата вписани в системата.

(3) В случаите по ал. 1, в приложимите случаи възложителите посочват в поканата за представяне на оферти или за участие в договарянето:

1. изискване офертите да бъдат представени под формата на електронен каталог или да включват електронен каталог;

2. възможността за провеждане електронен търг при избора на изпълнител;

3. дали офертите могат да бъдат подавани за една, за няколко или за всички обособени позиции

4. ограничение за броя обособени позиции, които се възлагат на един изпълнител.

5. критериите за възлагане на поръчката, ако не са включени в обявлението.

(4) В случаите по ал. 1, достъпът до документацията се предоставя не по-късно от момента на изпращане на поканата за представяне на оферти или за участие в договарянето. В обявлението или поканата се посочва интернет адресът, на който е достъпна документацията за поръчката.

(5) В случаите по ал. 1, секторните възложители посочват мерките по чл. 93, ал. 2 в документацията за поръчката.

### Поверителност при квалификационна система

**Чл. 134.** Секторните възложители могат да прилагат чл. 93, ал. 2 и по отношение на информацията, предоставена във връзка с използването на квалификационна система, независимо дали обстоятелствата, свързани с поверителност са били посочени в обявлението за създаване на квалификационна система, използвано като покана за участие в процедура.

## Раздел IV
## КАНДИДАТИ И УЧАСТНИЦИ

### Основания за отстраняване и критерии за подбор

**Чл. 135.** (1) Секторните възложители могат да установят обективни правила и критерии за отстраняване и подбор на участниците или кандидатите, които предоставят на заинтересованите лица.

(2) Правилата и критериите по ал. 1 могат да включват основанията за отстраняване по чл. 44, ал. 1 и чл. 45, ал. 1, както и критериите за подбор по чл. 49, ал. 1, при спазване на съответните условия за тяхното поставяне, деклариране и доказване.

(3) При подбора на кандидатите в ограничена процедура или в процедура на договаряне с предварителна покана за участие възложителят не може да:

1. налага на кандидат условия от административен, технически или финансов характер, които не се отнасят за другите кандидати;

2. изисква проверки или доказателства, които повтарят вече представени от кандидата доказателства.

(4) При ограничените процедури, процедурите на договаряне с предварителна покана за участие, състезателните диалози или партньорствата за иновации, възложителят може да установи обективни правила и критерии, които да му позволят да намали броя на кандидатите, които ще бъдат поканени да представят оферти или да участват в договарянето. Броят на избраните кандидати обаче трябва да гарантира достатъчна конкуренция.

(5) За неуредените въпроси, относно намаляване броя на кандидатите се прилагат правилата на чл. 96.

### Предоставяне на техническите спецификации за регулярно възлагани поръчки и поръчки, за които като покана за участие в процедура се използва периодично индикативно обявление

**Чл. 136.** (1) Секторните възложители са длъжни да предоставят чрез електронни средства неограничен, пълен, безплатен и пряк достъп до техническите спецификации, които традиционно се използват в поръчките или се отнасят до поръчки, при които като покана за участие в процедура се използва периодично индикативно обявление, освен ако това е невъзможно.

(2) Всяко заинтересовано лице има право да поиска от секторен възложител да му бъдат предоставени технически спецификации по ал. 1.

(3) В случаите по ал. 1 и 2 възложителят предоставя на заинтересованите лица информация за интернет адреса, на който са достъпни техническите спецификации. Документите, които по обективни причини, вкл. свързани с поверителност на информацията, не са достъпни чрез интернет адрес се предоставят по друг подходящ начин.

### Оферти, включващи продукти с произход от трети държави

**Чл. 137.** (1) Секторните възложители могат да отстранят оферта за доставка, когато делът на продуктите с произход от трети страни, с които Европейския съюз или Република България няма сключено многостранно или двустранно споразумение, осигуряващо сравним и ефективен достъп, надвишава 50 на сто от общата стойност на продуктите, включени в нея.

(2) Делът на продуктите по ал. 1 се определя съгласно Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета.

(3) При прилагането на ал. 1 софтуерът, който се ползва в оборудването на телекомуникационни мрежи, се приема за продукт.

(4) Когато две или повече оферти са еквивалентни в съответствие с избрания критерий за възлагане на офертите, с предимство се класират офертите, които не могат да бъдат отстранени съгласно ал. 1. Цените на офертите се смятат за еквивалентни, ако разликата между тях не надвишава три на сто.

(5) Една оферта не може да бъде предпочетена пред друга съгласно ал. 4, когато нейното приемане би задължило възложителя да закупи стоки с технически характеристики, които се различават от тези на съществуващите, което би довело до несъвместимост или до технически затруднения при експлоатацията и поддържането.

## Част четвърта
## СПЕЦИАЛНИ ПРАВИЛА ПРИ ВЪЗЛАГАНЕ НА ОБЩЕСТВЕНИ ПОРЪЧКИ В ОБЛАСТИТЕ ОТБРАНА И СИГУРНОСТ

### Глава шестнадесета
### ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

#### Обхват

**Чл. 138.** При възлагане на обществени поръчки по чл. 10, ал. 1, т. 5 възложителите прилагат правилата за публични възложители и специалните правила на тази част.

#### Изключения

**Чл. 139.** (1) Законът не се прилага за поръчки в областите на отбрана и сигурност за:

1. поръчки, възлагани по специфични процедурни правила:

а) съгласно международни споразумения или договори, сключени при спазване разпоредбите на Договора за функционирането на Европейския съюз между Република България, самостоятелно или съвместно с една или повече държави - членки на Европейския съюз, от една страна, и една или повече трети страни - от друга;

б) на международна организация, която извършва покупки за свои цели или за поръчки, които трябва да се възложат в съответствие с тези правила;

2. поръчки, възлагането на които е свързано с предоставяне на информация, чието разкриване противоречи на основните интереси на сигурността на страната, съгласно чл. 346 от Договора за функционирането на Европейския съюз;

3. поръчки, възлагани за целите на разузнавателни дейности;

4. поръчки, възлагани в рамките на програма за сътрудничество въз основа на научноизследователска и развойна дейност, извършвана съвместно от най-малко две държави - членки на Европейския съюз, за разработване на нов продукт и където е приложимо, на по-късните етапи за целия или за части от жизнения цикъл на този продукт;

5. поръчки, възлагани в трета страна, когато оперативните нужди налагат договорите да бъдат сключени с изпълнители, разположени в района на операциите, включително за граждански поръчки, извършвани при разполагане на сили извън територията на Европейския съюз;

6. поръчки, възлагани от Министерския съвет на друго правителство, свързани със:

а) доставката на военно оборудване или специално оборудване, или

б) строителство и услуги, пряко свързани с оборудването по буква "а", или

в) строителство и услуги за специфични военни цели или специално строителство и специални услуги;

7. финансови услуги с изключение на застрахователни услуги;

8. поръчки, възлагани на предприятия на държава членка или на трета страна в изпълнение на международно споразумение или договор, свързан с разполагане на войски;

9. договори за арбитражни и помирителни услуги;

10. трудови договори;

11. договори за услуги за научноизследователска и развойна дейност, когато възложителят изцяло заплаща услугата, но ползите от тях не остават изключително за възложителя при извършване на неговата дейност;

12. при придобиването или наемането, независимо с какви финансови средства, на земя, съществуващи сгради или други недвижими имоти, или права върху тях.

13. при обществени поръчки, които се възлагат от публичен възложител, включително когато извършва секторна дейност, на юридическо лице, ако са изпълнени следните условия:

а) възложителят да упражнява върху юридическото лице контрол, подобен на този, който упражнява върху собствените си структурни звена;

б) повече от 80 % от средния му общ оборот за последните три години да е формиран от изпълнението на дейности, възложени от възложителя или негови

обособени структури или от други юридически лица, контролирани от възложителя;

в) в юридическото лице - изпълнител да няма пряко частно капиталово участие, с изключение на такова което не е свързано с контролни или блокиращи правомощия и не оказва решаващо влияние върху дейността на юридическото лице.

(2) След приключването на програмата по ал. 1, т. 4 участникът от българска страна уведомява Европейската комисия за дела на разходите за научноизследователска и развойна дейност спрямо общите разходи на програмата за сътрудничество, за споразумението за поделяне на разходите, както и за очаквания дял на покупките на държава - членка на Европейския съюз, ако има такива.

(3) В случаите по ал. 1, т. 13, б. "а" възложителят упражнява върху юридическо лице контрол, подобен на този, който упражнява върху собствените си структурни звена, когато има решаващо влияние върху стратегическите цели и значимите решения на това юридическо лице. Такъв контрол може да бъде упражняван и от друго юридическо лице, което е контролирано по същия начин от възложителя.

(4) Цената на договорите по ал. 1, т. 13 се определя съгласно методиката по чл. 4, ал. 5.

(5) При отпадане на някое от условията по ал. 1, т. 13 възложителят е длъжен да прекрати договора в едномесечен срок.

(6) Възложителите не могат да се позовават на изключенията по ал. 1 с цел заобикаляне прилагането на закона.

### Смесени поръчки, включващи аспекти свързани с отбраната или сигурността

**Чл. 140.** (1) В случай че по отношение на една от дейностите - предмет на обществена поръчка, са приложими правилата на тази част, а спрямо другата дейност - правилата за публични възложители или правилата за секторни възложители, тя се възлага по реда на тази част, при условие че по обективни причини е обосновано възлагането на обща поръчка.

(2) В случай че по отношение на една от дейностите - предмет на обществена поръчка, са приложими правилата на тази част, а друга дейност от предмета е извън приложното поле на закона, в т.ч. в обхвата на чл. 346 от ДФЕС и по обективни причини е обосновано възлагането на обща поръчка, за тази поръчка законът не се прилага.

(3) Законът не се прилага за обществените поръчки, за които част от дейностите попадат в обхвата на чл. 346 от ДФЕС, а за друга част са приложими правилата на тази част и тези дейности са обективно неделими.

(4) Не се допуска вземане на решение за възлагане на обща поръчка с цел прилагането на тази част или изключване на поръчката от приложното поле на закона.

### Смесени поръчки за услуги

**Чл. 141.** Обществена поръчка, която включва едновременно услуги по приложение № 14 и приложение № 15, се възлага по реда, предвиден за услугите, чиято стойност е по-висока.

### Поръчки и рамкови споразумения, възлагани от централни органи за покупки

**Чл. 142.** (1) Възложителите могат да получават доставки или услуги от или чрез централен орган за покупки, включително когато същият е европейски публичен орган, който не е възложител и осъществява централизирани дейности по закупуване.

(2) Когато възложителите получават доставки или услуги по реда на ал. 1, се смята, че те са спазили разпоредбите на закона, когато:

1. централният орган за покупки е спазил правилата и на тази част, а когато е европейски публичен орган, който не е възложител, правила, еквивалентни на посочените в закона;

2. осигурена е възможност за обжалване.

(3) Централният орган и възложителят носят отговорност за законосъобразността на съответната процедура, която провеждат.

## Глава седемнадесета
## ВЪЗЛАГАНЕ НА ПОРЪЧКИ. ИЗМЕНЕНИЕ НА ДОГОВОР.

### Технически спецификации

**Чл. 143.** В документацията за обществената поръчка възложителят определя техническите спецификации в съответствие с чл. 38, като в случаите по ал. 1, т. 2 прилага следния ред:

1. български стандарти, които въвеждат европейски стандарти;

2. европейски технически оценки;

3. общи технически спецификации;

4. български стандарти, които въвеждат международни стандарти;

5. международни стандарти;

6. други технически еталони, установени от европейски органи по стандартизация, или когато няма такива— чрез национални стандарти, национални технически одобрения или национални технически спецификации, отнасящи се до проектирането, метода на изчисление и изпълнение на строителството, както и до използването на стоките;

7. технически спецификации, създадени и широко възприети от индустрията;

8. национални стандарти в областта на отбраната и подобни на тях спецификации за оборудване и доставки в областта на отбраната.

### Избор на процедури

**Чл. 144.** При възлагане на обществени поръчки по тази част възложителите избират свободно ограничена процедура и процедура на договаряне с публикуване на обявление.

### Ограничена процедура

**Чл. 145.** (1) Всяко лице може да подаде заявление за участие в ограничена процедура, към което трябва да представи документи, доказващи липсата на основания за отстраняване и съответствието му с определените от възложителя критерии за подбор.

(2) В ограничената процедура оферти могат да подадат само кандидати, които възложителят е поканил след извършен предварителен подбор.

### Договаряне с публикуване на обявление

**Чл. 146.** (1) При провеждане на процедура на договаряне с публикуване на обявление възложителят прилага правилата на чл. 66 ал. 1, 2 и 4 и чл. 67, ал. 1, 4-7 и 9 и 10.

(2) Възложителят може да предвиди възможност преговорите да се проведат на последователни етапи, за да се намали броят на разглежданите оферти, като приложат критериите за възлагане. Тази възможност се посочва в обявлението за обществена поръчка или в документацията.

## Състезателен диалог

**Чл. 147.** (1) Възложителят може да възложи обществена поръчка чрез състезателен диалог, когато поръчката е особено сложна, поради което е невъзможно нейното възлагане чрез използване на ограничена процедура или договаряне с публикуване на обявление. Обществената поръчка е особено сложна, когато по обективни причини възложителят не може да определи:

1. техническите спецификации и/или

2. финансовата или правната рамка на поръчката.

(2) При провеждане на състезателен диалог възложителите прилагат правилата на чл. 68, ал. 1, 2, 4-14.

## Договаряне без публикуване на обявление

**Чл. 148.** (1) Възложителите вземат решение за възлагане на обществени поръчки чрез договаряне без публикуване на обявление само когато:

1. при ограничената процедура, състезателният диалог или процедурата на договаряне с публикуване на обявление не са подадени оферти или заявления за участие или не са подадени подходящи оферти или заявления за участие и първоначално обявените условия на поръчката не са съществено променени;

2. се поканят всички участници, чиито оферти в предходна ограничена процедура, състезателен диалог или процедура на договаряне с публикуване на обявление отговарят на изискванията на възложителя, но надвишават неговия финансов ресурс и първоначално обявените условия на поръчката не са съществено променени;

3. е необходимо предприемане на неотложни действия при криза не могат да бъдат спазени сроковете за провеждане на ограничена процедура или на процедура на договаряне с публикуване на обявление, в т. ч. съкратените, както и в случаите по чл. 157, ал. 1, т. 2, б.“а“;

4. е необходимо неотложно възлагане на поръчката поради изключителни обстоятелства, предизвикани от събития, които не могат да бъдат предвидени от възложителя и не е възможно да бъдат спазени сроковете, в т. ч. съкратените, за ограничена процедура или процедура на договаряне с публикуване на обявление. Обстоятелствата, с които се обосновава наличието на неотложност не трябва да се дължат на възложителя.

5. по технически причини или от съображения, свързани със защитата на изключителни права, поръчката може да бъде възложена само на определен изпълнител;

6. поръчката е с предмет услуги за научноизследователска или развойна дейност, освен в случаите по чл. 139, ал. 1, т. 4 и 11;

7. стоките - предмет на доставка, се произвеждат с цел изследване, експериментиране, научна или развойна дейност и са в количества, които не позволяват да се осигури достатъчна пазарна реализация или да се покрият разходите за научноизследователска и развойна дейност;

8. са необходими допълнителни доставки от същия доставчик, предназначени за частична замяна или допълване на наличните доставки или съоръжения, при което смяната на доставчика ще принуди възложителя да придобие стока с различни технически характеристики и това ще доведе до несъвместимост или до съществени технически затруднения при експлоатацията и поддържането;

9. предмет на поръчката е доставката на стоки, търгувани на стокова борса съгласно списъка по чл. 70, ал. 1, т. 7;

10. за кратък период възникнат благоприятни условия за доставка на стоки на цени, по-ниски от пазарните, включително при разпродажба на имуществото на търговски дружества, обявени в ликвидация или в несъстоятелност;

11. поради непредвидени обстоятелства е необходимо възлагането на допълнителна услуга или строителство на същия изпълнител при следните условия:

а) допълнителната услуга или строителството не могат технически или икономически да се разделят от предмета на основния договор без значителни затруднения за възложителя или, въпреки че могат да се разделят, са съществено необходими за изпълнението на поръчката;

б) общата стойност на поръчките, с които се възлагат допълнителни услуги или строителство, не е повече от 50 на сто от стойността на основната поръчка;

12. е необходимо повторение на услуга или строителство от същия изпълнител при наличие на следните условия:

а) първата поръчка е възложена при ограничена процедура или договаряне с публикуване на обявление, или състезателен диалог и в обявлението за нея е посочена възможността за такова възлагане;

б) общата стойност на новата поръчка е включена и посочена при определяне стойността на първата поръчка;

в) новата поръчка съответства на основния проект, в изпълнение на който е възложена първата поръчка;

13. предметът на поръчката е свързан с предоставянето на въздухоплавателни и морски транспортни услуги за въоръжените сили или за силите за сигурност на страната, разположени или които предстои да бъдат разположени извън нейната територия, когато възложителят трябва да осигури тези услуги от изпълнители,

които гарантират валидността на своите оферти само за толкова кратки срокове, че срокът за провеждане на ограничената процедура или на процедурата на договаряне с публикуване на обявление, включително съкратените, не може да бъде спазен.

14. поръчката е за услуги, включени в приложение № 15.

(2) В случаите по ал. 1, т. 8 договорът за допълнителна поръчка не може да бъде по-дълъг от 5 години, освен при изключителни обстоятелства, които се определят, като се вземат предвид очакваният експлоатационен живот на наличните изделия, съоръжения или системи и техническите трудности, които може да предизвика смяната на изпълнителя.

(3) В случаите по ал. 1, т. 9 договорът се сключва по правилата на съответната борса.

(4) В случаите по ал. 1, т. 10 договорът се сключва по реда на част трета от Търговския закон.

(5) В случаите по ал. 1, т. 12 процедурата може да се открие не по-късно от 5 години от възлагането на първата поръчка, освен при изключителни обстоятелства, които налагат процедурата да бъде проведена след този срок.

(6) С решението за откриване на процедурата възложителят мотивира приложимото основание по ал. 1.

(7) Преговорите се провеждат по ред и условия, уредени в правилника за прилагане на закона.

### Намаляване броя на кандидатите, офертите или решенията

**Чл. 149.** (1) Когато възложителите използват възможността за намаляване броя на кандидатите минималният брой кандидати, които възнамеряват да поканят не може да бъде по-малък от трима.

(2) Когато след извършване на предварителен подбор възложителят установи, че броят на кандидатите, отговарящи на критериите за подбор и на минималните изисквания, е твърде малък, за да се гарантира реална конкуренция, той може да:

1. публикува отново първоначалното обявление и да повтори етапа на подбор за новопостъпилите заявления, или

2. прекрати процедурата.

(3) В случаите по ал. 2 възложителят кани кандидатите, избрани след първото и второто публикуване, да подадат оферти.

## Срокове за провеждане на процедурите

**Чл. 150.** (1) Минималният срок за получаване на заявления за участие в ограничена процедура, процедура на договаряне с публикуване на обявление и състезателен диалог е 30 дни, считано от датата на изпращане за публикуване на обявлението за обществена поръчка.

(2) При ограничените процедури минималният срок за получаване на оферти е 35 дни, от датата на изпращане на поканата. Когато не е предоставен неограничен, пълен, безплатен и пряк достъп чрез електронни средства до документацията за обществената поръчка срокът е 40 дни.

(3) Сроковете по ал. 2 могат да се съкратят с 4 дни, когато възложителят е публикувал предварително информативно обявление и то:

1. е изпратено за публикуване между 52 дни и 12 месеца преди датата на изпращане на обявлението за обществена поръчка; и

2. включва цялата информация по част А от Приложение № 16.

(4) При възникване на неотложни обстоятелства, в резултат на които е невъзможно спазването на сроковете по ал. 1 и 2, възложителите могат да определят:

1. срок за получаване на заявления за участие - не по-кратък от 15 дни от датата на изпращане на обявлението за обществена поръчка за публикуване;

2. срок за получаване на оферти - не по-кратък от 10 дни от датата на изпращане на поканата за представяне на оферта.

(5) В обявлението за обществена поръчка възложителят е длъжен да мотивира прилагането на ал. 4.

## Покани до кандидатите

**Чл. 151.** (1) В случаите на ограничена процедура, състезателен диалог и процедура на договаряне с публикуване на обявление, възложителите изпращат едновременно писмени покани до избраните кандидати за подаване на оферта или за участие в преговори или диалог.

(2) Поканите съдържат най-малко информацията по приложение № 17.

(3) Когато документацията или части от нея се намира при лице, различно от възложителя, в поканата се посочва адресът, от където тя може да бъде получена. В случай че не е осигурен достъп до документацията чрез електронни средства в поканата трябва да се посочи и крайната дата за отправяне на искане за получаване на документите. Когато искането е изпратено в определения срок компетентните органи са длъжни незабавно да изпратят документите.

### Изменение на договор за обществена поръчка и рамково споразумение

**Чл. 152.** Възложителите прилагат основанията за изменение на договор за обществени поръчки и рамково споразумение по чл. 107, ал. 1, т. 1 и 5.

## Глава осемнадесета
## ТЕХНИКИ И ИНСТРУМЕНТИ ЗА ЕЛЕКТРОННИ И КОМБИНИРАНИ ПОРЪЧКИ

### Рамкови споразумения

**Чл. 153.** (1) Когато възложителят сключва рамково споразумение с няколко лица, техният брой не може да бъде по-малък от трима, при условие че е налице достатъчен брой потенциални изпълнители, които отговарят на критериите за подбор, и/или достатъчен брой оферти, които отговарят на предварително обявените условия на възложителя.

(2) Рамковите споразумения се сключват за срок, не по-дълъг от 7 години.

(3) По изключение срокът по ал. 2 може да бъде по-дълъг, когато предвид очаквания експлоатационен живот на доставените стоки, съоръжения или системи, промяната на изпълнителя може да предизвика технически затруднения. Възложителят посочва мотивите за това в обявлението.

(4) За неуредените въпроси относно сключването на рамково споразумение и възлагане на поръчки въз основа на рамковото споразумение се прилагат правилата на раздел I от глава осма.

### Електронни търгове

**Чл. 154.** (1) Възложителите могат да провеждат електронен търг при възлагането на поръчка чрез ограничена процедура или процедура на договаряне с предварително публикуване на обявление, както и при провеждане на малка състезателна процедура, въз основа на рамково споразумение, когато техническите спецификации на обществената поръчка могат да бъдат точно определени.

(2) Използването на електронен търг се посочва в обявлението за обществена поръчка.

(3) За неуредените въпроси относно провеждане на електронен търг се прилагат правилата на раздел III от глава осма.

## Глава деветнадесета
## СИГУРНОСТ НА ИНФОРМАЦИЯТА И НА ДОСТАВКИТЕ

### Условия за изпълнение на поръчката

**Чл. 155.** Възложителите могат да предвидят специални изисквания за изпълнението на обществената поръчка, свързани с възлагането на подизпълнители, или такива, с които се цели гарантиране защита на класифицирана информация и/или сигурността на доставките.

### Изисквания за защита на класифицирана информация

**Чл. 156.** (1) Възложителите посочват в обявлението дали обществената поръчка съдържа или изисква класифицирана информация. В този случай, в документацията, която предоставя с поканата за участие, възложителят поставя към участниците и техните подизпълнители изисквания с цел защита на класифицираната информация.

(2) В случаите по ал. 1 възложителят може да:

1. изиска разрешение, удостоверение или потвърждение за достъп до класифицирана информация по смисъла на Закона за защита на класифицираната информация, включително за възможността за обработка, съхранение и предаване на такава информация на равнището на защита, изисквано от възложителя;

2. поиска представяне на разрешение, удостоверение или потвърждение за достъп до класифицирана информация по смисъла на Закона за защита на класифицираната информация за избраните подизпълнители;

3. включи в проекта на договора клаузи, които задължават изпълнителя:

а) да представи документа по т. 2 и за подизпълнителите, избрани по време на изпълнението на поръчката;

б) да опазва класифицираната информация, станала му известна в хода на процедурата, по време и след приключване изпълнението на поръчката;

в) в договорите с подизпълнители, избрани преди и по време на изпълнението на поръчката, да включи клаузи по буква "б" за опазване на класифицираната информация.

(3) При предоставяне на техническите спецификации на кандидатите или участниците в процедурите и при сключването на договора за обществена поръчка възложителят може да постави изисквания за защита на информация с поверителен характер или на класифицирана информация. Възложителят може да поиска от кандидатите или участниците да гарантират спазването на тези изисквания и от техните подизпълнители.

(4) Кандидатите или участниците, включително техните подизпълнители, нямат право да разкриват информацията по ал. 3.

## Сигурност на доставките

**Чл. 157.** (1) Когато възложителят е включил в обявлението изисквания за сигурност на доставките, той може да:

1. поиска офертата да съдържа и:

а) лицензи или други подходящи документи, издадени в съответната държава - членка на Европейския съюз, с които се доказва, че участникът ще бъде в състояние да изпълнява задълженията във връзка с износа, трансфера или транзита на стоки, свързани с поръчката;

б) посочване на всички ограничения, свързани с разкриването, трансфера или използването на стоки и услуги или резултатите от тях, които произтичат от контрол на износа или от договорености в областта на отбраната;

в) доказателства, че организацията и разположението на веригата за доставки на участника позволяват спазване на тези изисквания, както и декларация, че възможни промени във веригата за доставки по време на изпълнение на поръчката няма да окажат неблагоприятно въздействие;

г) всяка придружаваща документация, получена от националните органи на участника относно изпълнението на допълнителни нужди, изисквани от възложителя, възникнали вследствие на криза;

2. включи в проекта на договора клаузи, които задължават изпълнителя:

а) да създаде и/или поддържа капацитета, необходим за посрещане на допълнителни нужди, изисквани от възложителя вследствие на криза, съгласно уговорени условия и ред;

б) да осъществява поддръжката, модернизирането или адаптирането на доставките, които са обхванати от поръчката;

в) да уведоми незабавно възложителя за всяка промяна, настъпила в неговата организация, веригата за доставки или промишлената стратегия, която може да засегне изпълнението на поръчката;

г) в случай на прекратяване на производството да предостави на възложителя всички специални средства, необходими за производството на резервни части, компоненти, монтажни елементи и специална изпитателна техника, включително технически чертежи, лицензи и указания за използване, при условия и по ред, уговорени при настъпване на съответното обстоятелство.

(2) Възложителят не може да поставя изисквания към участника, които могат да породят противоречие с лицензионните критерии за износ, трансфер или транзит на съответната държава - членка на Европейския съюз.

## Глава двадесета
## ПРАВИЛА ИЗБОР НА ПОДИЗПЪЛНИТЕЛИ

### Подизпълнители

**Чл. 158.** (1) С обявлението за обществена поръчка възложителят може да определи дял от обществената поръчка, който да се изпълни от подизпълнители, като определя минималния и максималния процент от стойността на поръчката, но не повече от 30 на сто.

(2) С офертата си участниците може да предлагат дял от общата стойност на поръчката, който надхвърля максималния размер по ал. 1.

(3) С офертата си участниците посочват видове работи от предмета на поръчката, които ще възложат на подизпълнители, и съответстващия на тези работи дял от поръчката, който не може да бъде по-малък от минималния процент, определен от възложителя, както и подизпълнителите, които вече са определили.

(4) Когато участник е определил с офертата си един или повече от подизпълнителите, с които ще сключи договор за подизпълнение, той е длъжен да:

1. посочи в офертата си предложените подизпълнители, вида на работите, които ще извършват, и дела на тяхното участие;

2. представи документи, с които доказва спазването на изискванията за подбор на всеки от тях съобразно вида и дела на тяхното участие;

3. уведоми възложителя за всяка промяна на подизпълнителите, настъпила по време на изпълнение на договора за обществена поръчка.

(5) Възложителят може да задължи участника, определен за изпълнител, да избере подизпълнителите по всички или по част от дейностите, предложени за подизпълнение при спазване на разпоредбите на чл. 159, ал. 1 - 4, ако те са на стойност чл. 10, ал. 1, т. 5 . Тази възможност се посочва в обявлението.

(6) Възложителят посочва в решението за определяне на изпълнител по кои от дейностите, предложени за подизпълнение, подизпълнителите, трябва да се изберат при спазване разпоредбите на чл. 159, ал. 1 - 4.

(7) Възложителят няма право да поставя ограничения, основани на националната принадлежност на подизпълнителите.

(8) При избор на подизпълнител по чл. 159, ал. 1 - 4 се прилагат критериите за подбор, посочени от възложителя на обществената поръчка. Участникът, определен за изпълнител, може да определи и други критерии, които съответстват на посочените от възложителя.

(9) Критериите за подбор по ал. 8 следва да са обективни, недискриминационни, да са свързани с предмета на договора за подизпълнение и да са пропорционални на неговия обем.

**Избор на подизпълнители**

**Чл. 159.** (1) Когато участникът, определен за изпълнител, е възложител, той сключва договорите за подизпълнение чрез процедура посочена в тази част.

(2) Когато участникът, определен за изпълнител, не е възложител и трябва да удовлетвори изискване по чл. 158, ал. 8 - 9, той изготвя обявление съгласно съответния образец, което съдържа най-малко информацията по приложение № 18.

(3) Обявлението по ал. 2 се публикува в Регистъра на обществените поръчки и в "Официален вестник" на Европейския съюз при спазване разпоредбите на чл. 163, ал. 2 и 3.

(4) В случаите по ал. 2 подизпълнителите се избират при спазване принципите на прозрачност и конкуренция.

(5) Възложителят има право да отхвърли подизпълнители, избрани от участника, определен за изпълнител, в случай че те не отговарят на посочените в обявлението и документацията критерии за подбор. Отхвърлянето на подизпълнител става с мотивирано решение, което изпраща на участника, определен за изпълнител. В този случай участникът, определен за изпълнител, е длъжен отново да приложи съответния ред за избор на подизпълнител.

(6) Когато не е избран подизпълнител, тъй като нито един от участващите в процедурата подизпълнители или предложените от тях оферти не отговарят на критериите, посочени в обявлението за подизпълнение и това би възпрепятствало спазването на изискванията, определени в основната поръчка:

1. участникът, избран за изпълнител, който не е възложител може:

а) сам да изпълни договора за обществена поръчка, ако докаже, че има такава възможност или

б) да сключи договори за подизпълнение без спазване на съответния ред за възлагане, ако докаже че избраните лица отговарят на критериите за подбор;

2. участникът, избран за изпълнител, който е възложител може да проведе процедура на договаряне без публикуване на обявление за поръчка.

(7) Решенията на определения за изпълнител участник, свързани с избора на подизпълнител, не подлежат на обжалване в случаите, когато участникът, определен за изпълнител, не е възложител.

## Глава двадесет и първа
## ПУБЛИЧНОСТ И ПРОЗРАЧНОСТ

### Предварително информативно обявление

**Чл. 160.** (1) Възложителите могат да публикуват предварително информативно обявление за всички процедури за възлагане на обществени поръчки или за сключване на рамкови споразумения, които имат намерение да открият през следващите 12 месеца.

(2) Възложителите са длъжни да изпращат обявлението по ал. 1 само когато възнамеряват да съкращават сроковете за получаване на оферти.

### Обявление за обществена поръчка

**Чл. 161.** Възложителите публикуват обявление за обществена поръчка, с което се счита че отправят покана за участие в ограничена процедурата, процедура на договаряне с публикуване на обявление и състезателен диалог до неограничен брой лица, които отговарят на поставените изисквания.

### Обявление за възложена поръчка

**Чл. 162.** (1) В срок от 30 дни след сключването на договор за обществена поръчка или рамково споразумение възложителите изпращат обявление за възложена поръчка.

(2) В случаите на поръчки възложени въз основа на рамково споразумение възложителите публикуват обобщена информация за сключените договори в срок от 30 дни след края на всяко тримесечие.

(3) Информация по ал. 1, оповестяването на която противоречи на закон или обществения интерес, включително в областта на отбраната и сигурността, както и тази, по отношение на която участниците правомерно са се позовали на поверителност, във връзка с наличието на технически или търговски тайни не се публикува в „Официален вестник“ на ЕС и Регистъра на обществени поръчки. В този случай възложителят мотивира това пред Агенцията по обществени поръчки.

### Форма и начин на публикуване на обявленията

**Чл. 163.** (1) Възложителите са длъжни да изпращат за публикуване в „Официален вестник“ на ЕС:

1. предварителните информативни обявления;
2. обявленията за обществени поръчки;

3. обявление за изменение или допълнителна информация;

4. обявленията за възложени поръчки;

5. обявленията за доброволна прозрачност, когато е приложимо.

(2) Обявленията по ал. 1, т. 1, 2 и 4 се изготвят по образци, установени с акт на Европейската комисия и съдържат най-малко информацията, посочена в приложение № 16 в зависимост от етапа на процедурата. Обявленията се изпращат за публикация по електронен път.

(3) Обявленията по ал. 1 се публикуват в Регистъра на обществените поръчки при условията и по реда на чл. 26.

## Глава двадесет и втора
## ИЗИСКВАНИЯ КЪМ КАНДИДАТИТЕ И УЧАСТНИЦИТЕ

### Основания за отстраняване

**Чл. 164.** (1) Възложителят отстранява от участие в процедура за обществена поръчка кандидат или участник, който е осъден с влязла в сила присъда, освен ако е реабилитиран, за:

1. участие в организирана престъпна група по чл. 321 и 321а от Наказателния кодекс;

2. подкуп по чл. 301 - 307 от Наказателния кодекс;

3. престъпление против финансовата, данъчната или осигурителната система, включително изпиране на пари, по чл. 253 - 260 от Наказателния кодекс;

4. престъпление против стопанството по чл. 219 - 252 от Наказателния кодекс;

5. престъпление против собствеността по чл. 194 - 217 от Наказателния кодекс;

6. престъпление по чл. 108а от Наказателния кодекс;

7. престъпление по чл. 159а-159г от Наказателния кодекс;

8. престъпление по чл. 192а от Наказателния кодекс.

(2) Възложителите могат да отстранят от участие в процедура за възлагане на обществена поръчка кандидат или участник, за когото е налице някое от следните обстоятелства:

1. обявен е в несъстоятелност или е в производство по несъстоятелност, или процедура по ликвидация, или е сключил извънсъдебно споразумение с кредиторите си по смисъла на чл. 740 от Търговския закон, или е преустановил дейността си, а в случай че кандидатът или участникът е чуждестранно лице - се намира в подобно положение, произтичащо от сходна процедура, съгласно националните закони и подзаконови актове;

2. има задължения по смисъла на чл. 162, ал. 2, т. 1 от Данъчно-осигурителния

процесуален кодекс към държавата и/или община или аналогични задължения за данъци или вноски за социалното осигуряване съгласно законодателството на държавата, в която кандидатът или участникът е установен, освен ако е допуснато разсрочване, отсрочване или обезпечение на задълженията; видът и размерът на задълженията следва да са установени с влязъл в сила акт на компетентен орган или да са доказани от възложителя с подходящи средства;

3. лишен е от правото да упражнява определена професия или дейност съгласно законодателството на държавата, в която е извършено нарушението, включително за нарушения, свързани с износа на продукти в областта на отбраната и сигурността;

4. виновен е за неизпълнение на задължения по договор за обществена поръчка, включително по отношение на сигурността на информацията и сигурността на доставките, доказано от възложителя с влязло в сила съдебно решение;

5. установено е, че е представил документ с невярно съдържание, свързан с удостоверяване липсата на основания за отстраняване или изпълнението на критериите за подбор;

6. установено е от службите за сигурност по смисъла на Закона за защита на класифицираната информация, въз основа на каквито и да е доказателства, включително разузнавателни средства, че не притежава необходимата надеждност, поради което е налице риск от заплаха за националната сигурност.

(3) Възложителят посочва обстоятелствата по ал. 2 в обявлението за обществена поръчка.

(4) Изискванията по ал. 1 и ал. 2, т. 3 и 5 се отнасят до лицата, които представляват участника или кандидата, до членовете на управителни и надзорни органи и до други лица, които имат правомощия да упражняват контрол при вземането на решения.

(5) Възложителят отстранява от процедура за обществена поръчка и кандидат или участник, който е осъден за престъпления аналогични на тези по ал. 1 в друга държава членка или трета страна.

(6) Възложителите отстраняват участник или кандидат от процедурата при условията на чл. 46.

(7) За доказване на липсата на основания за отстраняване участникът, избран за изпълнител представя:

1. за обстоятелствата по ал. 1, т. 1 – свидетелство за съдимост;

2. за обстоятелствата по ал. 2, т. 1 – удостоверение, издадено от Агенцията по вписванията;

3. за обстоятелството по ал. 2, т. 2 – удостоверение от органите по приходите.

(8) Възложителят няма право да изисква представянето на документите по ал. 7, когато обстоятелствата в тях са достъпни чрез публичен безплатен регистър или се предоставят безплатно на възложителя.

### Технически и/или професионални възможности

**Чл. 165.** (1) Когато за доказване на опит за изпълнение на поръчки за доставки или услуги възложителят е изискал списък на доставките или услугите, които са еднакви или сходни с предмета на обществената поръчка, той следва да обхваща последните пет години, считано от датата на подаване на заявлението.

(2) За доказване на техническите и/или професионални възможности на кандидатите възложителят може да поиска и:

1. описание на техническото оборудване и мерките за осигуряване на качеството, на оборудването за изпитване и изследване, както и на вътрешните правила на участника във връзка с интелектуалната собственост;

2. описание на техническото оборудване, материалите, средствата, броя на работниците и служителите и ноу-хау и/или източниците на доставка с указание на географското местоположение, когато то е извън територията на Европейския съюз, с които разполага кандидатът за изпълнение на поръчката, за да посрещне евентуалното увеличаване на нуждите на възложителя вследствие на криза или за осигуряване на поддръжката, модернизацията или адаптиране на доставките, обхванати от поръчката.

3. разрешение, удостоверение или потвърждение за достъп до класифицирана информация по смисъла на Закона за защита на класифицираната информация, включително за възможността за обработка, съхранение и предаване на такава информация на равнището на защита, изисквано от възложителя - в случай на поръчки, които съдържат или изискват класифицирана информация

(3) Възложителят може да определи в обявлението допълнителен срок, в който лицата, които не притежават разрешение, удостоверение или потвърждение по ал. 2, т. 3, да представят съответния документ. В срока за получаване на заявления за участие тези лица подават до възложителя декларация за съгласие за извършване на проучване и прилагат необходимите документи по Закона за защита на класифицираната информация, които се изпращат от възложителя до компетентната служба за сигурност.

(4) Възложителите признават разрешенията за достъп до класифицирана информация, издадени в съответствие със законодателството на държавата - членка на Европейския съюз, в която кандидатът или участникът е установен, при наличието на влязъл в сила международен договор или двустранно споразумение за

защита на класифицираната информация, по което Република България е страна. Това не изключва възможността възложителите, при условията и по реда на Закона за защита на класифицираната информация, да поискат извършване на допълнителни проучвания в съответната държава - членка на Европейския съюз.

(5) При условията на Закона за защита на класифицираната информация възложителят може да поиска националният орган за сигурност в държавата на кандидата да провери съответствието на помещенията или инсталациите, които евентуално биха били използвани, производствените и административните процедури, които ще бъдат следвани, методите за управление на информацията и/или състоянието на персонала, който може да бъде нает за изпълнението на поръчката.

(6) Когато по основателна причина кандидатът не е в състояние да представи поисканите от възложителя документи за доказване на техническите и/или професионални възможности, той може да докаже своите възможности с помощта на всеки друг документ, който възложителят приеме за подходящ.

## Част пета
## ПРАВИЛА ЗА ВЪЗЛАГАНЕ НА ОБЩЕСТВЕНИ ПОРЪЧКИ НА НАЦИОНАЛНИЯ ПАЗАР

### Глава двадесет и трета
### ПУБЛИЧНА ПОКАНА

#### Обхват

**Чл. 166.** (1) Условията и редът по тази глава се прилагат при възлагане на обществени поръчки по чл. 10, ал. 2.

(2) За неуредените в тази глава въпроси се прилагат правилата на част първа и втора.

#### Публикуване на покана

**Чл. 167.** (1) За възлагане на поръчки по чл. 166, ал. 1 възложителят публикува покана по образец, която съдържа най-малко информацията по приложение № 18.

(2) Към поканата се прилага проект на договор, а когато е приложимо - техническите спецификации, изискванията към изпълнението на поръчката и методиката за оценка на офертите.

(3) Възложителят одобрява публичната покана и приложенията към нея.

(4) Поканата се публикува в Регистъра за обществени поръчки и в профила на купувача в един и същи ден. В профила на купувача заедно с поканата се публикуват и всички приложения към нея.

(5) В поканата възложителят определя срок за получаване на оферти, който трябва да е съобразен с обема и сложността на обществената поръчка. Срокът не може да бъде по-кратък от 21 дни за поръчки за услуги и доставки, а когато поръчката е за строителство - от 28 дни и започва да тече от деня, който следва деня на публикуването на поканата.

(6) Възложителят не е длъжен да мотивира в поканата невъзможността за разделяне на обособени позиции на поръчка, когато поръчката е за доставки или услуги.

### Промяна на обявените условия

**Чл. 168.** (1) Възложителят може да промени първоначално обявените условия до изтичане на 7 - дневен срок от публикуване на поканата. Промяната се извършва с решение, с което се одобрява обявление за изменение или допълнителна информация. Решението и обявлението се публикуват в Регистъра за обществени поръчки и в профила на купувача в един и същи ден.

(2) Когато се удължава срокът за подаване на оферти, удължаването трябва да е пропорционално на значимостта на промяната и да дава възможност на всички заинтересовани лица да могат да се запознаят с информацията необходима за изготвяне на офертите.

### Предоставяне на разяснения

**Чл. 169.** (1) При писмено искане за разяснения по условията на обществената поръчка, направено до 5 дни, а при поръчки за строителство - до 7 дни преди изтичане на срока за получаване на оферти, възложителят е длъжен да публикува в профила на купувача писмени разяснения.

(2) Разясненията се публикуват в срок от 3 дни от получаване на искането и в тях не се посочва лицето, направило запитването.

### Определяне на изпълнител

**Чл. 170.** (1) За участие в процедурата заинтересованите лица подават оферти, към които прилагат и информация относно личното състояние и съответствието си с критериите за подбор.

(2) При провеждане на процедурата се допуска оценка на техническите и ценовите предложения на участниците преди разглеждане на документите за подбор, когато тази възможност е посочена в поканата.

(3) В случаите по ал. 2 проверката за наличие на основания за отстраняване и за съответствие с критериите за подбор се извършва по начин, който не се влияе от резултатите от оценката на техническите и ценовите предложения.

(4) Назначената от възложителя комисия съставя протокол за извършване на подбора на участниците, разглеждането, оценката и класирането на офертите.

(5) Възложителят утвърждава протокола по ал. 4 по реда на чл. 97.

(6) В 10 - дневен срок от утвърждаване на протокола възложителят издава решение за избор на изпълнител или за прекратяване възлагането на поръчката.

(7) При прекратяване на поръчката се прилагат основанията по чл.100.

(8) Решенията по ал. 6 се изпращат на участниците и се публикуват в профила на купувача в деня на изпращането им.

## Глава двадесет и четвърта
## ПРЯКО ДОГОВАРЯНЕ

### Пряко договаряне с определени лица

**Чл. 171.** (1) Възложителят може да проведе пряко договаряне с определени лица, при наличие на основанията по чл. 70, ал. 1, т. 3 и 5-10 и когато:

1. е необходимо неотложно възлагане на поръчката поради изключителни обстоятелства, предизвикани от събития, които не могат да бъдат предвидени от възложителя и не е възможно спазване на сроковете по чл. 167, ал. 5. Обстоятелствата, с които се обосновава наличието на неотложност не трябва да се дължат на възложителя;

2. процедурата за възлагане чрез публична покана е прекратена, тъй като няма подадени оферти или всички подадени оферти са неподходящи и първоначално обявените условия не са съществено променени;

3. за много кратко време възникне възможност да се получат доставки или услуги, при особено изгодни условия и на цена, значително по-ниска от обичайните пазарни цени;

4. обществената поръчка е за услуги по приложение № 2 и е на стойност по чл. 10, ал. 2, т. 1.

(2) Прякото договаряне се открива с решение, в което се посочват мотивите за прилагане на основанията по ал. 1 и се одобрява поканата до определените лица.

(3) В случаите по ал. 1, т. 3 на договарянето се канят всички лица, предлагащи стоки и услуги на цени, по-ниски от пазарните.

(4) Прякото договаряне се провежда по ред и условия, уредени в правилника за прилагане на закона.

## Глава двадесет и пета
## ДОГОВОР И ОТЧЕТНОСТ

### Сключване на договор за обществена поръчка

**Чл. 172.** Възложителят сключва с определения изпълнител писмен договор за обществена поръчка по реда на чл. 103.

### Изменение на сключените договори

**Чл. 173.** (1) Възложителят може да изменя договор за обществена поръчка на основанията, посочени по чл. 107, ал. 1.

(2) В случаите по чл.107, ал. 1, т. 6 изменение на договор е допустимо, при условие че след изменението общата стойност на договора не надхвърля праговите стойности по чл. 10, ал. 2.

### Публикуване на информацията за договорите

**Чл. 174.** Възложителят изпраща до Регистъра на обществени поръчки и публикува на профила на купувача информация по образец в срок от 30 дни от :

1. подписване на договора – за сключен договор;

2. подписване на допълнителното споразумение – за изменение на договор по чл.107, ал. 1, т. 2 и 3;

3. приключване на договора – за изпълнение на договора или за предсрочното му прекратяване.

## Глава двадесет и шеста
## СЪБИРАНЕ НА ОФЕРТИ С ОБЯВА

### Обхват

**Чл. 175.** (1) В случаите, при които обществената поръчка е на стойност по чл. 10, ал. 3, възложителите прилагат реда за възлагане по настоящата глава.

(2) За неуредените в тази глава случаи се прилагат правилата на част първа и втора.

### Съдържание и публикуване на обявата

**Чл. 176.** (1) Възложителите публикуват на профила на купувача обява по образец за събиране на оферти, която съдържа най-малко информацията по приложение № 20.

(2) Заедно с обявата възложителите публикуват техническите спецификации и всяка друга информация, свързана с изпълнението на поръчката, когато е приложимо.

(3) След публикуване на профила на купувача, възложителите могат да публикуват обявата или кратка информация за поръчката и по друг подходящ начин.

(4) Възложителят не е длъжен да мотивира в обявата невъзможността за разделяне на обособени позиции на поръчката.

### Срок за получаване на оферти

**Чл. 177.** (1) Срокът за получаване на оферти следва да е съобразен с обема и сложността на поръчката и не може да бъде по-кратък от 7 дни, а когато поръчката е за строителство – 15 дни и започва да тече от деня, който следва деня на публикуването на обявата.

(2) Възложителят е длъжен да удължи срока по ал. 1 с най-малко 3 дни, в случай че в първоначално определения срок не са получени поне три оферти.

### Разяснения

**Чл. 178.** При писмено искане, направено до три дни преди изтичане на срока за получаване на оферти, възложителят е длъжен най-късно на следващия работен ден да публикува в профила на купувача писмени разяснения по условията на обществената поръчка.

### Запазване на поръчки при събиране на оферти с обява

**Чл. 179.** (1) Възложителите могат да приложат реда по чл. 176 – 178 и за поръчки, чиято стойност изисква възлагане чрез процедура с публична покана, когато поръчката се запази и възложи на специализирани предприятия или кооперации на хора с увреждания или на лица, чиято основна цел е социалното и професионално интегриране на хора с увреждания или хора в неравностойно положение.

(2) В случаите по ал. 1 участникът, избран за изпълнител трябва да докаже, че минимум 70 на сто от персонала му се състои от такива лица и че същите ще са ангажирани в изпълнението на поръчката.

(3) Когато прилага реда по ал. 1 възложителят следва да посочи в обявата, че поръчката е запазена за лица, които отговарят на изискванията по ал. 1 и 2.

**Обява до определени лица**

**Чл. 180.** (1) Възложителите имат право да посочат в обявата, че тя е предназначена за точно определено лице/лица, когато:

1. възлагането на обществената поръчка на друго лице е невъзможно, поради наличие на авторски или други права на интелектуална собственост, или на изключителни права, придобити по силата на закон или на административен акт, както и когато естеството на доставката или услугата е ограничена до точно определен изпълнител по причини, които не се дължат на възложителя;

2. е необходимо неотложно възлагане на поръчката поради изключителни обстоятелства, предизвикани от събития, които не могат да бъдат предвидени от възложителя и не е възможно спазването на сроковете по чл. 177, ал. 1. Обстоятелствата, с които се обосновава наличието на неотложност не трябва да се дължат на възложителя;

3. стоките, предмет на доставка, се произвеждат с цел научноизследователска дейност, експеримент, проучване или развойна дейност и са в ограничено количество, което не позволява формиране на пазарна цена или възстановяване на разходите за тази дейност;

4. са необходими допълнителни доставки от същия доставчик, предназначени за частична замяна или за увеличаване на доставките, ако смяната на доставчика ще принуди възложителя да придобие стока с различни технически характеристики, което ще доведе до несъвместимост или до технически затруднения при експлоатацията и поддържането;

5. предмет на поръчката е доставка на стока, която се търгува на стокова борса, предложен от Държавната комисия по стоковите борси и тържищата и одобрен от Министерския съвет в правилника за прилагане на закона;

6. когато за много кратко време възникне възможност да се получат доставки или услуги, при особено изгодни условия и на цена, значително по-ниска от обичайните пазарни цени;

7. когато не са получени оферти след публикуване на обява и първоначалните условия на поръчката не са променени.

(2) В случаите по ал. 1, т. 6, когато са получени оферти от лица, различни от посочените в обявата, възложителят е длъжен да ги разгледа и класира, ако същите отговарят на обявените условия и съответстват на публикуваните технически спецификации.

(3) В случаите по ал. 1 изпълнителят на договора се определя след провеждане на преговори с определените лица.

### Условия и ред за избор на изпълнител

**Чл. 181.** Подаването, разглеждането и оценката на офертите и изборът на изпълнител се уреждат по ред, определен с правилника за прилагане на закона.

### Оттегляне на обявата

**Чл. 182.** (1) Възложителят може да оттегли обявата до сключване на договора за възлагане на обществената поръчка, с което прекратява възлагането на поръчката.

(2) Възложителят е длъжен отново да приложи реда за събиране на оферти с обява, когато обявата е оттеглена поради необходимост от промяна на първоначално обявените условия.

### Сключване на договор

**Чл. 183.** (1) Възложителят сключва договор за възлагане на обществена поръчка с определения за изпълнител участник в 30 - дневен срок, считано от датата на издаване на заповедта за определяне на изпълнител. Когато договорът се възлага след проведено договаряне по реда на чл. 180, ал. 1, т. 2 договорът следва да се сключи не по-късно от 5 работни дни, считано от датата на избор на изпълнител.

(2) Възложителят може да сключи договор със следващия класиран участник, когато избраният за изпълнител участник откаже да сключи договор или не се яви за сключването му, в определения от възложителя срок, без да посочи обективни причини.

(3) В случаите по чл. 107, ал. 1, т. 6 изменение на договор е допустимо, при условие че след изменението общата стойност на договора не надхвърля праговите стойности по чл. 10, ал. 3.

## Част шеста
## ОТСТРАНЯВАНЕ НА НАРУШЕНИЯ В ПРОЦЕДУРИТЕ

## Глава двадесет и седма
## ПРОИЗВОДСТВО ПО ОБЖАЛВАНЕ

### Раздел I
### ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

#### Актове подлежащи на обжалване

**Чл. 184.** (1) На обжалване по реда на тази глава подлежи всяко решение на възложителите по процедура за:

1. възлагане на обществена поръчка, включително чрез прилагане на рамково споразумение, динамична система за покупки или квалификационни системи;

2. сключване на рамково споразумение;

3. създаване на динамична система за покупки или квалификационни системи;

4. конкурс за проект.

(2) Не подлежат на самостоятелно обжалване:

1. решенията на възложителите, с които се прекратява процедура на основание чл. 100, ал. 1, т. 1, 4, 6-8 и ал. 2, т. 1;

2. решението за откриване в частта относно мотивите за невъзможността за разделяне на предмета на поръчката на обособени позиции.

(3) Решенията по ал. 1 се обжалват пред Комисията за защита на конкуренцията относно тяхната законосъобразност, включително за наличие на дискриминационни икономически, финансови, технически или квалификационни изисквания в обявлението, заповедта, документацията или във всеки друг документ, свързан с процедурата.

(4) На обжалване по реда на тази глава подлежат и решенията по чл. 159, ал. 5.

(5) На обжалване по реда на тази глава подлежат и действия или бездействия на възложителя, с които се възпрепятства достъпът или участието на лица в процедурата. Не подлежат на самостоятелно обжалване действията на възложителя по издаване на решенията по ал. 1.

#### Срок за подаване на жалба

**Чл. 185.** (1) Жалба може да се подава в 10-дневен срок от:

1. изтичането на срока по чл. 91, ал. 3 - срещу решението за откриване на процедурата и/или решението за одобряване на обявлението за изменение или допълнителна информация;

2. изтичането на срока по чл. 168 – срещу решението за одобряване на публичната покана и/или решението за промяна на поканата;

3. публикуването на решението за откриване на процедура по чл. 64, ал. 4, чл. 65, ал. 7, чл. 124, ал. 4, чл. 150, ал. 4 или на решенията за провеждане на процедури на договаряне по чл. 15, ал. 1, т. 8-10 и 13;

4. получаване на решението за предварителен подбор или за приключване на диалога;

5. получаване на решението за избор на изпълнител или за прекратяване на процедурата;

6. публикуване на обявлението за доброволна прозрачност .

(2) Жалбата по чл. 184, ал. 5 се подава в 10-дневен срок от уведомяване за съответното действие, а ако лицето не е уведомено - от датата, на която е изтекъл срокът за извършване на съответното действие.

(3) В случаите по ал. 1, т. 1 и 6, когато датите на публикуване на обявленията в Регистъра на обществените поръчки и в "Официален вестник" на Европейския съюз са различни, срокът за обжалване тече от по-късната дата.

**Право на обжалване**

**Чл. 186.** (1) Жалба може да се подава от:

1. всяко заинтересовано лице - в случаите по чл. 185, ал. 1, т. 1, 2, 3 и 6 и ал. 2;

2. всеки заинтересован кандидат в процедурата - в случаите по чл. 185, ал. 1, т. 4 и ал. 2;

3. всеки заинтересован кандидат или участник - в случаите по чл. 185, ал. 1, т. 5 и ал. 2.

(2) В срока по чл.185, ал. 1, т. 1 жалба срещу решението за откриване на процедурата и/или решението за одобряване на обявлението за изменение или допълнителна информация могат да подават и професионални сдружения и организации в съответния бранш за защита на интересите на своите членове.

(3) Жалба срещу решението за класиране на участниците в конкурса за проект може да подава всеки заинтересован кандидат или заинтересован участник в срока по чл.185, ал. 1.

### Подаване на жалба

**Чл. 187.** (1) Жалбата се подава едновременно до Комисията за защита на конкуренцията и до възложителя, чието решение, действие или бездействие се обжалва.

(2) Жалбата трябва да е написана на български език и да съдържа:

1. наименование на органа, до който се подава;

2. наименование, седалище и адрес на управление и данни за съдебната регистрация на жалбоподателя - юридическо лице; името, адреса и данни за самоличността на жалбоподателя, когато е физическо лице, както и адрес, включително електронен, за получаване на съобщения и призовки;

3. наименование и адрес на възложителя;

4. данни за обществената поръчка и решението, действието или бездействието, което се обжалва;

5. оплакванията и искането на жалбоподателя;

6. подпис на лицето, което подава жалбата, или на неговия пълномощник.

(3) Към жалбата до Комисията за защита на конкуренцията се прилагат:

1. копие от обжалваното решение, когато не е публикувано в Регистъра на обществените поръчки;

2. доказателства за спазване на срока по чл. 185, ал. 1 и 2;

3. документ за платена държавна такса;

4. доказателство за изпращането на жалбата до възложителя;

5. други доказателства, ако жалбоподателят разполага с такива.

(4) Ако жалбата не отговаря на изискванията по ал. 2 и ал. 3, т. 1 - 3, Комисията за защита на конкуренцията уведомява жалбоподателя и му дава тридневен срок за отстраняване на нередовностите.

## Раздел II
## ОБРАЗУВАНЕ НА ПРОИЗВОДСТВО

### Отказ от образуване на производство

**Чл. 188**. (1) Председателят на Комисията за защита на конкуренцията не образува производство, когато:

1. жалбата е подадена след изтичането на срока по чл. 185, ал. 1 и 2;

2. не са отстранени нередовностите в срока по чл.187, ал. 4;

3. не е представен документ за внесена държавна такса;

4. жалбата е подадена преди изтичането на срока по чл. 91, ал. 3;

5. жалбата е оттеглена преди образуването му;

6. актът не подлежи на обжалване.

(2) В случаите по ал. 1 председателят на Комисията за защита на конкуренцията връща жалбата с разпореждане. Разпореждането подлежи на обжалване с частна жалба пред тричленен състав на Върховния административен съд в тридневен срок от съобщаването му.

(3) Когато се обжалва решение, действие или бездействие в процедура по Глава двадесет и трета и двадесет и четвърта, разпореждането по ал. 2 на Комисията за защита на конкуренцията е окончателно.

### Образуване на производство

**Чл. 189**. (1) Председателят на Комисията за защита на конкуренцията образува производство с разпореждане в тридневен срок от постъпване на жалбата или от отстраняване на нередовностите по нея. За образуваното производство се уведомява възложителят.

(2) Възложителят изпраща становище по жалбата, подкрепено по необходимост с доказателства, в тридневен срок от получаване на уведомлението по ал. 1.

(3) Едновременно с образуване на производството председателят на Комисията за защита на конкуренцията със заповед определя служители от администрацията на комисията за извършване на проучване за разглеждане на преписката по жалбата и определя член на комисията, който наблюдава проучването и при необходимост дава указания.

(4) Когато поръчката съдържа или изисква класифицирана информация, включително с обект в областите отбрана и сигурност, служителите по ал. 3 трябва да имат разрешение за достъп до класифицирана информация до съответното ниво съгласно изискванията на Закона за защита на класифицираната информация.

### Отстраняване на нарушението от възложителя

**Чл. 190**. Възложителят може сам да отстрани нарушението до образуване на производство по жалбата от Комисията за защита на конкуренцията.

## Раздел III
## ВРЕМЕННА МЯРКА

### Спиране на процедурата

**Чл. 191.** (1) Жалба срещу решение, действие или бездействие на възложителя, с изключение на тази срещу решението за определяне на изпълнител, не спира

процедурата за възлагане на обществена поръчка, освен когато е поискана временна мярка "спиране на процедурата".

(2) Искане за налагане на временна мярка се прави едновременно с подаването на жалбата.

(3) Когато с жалбата е поискана временната мярка по ал. 1, процедурата за възлагане на обществена поръчка спира до влизане в сила на:

1. определението, с което се отхвърля искането за временна мярка, или

2. решението по жалбата, ако е наложена временната мярка.

(4) Жалба срещу решението за определяне на изпълнител спира процедурата за възлагане на обществена поръчка до окончателното решаване на спора, освен когато е допуснато предварително изпълнение.

**Произнасяне по искането за временна мярка**

**Чл. 192.** (1) Когато в жалбата е направено искане за налагане на временна мярка, Комисията за защита на конкуренцията се произнася по него в закрито заседание с мотивирано определение в 7-дневен срок от образуването на производството.

(2) Комисията за защита на конкуренцията се произнася по искането след преценка на възможните последици от налагането на временна мярка за всички интереси, които могат да се увредят, включително за обществения интерес и интересите, свързани с отбраната и сигурността, направена въз основа на твърденията по жалбата, становището на възложителя и приложените доказателства от страните.

(3) Комисията за защита на конкуренцията може да не наложи временна мярка, когато отрицателните последици за всички интереси, които могат да се увредят, превишават ползата от нейното налагане.

(4) Произнасянето по временната мярка не обвързва Комисията за защита на конкуренцията при решаване на спора по същество, както и не засяга останалите искания на жалбоподателя.

(5) Определението по ал. 1 подлежи на обжалване пред тричленен състав на Върховния административен съд в тридневен срок от съобщаването му на страните. Съдът се произнася в закрито заседание в 14-дневен срок от образуване на производството по частната жалба. За неуредени въпроси относно производството по жалбата се прилагат правилата на глава тринадесета от Административнопроцесуалния кодекс.

(6) Когато се обжалва решение, действие или бездействие в процедура по Глава двадесет и трета и двадесет и четвърта, определението по ал. 1 на Комисията за защита на конкуренцията е окончателно.

(7) Обжалването на определението за налагане на временна мярка не спира производството пред Комисията за защита на конкуренцията.

**Предварително изпълнение на решението за избор на изпълнител**

**Чл. 193.** (1) Когато се обжалва решението за избор на изпълнител, възложителят може в срока за представяне на становището по чл. 189, ал. 2 да поиска от Комисията за защита на конкуренцията допускане на предварително изпълнение на решението. Искане за предварително изпълнение, направено след този срок, не се разглежда от Комисията за защита на конкуренцията.

(2) Възложителят мотивира искането по ал. 1 и прилага доказателства в подкрепа на твърденията си.

(3) Комисията за защита на конкуренцията се произнася по искането за допускане на предварително изпълнение с определение в закрито заседание в тридневен срок от получаване на становището.

(4) Комисията за защита на конкуренцията допуска предварително изпълнение на решението за избор на изпълнител по изключение, когато това се налага, за да се осигури животът или здравето на гражданите, да се защитят особено важни държавни или обществени интереси, включително такива, свързани с отбраната и сигурността, или ако от закъснението на изпълнението може да последва значителна или труднопоправима вреда.

(5) Предварително изпълнение по ал. 4 не се допуска, когато е мотивирано с икономически интереси, свързани с разходи за:

1. отлагане изпълнението на договора;

2. откриване на нова процедура за възлагане на поръчката.

(6) Комисията за защита на конкуренцията допуска предварително изпълнение на решението за избор на изпълнител във всички случаи, когато би се застрашило сериозно изпълнението на мащабна програма в областта на отбраната или сигурността, която е от съществено значение за интересите на страната.

(7) Определението по ал. 3 подлежи на обжалване пред Върховния административен съд в тридневен срок от съобщаването му на страните. Върховният административен съд се произнася по определението в закрито заседание в 14-дневен срок от образуване на производството по частната жалба.

(8) Когато се обжалва решение, действие или бездействие в процедура по Глава двадесет и трета и двадесет и четвърта, определението по ал. 3 на Комисията за защита на конкуренцията е окончателно.

### Спиране на производството пред Комисията за защита на конкуренцията

**Чл. 194.** (1) Когато е образувано производство срещу решение за определяне на изпълнител и не е допуснато предварително изпълнение, Комисията за защита на конкуренцията служебно проверява за наличие на висящо производство срещу друго решение на възложителя по същата процедура.

(2) Комисията за защита на конкуренцията спира производството, образувано по жалба срещу решение за избор на изпълнител, когато установи висящо производство по ал. 1.

(3) Производството се възобновява служебно или по искане на една от страните след отпадане на основанието за спиране.

## Раздел IV
## ПРОИЗВОДСТВО ЗА РАЗГЛЕЖДАНЕ НА ЖАЛБАТА

### Проучване

**Чл. 195.** Проучването на преписката се извършва от определените служители по чл. 189, ал. 3 и обхваща обстоятелствата по жалбата.

### Доказателства и експертни становища в производството

**Чл. 196.** (1) По производството пред Комисията за защита на конкуренцията се допускат писмени и устни доказателства, вкл. експертни становища. Комисията може да се позовава на информация, която е публично достъпна или служебно известна.

(2) При използване на експертни становища в производството пред Комисията за защита на конкуренцията сумите за възнаграждения на експертите се внасят предварително от страната, която е поискала експертизата. При назначаване на експертиза по инициатива на Комисията за защита на конкуренцията разноските за експертно възнаграждение се възлагат на жалбоподателя, ако жалбата е оставена без уважение или производството е прекратено, и на възложителя - в някой от случаите по чл. 203, ал. 2, т. 2 - 6.

(3) Всички доказателства, събрани по производството, не могат да бъдат разгласявани, ако представляват производствена, търговска или друга защитена със

закон тайна. Когато в тях се съдържат данни, представляващи класифицирана информация, се прилага редът, предвиден в Закона за защита на класифицираната информация.

(4) Страните по производството, държавните органи и длъжностните лица са задължени да оказват съдействие на Комисията за защита на конкуренцията при изпълнение на възложените й със закона задължения.

**Приключване на проучването**

**Чл. 197.** (1) След приключване на проучването работният екип представя на наблюдаващия член на комисията доклад, който съдържа фактически и правен анализ на случая, както и предложение за начина на приключване на производството.

(2) Наблюдаващият член на комисията уведомява председателя за приключване на проучването. Председателят с резолюция насрочва открито заседание за разглеждането на преписката.

(3) В 3-дневен срок от получаване на съобщението за приключване на проучването страните имат право да се запознаят със събраните по преписката доказателства, като жалбоподателят може измени или допълни жалбата си.

(4) Комисията за защита на конкуренцията изпраща копие от жалбата по ал. 3 на възложителя, който в 3-дневен срок от получаването й може да представи становище по нея, при необходимост придружено с доказателства.

(5) Страните са длъжни да представят всичките си доказателства най-късно в деня преди заседанието по разглеждане на жалбата.

**Призоваване и връчване на съобщения**

**Чл. 198.** (1) Страните се призовават на посочените в жалбата адреси, като срокът за призоваване е не по-кратък от три дни преди заседанието. Когато адресатът не е намерен на посочения адрес, той се призовава на настоящия му адрес, а при липса на такъв - на постоянния.

(2) На страните могат да бъдат връчвани съобщения и призовки и на посочените от тях електронен адрес или факс. Когато страните не предоставят факс или електронен адрес за контакт или не са намерени на настоящия или постоянния адрес, те се считат за уведомени чрез публикуване на съобщение в публичния регистър на официалната интернет страница на КЗК.

(3) Страните могат да ползват адвокатска защита.

## Заседания на Комисията за защита на конкуренцията

**Чл. 199.** (1) Заседанията са редовни, когато присъстват най-малко четирима от членовете на Комисията за защита на конкуренцията.

(2) Когато поръчката съдържа или изисква класифицирана информация, включително с обект в областите отбрана и сигурност, членовете на Комисията за защита на конкуренцията, които участват в производството по разглеждане на преписката, трябва да имат разрешение за достъп до класифицирана информация до съответното ниво съгласно изискванията на Закона за защита на класифицираната информация.

(3) Член на комисията не може да участва в производството по проучване по този закон, когато е заинтересован от изхода му или когато са налице основателни съмнения в неговата безпристрастност. Членът на комисията се отвежда по свой почин или по искане на страните.

(4) Заседанието започва с решаване на предварителните въпроси относно редовността на процедурата. На страните в производството могат да се задават въпроси.

(5) Когато счете, че обстоятелствата по жалбата са изяснени, председателят предоставя възможност на страните за становища.

(6) След изясняване на спора от фактическа и правна страна председателят закрива заседанието.

## Срокове за произнасяне по жалбата

**Чл. 200.** (1) Комисията за защита на конкуренцията се произнася по жалбата в едномесечен срок от образуването на производството за обществени поръчки по чл. 10, ал. 1, а в останалите случаи - в 15-дневен срок от образуването на производството.

(2) Решението заедно с мотивите се изготвя и обявява най-късно в 7-дневен срок от произнасянето по жалбата.

## Прекратяване на производството от Комисията за защита на конкуренцията

**Чл. 201.** (1) Комисията за защита на конкуренцията с определение прекратява производството:

1. при установяване недопустимост на жалбата;

2. ако жалбоподателят - физическо лице, е починал или юридическото лице е прекратено;

3. при оттегляне на жалбата.

(2) Определенията по ал. 1 подлежат на обжалване по реда на чл. 192, ал. 5.

### Субсидиарно прилагане

**Чл. 202.** За всички неуредени въпроси относно процедурата по обжалване пред Комисията за защита на конкуренцията се прилага редът за обжалване на индивидуални административни актове по Административнопроцесуалния кодекс.

## Раздел V
## РЕШЕНИЯ НА КОМИСИЯТА ЗА ЗАЩИТА НА КОНКУРЕНЦИЯТА

### Постановяване на решенията

**Чл. 203.** (1) Комисията за защита на конкуренцията взима решения и определения с явно гласуване и с мнозинство от 4 гласа.

(2) Комисията за защита на конкуренцията на закрито заседание постановява решение, с което:

1. оставя жалбата без уважение;

2. отменя незаконосъобразното решение за откриване на процедура за възлагане на обществена поръчка;

3. отменя решението и връща преписката за продължаване на процедурата за възлагане на обществена поръчка от последното законосъобразно решение или действие или за прекратяване на процедурата;

4. установява незаконосъобразност на решението и налага предвидените санкции по ал. 5 и 6;

5. обявява за нищожно решението на възложителя;

6. отменя незаконосъобразното действие или установява незаконосъобразното бездействие и връща преписката за продължаване на процедурата за възлагане на обществена поръчка от последното законосъобразно решение или действие или за прекратяване на процедурата;

7. отменя решението, когато установи, че договорът е сключен в нарушение на чл. 103, ал. 5 или 7 и установи нарушение на закона, засегнало възможността на лицето, подало жалбата, да участва в процедурата или да бъде определено за изпълнител.

(3) В случаите по ал. 1, т. 3 и 6 Комисията за защита на конкуренцията може да даде задължителни указания по хода на процедурата за възлагане на обществена поръчка.

(4) Когато преди или в хода на производството възложителят сключи договор, той е длъжен незабавно да уведоми Комисията за защита на конкуренцията, като изпрати и копие от договора.

(5) Комисията за защита на конкуренцията установява незаконосъобразност на решението и налага санкция в размер до 10 на сто от стойността на сключения договор, когато е допуснала предварително изпълнение, но при постановяване на решението установи нарушение на закона, засегнало възможността на лицето, подало жалбата, да участва в процедурата или да бъде определено за изпълнител.

(6) Когато договорът е сключен в нарушение на чл. 103, ал. 5 или 7, но не се установи нарушение на закона, засегнало възможността на лицето, подало жалбата, да участва в процедурата или да бъде определено за изпълнител, Комисията за защита на конкуренцията налага санкция в размер три на сто от стойността на сключения договор.

(7) В случаите по ал. 5 и 6, когато стойността на договорите не е посочена в тях, конкретният размер на санкцията се налага от Комисията за защита на конкуренцията въз основа на назначена експертиза за очакваната стойност на сключения договор. При назначаване на експертиза разноските за възнаграждението на експерта се заплащат от възложителя.

(8) Решението на Комисията за защита на конкуренцията е писмено и съдържа:

1. наименованието на органа, който го е издал;

2. фактическите и правните основания за издаването му;

3. мотиви;

4. диспозитивна част;

5. пред кой орган и в какъв срок решението може да се обжалва.

(9) Член на комисията, който не е съгласен с решението, го подписва с особено мнение, което се прилага към решението.

## Обжалване на решенията на Комисията за защита на конкуренцията пред Върховния административен съд

**Чл. 204.** (1) Решението на Комисията за защита на конкуренцията подлежи на обжалване пред тричленен състав на Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

(2) Срокът за отстраняване на нередовности по жалбата, подадена пред Върховния административен срок е 3-дневен от получаване на съобщението.

(3) Призоваването и връчването на съобщения по делото се извършва по реда на чл. 42, ал. 1 и 3 от Гражданския процесуален кодекс.

(4) Страните се призовават за първото заседание не по-късно от 3 дни преди датата на заседанието.

(5) Върховният административен съд се произнася в срок до един месец от получаване на жалбата и решението му е окончателно.

(6) Когато се обжалва решение, действие или бездействие в процедура по Глава двадесет и трета и двадесет и четвърта, решението по ал. 1 на Комисията за защита на конкуренцията е окончателно.

(7) За неуредени въпроси относно производство по жалбата се прилагат правилата на глава дванадесета от Административнопроцесуалния кодекс.

## Раздел VI
## РАЗНОСКИ. ОБЕЗЩЕТЕНИЯ. ПЛАЩАНИЯ

### Разноски

**Чл. 205**. (1) Комисията за защита на конкуренцията се произнася по отговорността за разноските в съответствие с уреденото в тази глава и при условията и по реда на чл. 143 от Административнопроцесуалния кодекс.

(2) В срока за обжалване, а ако решението е необжалваемо - в едномесечен срок от постановяването му, Комисията за защита на конкуренцията по искане на страните може да допълни или да измени постановеното решение в частта му за разноските.

(3) Комисията за защита на конкуренцията съобщава на насрещната страна за исканото допълване или изменяне с указание за представяне на отговор в 3–дневен срок.

(4) Определението за разноските се постановява в закрито заседание и се връчва на страните. То може да се обжалва по реда, по който подлежи на обжалване решението. Когато решението е необжалваемо определението за разноските е окончателно.

### Обезщетения

**Чл. 206.** Всяко заинтересовано лице може да претендира обезщетение за вреди, претърпени вследствие на нарушения при провеждане на процедура и сключване на договор за обществена поръчка, при условията на чл. 203, ал. 1, чл. 204, ал. 1, 3 и 4 и чл. 205 от Административнопроцесуалния кодекс.

### Заплащане на санкциите

**Чл. 207.** Сумите в изпълнение на санкциите по чл. 203, ал. 5 и 6 се заплащат от бюджета на юридически лица - възложители, или на юридически лица, които се ръководят от възложители - физически лица.

### Държавни такси

**Чл. 208.** (1) За производствата по тази глава пред Комисията за защита на конкуренцията и Върховния административен съд се дължат държавни такси и разноски. Държавните такси са пропорционални и се определят с тарифа, одобрена от Министерския съвет.

(2) Възложителите се освобождават от заплащане на държавни такси.

## Глава двадесет и осма
## НАРУШЕНИЯ, УСТАНОВЕНИ ОТ ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ

### Ред за установяване и отстраняване на нарушенията

**Чл. 209.** (1) Постоянното представителство на Република България към Европейския съюз препраща в деня на получаването или най-късно на следващия работен ден до администрацията на Министерския съвет, Министерството на външните работи, Министерството на икономиката и до Агенцията по обществени поръчки уведомлението, получено от Европейската комисия, за установени от нея нарушения на възложителите при провеждане на процедура до сключване на договор за възлагане на обществена поръчка.

(2) Изпълнителният директор на Агенцията по обществени поръчки изпраща уведомлението по ал. 1 до съответния възложител, който в 5-дневен срок от получаването му е длъжен да представи отговор.

(3) С отговора по ал. 2 възложителят уведомява Агенцията по обществени поръчки и прилага съответните доказателства, когато:

1. приеме за основателни твърденията на Европейската комисия и отстрани нарушението, или

2. посоченото в уведомлението нарушение вече е предмет на обжалване.

(4) Извън случаите по ал. 3, когато възложителят намира, че не е налице нарушение, той изпраща мотивирано становище до Агенцията по обществени поръчки и прилага доказателства.

(5) Възложителят е длъжен да преустанови всякакви действия, свързани с провеждане на процедурата или сключване на договор за обществена поръчка, от

момента на получаване на уведомлението по ал. 2 до окончателното разрешаване на спора.

(6) В случаите по ал. 4 изпълнителният директор на Агенцията по обществени поръчки:

1. упражнява правомощието си по чл. 215, ал. 1, т. 4, когато нарушението, посочено в уведомлението по ал. 1, е в резултат от акт на възложителя;

2. сезира компетентния държавен орган, когато нарушението произтича от прилагането на нормативен акт, който не е в съответствие с правото на Европейския съюз.

(7) Органът по ал. 6, т. 2 в 5-дневен срок уведомява агенцията с мотивирано становище и посочва съответни мерки, когато предвижда такива.

(8) Изпълнителният директор на Агенцията по обществени поръчки изготвя отговор до Европейската комисия, който съдържа:

1. потвърждение, че нарушението е отстранено - в случаите по ал. 3, т. 1;

2. информация за наличие на производство по обжалване на нарушението - в случаите по ал. 3, т. 2;

3. информация за предприемане на мерки за отстраняване на нарушението - в случаите по ал. 6, т. 1 и ал. 7.

(9) Отговорът по ал. 8 с приложени към него доказателства се изпраща до Постоянното представителство на Република България към Европейския съюз, администрацията на Министерския съвет, Министерството на външните работи и до Министерството на икономиката в срок до 17 дни от получаването в Агенцията по обществени поръчки на уведомлението по ал. 1.

(10) Постоянното представителство на Република България към Европейския съюз предоставя на Европейската комисия отговора по ал. 8 не по-късно от изтичането на 21 дни от датата на получаване на уведомлението по ал. 1.

### Уведомяване

**Чл. 210**. (1) Възложителите са длъжни писмено да уведомят Агенцията по обществени поръчки:

1. за резултата от обжалването в случаите по чл. 209, ал. 3, т. 2 - в 7-дневен срок от влизането в сила на решението на Комисията за защита на конкуренцията;

2. когато процедурата, за която се отнася уведомлението по чл. 209, ал. 1, е прекратена с влязло в сила решение и открият нова процедура, свързана изцяло или отчасти със същия предмет - в тридневен срок от откриването на процедурата.

(2) В случаите по ал. 1 изпълнителният директор на Агенцията по обществени поръчки в 7-дневен срок от получаване на уведомлението уведомява Европейската комисия по реда на чл. 209, ал. 9.

### Обмен на информация

**Чл. 211.** Обменът на информация по чл. 209 и 210 се извършва по електронен път с електронен подпис или по факс.

## Глава двадесет и девета
## УНИЩОЖАЕМОСТ НА ДОГОВОРИ ИЛИ РАМКОВИ СПОРАЗУМЕНИЯ

### Основания

**Чл. 212.** (1) Унищожение на сключен договор или на рамково споразумение в случаите по чл. 110 може да иска:

1. всяко заинтересовано лице – за нарушение по чл. 110, т. 1 и 2;

2. всяко заинтересовано лице и заинтересован кандидат – за нарушение по чл. 110, т. 3, букви "а" и "б";

3. заинтересован кандидат и/или заинтересован участник – за нарушение по чл. 110, т. 3, буква "в".

(2) Унищожение не може да се иска когато:

1. има влязло в сила решение на Комисията за защита на конкуренцията по чл. 201, ал. 5;

2. е публикувано обявление за доброволна прозрачност съгласно чл. 23 и то е влязло в сила.

(3) Унищожение на договора или на рамковото споразумение по чл. 110, може да се иска в срок до два месеца от публикуване на обявление за възлагане на поръчка или на информацията по сключен договор в Регистъра на обществените поръчки, а ако не е публикувано - от узнаването, но не по-късно от една година от сключването.

(4) Когато възложителят е сключил договор или рамково преди приключване на производство по обжалване, срокът за искане на унищожение на основание чл. 110 т. 3 е два месеца от влизането в сила на решението, с което е отменен обжалваният акт на възложителя.

(5) Искът за унищожение на договора или на рамковото споразумение се предявява по реда на Гражданския процесуален кодекс.

(6) Когато договорът или рамковото споразумение бъде унищожен, всяка от страните трябва да върне на другата страна всичко, което е получила от нея. В

случай че това не е възможно, отношенията се уреждат чрез връщане на паричната равностойност на полученото по договора.

## Част шеста
## УПРАВЛЕНИЕ

## Глава тридесета
## ОРГАНИ

### Провеждане на държавната политика в областта на обществените поръчки

**Чл. 213.** Министърът на икономиката осъществява държавната политика в областта на обществените поръчки.

### Агенция по обществени поръчки

**Чл. 214.** (1) При осъществяване на държавната политика в областта на обществените поръчки министърът на икономиката се подпомага от Агенцията по обществени поръчки.

(2) Агенцията по обществени поръчки е юридическо лице със седалище в гр. София.

(3) Издръжката на Агенцията по обществени поръчки се формира от бюджетни приходи.

(4) Агенцията по обществени поръчки се ръководи и представлява от изпълнителен директор, който се назначава от министъра на икономиката.

(5) Дейността, структурата, организацията на работа и числеността на Агенцията по обществени поръчки се определят с устройствен правилник, приет от Министерския съвет.

### Правомощия на агенцията

**Чл. 215.** (1) Изпълнителният директор на Агенцията по обществени поръчки:

1. оказва методическа помощ на възложителите, свързана с прилагане на закона чрез:

а) издаване на наръчници;

б) издаване на общи методически указания въз основа на обобщаване на конкретни запитвания и мониторинг на практиката;

в) предоставяне на становища по запитвания на възложители;

г) преки консултации;

2. сезира компетентните органи за упражняване на последващ контрол по спазването на закона;

3. разработва проекти на нормативни актове;

4. обжалва пред Комисията за защита на конкуренцията решенията на възложители, с които са допуснати нарушения при провеждане на процедура за възлагане на обществена поръчка, установени от Европейската комисия до сключването на договора и посочени в уведомлението по чл. 209, ал. 1;

5. администрира централизирана платформа за възлагане на електронни обществени поръчки и Регистър на обществените поръчки;

6. поддържа списъци на възложителите по закона и уведомява Европейската комисия за промени в списъците;

7. съставя, поддържа и актуализира списък на външни експерти с професионална компетентност, свързана с предметите на обществените поръчки, които възложителите могат да използват при подготовката и провеждането на процедури за възлагане на обществени поръчки;

8. разработва и утвърждава образци на документи;

9. осигурява технически възможности за използването на образци на документи, свързани с възлагане на обществени поръчки;

10. участва в международното сътрудничество на Република България с организации в областта на обществените поръчки от други страни;

11. представя на министъра на икономиката годишен доклад за дейността на агенцията;

12. извършва мониторинг на обществените поръчки въз основа на информацията, публикувана в РОП и чрез събиране и обобщаване на практиката по прилагането на закона;

13. осъществява сътрудничество в областта на обществените поръчки с други органи, както и с браншови организации;

14. предоставя обобщена информация от Регистъра на обществените поръчки чрез интернет страницата на агенцията;

15. уведомява Европейската комисия за всички международни договори по чл. 4, ал. 1, т. 3;

16. изпраща при поискване на Европейската комисия информацията по чл. 4, ал. 10;

17. изпраща на Европейската комисия ежегодни статистически отчети, както и влезлите в сила определения за допуснато предварително изпълнение по чл. 193, ал. 3 и свързаните с тях решения по чл. 203, ал. 5 на Комисията за защита на конкуренцията;

18. уведомява Европейската комисия за правни или фактически проблеми във връзка с участие на български лица в процедури за възлагане на обществени поръчки за услуги в трети страни;

19. уведомява Европейската комисия за правни или фактически проблеми във връзка с участие на български лица в процедури за възлагане на обществени поръчки в трети страни, които се дължат на неспазване разпоредбите на международното трудово право;

20. популяризира добрите практики при възлагане на обществени поръчки, включително свързани с прилагането на екологични, социални и иновативни изисквания;

21. поддържа и актуализира информацията, която се събира и съхранява в онлайн хранилище за сертификати (e-Certis), създадено от Европейската комисия. При поискване предоставя на други държави членки разяснения по информацията в e-Certis;

22. осъществява предварителен контрол върху процедури за обществени поръчки, финансирани напълно или частично със средства, предоставени чрез европейските финансови инструменти;

23. осъществява контрол на решенията за откриване на процедура на договаряне без предварително обявяване;

24. осъществява контрол на случаен принцип на процедурите за възлагане обществени поръчки, необхванати от контрола по т.т.22 и 23;

25. осъществява контрол върху някои изключения от приложното поле на закона;

26. при поискване предоставя на други държави членки информация, свързана с прилагането на чл. 38, чл. 41, чл. 42, чл. 44-47, чл. 54, ал. 3-7, чл. 57 -59 и чл. 69.

27. ръководи дейността и изпълнява фунциите на секретариат на Методическия комитет за стандартизиране на контролната дейност.

(2) С контрола по ал. 1, т. 22-25 се оказва методическа помощ за законосъобразност на процедурите. Предоставените от агенцията становища са с препоръчителен характер.

(3) Изпълнителният директор на агенцията има право да изисква от възложителите и от компетентните органи или лица необходимата информация, свързана с осъществяване на правомощията му по този закон.

(4) Лицата по ал. 3 са длъжни да представят изисканата информация в срок, определен от изпълнителния директор на агенцията.

(5) Образците по чл. 17, ал. 1, 2, 7, чл. 26, ал. 7 и 8 и чл. 167, ал. 1 се утвърждават от изпълнителния директор на агенцията.

(6) Редът за съставяне и поддържане на списъка по ал. 1, т. 7 се определя с правилника за прилагане на закона.

(7) Стойностните прагове за осъществяване на контрол по ал. 1, т. 22, 23 и 25 се определят ежегодно с акт на министъра на икономиката при условия, уредени в правилника за прилагане на закона.

(8) На интернет страницата на агенцията се публикуват:

1. информацията по ал. 1, т. 1, б. „а“ и „б“, т. 6 и 7;

2. утвърдените образци по ал. 5;

3. Общият терминологичен речник (CPV), приет с Регламент (ЕО) № 2195/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 5 ноември 2002 г. относно Общия терминологичен речник, свързан с обществените поръчки (CPV), изменен с Регламент (ЕО) № 213/2008 на Комисията от 28 ноември 2007 година;

4. друга информация, определена с правилника за прилагане на закона.

(8) Редът за предоставяне на становища и на методическа помощ по ал. 1, т. 1 се урежда с вътрешни правила, издадени от изпълнителния директор на агенцията.

**Задължения на възложителите**

Чл.**216**. (1) Възложителите уведомяват агенцията за всеки международен договор, сключен на основание чл. 4, ал. 1, т. 3 и т. 23, б. „б“, в 7-дневен срок от сключването му.

(2) Възложителите са длъжни, след получаване на писмено искане от агенцията да изпратят информация относно:

а) предмета на договорите, сключени на основание чл. 4, ал. 1, т. 24;

б) случаите, когато прилагат изключението по чл. 4, ал. 1, т. 25;

в) наименованието на свързано или съвместно предприятие, предмета и стойността на съответните поръчки, както и доказателства, които агенцията счита за необходими за удостоверяване, че отношенията между свързаното предприятие, на които се възлагат поръчките, и възложителя или съвместното предприятие от възложители отговарят на изискванията на чл. 4, ал. 1, т. 28;

г) наименованието на съвместното предприятие или участващия в него възложител, на когото се възлагат поръчките, предмета и стойността на съответните поръчки, както и доказателства, които агенцията счита за необходими с цел удостоверяване наличието на условията за прилагане на изключението по чл. 4, ал. 1, т. 29.

(3) Информацията по ал. 2 се изпраща в срока, определен от агенцията в писменото искане.

## Глава тридесет и първа
## КОНТРОЛ

### Раздел I
### ВЪНШЕН КОНТРОЛ, ОСЪЩЕСТВЯВАН ОТ АГЕНЦИЯТА ПО ОБЩЕСТВЕНИ ПОРЪЧКИ

#### Предварителен контрол на поръчки, финансирани със средства, предоставени чрез европейските финансови инструменти

**Чл. 217.** (1) Агенцията осъществява контрол по чл. 215, ал. 1, т. 22 за законосъобразност на процедурите, който обхваща съответствието на подлежащите на контрол документи с изискванията на закона.

(2) Контролът по ал. 1 се осъществява на два етапа:

1. преди откриване на процедурата – върху проектите на решенията, обявленията, методиката за оценка и техническите спецификации;

2. след откриване на процедурата - върху решенията и обявленията, публикувани в Регистъра на обществените поръчки и методиката за оценка, за установяване изпълнението на дадените препоръки.

(3) В случай че възложителят не приеме констатациите и не спази препоръките, предоставени в резултат от осъществявания предварителен контрол, той е длъжен да приложи към досието на поръчката писмени мотиви за окончателното си решение.

(4) Агенцията уведомява органите за последващ контрол по закона, както и други органи, които имат отношение към поръчката, за резултатите от извършения контрол.

(5) Предварителният контрол по ал. 1 се осъществява по ред, определен с правилника за прилагане на закона.

#### Контрол върху процедури на договаряне без предварително обявяване

**Чл. 218.** (1) Агенцията осъществява контрол по чл. 215, ал. 1, т. 23 върху процедури на договаряне без предварително обявяване, открити от публични възложители на основанията по чл. 70, ал. 1, т. 3 – 6, 9 и 10.

(2) Контролът обхваща мотивите в решението за откриване и съответствието на избраното правно основание с представените доказателства.

(3) Контролът се извършва след публикуване на решението за откриване на процедурата в Регистъра на обществените поръчки.

(4) С контрола по ал. 1 се предоставя становище за законосъобразност на избрания вид процедура.

(5) Възложителят публикува становищата по ал. 4 на профила на купувача, в срок от 5 дни, считано от датата на получаването им.

(6) Когато поръчка по ал. 1 е финансирана с европейски средства, тя подлежи на контрол по реда на чл. 215, ал. 1, т. 23. В този случай не се упражнява контрол по чл. 215, ал. 1, т. 22.

(7) Условията и редът за осъществяване на контрола по ал. 1 се уреждат в правилника за прилагане на закона.

**Контрол на случаен принцип**

**Чл. 219.** (1) Контролът по чл. 215, ал. 1, т. 24 се провежда за законосъобразност на процедури за възлагане на обществени поръчки след публикуването им в Регистъра на обществените поръчки.

(2) Контролът по ал.1 се осъществява въз основа на методика за случаен избор на процедура, по начин, който дава възможност на всяка обявена процедура да попадне в контролната извадка.

(3) В методиката за случаен избор могат да се включат критерии, въз основа на които съвкупностите от процедури се претеглят с различна тежест по критерии обект, стойност или ниво на риск.

(4) За осъществения контрол по ал. 1 агенцията предоставя становище за законосъобразност. В случай, че възложителят не се съобрази със становището, той прилага писмени мотиви към досието на поръчката.

(5) Контролът по ал.1 се осъществява по ред, определен с правилника за прилагане на закона.

**Контрол върху някои изключения от приложното поле на закона**

**Чл. 220.** (1) Контролът по чл. 215, ал. 1, т. 25 обхваща прилагането на изключенията по чл. 4, ал. 1, т. 18-22.

(2) С контрола по ал. 1 се проверяват мотивите на възложителя и доказателствата, свързани с избора на основанието.

(3) За осъществения контрол по ал. 1 агенцията предоставя становище за законосъобразност. В случай, че възложителят не се съобрази със становището, той прилага писмени мотиви към досието на поръчката.

(4) Контролът по ал. 1 се осъществява по ред, определен с правилника за прилагане на закона.

### Обмен на информация

**Чл. 221.** Обменът на информация, свързан с осъществяването на контрол от агенцията се реализира изцяло с електронни средства по ред, определен с правилника за прилагане на закона и правила, утвърдени от изпълнителния директор на агенцията.

## Раздел II
## ПОСЛЕДВАЩ ВЪНШЕН КОНТРОЛ, ОСЪЩЕСТВЯВАН ОТ СМЕТНАТА ПАЛАТА И АГЕНЦИЯТА ЗА ДЪРЖАВНА ФИНАНСОВА ИНСПЕКЦИЯ

### Обхват

**Чл. 222.** (1) Последващият външен контрол по изпълнение на този закон, включително контролът по изпълнение на договорите за обществени поръчки и на рамковите споразумения се осъществява от Сметната палата и от органите на Агенцията за държавна финансова инспекция. Контролът върху изпълнението на договорите обхваща спазването на клаузите по тях и качеството на изпълнението.

(2) На контрол от Сметната палата подлежат възложителите, които попадат в обхвата на Закона за Сметната палата.

(3) Възложителите, които попадат в обхвата на Закона за държавната финансова инспекция, се проверяват от органите на Агенцията за държавна финансова инспекция за спазването на този закон в рамките на финансова инспекция.

(4) Органите на Агенцията за държавна финансова инспекция извършват периодични последващи проверки относно спазване режима на обществените поръчки на възложители, които не попадат в обхвата на Закона за държавната финансова инспекция, въз основа на одобрен годишен план.

(5) Заповедите за извършване на проверки от органите на Агенцията за държавна финансова инспекция се издават от директора на агенцията или от упълномощени от него длъжностни лица.

(6) Заповедите по ал. 5 не подлежат на обжалване.

(7) Директорът на Агенцията по обществени поръчки може да поиска от органите на Агенцията за държавна финансова инспекция да осъществят правомощията си по конкретен случай.

## Правила за извършване на проверки от Агенцията за държавна финансова инспекция

**Чл. 223.** (1) При извършване на проверки по чл. 222 органите на Агенцията за държавна финансова инспекция имат право:

1. на свободен достъп до проверявания обект;

2. да проверяват цялата документация, свързана с възлагането на обществени поръчки и с дейности, изискващи възлагане на обществени поръчки;

3. да изискват от длъжностните лица в проверяваните обекти документи, сведения и справки във връзка с обществените поръчки;

4. да претърсват помещения, транспортни средства, както и други места, в които се съхранява документация на проверявания обект, и да изземват документи, записи на компютърни информационни данни и носители на компютърни информационни данни за осигуряване на доказателства - със съдействието на органите на Министерството на вътрешните работи, след получено разрешение от съда.

(2) Лицата в проверяваните обекти са длъжни да оказват съдействие на органите на Агенцията за държавна финансова инспекция и да предоставят необходимите документи, сведения и справки, свързани с обществените поръчки.

## Задължения при извършване на проверки

**Чл. 224.** При извършване на проверки по чл. 222 контролните органи са длъжни:

1. да се легитимират със служебна карта и заповед за извършване на проверката;

2. да отразяват точно резултатите от контролната дейност;

3. да не разгласяват и да не разпространяват информация, станала им известна при извършване на проверките.

## Резултати от контрола

**Чл. 225.** (1) За резултатите от извършена проверка контролните органи от Агенцията за държавна финансова инспекция съставят доклад, съдържащ направените констатации, подкрепени с доказателства.

(2) Докладът по ал. 1 се връчва на възложителя.

(3) За констатираните административни нарушения контролните органи съставят актове за административни нарушения.

(4) При данни за извършени престъпления материалите от проверката се изпращат на прокуратурата.

(5) Когато са констатирани нарушения на процедурите за възлагане на обществени поръчки, съответните части от доклада за извършена финансова инспекция или от доклада по ал. 1 за установените нарушения на процедурите се изпращат своевременно на директора на Агенцията по обществени поръчки.

(6) Информация за резултатите от упражнен контрол по спазването на този закон може да бъде предоставяна само от директора на Агенцията за държавна финансова инспекция или от оправомощени от него длъжностни лица, както и от директора на Агенцията по обществени поръчки в случаите по ал. 5.

### Взаимодействие между органите за обжалване и контрол

**Чл. 226.** Когато при осъществяване на правомощията си по закона органите по чл. 222, ал. 1 установят неизпълнение на влезли в сила решения и/или определения на Комисията за защита на конкуренцията, те изпращат констатациите си до комисията.

## Раздел III
## ДРУГИ ОРГАНИ, ОСЪЩЕСТВЯВАЩИ ВЪНШЕН КОНТРОЛ

### Обхват

**Чл. 227.** Предварителен, текущ и последващ контрол върху обществените поръчки на възложителите могат да осъществяват и други органи в рамките на своите правомощия.

## Раздел IV
## ВЪТРЕШЕН КОНТРОЛ

### Вътрешни правила

**Чл. 228.** (1) Публичните възложители приемат вътрешни правила за управление на цикъла на обществените поръчки и създават в организацията, която ръководят, подходящи структури и механизми за осигуряване изпълнението на правилата.

(2) Публичните възложители задължително приемат правила по ал. 1, когато се разпореждат с годишен бюджет, вкл. средствата, предоставени по линия на различни европейски финансови инструменти, равен или по-голям от 5 милиона лева.

(3) Минималното съдържание на правилата по ал. 1 се определя с правилника за прилагане на закона.

### Административно осигуряване

**Чл. 229.** (1) Публичните възложители изграждат вътрешно специализирано звено, като част от администрацията, отговорно за управление на цикъла на обществените поръчки, ако са налице едновременно следните условия:

1. годишният бюджет, вкл. средствата, предоставени по линия на различни финансови инструменти на Европейския съюз е на стойност над 20 милиона лева;

2. средно годишният брой проведени процедури за възлагане на обществените поръчки по чл. 10, ал. 1 и 2 през предходните три години надвишава 20 бр.

(2) Числеността и съставът на звеното по ал. 1 се определя в зависимост от обема и сложността на управляваните обществени поръчки.

(3) В състава на звеното по ал. 1 задължително се включват юрист и икономист с висше образование.

## Раздел V
## КООРДИНИРАНЕ НА КОНТРОЛНИТЕ ПРАКТИКИ

### Съгласуваност на контрола

**Чл. 230.** (1) Създава се постоянно действащ Методически съвет към Сметната палата, Агенцията по обществени поръчки и Агенцията за държавна финансова инспекция за унифициране на практиките по прилагане на контролната дейност по закона.

(2) Съветът по ал. 1 приема насоки за осъществяване на предварителен и последващ контрол по закона, както и за вътрешния контрол, упражняван в организациите на възложителите.

(3) В състава на съвета се включват експерти, определени от председателя на Сметната палата, от изпълнителния директор на Агенцията по обществени поръчки и от директора на Агенцията за държавна финансова инспекция.

(4) Изпълнителният директор на Агенцията по обществени поръчки или определено от него лице ръководи дейността на съвета и чрез Агенцията по обществени поръчки изпълнява ролята на секретариат на съвета.

(5) Съветът изготвя и актуализира проекти на насоки, както и предложения за отмяна на такива, в съответствие с които се осъществява контролът по закона. Изготвянето на насоките, тяхното актуализиране или отмяна се извършва по искане на председателя на Сметната палата, изпълнителния директор на Агенцията по

обществени поръчки, или директора на Агенцията за държавна финансова инспекция.

(6) Насоките се одобряват от Сметната палата, изпълнителния директор на Агенцията по обществени поръчки, и директора на Агенцията за държавна финансова инспекция, след което стават задължителни за прилагане при осъществяването на контролните правомощия на институциите, както и от звената за вътрешен контрол в организациите на възложителите.

(7) Насоките се публикуват на интернет страниците на Агенцията по обществени поръчки, Сметната палата и Агенцията за държавна финансова инспекция.

(8) В работата на съвета могат да се привличат представители на други институции с правомощия в областта на контрола върху обществените поръчки, по тяхно искане или по предложение на членове на съвета.

(9) Работата на съвета се осъществява по правила, утвърдени от Сметната палата, изпълнителния директор на Агенцията по обществени поръчки, и директора на Агенцията за държавна финансова инспекция.

## Част осма
## АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

**Чл. 231.** (1) Възложител, който наруши забраната на чл. 4, ал. 11, чл. 11, ал. 3 и 4 и чл. 139, ал. 6, се наказва с глоба в размер от 0,5 до 2 на сто от стойността на сключения договор, но не повече от 20 000 лв.

(2) Наказанията по ал. 1 се налагат и на възложител, който наруши забраната по чл. 6, ал. 2.

(3) Наказанията по ал. 1 се налагат и на възложител, който при определяне прогнозната стойност на обществени поръчки за строителство е включил стойността на доставки и услуги, които не са необходими за изпълнението на строителството.

**Чл. 232.** Възложител, който не изпълни задължението си по чл. 4, ал. 6 и 9 се наказва с глоба в размер 0,5 до 2 на сто от стойността на сключения договор, но не повече от 20 000 лв.

**Чл. 233.** Възложител, който възложи обществена поръчка на стойност по чл. 10, ал. 3, без да спази правилата на чл. 176, ал. 1 и 2 и чл. 177 се наказва с глоба в размер 0,5 до 2 на сто от стойността на сключения договор, но не повече от 20 000 лв.

**Чл. 234.** Възложител, който проведе процедура по чл. 15, ал. 1, т. 3-10 и 13 без да са налице условията, посочени в закона се наказва с глоба в размер 0,5 до 2 на сто от стойността на сключения договор, но не повече от 20 000 лв.

**Чл. 235.** Възложител, който наруши чл. 13, ал. 4 се наказва с глоба в размер от 0,5 до 2 на сто от стойността на сключения договор, но не повече от 20 000 лв.**Чл. 236.** Възложител, който утвърди и изпрати за публикуване обявление, което няма задължителното минимално съдържание по чл. 25, ал. 2 или чл. 163, ал. 2, се наказва с глоба в размер 0,5 до 2 на сто от стойността на сключения договор, но не повече от 20 000 лв.

**Чл. 237.** Възложител, който не публикува в определения в закона срок информацията по чл. 32, ал. 2, т. 4 и 5 се наказва с глоба в размер 0,5 до 2 на сто от стойността на сключения договор, но не повече от 20 000 лв.

**Чл. 238.** Възложител, който определи техническа спецификация в нарушение на чл. 39, ал. 2 се наказва с глоба в размер 0,5 до 2 на сто от стойността на сключения договор, но не повече от 20 000 лв.

**Чл. 239.** (1) Възложител, който наруши чл. 49, ал. 2 и 3, се наказва с глоба в размер от 0,5 до 2 на сто от стойността на сключения договор, но не повече от 20 000 лв.

(2) Наказанието по ал. 1 се налага и на възложител, който наруши забраната по чл. 158, ал. 7.

**Чл. 240.** Възложител, който утвърди методика за оценка на офертите в нарушение на чл. 60, ал. 6, 9 и 10 се наказва с глоба в размер 0,5 до 2 на сто от стойността на сключения договор, но не повече от 20 000 лв.

**Чл. 241.** Възложител, който открие нова процедура в нарушение на чл. 100, ал. 5 се наказва с глоба в размер 0,5 до 2 на сто от стойността на сключения договор, но не повече от 20 000 лв.

**Чл. 242.** Възложител, който определи размер на гаранция за изпълнение в нарушение на чл. 102, ал. 2 се наказва с глоба в размер 0,5 до 2 на сто от стойността на сключения договор, но не повече от 20 000 лв.

**Чл. 243.** Възложител, който сключи договор за обществена поръчка в нарушение на чл. 103, ал. 1, т. 2 и 4 се наказва с глоба в размер 0,5 до 2 на сто от стойността на сключения договор, но не повече от 20 000 лв.

**Чл. 244.** (1) Възложител, който сключи рамково споразумение за срок, по-дълъг от определения в чл. 72, ал. 3 или чл. 153, ал. 2 без да са налице условията на чл. 72, ал. 4 или чл. 153, ал. 3 се наказва с глоба в размер 1000 до 5 000 лв.

(2) Възложител, който сключи договор за срок по-дълъг от определения в чл. 104, ал. 1 без да са налице условията на чл. 104, ал. 2 и 3 се наказва с глоба в размер 0,5 до 2 на сто от стойността на сключения договор, но не повече от 20 000 лв.

(3) Възложител, който измени договор за обществена поръчка или рамково споразумение без да са налице основанията по чл. 107, ал. 1 се наказва с глоба в размер 0,5 до 2 на сто от стойността на сключения договор или рамково споразумение, но не повече от 20 000 лв.

(4) Възложител, който въз основа на рамково споразумение сключи договор, в който условията се различават съществено от тези, определени в рамковото споразумение се наказва с глоба в размер 0,5 до 2 на сто от стойността на сключения договор, но не повече от 20 000 лв.

**Чл. 245.** (1) Възложител, който възложи поръчката при по-облекчен ред от предвидения в закона, съобразно нейната стойност се наказва с глоба в размер 0,5 до 2 на сто от стойността на сключения договор, но не повече от 20 000 лв.

(2) Възложител, който сключи договор без да проведе процедура за възлгане на обществена поръчка при наличие на основания за това или не спази изискването по чл. 90 се наказва с глоба в размер 0,5 до 2 на сто от стойността на сключения договор, но не повече от 20 000 лв.

**Чл. 246.** Възложител, който не изпрати в срок информацията, подлежаща на вписване в Регистъра на обществените поръчки се наказва с глоба в размер от 500 до 1000 лв.

**Чл. 247.** (1) При неизпълнение на влезли в сила решения и/или определения на Комисията за защита на конкуренцията или на задължението по чл. 195, ал. 4 се налага глоба на физически лица, съответно имуществена санкция на юридически лица и еднолични търговци, в размер от 1000 до 50 000 лв.

(2) Комисията за защита на конкуренцията установява извършеното нарушение и налага наказанията по ал. 1 с решение, което подлежи на обжалване пред Върховния административен съд.

(3) Имуществените санкции и глобите по влезли в сила решения на комисията подлежат на събиране по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

**Чл. 248.** Наказанията по чл. 231-246 не се налагат в маловажни случаи.

## Допълнителни разпоредби:

**§ 1.** По смисъла на този закон:

1. **„Аудио-визуални медийни услуги“** са услуги по смисъла на чл. 2, ал. 2 от Закона за радиото и телевизията.

2. **"Военно оборудване**" е оборудване, специално проектирано или адаптирано за военни цели и предназначено за използване като оръжие, боеприпаси или материал с военно предназначение.

3. **"Граждански поръчки"** са всички поръчки, които не са посочени в чл. 10, ал. 1, т. 5, обхващащи поръчката на невоенни стоки, строителство или услуги с логистична цел и сключени в съответствие с условията по чл. 141.

4. **„Договор за обществена поръчка“** означава писмен договор с определен паричен интерес, сключен между един или повече възложители и един или повече изпълнители, с предмет строителство, доставки на стоки или предоставяне на услуги.

5. **"Договор за подизпълнение"** е възмезден писмен договор, сключен между изпълнителя и едно или повече лица, с предмет изпълнението на една или повече дейности от възложена обществена поръчка, с обект строителство, доставка на стоки или предоставяне на услуги.

6. **„Европейска техническа оценка“** означава документираната оценка на експлоатационните показатели на строителен продукт по отношение на неговите съществени характеристики съгласно съответния европейски документ за оценяване както е определен в член 2, точка 12 от Регламент (ЕС) № 305/2011 на Европейския парламент и на Съвета.

7. **„Европейски финансови инструменти“** са програмите по ЕСИФ (ЕФРР, ЕСФ, Кохезионен фонд, ЕЗФРСР и ЕФМДР), програмите за Европейско териториално сътрудничество и Инструмента за подобряване на бюджетните парични потоци и за подпомагане изпълнението на Шенгенското споразумение.

8. **"Европейско техническо одобрение"** е положителна техническа оценка за годността на продукт за дадено предназначение, която се основава на изпълнението на съществените изисквания към строежите чрез присъщите характеристики на продукта и определените условия за приложение и употреба. Европейските технически одобрения се издават от органи, определени от държавата членка за тази цел.

9. **„Електронни средства“** означава електронно оборудване за обработка (включително цифрово компресиране) и съхраняване на данни, които се предават, съобщават и получават по кабел, чрез радиовълни, по оптичен път или чрез други електромагнитни средства.

10. **„Жизнен цикъл“** означава всички последователни и/или взаимосвързани стадии, включително провеждането на научноизследователски и развойни дейности, производство, търговска дейност и условия за извършването ѝ, превоз, употреба и поддръжка, през целия период на съществуване на продукта или строежа или на предоставяне на услугата — от придобиването на суровината или

генерирането на ресурсите до обезвреждането, разчистването и края на експлоатацията или употребата.

11. **"Заинтересован кандидат"** е кандидат, който не е отстранен окончателно от участие на етапа на предварителен подбор, тъй като не е уведомен за отстраняването или производството по обжалване на решението, с което е отстранен, не е приключено.

12. **"Заинтересован участник"** е участник, който не е отстранен окончателно от процедура. Отстраняването е окончателно, когато участникът е уведомен за решението, с което е отстранен, и това решение е влязло в сила. Заинтересован участник е и участник, който е класиран, но не е избран за изпълнител.

13. **"Заинтересовано лице"** е всяко лице, което има или е имало интерес от получаването на определена обществена поръчка и на което е нанесена или може да бъде нанесена вреда от твърдяното нарушение.

14. **"Закон на държавата, в която кандидатът или участникът е установен"** е:

а) за физическите лица - отечественото им право по смисъла на чл. 48 на Кодекса на международното частно право;

б) за юридическите лица - правото на държавата, определено съгласно чл. 56 на Кодекса на международното частно право;

в) за обединенията, които не са юридически лица - правото на държавата, в която са регистрирани или учредени.

15. **"Изключителни обстоятелства"** са обстоятелства, предизвикани от непредвидими за възложителя събития, като природно бедствие, авария или катастрофа, както и други, които непосредствено застрашават живота и здравето на хората или околната среда, или могат съществено да затруднят или да нарушат нормалното изпълнение на нормативно установени дейности на възложителя. Изключително обстоятелство е и последващото възникване на опасност за националната сигурност, за отбраната на страната, за околната среда, за човешкото здраве, за защитени територии, зони и обекти и за обществения ред.

16. **„Иновация“** означава прилагането на нов или значително подобрен продукт, услуга или процес, включително, но не само, производствени или строителни процеси, на нов маркетингов подход или на нов метод на организация на стопанските дейности, работното място или външните отношения.

17. **„Кандидат“** е лице, което е подало заявление за участие в ограничена процедура, състезателна процедура с договаряне, договаряне с предварителна покана за участие, договаряне с публикуване на обявление, състезателен диалог или партньорство за иновации.

18. **"Класифицирана информация"** е всяка информация или материал, независимо от формата, естеството или начина на предаване, за които е определено ниво на класификация или защита за сигурност и които в интерес на националната

сигурност и съгласно законовите, подзаконовите и административните разпоредби в сила в съответната държава - членка на Европейския съюз, изискват защита срещу злоупотреба, унищожаване, отстраняване, разкриване, загуба или узнаване от неоправомощени лица или какъвто и да е друг вид увреждане.

19. **„Конфликт на интереси“** е налице когато възложителя, негови служители или упълномощени от него лица в или извън неговата структура, които участват в подготовката или възлагането на обществената поръчка или могат да повлияят на резултата от нея, имат интерес, който може води до облага по смисъла ЗПУКИ и за който би могло да се приеме, че влияе на тяхната безпристрастност и независимост във връзка с възлагането на обществената поръчка.

20. **"Криза"** е всяка ситуация в държава - членка на Европейския съюз, или в трета страна, в която е настъпило вредоносно събитие, което по своя мащаб явно превишава вредоносните събития от всекидневния живот и което значително застрашава живота и здравето на хора, има съществени последици върху имуществото или изисква мерки за снабдяване на населението със стоки от първа необходимост. Криза е налице и тогава, когато настъпването на такова вредоносно събитие се смята за непосредствено предстоящо. Кризи са и въоръжените конфликти и войните.

21. **„Маловажен случай“** е този, при който извършеното деяние с оглед липсата или незначителността на вредните последици или с оглед на другите смекчаващи обстоятелства представлява по-ниска степен на обществена опасност в сравнение с обикновените случаи на административно нарушение от съответния вид.

22. **„Маркировка“** означава всеки документ, сертификат или свидетелство, които потвърждават, че строителството, продуктите, услугите, процесите или процедурите отговарят на определени изисквания.

23. **"Научноизследователска и развойна дейност"** са всички дейности, които обхващат фундаментални научни изследвания, приложни научни изследвания и експериментална развойна дейност, като последната може да включва създаване на прототипи, например устройства за демонстриране постиженията на нова концепция или нова технология в съответна или представителна среда.

24. **„Неподходяща оферта“** е оферта, която не отговаря на техническите спецификации и на изискванията за изпълнение на поръчката или е подадена от участник, който не отговаря на поставените критерии за подбор или за когото е налице някое от посочените в процедурата основания за отстраняване.

25. **„Неподходящо заявление за участие“** е заявление, подадено от кандидат, който не отговаря на поставените критерии за подбор или за когото е налице някое от посочените в процедурата основания за отстраняване.

26. **"Непредвидени обстоятелства"** са обстоятелства, които са възникнали след сключването на договора и не са резултат от действие или бездействие на страните,

които не са могли да бъдат предвидени при полагане на дължимата грижа и правят невъзможно изпълнението при договорените условия.

27. **"Обособена позиция"** е такава част от предмета на обществената поръчка, която въпреки че може да бъде самостоятелен предмет на обществена поръчка, е систематично свързана с другите позиции от предмета на обществената поръчка.

28. **"Общ терминологичен речник (CPV - Common Procurement Vocabulary)"** е йерархично структурирана номенклатура за класификация, разделена на раздели, групи, класове, категории и подкатегории, и приложима към обществените поръчки, с цел да бъдат уеднаквени различните препратки, използвани от възложителите за описание на предмета на провежданите от тях процедури за възлагане на обществени поръчки. При констатирани различия между CPV и Общата номенклатура на икономическите дейности в Европейските общности (NACE - Nomenclature generale des activites economiques dans les Communautes Europeennes) или между CPV и Централна класификация на продуктите (CPC - Central Product Classification) предимство имат съответно NACE и CPC номенклатурите.

29. **"Обща техническа спецификация"** е техническа спецификация, изготвена в съответствие с процедура, призната от държава членка и обнародвана в "Официален вестник" на Европейския съюз.

30. **„Обществена поръчка“** е придобиването от страна на един или няколко възложители посредством договор за обществена поръчка на строителство, доставки или услуги от избрани от тях изпълнители, предназначени за техни нужди, за обществени цели или за изпълнение на секторни дейности.

31. **„Обществени поръчки за доставки“** означава договори, чийто предмет е покупка, лизинг, наем или финансов лизинг, със или без правото на закупуване на продуктите. Поръчките за доставки може да включват като допълнителен предмет дейности по проучване на терена и инсталиране.

32. **„Обществени поръчки за строителство“** означава договори, които имат за предмет някое от посочените по-долу:

а) изпълнение или проектиране и изпълнение на строителство, свързано с една от дейностите по смисъла на приложение №1;

б) изпълнение или проектиране и изпълнение на строеж;

в) изпълнение, независимо с какви средства, на строеж, отговарящ на изискванията на възлагащия орган, който има решаващо влияние върху вида или проектирането на строежа.

33. **„Обществени поръчки за услуги“** означава договори, чийто предмет е предоставянето на услуги, различни от посочените в приложение №1

34. **„Орган за оценяване на съответствието“** е орган, който изпълнява дейности по оценяване на съответствието, в това число калибриране, изпитване,

сертифициране и проверка, и е акредитиран съгласно Регламент (ЕО) № 765/2008 на Европейския парламент и на Съвета.

35. **„Писмен“ или „в писмена форма“** означава всеки израз, състоящ се от думи или цифри, който може да бъде прочетен, възпроизведен и впоследствие съобщен, включително информация, която се предава и съхранява с електронни средства.

36. **„Подпомагащи дейности по закупуване“** означава дейности, подпомагащи закупуването, по-специално следните форми:

а) техническа инфраструктура, даваща възможност на възлагащите органи да възлагат обществени поръчки или да сключват рамкови споразумения за строителство, доставки или услуги;

б) консултации по провеждането или разработването на процедурите за възлагане на обществена поръчка;

в) подготовка и ръководство на процедурите за възлагане на обществена поръчка от името и за сметка на въпросния възлагащ орган.

37. **„Пощенски услуги“** са услуги, които се състоят в събиране, сортиране, пренасяне и/или доставка на пощенски пратки. Това включва както услугите, попадащи в обхвата на универсалната пощенска услуга по смисъла на Закона за пощенските услуги, така и тези извън нейния обхват.

38. **„Пощенска пратка“** означава адресирана пратка в окончателната форма, в която тя се пренася, независимо от теглото. Освен кореспондентските пратки, тези пратки още включват например книги, каталози, вестници, периодични издания и пощенски колети, съдържащи стоки със или без търговска стойност, независимо от теглото;

39. **"Правителство"** е всяко национално, регионално или местно правителство на държава - членка на Европейския съюз, или на трета страна.

40. **"Професионална компетентност"** представлява наличието на знания, получени чрез образование или допълнителна квалификация и/или на умения, усвоени в процеса на упражняване на определена длъжност или позиция в изпълнение на трудови, служебни или граждански правоотношения.

41. "**Профил на купувача"** е Интернет-адрес на възложителя, който може да съдържапредварителните обявления, информация за поканите за представяне на оферти, сключените договори, прекратените процедури и всякаква полезна обща информация като лице за контакти,номер на телефон и факс, пощенски адрес и електронен адрес.

42. **„Публично предприятие“** означава всяко предприятие, върху което публични възложители по чл. 5, ал. 2, т. 1-14 могат да упражняват доминиращо влияние. **„Доминиращо влияние“** от страна на публичен възложител по чл. 5, ал. 2, т. 1-14 се предполага във всеки от следните случаи, в които възложителят пряко или непряко:

а) притежава мажоритарния дял от записания капитал на предприятието;

б) контролират мнозинството от гласовете, свързани с акциите/дяловете, емитирани от предприятието;

в) могат да назначат повече от половината от членовете на управителния или надзорния орган на предприятието.

43. **„Публичноправни организации“** означава организации, които имат всички изброени по-долу характеристики:

а) създадени са с конкретната цел да задоволяват нужди от общ интерес, които нямат промишлен или търговски характер;

б) имат правосубектност; както и

в) финансират се в по-голямата си част от държавни, регионални или местни органи или от други публичноправни организации; или са обект на управленски контрол от страна на тези органи; или имат управителен или надзорен орган, повечето от половината от членовете на който са назначени от публичен възложител по чл. 5, ал. 2, т. 1-14.

44. **„Свързано предприятие“** е предприятие, чиито годишни отчети са консолидирани с тези на възложителя и което осъществява дейност в обществен интерес или всяко предприятие, което:

а) може да е, пряко или непряко, под доминиращото влияние от страна на възложителя; или

б) може да упражнява доминиращо влияние върху възложителя; или

в) заедно с възложителя попада под доминиращото влияние на друго предприятие поради собственост, финансово участие или правилата, които се прилагат към него.

45. **„Специализирани предприятия или кооперации на хора с увреждания“** са тези по смисъла на чл. 28, ал. 1 от Закона за интеграция на хората с увреждания или техният еквивалент съгласно законодателството на държава членка.

46. **„Специални или изключителни права“** означава права, предоставени от компетентен орган по силата на законов, подзаконов или административен акт, по силата на който се запазва упражняването на секторни дейности за един или повече субекти, поради което съществено се засяга възможността на други субекти да извършват такава дейност.

Не са „специални или изключителни права“ права, които са били предоставени чрез процедура, при която е била осигурена достатъчна публичност и които са били:

а) предоставени по реда на този закон или Закона за концесиите; или

б) процедури по други правни актове на Съюза, посочени в приложение №12 които осигуряват достатъчна предварителна прозрачност за предоставяне на разрешения въз основа на обективни критерии.

47. **„Стандарт“** означава техническа спецификация, приета от признат орган по стандартизация, за многократно или непрекъснато приложение, съответствието с която не е задължително и която е някое от следните:

а) „международен стандарт“ означава стандарт, приет от международна организация по стандартизация и достъпен за широката общественост;

б) „европейски стандарт“ означава стандарт, приет от европейска организация по стандартизация и достъпен за широката общественост;

в) „национален стандарт“ означава стандарт, приет от национална организация по стандартизация и достъпен за широката общественост.

48. **"Стандарт в областта на отбраната"** е техническа спецификация, съответствието с която не е задължително и която е одобрена от организация по стандартизация, специализирана в изработването на технически спецификации за многократно, или непрекъснато приложение в областта на отбраната.

49. **„Стопански субект“** означава всяко физическо или юридическо лице или публично образувание, или група от такива лица и/или образувания, включително временно сдружение от предприятия, които предлагат на пазара изпълнение на строителство и/или строеж, доставка на продукти или предоставяне на услуги;

50. **"Строеж"** е резултатът от строителни работи или дейности, свързани с гражданско строителство, който е достатъчен сам по себе си да изпълнява икономическа или техническа функция и за който възложителят е предвидил издаването на отделно разрешение за строеж и на отделен акт за въвеждане в експлоатация

51. **„Технически еталон“** означава всеки резултат, създаден от европейските органи по стандартизация, различен от европейските стандарти, съгласно процедури, адаптирани към развитието на пазарните потребности.

52. **„Технически спецификации“** означава едно от следните:

а) при обществени поръчки за строителство — всички технически предписания, които се съдържат по-специално в документацията за обществената поръчка, определящи изискваните характеристики на материалите, стоките или консумативите така, че да отговарят на предвидената от възлагащия орган употреба; тези характеристики трябва да включват ниво на изпълнение спрямо изискванията за опазване на околната среда и климата, проектиране, което да отговаря на всички изисквания (включително достъп за хора с увреждания) и оценяване на съответствието, работни характеристики, безопасност или размери, включително процедурите относно осигуряването на качеството, терминология, символи, изпитване и методи на изпитване, опаковане, маркиране и етикетиране, инструкции за употреба и производствени процеси и методи на всеки етап от жизнения цикъл на строителните работи. Характеристиките включват и правила за проектиране и ценообразуване, условия за изпитване, инспекция и приемане на строителство и методи или технологии на строителство, както и всички други технически условия, които възлагащият орган може да наложи съгласно общи или специални нормативни актове, по отношение на завършено строителство и материалите или частите, включени в него;

б) при обществените поръчки за доставки или услуги - спецификация във вид на документ, в който се определят изискваните характеристики на продукта или услугата, като равнище на качество, ниво на изпълнение спрямо изискванията за опазване на околната среда и климата, проектиране, което да отговаря на всички изисквания (включително достъп за хора с увреждания) и оценяване на съответствието, работни характеристики, приложение на продукта, безопасност или размери, включително съотносими към продукта изисквания по отношение на наименованието, под което се продава, терминология, символи, изпитване и методи на изпитване, опаковане, маркиране и етикетиране, инструкции за употреба, производствени процеси и методи на всеки етап от жизнения цикъл на доставката или услугата и процедури за оценяване на съответствието.

53. **"Трета страна"** е страна, която не е член на Европейския съюз.

54. **„Услуги, различни от пощенски услуги“** са услуги, които са предоставени в следните области:

а) услуги за обслужване на поща (както услугите, които предхождат, така и услугите, които следват изпращането, включително „разпределителни услуги в пощенски салон“);

б) услуги относно пощенски пратки, които не са обхванати от буква а), като пряка кореспонденция без означен адрес.

55. **„Участник“** е лице, което е представило оферта.

56. **"Фиксирани мрежи за обществени услуги"** са:

а) преносните и разпределителните мрежи по смисъла на Закона за енергетиката - за дейностите по чл. 115 и чл.116;

б) водоснабдителна система и канализационна система по смисъла на § 1, ал. 1, т. 32 и 33 от допълнителните разпоредби на Закона за водите - за дейностите по чл. 117.

**57. „Финансови инструменти“** са финансови инструменти по смисъла на Закона за пазарите на финансови инструменти.

58. **„Централен орган за покупки“** е възложител, осъществяващ централизирани дейности по закупуване и евентуално подпомагащи дейности по закупуване. За поръчки в областта на отбраната и/или сигурността централен орган за покупки може да бъде възложител, който осъществява централизирани дейности по закупуване или европейски публичен орган, който:

а) придобива доставки и/или услуги, предназначени за възложители; или

б) сключва договори или рамкови споразумения за строителство, доставки или услуги, предназначени за възложители.

59. **„Централизирани дейности по закупуване“** означава дейности, които се осъществяват постоянно в една от следните форми:

а) придобиване на доставки и/или услуги, предназначени за възлагащи органи;

б) възлагане на обществени поръчки или сключване на рамкови споразумения за строителство, доставки или услуги, предназначени за възлагащи органи.

60. **"Чувствително оборудване, строителство или услуга"** е оборудване, строителство или услуга за целите на сигурността, които включват, изискват и/или съдържат класифицирана информация.

**Приложение № 1 към чл. 3, т. 3, б. „а“**

| **NACE, Rev. 1 (1)** | | | | | **Код по CPV** |
|---|---|---|---|---|---|
| **РАЗДЕЛ Е** | | | **СТРОИТЕЛСТВО** | | |
| **Подразделение** | **Група** | **Клас** | **Предмет** | **Бележки** | |
| 45 | | | Строителство | Това подразделение включва:<br>—изграждане на нови сгради и съоръжения, реконструкция и общи ремонтни работи | 45000000 |
| | 45.1 | | Подготовка на строителната площадка | | 45100000 |
| | | 45.11 | Работи по събаряне и разчистване на сгради; земни работи | Този клас включва:<br>—разрушаване на сгради и други конструкции;<br>—разчистване на строителни площадки;<br>—земни работи: изкопни работи, отстраняване на замърсен пласт от почвата, изравняване и нивелиране на строителни площадки, работи | 45110000 |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | | | | по изкопаване на канавки, почистване от камъни, взривни работи, и др.;<br>—работи по подготовка на участъци за добив;<br>—отстраняване на наноси и друга подготовка на участъци за добив.<br>Този клас включва също:<br>—отводняване на строителна площадка;<br>—пресушаване на селскостопански земи и гори. | |
| | | 45.12 | Сондажни и пробивни работи | Този клас включва:<br>—сондажни, пробивни работи и вземане на проби за строителни, геофизични, геологични или подобни цели.<br>Този клас изключва:<br>—сондажи за петролни или газови кладенци, вж. 11.20;<br>—сондажи за водни кладенци, вж. 45.25;<br>—изкопаване на шахти, вж. 45.25;<br>—изследване на петролни и газови находища, | 45120000 |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | | | | геофизични, геологични и сеизмични проучвания, вж. 74.20. | |
| | 45.2 | | Строителни и монтажни работи на сгради и строителни съоръжения или на части от тях; гражданско строителство | | 45200000 |
| | | 45.21 | Строителни и монтажни работи по общо изграждане на сгради и строителни съоръжения | Този клас включва:<br>—изграждане на всякакви видове сгради, строителни и монтажни работи по общо изграждане;<br>—мостове, включително естакади, виадукти, тунели и подлези;<br>—преносни проводи, далекосъобщителни линии и преносни електропроводи;<br>—градски проводи, градски далекосъобщителни линии и преносни електропроводи;<br>—помощно градско строителство;<br>—монтаж и инсталиране на сглобяеми конструкции на | 45210000<br>С изключение на:<br>– 45213316<br>45220000<br>45231000<br>45232000 |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | | | | място.<br>Този клас изключва:<br>—услуги, свързани с добива на нефт и газ, вж. 11.20;<br>—инсталиране на завършени сглобяеми конструкции от части – собствено производство, не от бетон, вж. подразделения 20, 26 и 28;<br>—строителни работи, но не сгради, на стадиони, плувни басейни, спортни площадки, тенис кортове, голф игрища и други спортни съоръжения, вж. 45.23;<br>—строителни и монтажни работи на инсталации, вж. 45.3;<br>—довършителни строителни работи, вж. 45.4;<br>—архитектурни и инженерни услуги, вж. 74.20;<br>—услуги по управление на проекти, свързани със строителството, вж. 74.20. | |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | | 45.22 | Покривни и хидроизолационни работи | Този клас включва:<br>—строителни и монтажни работи на покривни конструкции;<br>—работи по изпълнение на покривни покрития;<br>—хидроизолационни работи. | 45261000 |
| | | 45.23 | Строителни и монтажни работи на магистрали, пътища, самолетни писти и спортни терени | Този клас включва:<br>—строителни и монтажни работи на магистрали, улици, пътища, други транспортни и пешеходни трасета;<br>—строителство на релсови пътища;<br>—строителство на самолетни писти;<br>—строителни работи, но не сгради, на стадиони, плувни басейни, спортни площадки, тенис кортове, голф игрища и други спортни съоръжения;<br>—работи по маркировка на пътни настилки и паркинги.<br>Този клас изключва:<br>—предварителни земни работи, вж. 45.11. | 45212212 и DA03<br>45230000 с изключение на:<br>– 45231000<br>– 45232000<br>– 45234115 |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | | 45.24 | Строителни и монтажни работи на хидротехнически съоръжения | Този клас включва<br>—строителни и монтажни работи на:<br>—водни канали, пристанищни и речни брегови съоръжения, яхтени пристанища (яхтклубове), шлюзове и др.;<br>— язовири и диги;<br>— драгажни работи;<br>—строителни и монтажни работи под вода. | 45240000 |
| | | 45.25 | Други специализирани строителни и монтажни работи | Този клас включва:<br>—строителни и монтажни работи, специализирани за една дейност, обща за различни конструкции, изискваща специализирани умения или оборудване;<br>—фундиране, включително укрепване чрез пилоти;<br>—строително-пробивни работи на кладенци за вода, изкопаване на шахти;<br>—монтажни работи на стоманени елементи | 45250000<br>45262000 |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | | | | — чуждо производство;<br>—изливане на стоманобетон;<br>— зидарски работи;<br>—монтиране и демонтиране на скелета и платформи, в това число даване под наем на скелета и платформи;<br>—изграждане на комини и промишлени пещи.<br>Този клас изключва:<br>—даване под наем на скелета без изграждане и демонтиране, вж. 71.32. | |
| | 45.3 | | Строителни и монтажни работи на инсталации | | 45300000 |
| | | 45.31 | Строителни и монтажни работи на електрически инсталации | Този клас включва:<br>инсталиране в сгради или в други строителни съоръжения на:<br>—електрически инсталации и други електрически уредби;<br>—далекосъобщителни системи;<br>—системи за електрическо отопление; | 45213316<br>45310000<br>с изключение на:<br>– 45316000 |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | | | | —антени за жилищни сгради;<br>—пожароизвестителни системи;<br>—сигнално-охранителни системи;<br>—асансьори и ескалатори;<br>—гръмоотводи и др. | |
| | | 45.32 | Изолационни строителни работи | Този клас включва:<br>—инсталиране в сгради или в други строителни съоръжения на топлоизолация, звукоизолация и изолация от вибрации.<br>Този клас изключва:<br>—хидроизолация, вж. 45.22. | 45320000 |
| | | 45.33 | Водопроводни работи | Този клас включва:<br>—инсталиране в сгради или в други строителни съоръжения на:<br>—водоснабдителни и канализационни инсталации;<br>—газови инсталации;<br>—отоплителни, вентилационни, охладителни или климатични инсталации и тръбопроводи; | 45330000 |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | | | | —разпръсквателни системи.<br>Този клас изключва:<br>—монтаж на системи за електрическо отопление, вж. 45.31. | |
| | | 45.34 | Строителни и монтажни работи на други инсталации | Този клас включва:<br>—монтажни работи на осветителни и сигнализационни системи за пътища, железопътни линии, летища и пристанища;<br>—монтажни работи в сгради или в други строителни съоръжения на други инсталации. | 45234115<br>45316000<br>45340000 |
| | 45.4 | | Довършителни строителни работи | | 45400000 |
| | | 45.41 | Работи по полагане на мазилки | Този клас включва:<br>—полагане в сгради или в други строителни съоръжения на вътрешна и външна мазилка или други облицовъчни материали. | 45410000 |
| | | 45.42 | Монтаж на довършителни елементи | Този клас включва:<br>—монтажни работи на врати, прозорци, дограма, вградени кухни, стълбища, интериорни елементи за | 45420000 |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | | | | магазини и други подобни елементи от дърво или други материали – не собствено производство;<br>—довършителни работи по интериора като тавани, дървени ламперии, подвижни прегради и др.<br>Този клас изключва:<br>—полагане на паркет и други дървени подови настилки, вж. 45.43. | |
| | | 45.43 | Работи по полагане на подови настилки и стенни облицовки | Този клас включва:<br>—работи по полагане в сгради или в други строителни съоръжения на:<br>—керамични, бетонни или каменни подови настилки и стенни облицовки;<br>—паркет и други подови покрития, мокети и балатуми;<br>—включително гумени или пластмасови;<br>—мозаечни, мраморни, гранитни или плочести подови настилки или стенни облицовки; | 45430000 |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | | | | — тапети. | |
| | | 45.44 | Работи по боядисване и стъклопоставяне | Този клас включва:<br>—вътрешно и външно боядисване на сгради;<br>—работи по боядисване на други строителни съоръжения;<br>—работи по стъклопоставяне, огледала и др.<br>Този клас изключва:<br>—поставяне на прозорци, вж. 45.42. | 45440000 |
| | | 45.45 | Други довършителни строителни работи | Този клас включва:<br>—монтаж на частни плувни басейни;<br>—паропочистване, пясъкоструйно почистване и друго външно почистване на сгради;<br>—други довършителни строителни работи.<br>Този клас изключва:<br>—вътрешно почистване на сгради и други строителни съоръжения, вж. 74.70. | 45212212 и DA04<br>45450000 |
| | 45.5 | | Услуги по даване под наем на строителни машини и | | 45500000 |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | | | оборудване с оператор | | |
| | | 45.50 | Услуги по даване под наем на строителни машини и оборудване с оператор | Този клас изключва:<br>— даване под наем на строителни машини и оборудване без оператор, вж. 71.32. | 45500000 |

([1]) Регламент (ЕИО) № 3037/90 на Съвета от 9 октомври 1990 г. относно статистическата класификация на икономическите дейности в Европейската общност (ОВ L 293, 24.10.1990 г., стр. 1).

**Приложение № 2 към чл. 10, ал. 1, т. 1, б. „в“**

**Списък на социалните услуги и други специфични услуги**

| Код по CPV | Описание |
|---|---|
| 75200000-8; 75231200-6; 75231240-8; 79611000-0; 79622000-0 [Посреднически услуги по предоставяне на лица за работа в домакинствата]; 79624000-4 [Посреднически услуги по предоставяне на среден медицински персонал] и 79625000-1 [Посреднически услуги по предоставяне на висш медицински персонал] от 85000000-9 до 85323000-9; 98133100-5, 98133000-4, 98200000-5 и 98500000-8 [Частни домакинства с нает персонал] и от 98513000-2 до 98514000-9 [Услуги по предоставяне на работна ръка за домакинства, услуги по предоставяне чрез агенция на временен персонал за домакинства, услуги по предоставяне на чиновнически персонал за домакинства, услуги по предоставяне на временен персонал за домакинства, услуги, предоставени от помощен персонал в домакинства и услуги, предоставени от лица, заети в домакинства] | Услуги, свързани със здравеопазване, социални и подобни дейности |
| 85321000-5 и 85322000-2, 75000000-6 [Услуги на държавното управление и отбраната; услуги по задължително обществено осигуряване], | Административни, социални, образователни, здравни и културни |

| | |
|---|---|
| 75121000-0, 75122000-7, 75124000-1; от 79995000-5 до 79995200-7; от 80000000-4 Образователни и учебно-тренировъчни услуги до 80660000-8; от 92000000-1 до 92700000-8<br>79950000-8 [Услуги по организиране на изложения, панаири и конгреси], 79951000-5 [Услуги по организиране на семинари], 79952000-2 [Услуги, свързани с организирането на събития], 79952100-3 [Услуги по организиране на културни събития], 79953000-9 [Услуги по организиране на фестивали], 79954000-6 [Услуги по организиране на празници], 79955000-3 [Услуги по организиране на модни ревюта], 79956000-0 [Услуги по организиране на панаири и изложби] | услуги |
| 75300000-9 | Услуги по задължително обществено осигуряване (1) |
| 75310000-2, 75311000-9, 75312000-6, 75313000-3, 75313100-4, 75314000-0, 75320000-5, 75330000-8, 75340000-1 | Услуги, свързани със социална защита |
| 98000000-3; 98120000-0; 98132000-7; 98133110-8 и 98130000-3 | Други обществени, социални и персонални услуги, включително услуги, предоставяни от синдикални организации, политически организации, младежки сдружения и други членски организации |
| 98131000-0 | Религиозни услуги |
| 55100000-1 до 55410000-7; 55521000-8 до 55521200-0 [55521000-8 Приготвяне и доставяне на храна за домакинствата, 55521100-9 Услуги по доставка на храна по домовете („храна на колела“), 55521200-0 Услуги, свързани с доставка на храна]<br>55520000-1 Услуги на заведения за приготвяне и доставяне на храна, 55522000-5 Приготвяне и доставяне на храна за транспортни предприятия, 55523000-2 Приготвяне и доставяне на храна за други предприятия и институции, 55524000-9 Приготвяне и | Хотелиерски и ресторантьорски услуги |

| | |
|---|---|
| доставяне на храна за ученически столове и бюфети<br>55510000-8 Услуги на столове, 55511000-5 Услуги на столове и бюфети, предлагащи обслужване на ограничен кръг клиенти, свързани предимно професионално, 55512000-2 Услуги по управление на столове, 55523100-3 Услуги, свързани с храната за ученически столове и бюфети | |
| от 79100000-5 до 79140000-7; 75231100-5; | Правни услуги, доколкото не са изключени съгласно член 10, буква г) |
| от 75100000-7 до 75120000-3; 75123000-4; от 75125000-8 до75131000-3 | Други административни услуги и услуги на държавното управление |
| от 75200000-8 до 75231000-4 | Услуги на държавното управление за обществото като цяло |
| от 75231210-9 до75231230-5; от 75240000-0 до 75252000-7; 794300000-7; 98113100-9 | Услуги, свързани със затвори, услуги по опазване на обществената сигурност и услуги по аварийна безопасност, доколкото не са изключени съгласно член 10, буква з) |
| от 79700000-1 до 79721000-4 [Детективски и охранителни услуги, услуги по безопасност, услуги чрез сигнално-охранителни системи, охранителни услуги, услуги по наблюдение, услуги по издирване, услуги по издирване на бегълци, услуги по патрулиране, услуги по издаване на служебни пропуски, услуги по провеждане на разследване и услуги, свързани с частни разследвания] 79722000-1[Услуги по графология], 79723000-8 [Услуги, свързани с анализа на отпадъци] | Детективски и охранителни услуги |
| 98900000-2 [Услуги на екстериториални организации и служби] и 98910000-5 [Специфични услуги от международни организации и служби] | Международни услуги |
| 64000000-6 [Услуги на пощата и далекосъобщенията], 64100000-7 [Услуги на | Пощенски услуги |

| | |
|---|---|
| националната поща, куриерски услуги], 64110000-0 [Услуги на националната поща], 64111000-7 [Пощенски услуги, свързани с вестници и периодични издания], 64112000-4 [Пощенски услуги, свързани с писма], 64113000-1 [Пощенски услуги, свързани с колетни пратки], 64114000-8 [Пощенски услуги на гише], 64115000-5 [Наемане на пощенски кутии], 64116000-2 [Услуги, свързани с пощенски пратки „до поискване“], 64122000-7 [Вътрешноведомствени куриерски услуги] | |
| 50116510-9 [Услуги по монтаж на автомобилни гуми], 71550000-8 [Ковашки услуги] | Други услуги за населението |

([1]) Тези услуги не са включени в обхвата на настоящата директива, когато са организирани като нестопански услуги от общ интерес. Държавите членки имат правото да организират предоставянето на задължителни социални услуги или други услуги като услуги от общ икономически интерес или като нестопански услуги от общ интерес.

**Приложение № 3 към чл. 10, ал. 1, т. 3, б. „б“**

**Списък на стоките във връзка с поръчките, възлагани от публични възложители в областта на отбраната**

| | |
|---|---|
| Глава 25: | Сол, сяра, пръст и камъни, гипс, вар и цимент |
| Глава 26: | Метални руди, шлака и сгурия |
| Глава 27: | Минерални горива, минерални масла и продукти от тяхната дестилация; битуминозни материали, минерални восъци<br>с изключение на:<br>ex ex 27.10: специални моторни горива |
| Глава 28: | Неорганични химични продукти; неорганични или органични съединения на благородни метали, на радиоактивни елементи, на редкоземни метали и на изотопи<br>с изключение на:<br>ex ex 28.09: експлозиви |

| | |
|---|---|
| | ex ex 28.13: експлозиви<br>ex ex 28.14: сълзотворен газ<br>ex ex 28.28: експлозиви<br>ex ex 28.32: експлозиви<br>ex ex 28.39: експлозиви<br>ex ex 28.50: токсични продукти<br>ex ex 28.51: токсични продукти<br>ex ex 28.54: експлозиви |
| Глава 29: | Органични химични продукти<br>с изключение на:<br>ex ex 29.03: експлозиви<br>ex ex 29.04: експлозиви<br>ex ex 29.07: експлозиви<br>ex ex 29.08: експлозиви<br>ex ex 29.11: експлозиви<br>ex ex 29.12: експлозиви<br>ex ex 29.13: токсични проду ти<br>ex ex 29.14: токсични продукти<br>ex ex 29.15: токсични продукти<br>ex ex 29.21: токсични продукти<br>ex ex 29.22: токсични продукти<br>ex ex 29.23: токсични продукти<br>ex ex 29.26: експлозиви<br>ex ex 29.27: токсични продукти<br>ex ex 29.29: експлозиви |
| Глава 30: | Фармацевтични продукти |
| Глава 31: | Торове |
| Глава 32: | Дъбилни и багрилни екстракти, танини и техните производни, пигменти и други багрилни вещества, бои и лакове, маджун, пълнежи и фиксатори, |

| | |
|---|---|
| | мастила |
| Глава 33: | Етерични масла и резиноиди, готови парфюмерийни или тоалетни продукти и козметични препарати |
| Глава 34: | Сапуни, повърхностноактивни органични продукти, препарати за пране, смазочни препарати, изкуствени восъци, восъчни препарати, препарати за лъскане или почистване, свещи и подобни артикули, пасти за моделиране и зъболекарски восъци |
| Глава 35: | Белтъчни вещества, лепила, ензими |
| Глава 37: | Фотографски и кинематографски продукти |
| Глава 38: | Различни видове продукти на химическата промишленост<br>с изключение на:<br>ex ex 38.19: токсични продукти |
| Глава 39: | Изкуствени смоли и пластмаси, целулозни естери и етери и изделия от тези материали<br>с изключение на:<br>ex ex 39.03: експлозиви |
| Глава 40: | Каучук, синтетичен каучук, фактис и изделия от тези материали<br>с изключение на:<br>ex ex 40.11: противокуршумни гуми |
| Глава 41: | Кожи (различни от кожухарските) |
| Глава 42: | Кожени изделия, седларски или сарашки артикули, пътнически артикули, ръчни чанти и други подобни, изделия от черва |
| Глава 43: | Кожухарски кожи и облекла от тях, изкуствени кожухарски кожи |
| Глава 44: | Дървен материал и изделия от дървен материал, дървени въглища |
| Глава 45: | Корк и коркови изделия |
| Глава 46: | Тръстикови и кошничарски изделия |
| Глава | Материали за производство на хартия |

| | |
|---|---|
| 47: | |
| Глава 48: | Хартии и картони, изделия от целулозна маса, от хартия или от картон |
| Глава 49: | Печатни книги, вестници, картини и други печатни произведения на издателства, на пресата или на останалата графична промишленост, ръкописни или машинописни текстове и чертежи |
| Глава 65: | Шапки и части за шапки |
| Глава 66: | Чадъри, сенници, слънчобрани, бастуни, камшици, бичове и техните части |
| Глава 67: | Апретирани пера и пух и артикули от пера или пух, изкуствени цветя; изделия от човешки коси |
| Глава 68: | Изделия от камъни, гипс, цимент, азбест, слюда и аналогични материали |
| Глава 69: | Керамични продукти |
| Глава 70: | Стъкло и изделия от стъкло |
| Глава 71: | Перли, скъпоценни и полускъпоценни камъни, благородни метали, плакета или дублета от благородни метали и изделия от тези материали; бижутерийна имитация |
| Глава 73: | Чугун, желязо и стомана и изделия от тях |
| Глава 74: | Мед и изделия от мед |
| Глава 75: | Никел и изделия от никел |
| Глава 76: | Алуминий и изделия от алуминий |
| Глава 77: | Магнезий и берилий и изделия от магнезий и берилий |
| Глава 78: | Олово и изделия от олово |
| Глава 79: | Цинк и изделия от цинк |

| | |
|---|---|
| Глава 80: | Калай и изделия от калай |
| Глава 81: | Други неблагородни метали, използвани в металургията, и изделия от тях |
| Глава 82: | Инструменти, сечива, ножарски артикули и прибори за хранене от неблагородни метали; части от тях<br>с изключение на:<br>ex ex 82.05: инструменти<br>ex ex 82.07: инструменти, части |
| Глава 83: | Различни изделия от неблагородни метали |
| Глава 84: | Котли, машини, апарати и механизми и части за тези машини или апарати<br>с изключение на:<br>ex ex 84.06: двигатели<br>ex ex 84.08: други двигатели<br>ex ex 84.45: машини<br>ex ex 84.53: машини за автоматична обработка на данни<br>ex ex 84.55: части от машините от позиция № 84.53<br>ex ex 84.59: ядрени реактори |
| Глава 85: | Електрически машини и апарати и части за тях<br>с изключение на:<br>ex ex 85.13: далекосъобщително оборудване<br>ex ex 85.15: радио- и телевизионна апар тура |
| Глава 86: | Превозни средства и оборудване за железопътни и подобни линии и техните части, механични сигнализационни устройства за комуникационни пътища (без електрическо захранване)<br>с изключение на:<br>ex ex 86.02: бронирани електрически локомотиви<br>ex ex 86.03: други бронирани локомотиви<br>ex ex 86.05: бронирани вагони<br>ex ex 86.06: ремонтни вагони<br>ex ex 86.07: вагони |

| | |
|---|---|
| Глава 87: | Автомобилни превозни средства, трактори, мотоциклети и велосипеди и други сухопътни превозни средства и техните части и принадлежности<br>с изключение на:<br>ex ex 87.08: танкове и други бронирани превозни средства<br>ex ex 87.01: трактори<br>ex ex 87.02: военни транспортни средства<br>ex ex 87.03: автомобили за техническа помощ<br>ex ex 87.09: мотоциклети<br>ex ex 87.14: ремаркета |
| Глава 89: | Морско и речно корабоплаване<br>с изключение на:<br>ex ex 89.01A: военни кораби |
| Глава 90: | Оптични, фотографски или кинематографски, измерителни, контролиращи или прецизиращи инструменти и апарати, медицински и хирургически инструменти и апарати, части и принадлежности за тези инструменти или апарати<br>с изключение на:<br>ex ex 90.05: бинокли<br>ex ex 90.13: разнообразни инструменти, лазери<br>ex ex 90.14: телеметри<br>ex ex 90.28: електрически или електронни измервателни инструменти<br>ex ex 90.11: микроскопи<br>ex ex 90.17: медицински инструменти<br>ex ex 90.18: прибори за механична терапия<br>ex ex 90.19: ортопедични прибори<br>ex ex 90.20: рентгенова апаратура |
| Глава 91: | Часовникарски изделия |
| Глава 92: | Музикални инструменти, апарати за записване и възпроизвеждане на звук, апарати за записване и възпроизвеждане на телевизионен образ и звук, части и принадлежности за тези апарати |
| Глава 94: | Мебели и части за тях, спални артикули и други подобни<br>с изключение на: |

| | |
|---|---|
| | ex ex 94.01A: самолетни седалки |
| Глава 95: | Обработени материали за моделиране или резбарство, изделия от тях |
| Глава 96: | Метли, четки и филтри |
| Глава 98: | Разни видове изделия |

**Приложение № 4 към чл. 14, ал. 1**

**Услуги запазени за определени организации**

| Код по CPV | Описание |
|---|---|
| 79622000-0 [Посреднически услуги по предоставяне на лица за работа в домакинствата]; 79624000-4 [Посреднически услуги по предоставяне на среден медицински персонал] и 79625000-1 [Посреднически услуги по предоставяне на висш медицински персонал] от 85000000-9 до 85323000-9 [Частни домакинства с нает персонал]<br>92600000-7 Услуги в областта на физическата култура и спорта | Услуги, свързани със здравеопазване, социални и подобни дейности |
| 75121000-0, 75122000-7Образователни и учебно-тренировъчни услуги<br>80110000-8 (Услуги на предучилищното образование) 80300000-7 (Услуги на висшето образование) 80420000-4 Услуги по електронно обучение 80430000-7 Образование за възрастни на университетско ниво80511000-9 Услуги по обучение на персонала 80520000-5 Техническа база за обучение 80590000-6 Наставнически услуги | Административни, социални, образователни, здравни и културни услуги |
| 98133110-8 Услуги на младежки асоциации<br>92500000-6 Услуги на библиотеки, архиви, музеи и други услуги в областта на културата | Други обществени, социални и персонални услуги, включително услуги, предоставяни от синдикални организации, политически организации, младежки сдружения и други членски организации |

| | |
|---|---|
| 75123000-4 Услуги на държавното управление в областта на жилищната и градоустройствената политика | Други административни услуги и услуги на държавното управление |

**Приложение № 5 към чл. 25, ал. 2**

**Обявления на публични възложители**

**Част А. Информация, свързана с обявленията за предварителна информация**

**Раздел I. Информация, която най-малко трябва да съдържат обявленията за предварителна информация**

Информация, която най-малко трябва да бъде включена
1. Наименование, идентификационен номер (ЕИК/БУЛСТАТ), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронната
поща и интернет адрес на публичния възложител, а когато се различават — данни за службата, от която може да се получи допълнителна информация.
2. Адрес на електронната поща или интернет адрес, на които ще се предлага неограничен и пълен пряк безплатен достъп до документацията за обществената поръчка.
Когато не е налице неограничен и пълен пряк безплатен достъп, указание за начина, по който може да се получи достъп до документацията за обществената поръчка.
3. Вид на публичния възложител и основна дейност.
4. Когато е целесъобразно, се посочва, че публичният възложител е централизиран орган за покупки или че е налице или е налице съвместно възлагане на обществени поръчки.
5. Кодове по CPV; в случай че обществената поръчка е разделена на обособени позиции, тази информация се предоставя за всяка обособена позиция.
6. Код на административно-териториалната единица по NUTS за основното местоположение на строителните работи при обществени поръчки за строителство или код на административно-териториалната единица по NUTS за основното място на доставка или изпълнение при обществени поръчки за доставки и услуги; в случай че обществената поръчка е разделена на обособени позиции, тази информация се предоставя за всяка обособена позиция.
7. Кратко описание на поръчката: естество и обем на строителството, естество и количество или стойност на доставките, естество и обем на услугите.
8. Когато това обявление не се използва като покана за участие в процедура — прогнозната дата или дати за публикуване на обявлението или обявленията за обществена поръчка по отношение на поръчката или поръчките, посочени в обявлението за предварителна информация.
9. Дата на изпращане на обявлението.

10. Всякаква друга информация от значение.
11. Посочване дали обществената поръчка е предмет на СДП.

**Раздел II. Допълнителна информация, която най-малко трябва да съдържа обявлението за предварителна информация, когато се използва като покана за участие в процедура:**

1. Посочване на факта, че заинтересованите лица трябва да заявят пред публичния възложител своя интерес към обществената поръчка или обществените поръчки.
2. Вид на процедурата за възлагане на обществена поръчка (ограничени процедури, независимо дали в тях е включена динамична система за покупки, състезателни процедури с договаряне).
3. Когато е целесъобразно, се посочва дали:
а) е налице рамково споразумение;
б) е налице динамична система за покупки.
4. Доколкото вече е известно, график за доставка или предоставяне на стоките, строителството или услугите и срок на действие на договора за обществена поръчка.
5. Доколкото вече са известни, условия за участие, включително:
а) когато е целесъобразно, се посочва дали обществената поръчка е предназначена само за специализирани предприятия или кооперации на хора с увреждания, на лица, чиято основна цел е социалното и професионално интегриране на хора с уреждания или на хора в неравностойно положение или ще се изпълнява по програми за създаване на защитени работни места
б) когато е целесъобразно, се посочва дали предоставянето на услугата е запазено за определена професия съгласно законови, подзаконови или административни разпоредби;
в) кратко описание на критериите за подбор.
6. Доколкото вече са известни, кратко описание на критериите, които ще се използват за възлагане на обществената поръчка.
7. Доколкото вече е известно, общият прогнозен размер на обществената поръчка или обществените поръчки; в случай че обществената поръчка е разделена на обособени позиции, тази информация се предоставя за всяка обособена позиция.
8. Срок за получаване на съобщенията за изразяване на интерес.
9. Адрес, на който следва да се изпращат съобщенията за изразяване на интерес.
10. Език или езици, допустими за представянето на заявленияили оферти.
11. Когато е уместно, се посочва дали:
а) ще се изисква/допуска електронно подаване на оферти или заявления за участие;
б) ще се прилага електронно поръчване;
в) ще се използва електронно фактуриране;
г) ще се приема електронно заплащане.
12. Информация дали обществената поръчка е свързана с проект и/или програма, финансирани със средства на Съюза.

13. Наименование и адрес на органа, отговорен за обжалването, и когато е целесъобразно, за процедурите по медиация. Точна информация относно сроковете на процедурите за обжалването или при необходимост — наименованието, адреса, телефонния номер, номера на факса и адреса на електронната поща на службата, от която може да бъде получена такава информация.

**Част Б Информация, която най-малко трябва да съдържа обявлението за обществена поръчка:**

1. Наименование, идентификационен номер (ЕИК/БУЛСТАТ), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на публичния възложител, а когато се различават — данни за службата, от която може да се получи допълнителна информация.
2. Адрес на електронна поща или интернет адрес, на които ще се предлага неограничен и пълен пряк безплатен достъп до документацията за обществената поръчка.
Когато не е налице неограничен и пълен пряк безплатен достъп, указание за начина, по който може да се получи достъп до документацията за обществената поръчка.
3. Вид на възложителя и основна дейност.
4. Когато е целесъобразно, се посочва, че публичният възложител е централен орган за покупки или че е налице съвместно възлагане на обществени поръчки.
5. Кодове по CPV; в случай че обществената поръчка е разделена на обособени позиции, тази информация се предоставя за всяка обособена позиция.
6. Код на административно-териториалната единица по NUTS за основното местоположение на строителните работи при обществени поръчки за строителство или код на административно-териториалната единица по NUTS за основното място на доставка или изпълнение при обществени поръчки за доставки и услуги; в случай че обществената поръчка е разделена на обособени позиции, тази информация се предоставя за всяка обособена позиция.
7. Описание на поръчката: естество и обем на строителството, естество и количество или стойност на доставките, естество и обем на услугите. В случай че обществената поръчка е разделена на обособени позиции, тази информация се предоставя за всяка обособена позиция. Когато е целесъобразно — описания на вариантите.
8. Общият прогнозен размер на обществената поръчка или обществените поръчки; в случай че обществената поръчка е разделена на обособени позиции, тази информация се предоставя за всяка обособена позиция.
9. Информация за това дали се разрешават или се забраняват варианти.
10. График за предоставяне или изпълнение на доставките, строителството или услугите и доколкото е възможно, продължителност на договора за обществена поръчка.

а) В случай на рамково споразумение се посочва планираният срок на действие на рамковото споразумение, като когато е целесъобразно се посочват причините този срок да надвишава четири години; доколкото е възможно, се посочва стойността или размерът и честотата на обществените поръчки, които предстои да се възлагат, броят на участващите лица и, когато е целесъобразно, предложеният максимален техен брой.
б) В случай на динамична система за покупки се посочва планираният срок на действие на тази система; доколкото е възможно, се посочва стойността или размерът и честотата на обществените поръчки, които предстои да се възлагат.
11. Условия за участие, включително:
а) когато е целесъобразно, се посочва дали обществената поръчка е предназначена само за специализирани предприятия или кооперации на хора с увреждания, на лица, чиято основна цел е социалното и професионално интегриране на хора с увреждания или на хора в неравностойно положение или ще се изпълнява по програми за създаване на защитени работни места;
б) когато е целесъобразно, се посочва дали изпълнението на услугата е запазено за определена професия съгласно законови, подзаконови или административни разпоредби; препратка към съответната законова, подзаконова или административна разпоредба;
в) списък и кратко описание на обстоятелства относно личното състояние на заинтересованите лица, които биха могли да доведат до отстраняването им, и на критериите за подбор; евентуално изискуемо минимално ниво или нива на стандарти; посочване на изискуема информация (лични декларации, документация).
12. Вид на процедурата за възлагане на обществена поръчка; когато е целесъобразно, причини за използване на ускорена процедура (при открита, ограничена процедура и състезателна процедура с договаряне).
13. Когато е целесъобразно, се посочва дали:
а) е налице рамково споразумение;
б) е налице динамична система за покупки;
в) е налице електронен търг (в случай на открита или ограничена процедура или на състезателна процедура с договаряне).
14. Когато обществената поръчка трябва да бъде разделена на обособени позиции, се посочва възможността участниците да подават оферти за една, за няколко или за всички позиции; посочва се евентуално ограничение на броя обособени позиции, които могат да се възложат на единучастник.
15. При ограничена процедура, състезателна процедура с договаряне, състезателен диалог или партньорство за иновации, когато се използва възможността за намаляване на броя на кандидатите, които ще бъдат поканени да представят оферти, да участват в договарянето или в диалога — минималният и когато е целесъобразно, предложеният максимален брой кандидати и обективни критерии за подбор на кандидатите.

16. При състезателна процедура с договаряне, състезателен диалог или партньорство за иновации, се посочва, когато е целесъобразно, обстоятелството, че се използва поетапна процедура, за да се намали постепенно броят на офертите, които да се договорят, или на решенията, които да се обсъдят.
17. Когато е целесъобразно, специалните условия, приложими към изпълнението на обществената поръчка.
18. Критерии, които следва да се прилагат при възлагане на обществената поръчка или обществените поръчки. Освен в случаите, в които икономически най-изгодната оферта се определя само въз основа на цената, се посочват показателите за икономически най-изгодната оферта, както и тяхната относителна тежест, когато не са посочени в спецификациите или при процедура на състезателен диалог — в описателния документ.
19. Срок за получаване на офертите (при открити процедури) или на заявленията за участие (при ограничени процедури, състезателни процедури с договаряне, динамични системи за покупки, състезателен диалог и партньорства за иновации).
20. Адрес, на който се подават офертите или заявленията за участие.
21. При открити процедури:
а) срок, през който участникът трябва да поддържа офертата си;
б) дата, час и място на отваряне на офертите;
в) лица, които са упълномощени да присъстват на отварянето.
22. Език или езици, на които трябва да бъдат изготвени офертите или заявленията за участие.
23. Когато е целесъобразно, се посочва дали:
а) ще се допуска електронно подаване на оферти или заявления за участие;
б) ще се прилага електронно поръчване;
в) ще се приема електронно фактуриране;
г) ще се използва електронно заплащане.
24. Информация дали обществената поръчка е свързана с проект и/или програма, финансирани със средства на Съюза.
25. Наименование и адрес на органа, отговорен за обжалването, и когато е целесъобразно, за процедурите по медиация. Точна информация относно сроковете на процедурите за обжалването или при необходимост — наименованието, адреса, телефонния номер, номера на факса и адреса на електронната поща на службата, от която може да бъде получена такава информация.
26. Дата или дати и справочна информация за предишни публикации в Официален вестник на Европейския съюз във връзка с обществената поръчка или поръчки, посочени в обявлението.
27. При повтарящи се договори за обществени поръчки — прогнозен график за публикуване на следващите обявления.
28. Дата на изпращане на обявлението.
29. Посочване дали обществената поръчка е предмет на СДП.
30. Всякаква друга информация от значение.

**Част В. Информация, която най-малко трябва да съдържа обявлението за възлагане на поръчка:**

1. Наименование, идентификационен номер (ЕИК/БУЛСТАТ), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на публичен възложител, а когато се различават — данни за службата, от която може да се получи допълнителна информация.
2. Вид на публичен възложител и основна дейност.
3. Когато е целесъобразно, се посочва дали публичният възложител е централен орган за покупки, или е налице съвместно възлагане на обществени поръчки.
4. Кодове по CPV.
5. Код на административно-териториалната единица по NUTS за основното местоположение на строителните работи при обществени поръчки за строителство или код на административно-териториалната единица по NUTS за основното място на доставка или изпълнение при обществени поръчки за доставки и услуги.
6. Описание на поръчката: естество и обем на строителството, естество и количество или стойност на доставките, естество и обем на услугите. В случай че обществената поръчка е разделена на обособени позиции, тази информация се предоставя за всяка обособена позиция. Когато е уместно — описания на вариантите.
7. Вид на процедурата за възлагане на обществена поръчка; при процедура на договаряне без предварително обявление— мотиви.
8. Когато е целесъобразно, се посочва дали:
а) е налице рамково споразумение;
б) е налице динамична система за покупки.
9. Критериите за подбор, които се използвани за възлагането на обществената поръчка или обществените поръчки. Когато е целесъобразно, се посочва дали е проведен електронен търг (в случай на открита или ограничена процедура или състезателна процедура с договаряне).
10. Дата на сключване на договора/договорите или на рамковото споразумение/рамковите споразумения след вземане на решението за възлагане на обществената поръчка/обществените поръчки или за сключване на споразумение.
11. Брой на офертите, постъпили за всяка възложена поръчка, включително:
а) брой на офертите, подадени от участниците, които са малки и средни предприятия;
б) брой на офертите, подадени от друга държава членка или от трета държава;
в) брой на получените по електронен път оферти.
12. За всяка възложена обществена поръчка — наименование и адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на спечелилия оферент/спечелилите оференти, включително
а) информация дали спечелилият участник е малко или средно предприятие;

б) информация дали обществената поръчка е възложена на участник обединение - наименованието на обединението, както и на неговите членове
13. Стойност на спечелилата оферта/спечелилите оферти или на най-високата и най-ниската оферта, взети предвид при възлагането на обществената поръчка или обществените поръчки.
14. Когато е целесъобразно, при всяко възлагане на обществена поръчка се посочва стойността и частта от поръчката, която евентуално ще бъде възложена на подизпълнители — трети лица.
15. Информация дали обществената поръчка е свързана с проект и/или програма, финансирани със средства на Съюза.
16. Наименование и адрес на органа, отговорен за обжалването, и когато е целесъобразно, за процедурите по медиация. Точна информация относно сроковете на процедурите за обжалването или при необходимост — наименованието, адреса, телефонния номер, номера на факса и адреса на електронната поща на службата, от която може да бъде получена такава информация.
17. Дата или дати и справочна информация за предишни публикации в Официален вестник на Европейския съюз във връзка с обществената поръчка или поръчки, посочени в обявлението.
18. Дата на изпращане на обявлението.
19. Всякаква друга информация от значение.

**Част Г. Обявленията за изменение на договор за обществена поръчка следва да съдържат най-малко следната информация:**

1. Наименование, идентификационен номер (ЕИК/БУЛСТАТ), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на публичния възложител, а когато се различават — данни за службата, от която може да се получи допълнителна информация.
2. Кодове по CPV.
3. Код на административно-териториалната единица по NUTS за основното местоположение на строителните работи при обществени поръчки за строителство или код на административно-териториалната единица по NUTS за основното място на доставка или изпълнение при обществени поръчки за доставки и услуги;
4. Описание на обществената поръчка преди и след изменението: естество и обем на строителството, естество и количество или стойност на доставките, естество и обем на услугите.
5. Когато е приложимо — увеличението на цената в резултат от изменението.
6. Описание на обстоятелствата, довели до необходимостта от изменение.
7. Дата на решението за възлагане на поръчката.
8. Когато е приложимо — наименование, адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на новия изпълнител/и.

9. Информация дали обществената поръчка е свързана с проект и/или програма, финансирани със средства на Съюза.
10. Наименование и адрес на органа, отговорен за контрола по изпълнението на договора и органа, отговорен за обжалването, и когато е приложимо, за процедурите по медиация. Точна информация относно сроковете на процедурите за обжалване или при необходимост — наименованието, адреса, телефонния номер, номера на факса и адреса на електронна поща на службата, от която може да бъде получена такава информация.
11. Дата или дати и справочна информация за предишни публикации в Официален вестник на Европейския съюз във връзка с договора или договорите за обществени поръчки, посочени в обявлението.
12. Дата на изпращане на обявлението.
13. Всякаква друга информация от значение.

**Част Д Обявленията за доброволна прозрачност следва да съдържат най-малко следната информация:**

1. наименование и данни за възложителя;
2. описание на предмета на договора, който възложителят възнамерява да сключи;
3. основание, на което се сключва договора и мотиви за неговото прилагане;
4. наименование и данни за избрания изпълнител.

**Част Е. Обявленията за конкурс за проект следва да съдържат най-малко:**

1. Наименование, идентификационен номер (ЕИК/БУЛСТАТ), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на възложителя, а когато се различават — данни за службата, от която може да се получи допълнителна информация.

2. Адрес на електронна поща или интернет адрес, на които ще се предлага неограничен и пълен пряк безплатен достъп до документацията за обществената поръчка.

Когато не е налице неограничен и пълен пряк безплатен достъп, указание за начина, по който може да се получи достъп до документацията за обществената поръчка.

3. Вид на публичния възложител и основна дейност.

4. Когато е целесъобразно, се посочва дали публичният възложител е централен орган за покупки, или е налице друга форма на съвместно възлагане на обществени поръчки.

5. Кодове по CPV; в случай че обществената поръчка е разделена на обособени позиции, тази информация се предоставя за всяка обособена позиция.

6. Описание на основните характеристики на проекта.

7. Брой и стойност на наградите.

8. Вид на конкурса за проект (открит или ограничен).

9. При открит конкурс за проект — срок за подаване на проектите.

10. При ограничен конкурс за проект:

а) планиран брой участници;

б) имената на вече избраните участници, ако има такива;

в) критерии за подбор на участниците;

г) срок за заявленията за участие.

11. Когато е целесъобразно, се посочва, че участието е ограничено до определена професия.

12. Критерии, които се прилагат при оценката на проектите.

13. Информация дали решението на журито е задължително за възложителя.

14. Плащания, които трябва да се извършат в полза на всички участници, ако са предвидени.

15. Информация дали конкурсът за проект ще бъде последван от обществени поръчки, които ще се възложат на победителя или победителите в конкурса за проект.

16. Дата на изпращане на обявлението.

17. Всякаква друга информация от значение.

**Част Ж. Обявленията за резултатите от проведен конкурс за проект следва да съдържат най-малко:**

1. Наименование, идентификационен номер (ЕИК/БУЛСТАТ), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на възаложителя, а когато се различават — данни за службата, от която може да се получи допълнителна информация.

2. Вид на публичния възложителя и основна дейност.

3. Когато е целесъобразно, се посочва дали публичният е централен орган за покупки, или е налице съвместно възлагане на обществени поръчки.

4. Кодове по CPV.

5. Описание на основните характеристики на проекта.

6. Стойност на наградите.

7. Вид на конкурса за проект (открит или ограничен).

8. Критерии, които са били използвани за оценка на проектите.

9. Дата на решението на журито.

10. Брой на участниците.

а) брой на участниците, които са МСП;

б) брой на участниците от чужбина.

11. Наименование и адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на спечелилия/спечелилите конкурса, както и посочване дали спечелилият или спечелилите са малки или средни предприятия.

12. Информация дали конкурсът за проект е свързан с проект или програма, финансирани със средства на Съюза.

13. Дата или дати и справочна информация за предишни публикации в Официален вестник на Европейския съюз във връзка с проекта или проектите, посочени в обявлението.

14. Дата на изпращане на обявлението.

15. Всяка

**Приложение № 6 към чл. 25, ал. 2**

**Обявления на секторни възложители**

**Част А. Информацията, която най-малко трябва да съдържа периодичното индикативно обявление:**

**Раздел I. Информация, която се включва във всички случаи**

1.Наименование, идентификационен номер (ЕИК/БУЛСТАТ), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на секторния възложител, а когато се различават — данни за службата, от която може да се получи допълнителна информация.

2.Основна упражнявана дейност.

3.а)при поръчки за доставки: естество и количество или стойност на услугите или стоките, предмет на поръчката (кодове по CPV);

б)при поръчки за строителство: естество и обем на предоставяните услуги, общи характеристики на строителните р боти или на обособените позиции спрямо строителните работи (кодове по PV);

в)при поръчки за услуги: планиран общ обем на поръчката за всяка от предвидените категории услуги (кодове по CPV).

4.Дата на изпращане на обявлението или на съобщението за публикуване на това обявление в профила на купувача.

5.Всякаква друга информация от значение.

**Раздел II. Допълнителна информация, която най-малко трябва да бъде предоставена, когато обявлението се използва като средство за покана за участие в процедура или позволява съкращаване на сроковете за получаване на оферти**

6. Посочване на факта, че заинтересованите лица трябва да заявят пред възложителя своя интерес към поръчката или поръчките.
7. Адрес на електронна поща или интернет адрес, на които ще се предлага неограничен и пълен безплатен пряк достъп до документацията със спецификациите за поръчката.

   Когато, няма неограничен и пълен пряк безплатен достъп, указание за начина, по който може да се получи достъп до документацията за поръчката.
8. Когато е целесъобразно, се посочва дали обществената поръчка е предназначена само за специализирани предприятия или кооперации на хора с увреждания, на лица, чиято основна цел е социалното и професионално интегриране на хора с увреждания или на хора в неравностойно положение или ще се изпълнява по програми за създаване на защитени работни места .
9. Срок за получаване на покана за представяне на оферти или за участие в договарянето.
10. Естество и количество на стоките, общо естество на строителството или категория на услугата, предмет на поръчката, и описание, в което се посочва дали се предвижда рамково споразумение или споразумения, включително всички опции за по-нататъшни поръчки и прогнозния график за използване на тези опции, както и брой на подновяванията, ако се предвиждат такива. При повтарящи се поръчки, също така и прогнозен график на последващите покани за участие в процедури. Посочва се дали се предвижда покупка, лизинг, наем или финансов лизинг или комбинация от тях.
11. Код на административно-териториалната единица по NUTS за основното местоположение на строителните работи при строителство или код по NUTS за основното място на доставка или изпълнение при доставки и услуги; в случай че поръчката е разделена на обособени позиции, тази информация се предоставя за всяка обособена позиция.
12. Срок за доставка или завършване или срок на поръчката за услуги и, доколкото е възможно, начална дата.
13. Адрес, на който заинтересованите лица изпращат своите писмени съобщения за изразяване на интерес.
14. Срок за получаване на съобщенията за изразяване на интерес.
15. Език или езици, допустими за представянето на заявления или оферти.
16. Икономически и технически условия и финансови и технически гаранции,

изисквани от доставчиците.

17.а) прогнозна дата за започване на процедурите за възлагане на поръчката или поръчките (ако е известна);

б) вид на процедурата за възлагане на поръчка (ограничени процедури, независимо дали в тях е включена динамична система за покупки или процедури с договаряне).

18. Когато е целесъобразно, специалните условия, приложими към изпълнението на договора за поръчка.

19. Когато е целесъобразно, се посочва дали:

а) ще се изисква/допуска електронно подаване на оферти или заявления за участие,

б) ще се прилага електронно поръчване,

в) ще се използва електронно фактуриране,

г) ще се приема електронно заплащане.

20. Наименование и адрес на органа, отговорен за обжалването и, когато е приложимо, за процедурите по медиация. Точна информация относно сроковете за подаване на жалба или при необходимост — наименованието, адреса, телефонния номер, номера на факса и адреса на електронната поща на службата, от която може да бъде получена такава информация.

21. Критерии, които ще се прилагат при възлагане на поръчката,. Освен в случаите, в които икономически най-изгодната оферта се определя само въз основа на цената, показателите за „икономически най-изгодната оферта“, както и тяхната относителна тежест или, когато е целесъобразно, поредността им по значение, когато не са посочени в спецификациите или няма да се съдържат в поканата за потвърждаване на интерес или в поканата за представяне на оферти или за участие в договарянето.

**Част Б Информацията, която най-малко трябва да съдържа обявлението за поръчка**

**А. При открити процедури**

1. Наименование, идентификационен номер (ЕИК/БУЛСТАТ) адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на секторния възложител, а когато се различават — данни за службата, от която може да се получи допълнителна информация.
2. Основна упражнявана дейност.
3. Когато е целесъобразно, се посочва дали обществената поръчка е предназначена само за специализирани предприятия или кооперации на хора с увреждания, на

лица, чиято основна цел е социалното и професионално интегриране на хора с увреждания или на хора в неравностойно положение или ще се изпълнява по програми за създаване на защитени работни места

4. Естество на поръчката (за доставки, строителство или услуги; когато е уместно, посочете дали представлява рамково споразумение или динамична система за покупки), описание (кодове по CPV). Когато е целесъобразно, се посочва дали се искат оферти за покупка, лизинг, наем или финансов лизинг или комбинация от тях.
5. Код на административно-териториалната единица по NUTS за основното местоположение на строителните работи при строителство или код на административно-териториалната единица по NUTS за основното място на доставка или изпълнение при доставки и услуги.
6. За доставки и строителство:

   а) естество и количество на стоките, предмет на поръчката (кодове по CPV), включително всички опции за по-нататъшни поръчки и по възможност прогнозния график за използване на тези опции, както и брой на подновяванията, ако се предвиждат такива; при повтарящи се поръчки, доколкото е възможно – и прогнозен график на последващите покани за участие в и процедури за стоките или естество и обхват на услугите и общо естество на строителството, предмет на поръчка (кодове по CPV);

   б) посочва се дали доставчиците могат да подават оферти за някои и/или за всички изисквани стоки.

   Ако при поръчки за строителство строителните работи или поръчката са разделени на няколко обособени позиции, те се подреждат по размер и се посочва възможността да се подават оферти за една, няколко или всички позиции;

   в) За поръчки за строителство: информация относно предназначението на строителството или на поръчката, когато последната включва и изготвяне на проекти.

7. За услуги:

   а) естество и количество на услугите, предмет на поръчката, включително всички опции за по-нататъшни поръчки и по възможност прогнозния график за използване на тези опции, както и брой на подновяванията, ако се предвиждат такива. При повтарящи се поръчки, по възможност, и прогнозен график на последващите покани за участие в процедури за услугите, предмет на поръчка;

   б) посочва се дали изпълнението на услугата е запазено за определена професия съгласно законови, подзаконови или административни разпоредби;

   в) препратка към съответната законова, подзаконова или административна разпоредба;

   г) посочва се дали юридическите лица трябва да посочат имената и професионалната квалификация на персонала, който ще отговаря за изпълнението на услугата;

   д) посочва се дали доставчиците на услуги могат да подават оферта за част от съответните услуги.

8. Когато е известно, се посочва дали е налице разрешение за подаване на варианти.

9. Срок за доставка или завършване или срок на поръчката за услуги и, доколкото е възможно, начална дата.

10. Адрес на електронна поща или интернет адрес, на които ще се предлага неограничен и пълен безплатен пряк достъп до документацията за поръчката.

    Когато, няма неограничен и пълен пряк безплатен достъп, указание за начина, по който може да се получи достъп до документацията за поръчката.

11. а) краен срок за получаване на оферти или първоначални оферти в случаите, където е въведена динамична система за покупки;

    б) адрес, на който се изпращат;

    в) език или езици, на които се съставят.

12. а) когато е целесъобразно, лица, които са упълномощени да присъстват на отварянето на офертите;

    б) дата, час и място на отварянето.

13. Когато е приложимо, всички изисквани депозити и гаранции.

14. Основни условия във връзка с финансирането и заплащането и/или препратка към съдържащите ги разпоредби.

15. Когато е целесъобразно, правната форма, възприета от участника обединение, на който е възложена поръчката.

16. Минималните икономически и технически условия, на които трябва да отговаря участника, получил поръчката.
17. Срок, в рамките на който оферентът е обвързан от офертата си.
18. Когато е целесъобразно, специалните условия, приложими към изпълнението на поръчката.
19. Критериите, които се ползват при възлагането на поръчката. Освен в случаите, в които икономически най-изгодната оферта се определя само въз основа на цената, се посочват показателите за икономически най-изгодната оферта, както и тяхната относителна тежест или, когато е целесъобразно, поредността им по значение, когато те не са посочени в спецификациите.
20. Когато е целесъобразно, дата или дати и справочна информация за предишни публикации в *Официален вестник на Европейския съюз*на периодичното индикативно обявление или на съобщението за публикуването му в профила на купувача, за когото се отнася поръчката.
21. Наименование и адрес на органа, отговорен за обжалването и, когато е приложимо, за процедурите по медиация. Точна информация относно сроковете за подаване на жалби или при необходимост —наименованието, адреса, телефонния номер, номера на факса и адреса на електронната поща на отдела, от който може да бъде получена такава информация.
22. Дата на изпращане на обявлението от секторния възложител.
23. Всякаква друга информация от значение.

**Б. Ограничени процедури**

1. Наименование, идентификационен номер (ЕИК/БУЛСТАТ), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на секторния възложител, а когато се различават — данни за службата, от която може да се получи допълнителна информация.
2. Основна упражнявана дейност.
3. Когато е целесъобразно, се посочва дали обществената поръчка е предназначена само за специализирани предприятия или кооперации на хора с увреждания, на лица, чиято основна цел е социалното и професионално интегриране на хора с увреждания или на хора в неравностойно положение или ще се изпълнява по програми за създаване на защитени работни места
4. Естество на поръчката (доставки, строителство или услуги; когато е уместно, посочете дали представлява рамково споразумение), описание (кодове по CPV). Когато е целесъобразно, се посочва дали се искат оферти за покупка, лизинг, наем или финансов лизинг или комбинация от тях.

5. Код на административно-териториалната единица по NUTS за основното местоположение на строителните работи при строителство или код на административно-териториалната единица по NUTS за основното място на доставка или изпълнение при доставки и услуги.
6. За доставки и строителство:
   а) естество и количество на стоките, предмет на поръчката (кодове по CPV), включително всички опции за по-нататъшни поръчки и по възможност очакваното налично време за използване на тези опции, както и брой на подновяванията, ако се предвиждат такива. При повтарящи се поръчки, доколкото е възможно – и прогнозен график на последващите покани за участие в процедура или естество и обхват на услугите и общо естество на строителството, предмет на поръчка (кодове по CPV);
   б) посочва се дали доставчиците могат да подават оферти за някои и/или за всички изисквани продукти.

      Ако при поръчки за строителство строителните работи или поръчката са разделени на няколко обособени позиции, те се подреждат по размер и се посочва възможността да се подават оферти за една, няколко или всички позиции;
   в) информация относно предназначението на строителството или на поръчката, когато последната включва и изготвяне на проекти.
7. За услуги:
   а) естество и количество на услугите, предмет на поръчката, включително всички опции за по-нататъшни поръчки и по възможност прогнозния график за използване на тези опции, както и брой на подновяванията, ако се предвиждат такива. При повтарящи се поръчки, по възможност, и прогнозен график на последващите покани за участие в състезателни процедури за услугите, предмет на поръчка;
   б) посочва се дали изпълнението на услугата е запазено за определена професия съгласно законови, подзаконови или административни разпоредби;
   в) препратка към съответната законова, подзаконова или административна разпоредба;
   г) посочва се дали юридическите лица трябва да посочат имената и професионалната квалификация на персонала, който ще отговаря за изпълнението на услугата;
   д) посочва се дали доставчиците на услуги могат да подават оферта за част от въпросните услуги.
8. Когато е известно, се посочва дали е налице разрешение за подаване на варианти.

9. Срок за доставка или завършване или срок на поръчката и, доколкото е възможно, начална дата.

10. Когато е целесъобразно, правната форма, възприета от участник обединение, на който е възложена поръчката.

11. а) краен срок за получаване на заявленията за участие;

    б) адрес, на който се изпращат;

    в) език или езици, на които се съставят.

12. Краен срок за изпращане на поканите за представяне на оферти.

13. Когато е приложимо, всички изисквани депозити и гаранции.

14. Основни условия във връзка с финансирането и заплащането и/или препратка към съдържащите ги разпоредби.

15. Информация относно актуалното състояние на заинтересованото лица и минималните икономически и технически условия, на които трябва да отговаря.

16. Критериите, които се ползват при възлагането на поръчката. Освен в случаите, в които икономически най-изгодната оферта се определя само въз основа на цената, се посочват показателите за икономически най-изгодната оферта, както и тяхната относителна тежест или, когато е целесъобразно, поредността им по значение, когато не са посочени в спецификациите или няма да се съдържат в поканата за представяне на оферти.

17. Когато е целесъобразно, специалните условия, приложими за изпълнението на поръчката.

18. Когато е целесъобразно, дата или дати и справочна информация за предишни публикации в *Официален вестник на Европейския съюз*на периодичното индикативно обявление или на съобщението за публикуването му в профила на купувач, за когото се отнася поръчката.

19. Наименование и адрес на органа, отговорен за обжалването и, когато е приложимо, за процедурите по медиация. Точна информация относно сроковете за обжалване или при необходимост — наименованието, адреса, телефонния номер, номера на факса и адреса на електронната поща на службата, от която може да бъде получена такава информация.

20. Дата на изпращане на обявлението от секторните възложителите.

21. Всякаква друга информация от значение.

**В. Процедури на договаряне**

1. Наименование, идентификационен номер (ЕИК/БУЛСТАТ), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс,

адрес на електронна поща и интернет адрес на секторния възложител, а когато се различават — данни за службата, от която може да се получи допълнителна информация.

2. Основна упражнявана дейност.
3. Когато е целесъобразно, се посочва дали обществената поръчка е предназначена само за специализирани предприятия или кооперации на хора с увреждания, на лица, чиято основна цел е социалното и професионално интегриране на хора с увреждания или на хора в неравностойно положение или ще се изпълнява по програми за създаване на защитени работни места
4. Естество на поръчката (доставки, строителство или услуги; когато е уместно, посочете дали представлява рамково споразумение), описание (кодове по CPV). Когато е целесъобразно, се посочва дали се искат оферти за покупка, лизинг, наем или финансов лизинг или комбинация от тях.
5. Код на административно-териториалната единица по NUTS за основното местоположение на строителните работи при строителство или код на административно-териториалната единица по NUTS за основното място на доставка или изпълнение при доставки и услуги.
6. За доставки и строителство:

   а) естество и количество на стоките, предмет на поръчката (CPV), включително всички опции за по-нататъшни поръчки и по възможност прогнозния график за използване на тези опции, както и брой на подновяванията, ако се предвиждат такива. При повтарящи се поръчки, доколкото е възможно — и прогнозен график на последващите покани за участие в процедура за доставка или естество и обхват на услугите и общо естество на строителството, предмет на поръчка (CPV);

   б) посочва се дали доставчиците могат да подават оферти за някои и/или за всички изисквани продукти.

   Ако при поръчки за строителство строителните работи или поръчката са разделени на няколко обособени позиции, те се подреждат по размер и се посочва възможността да се подават оферти за една, няколко или всички позиции;

   в) за поръчки за строителство: информация относно предназначението на строителството или на поръчката, когато последната включва и изготвяне на проекти.

7. За услуги:

   а) естество и количество на услугите, предмет на поръчката, включително всички опции за по-нататъшни поръчки и по възможност прогнозния график за използване на тези опции, както и брой на подновяванията, ако се предвиждат такива. При повтарящи се поръчки, по възможност, и прогнозен график на последващите покани за участие в процедури за услугите, предмет на поръчка;

б) посочва се дали изпълнението на услугата е запазено за определена професия съгласно законови, подзаконови или административни разпоредби;

в) препратка към съответната законова, подзаконова или административна разпоредба;

г) посочва се дали юридическите лица трябва да посочат имената и професионалната квалификация на персонала, който ще отговаря за предоставянето на услугата;

д) посочва се дали доставчиците на услуги могат да подават оферта за част от въпросните услуги.

8. Когато е известно, се посочва дали е налице разрешение за подаване на варианти.

9. Срок за доставка или завършване или срок на действие на поръчката и, доколкото е възможно, начална дата.

10. Когато е целесъобразно, правната форма, възприета от участника обединение, на който е възложена поръчката.

11. а) краен срок за получаване на заявленията за участие;

б) адрес, на който се изпращат;

в) език или езици, на които се съставят.

12. Когато е целесъобразно, всички изисквани депозити и гаранции.

13. Основни условия във връзка с финансирането и заплащането и/или препратка към съдържащите ги разпоредби.

14. Информация относно актуалното състояние на заинтересованото лице и минималните икономически и технически условия, на които трябва да отговаря.

15. Критериите, които се ползват при възлагането на поръчката. Освен в случаите, в които икономически най-изгодната оферта се определя само въз основа на цената, се посочват показателите за икономически най-изгодната оферта, както и тяхната относителна тежест или, когато е целесъобразно, поредността им по значение, когато не са посочени в спецификациите или няма да се съдържат в поканата за договарянето.

16. Когато е целесъобразно, имената и адресите на вече избраните от възложителя участници.

17. Когато е целесъобразно, особените условия, приложими към изпълнението на поръчката.

18. Когато е целесъобразно, дати и справочна информация за предишни публикации в *Официален вестник на Европейския съюз* на периодичното индикативно обявление или на съобщението за публикуването му в профила на купувача, за когото се отнася поръчката.

19. Наименование и адрес на органа, отговорен за обжалването и, когато е приложимо,

за процедурите по медиация. Точна информация относно сроковете за подаване на жалба или при необходимост — наименованието, адреса, телефонния номер, номера на факса и адреса на електронната поща на службата, от която може да бъде получена такава информация.

20. Дата на изпращане на обявлението от секторния възложител.

21. Всякаква друга информация от значение.

**Част В Информацията, която най-малко трябва да съдържа обявлението за възлагане на поръчка**

**I. Информация за публикуване в *Официален вестник на Европейския съюз* ([1])**

1. Наименование, идентификационен номер (ЕИК/БУЛСТАТ), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на секторния възложител, а когато се различават — данни за службата, от която може да се получи допълнителна информация.
2. Основна упражнявана дейност.
3. Естество на поръчката (за доставки, строителство или услуги с кодове по CPV; когато е целесъобразно, посочете дали представлява рамково споразумение).
4. Най-малко обобщение на естеството и количеството на стоките, строителството или услугите, предмет на поръчката.
5. а) форма на поканата за участие в процедура (обявление за съществуването на квалификационна система; периодично обявление; покана за представяне на оферти);

   б) дата или дати и справочна информация за публикацията на обявлението в *Официален вестник на Европейския съюз*;

   в) при поръчки, възложени чрез провеждане на процедура на договаряне без предварителна покана за участие, посочете съответното основание за провеждането й
6. Процедура за възлагане на поръчката (открита, ограничена или с договаряне).
7. Брой на получените оферти, като се посочва

   а) брой на офертите, подадени от участниците, които са МСП;

   б) брой на офертите, подадени от чужбина;

   в) брой на получените по електронен път оферти.

   При множество възложени поръчки (обособени позиции, рамкови споразумения с множество бенефициери) тази информация се предоставя за всяка възложена поръчка.

8. Дата на сключване на договора (ите) или на рамковото (ите) споразумение (я) след вземане на решението за възлагане на поръчка (и) или за сключване на споразумение.

9. Цена, заплатена за изгодни покупки съгласно член 129, ал. 1.

10. За всяка възложена поръчка — наименование и адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на спечелилия участник/ спечелилите участници, включително:

    а) информация дали спечелилият участник е МСП;

    б) информация дали поръчката е възложена на участник обединение. Наименованието на обединението, както и на неговите членове.

11. Когато е целесъобразно, се посочва дали поръчката е възложена или може да бъде възложена на подизпълнители.

12. Заплатената цена или цените по най-ниската и най-високата оферти, отчетени при възлагане на поръчката.

13. Наименование и адрес на органа, който отговаря за обжалването и, когато е приложимо, за процедурите по медиация. Точна информация относно сроковете за подаване на жалба или при необходимост — наименованието, адреса, телефонния номер, номера на факса и адреса на електронната поща на службата, от която може да бъде получена такава информация.

14. Незадължителна информация:

    —стойност и част от поръчката, която е възложена на подизпълнители или може да бъде възложена на трети лица;

    —критерии за възлагане.

## II. Информация, която не е предназначена за публикуване

15. Брой на възложените поръчки (в случай че една поръчка е разделена между няколко доставчици).

16. Стойност на всяка от възложените поръчки.

17. Държава на произход на стоката или услугата (от Общността или извън Общността; ако е последното, с разбивка по трети държави).

18. Кои критерии за възлагане са били приложени?

19. Дали поръчката е възложена на оферент, предложил вариант ?

20. Имало ли е отстранени оферти на основание на необичайно ниска цена?

21. Дата на изпращане на обявлението от секторния възложител.

([1]) Информацията в точки 6, 9 и 11 се счита за информация, което не е предназначена за публикуване, когато възложителят смята, че публикуването може да увреди чувствителни търговски интереси.

**Част Г Обявленията за изменение на договор за обществена поръчка следва да съдържат най-малко следната информация:**

1. Наименование, идентификационен номер (ЕИК/БУЛСТАТ), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на секторния възложител, а когато се различават — данни за службата, от която може да се получи допълнителна информация.
2. Основна упражнявана дейност.
3. Кодове по CPV.
4. Код на административно-териториалната единица по NUTS за основното местоположение на строителните работи при обществени поръчки за строителство или код на административно-териториалната единица по NUTS за основното място на доставка или изпълнение при обществени поръчки за доставки и услуги;
5. Описание на обществената поръчка преди и след изменението: естество и обем на строителството, естество и количество или стойност на доставките, естество и обем на услугите.
6. Когато е приложимо — увеличението на цената в резултат от изменението.
7. Описание на обстоятелствата, довели до необходимостта от изменение.
8. Дата на решението за възлагане на поръчката.
9. Когато е приложимо — наименование, адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на новия изпълнител/и.
10. Информация дали обществената поръчка е свързана с проект и/или програма, финансирани със средства на Съюза.
11. Наименование и адрес на органа, отговорен за контрола по изпълнението на договора и органа, отговорен за обжалването, и когато е приложимо, за процедурите по медиация. Точна информация относно сроковете на процедурите за обжалване или при необходимост — наименованието, адреса, телефонния номер, номера на факса и адреса на електронна поща на службата, от която може да бъде получена такава информация.

**Част Д Обявленията за доброволна прозрачност следва да съдържат най-малко следната информация:**

1. наименование и данни за възложителя;
2. описание на предмета на договора, който възложителят възнамерява да сключи;
3. основание, на което се сключва договора и мотиви за неговото прилагане;
4. наименование и данни за избрания изпълнител.

**Част Е Обявленията за конкурс за проект следва да съдържат най-малко:**

1. Наименование, идентификационен номер (ЕИК/БУЛСТАТ), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес за електронна поща и интернет адрес на секторния възложител, а когато се различават — данни за службата, от която може да се получи допълнителна информация.
2. Основна упражнявана дейност.
3. Описание на проекта (кодове по CPV).
4. Вид на конкурса — открит или ограничен.
5. В случай на открит конкурс — крайната дата за получаване на проектите.
6. При ограничен конкурс:
   а) брой на предвидените участници, или числов интервал;
   б) когато е приложимо, имената на вече избраните участници;
   в) критерии за подбор на участниците;
   г) краен срок за получаване на заявленията за участие.
7. Когато е приложимо, се посочва дали участието е запазено за определена професия.
8. Критерии, които се прилагат при оценката на проектите.
9. Когато е приложимо, имената на избраните членове на журито.
10. Посочва се дали решението на журито е задължително за органа.
11. Когато е приложимо, брой и стойност на наградите.
12. Когато е приложимо, данни за плащанията на всички участници.
13. Посочва се дали на наградените участници е позволено да се възлагат последващи поръчки.
14. Наименование и адрес на органа, отговорен за обжалването и, когато е приложимо, за процедурите по медиация. Точна информация относно сроковете за подаване на жалба или при необходимост — наименованието, адреса, телефонния номер, номера на факса и адреса на електронната поща на службата, от която може да бъде получена такава информация.
15. Дата на изпращане на обявлението.
16. Всякаква друга информация от значение.

---

**Част Ж Обявленията за резултати от конкурс за проект следва да съдържат най-малко:**

1. Наименование, идентификационен номер (ЕИК/БУЛСТАТ) (, адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на секторния възложител, а когато се различават — данни за службата, от която може да се получи допълнителна информация.
2. Основна упражнявана дейност.
3. Описание на проекта (кодове по CPV).
4. Общ брой на участниците.
5. Брой на участниците от чужбина.

6. Спечелилият/те конкурса.
7. Когато е приложимо, наградата(ите).
8. Друга информация.
9. Препратка към обявлението за конкурс за проект.
10. Наименование и адрес на органа, отговорен за обжалването и, когато е приложимо, за процедурите по медиация. Точна информация относно сроковете за подаване на жалба или при необходимост — наименованието, адреса, телефонния номер, номера на факса и адреса на електронната поща на службата, от която може да бъде получена такава информация.
11. Дата на изпращане на обявлението.

**Приложение № 7 към чл. 25, ал. 2**

**Информация относно обществени поръчки за социални и други специфични услуги на публични възложители**

**ЧАСТ А**

**Информацията, която най-малко трябва да съдържа обявлението за обществени поръчки за социални и други специфични услуги**

1. Наименование, идентификационен номер (ЕИК/БУЛСТАТ), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, адрес на електронна поща и интернет адрес на
публичния възложител.

2. Код на административно-териториалната единица по NUTS за основното местоположение на строителните работи при поръчки за строителство или код на административно-териториалната единица по NUTS за основното място на доставка или изпълнение при поръчки за доставки и услуги.

3. Кратко описание на обществената поръчка, кодовете по CPV.

4. Условия за участие, включително:

— когато е целесъобразно, се посочва дали поръчката е предназначена само за специализирани предприятия или кооперации на хора с увреждания, на лица, чиято основна цел е социалното и професионално интегриране на хора с увреждания или на хора в неравностойно положение или ще се изпълнява по програми за създаване на защитени работни места; ,

— когато е целесъобразно, се посочва дали изпълнението на услугата е запазено за определена професия съгласно законови, подзаконови или административни разпоредби.

5. Срок/срокове за установяване на връзка с публичния възложител с оглед на участие.

6. Кратко описание на основните характеристики на процедурата за възлагане на обществена поръчка, която ще се прилага.

**ЧАСТ Б**

**Информацията, която най-малко трябва да съдържа обявлението за предварителна информация за социални и други специфични услуги**

1. Наименование, идентификационен номер (ЕИК/БУЛСТАТ), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, адрес на електронна поща и интернет адрес на публичния възложител.

2. Кратко описание на обществената поръчка, включително прогнозната обща стойност на поръчката и кодовете по CPV.

3. Доколкото вече са известни:

а) код на административно-териториалната единица по NUTS за основното местоположение на строителните работи при поръчки за строителство или код на административно-териториалната единица по NUTS за основното място на доставка или изпълнение при поръчки за доставки и услуги;

б) график за доставка или предоставяне на доставките, строителството или услугите и срок на действие на договора за обществена поръчка;

в) условия за участие, включително:

— когато е целесъобразно, се посочва дали поръчката е предназначена само за специализирани предприятия или кооперации на хора с увреждания, на лица, чиято основна цел е социалното и професионално интегриране на хора с увреждания или на хора в неравностойно положение или ще се изпълнява по програми за създаване на защитени работни места;

— когато е целесъобразно, се посочва дали изпълнението на услугата е запазено за определена професия съгласно законови, подзаконови или административни разпоредби;

г) кратко описание на основните характеристики на процедурата за възлагане на обществена поръчка, която ще се прилага.

4. Посочване на факта, че заинтересованите лица трябва да заявят пред публичния възложител своя интерес към поръчката или поръчките и срокове за получаване на съобщенията за потвърждаване на интерес, както и адрес, на който се предават съобщенията за потвърждаване на интерес.

**ЧАСТ В**

**Информацията, която най-малко трябва да съдържа обявлението за възлагане на поръчка за социални и други специфични услуги**

1. Наименование, идентификационен номер (ЕИК/БУЛСТАТ), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, адрес на електронна поща и интернет адрес на публичния възложител.

2. Кратко описание на обществената поръчка, включително кодовете по CPV.

3. Код на административно-териториалната единица по NUTS за основното местоположение на строителните работи при поръчки за строителство или код на административно-териториалната единица по NUTS за основното място на доставка или изпълнение при поръчки за доставки и услуги.

4. Брой на получените оферти.

5. Платена цена или ценови диапазон (минимум/максимум).

6. За всяка възложена обществена поръчка, наименование и адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, адрес на електронна поща и интернет адрес на победилия участник/участници.
7. Всякаква друга информация от значение.

**Информация, която най-малко трябва да съдържат обявленията за поръчки за социални и други специфични услуги, възлагани от секторни възложители**

**Част А Обявление за поръчка**

1.Наименование, идентификационен номер (ЕИК/БУЛСТАТ), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на секторния възложителя, а когато се различават — данни за службата, от която може да се получи допълнителна информация.

2. Основна упражнявана дейност.

3.Описание на услугите или категориите услуги и, когато е приложимо, на допълнителното строителство и доставки, които да се възлагат, като се посочат и количествата или стойностите им, и кодове по CPV.

4.Код на административно-териториалната единица по NUTS за основното място на предоставяне на услугите.

5.Когато е целесъобразно, се посочва дали обществената поръчка е предназначена само за специализирани предприятия или кооперации на хора с увреждания, на лица, чиято основна цел е социалното и професионално интегриране на хора с увреждания или на хора в неравностойно положение или ще се изпълнява по програми за създаване на защитени работни места.

6.Основни условия, които трябва да бъдат изпълнени от заинтересованите лица с оглед на тяхното участие или, когато е целесъобразно, електронен адрес, откъдето може да се получи подробна информация.

7. Срок(ове) за установяване на контакт с възложителя с оглед на участие.

8. Всякаква друга информация от значение.

**Част Б Периодично индикативно обявление**

1.Наименование, идентификационен номер (ЕИК/БУЛСТАТ), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, адрес на електронна поща и интернет адрес на секторния възложител.

2. Кратко описание на поръчката, включително кодове по CPV.

3.Доколкото вече са известни:

а)код на административно-териториалната единица по NUTS за основното местоположение на строителните работи при поръчки за строителство или код на административно-териториалната единица по NUTS за основното място на доставка или изпълнение при доставки и услуги,

б)график за доставка или предоставяне на стоките, строителството или услугите и срок на договора,

в)условия за участие, включително:

когато е целесъобразно, се посочва дали обществената поръчка е предназначена само за специализирани предприятия или кооперации на хора с увреждания, на лица, чиято основна цел е социалното и професионално интегриране на хора с увреждания или на хора в неравностойно положение или ще се изпълнява по програми за създаване на защитени работни места.

когато е целесъобразно, се посочва дали изпълнението на услугата е запазено за определена професия съгласно законови, подзаконови или административни разпоредби,

г)кратко описание на основните характеристики на процедурата за възлагане на поръчка, която ще се прилага.

4.Посочване на факта, че заинтересованите лица трябва да заявят пред възложителя своя интерес към поръчката или поръчките и срокове за получаване на съобщенията за изразяване на интерес, както и адрес, на който се изпращат съобщенията за изразяване на интерес.

**Част В Обявление за съществуването на квалификационна система**

1.Наименование, идентификационен номер (ЕИК/БУЛСТАТ), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, адрес на електронна поща и интернет адрес на секторния възложител.

2. Кратко описание на обществената поръчка, включително кодове по CPV.

3. Доколкото вече са известни:

а) код на административно-териториалната единица по NUTS за основното местоположение на строителните работи при поръчки за строителство или код на административно-териториалната единица по NUTS за основното място на доставка или изпълнение при доставки и услуги,

б) график за доставка или предоставяне на доставките, строителството или услугите и срок на договора,

в) условия за участие, включително:

когато е целесъобразно, се посочва дали обществената поръчка е предназначена само за специализирани предприятия или кооперации на хора с увреждания, на лица, чиято основна цел е социалното и професионално интегриране на хора с увреждания или на хора в неравностойно положение или ще се изпълнява по програми за създаване на защитени работни места,

когато е целесъобразно, се посочва дали изпълнението на услугата е запазено за определена професия съгласно законови, подзаконови или административни разпоредби,

г) кратко описание на основните характеристики на процедурата за възлагане на поръчка, която ще се прилага.

4. Посочване на факта, че заинтересованите лица трябва да заявят пред възложителя своя интерес към поръчката или поръчките и срокове за получаване на съобщенията за изразяване на интерес, както и адрес, на който се изпращат съобщенията за изразяване на интерес.

5. Срок на действие на квалификационната система и ред за подновяването му.

**Част Г Обявление за възлагане на поръчка**

1. Наименование, идентификационен номер (ЕИК/БУЛСТАТ), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на възложителя, а когато се различават — данни за службата, от която може да се получи допълнителна информация.

2. Основна упражнявана дейност.

3.Най-малко обобщение на естеството и количеството на услугите и, когато е целесъобразно, на осигурените допълнително строителство и доставки.

4.Справочна информация за публикацията на обявлението в *Официален вестник на Европейския съюз.*

5. Брой на получените оферти.

6. Име и адрес на избрания участник или участници

7. Всякаква друга информация от значение.

**Приложение № 8 към чл. 31, ал. 1, т. 1**

**Покани за подаване на оферти или за участие в преговори или диалог или за потвърждаване на интерес, когато обявление за предварителна информация се използва като покана за участие в процедура**

**1. Раздел I Минимално съдържание на поканите отправени от публични възложители за подаване на оферти или за участие в преговори или диалог:**

1. препратка към публикуваното обявление;
2. краен срок за получаване на офертите, адреса, на който трябва да бъдат изпратени офертите, и езика или езиците, на които трябва да бъдат изготвени офертите;
3. при състезателен диалог – датата и адреса, определени за началото на консултациите, и езика или езиците, които ще бъдат използвани;
4. посочване на документите, в т.ч. сертификати, които трябва да бъдат представени за доказване и допълване на посочените в ЕЕДОП обстоятелства и информация ;
5. критериите за възлагане на поръчката, а когато е целесъобразно и показателите за оценка, тяхната относителната тежест или когато е целесъобразно — тези показатели, подредени по значение в низходящ ред, ако не са посочени в обявлението за обществена поръчка, поканата за потвърждаване на интерес, техническите спецификации или описателния документ.

При обществени поръчки, възлагани посредством състезателен диалог или партньорство за иновации обаче, информацията по т. 2 се помества в поканата за представяне на оферта.

2. Когато се отправя покана за участие в процедура посредством обявление за предварителна информация публичните възложители трябва да поканят всички кандидати да потвърдят интереса си въз основа на подробна информация относно

съответната поръчка, преди да започне подборът на участниците или преговорите с участници.

**Раздел II Минимално съдържание на поканите за потвърждаване на интерес:**

1. естеството и количеството, включително всякакви опции за допълнителни поръчки и при възможност, прогнозния график за използването на тези опции за подновяване на поръчките; естеството и количеството и при възможност, прогнозните дати за публикуване на бъдещи обявления за състезателни процедури за строителство, доставки или услуги, които ще бъдат предложени за представяне на оферти;
2. вид процедура: ограничена процедура или състезателна процедура с договаряне;
3. когато е целесъобразно — датата, на която трябва да започне или приключи осъществяването на доставки или изпълнението на строителство или услуги;
4. ако не може да предостави електронен достъп — адреса и крайната дата за подаване на искания за получаване на документацията за обществената поръчка и езика или езиците, на които те да бъдат изготвени;
5. адреса на публичния възложител, който ще възложи обществената поръчка;
6. икономическите и техническите изисквания, гаранции и информация, която се изисква от заинтересованите лица;
7. при поръчки за доставки - способите за придобиване или ползване на стоката чрез покупка, лизинг, наем или финансов лизинг, със или без правото на закупуване;
8.критериите за възлагане на обществената поръчка, показателите за оценка на офертите, тяхната тежест или когато е целесъобразно, поредността на тези показатели по значение, ако тази информация не се съдържа в обявлението за предварителна информация, техническите спецификации или поканата за представяне на оферти или за преговори.

**Приложение № 9 към чл. 31, ал. 1, т. 2**

**Поканите отправени от секторни възложители за представяне на оферти, за участие в диалог, за преговори или за потвърждаване на интерес**

1.**Раздел I Минимално съдържание на поканата за представяне на оферта, за участие в диалог или за преговори трябва да съдържа най-малко:**

а) краен срок за получаване на офертите, адреса, на който трябва да бъдат изпратени, и езика или езиците, на които трябва да бъдат изготвени;

При поръчки, възложени чрез състезателен диалог или партньорство за иновации тази информация се включва в поканата за представяне на оферти.

б)при състезателния диалог – датата и адреса, определени за началото на консултациите, и езика или езиците, които ще бъдат използвани;

в) препратка към публикувана покана за участие в процедура;

г) посочване на документите, които се прилагат;

д) критерии за възлагане на поръчката, когато не са посочени в обявлението за съществуването на квалификационна система, използвано като средство за покана за участие в процедура;

е) критериите за възлагане на поръчката, а когато е целесъобразно и показателите за оценка, тяхната относителната тежест или, когато е целесъобразно, поредността на тези критерии, по значение, ако тази информация не се съдържа в обявлението за поръчка, обявлението за съществуването на валификационна система или спецификациите.

2. Когато се отправя покана за участие в процедура посредством периодично индикативно обявление, секторните възложители трябва да поканят всички кандидати да потвърдят интереса си въз основа на подробна информация относно съответната поръчка, преди да започне подборът на участниците или преговорите с участници .

**Раздел II Покана включва най-малко следната информация:**

а) естеството и количеството, включително всички опции за допълнителни поръчки и, при възможност, прогнозния график за използването на тези опции за подновяване на поръчките; естеството и количеството и, при възможност, прогнозните дати за публикуване на бъдещи обявления за състезателни процедури за строителство, доставки или услуги, които ще бъдат п едложени за представяне на оферти;

б) вид на процедурата за възлагане на поръчката (ограничена или на догов ряне);

в) когато е целесъобразно, датата, на която трябва да започне или приключи осъществяването на доставки или изпълнението на строителство или слуги;

г) ако не може да предостави електронен достъп — адреса и крайната дата за подаване на заявления за документацията за поръчк та и езика или езиците, на които те следва да бъдат изготвени;

д) адреса а секторния възложител;

е) икономическите и техни еските условия, финансови гаранции и информация, която се изисква от заинтересованите лица;

ж) формата на договора поръчка, който е предмет на поканата за представяне на оферти: покупка, финансов лизинг, наем или лизинг или комбинация от тях; както и

з) критериите за възлагане на поръчката, а когато е целесъобразно и показателите за оценка, тяхната тежест или когато е целесъобразно — поредността на тези показатели по значение, ако тази информация не се съдържа в индикативното

обявление, спецификациите или
оканата за представяне на оферти или за участие в преговорите.

**Приложение № 10 към чл. 45, ал. 1, т. 1**

**Списък на конвенциите в социалната област и в областта на околната среда**

— Конвенция 87 на МОТ за синдикалната свобода и закрилата на правото на синдикално организиране;
— Конвенция 98 на МОТ за правото на организиране и на колективно договаряне;
— Конвенция 29 на МОТ относно принудителния труд;
— Конвенция 105 на МОТ относно премахването на принудителния труд;
— Конвенция 138 на МОТ относно минималната възраст за приемане на работа;
— Конвенция 111 на МОТ относно дискриминацията в областта на труда и професиите;
— Конвенция 100 на МОТ за равенството в заплащането;
— Конвенция 182 на МОТ относно забраната и незабавни действия за ликвидирането на най-тежките форми на детския труд;
— Виенска конвенция за защита на озоновия слой и Монреалски протокол за веществата, които нарушават озоновия слой;
— Базелска конвенция за контрол на трансграничното движение на опасни отпадъци и тяхното обезвреждане (Базелска конвенция);
— Стокхолмска конвенция за устойчивите органични замърсители (Стокхолмска конвенция за УОЗ);
— Конвенция относно процедурата по предварително обосновано съгласие при международната търговия с определени опасни химични вещества и пестициди (UNEP/FAO) (Конвенция ПОС), Ротердам, 10 септември 1998 г. и нейните 3 регионални протокола.

**Приложение № 11 към 61, ал. 5**

**Пробег през целия експлоатационен живот на пътните превозни средства**

| Категория на превозното средство (категории M и N съгласно определенията от Директива 2007/46/ЕО) | Пробег за целия експлоатационен живот |
|---|---|
| Леки автомобили (M1) | 200 000 km |
| Лекотоварни пътни превозни средства (N1) | 250 000 km |
| Тежкотоварни пътни превозни средства (N2, N3) | 1 000 000 km |
| Автобуси (M2, M3) | 800 000 km |

**Приложение № 12 към чл. 121, ал. 6**

**Списък на правни актове на Европейския съюз**

**А. Пренос или разпределение на газ или топлинна енергия**

Директива 2009/73/ЕО

**Б. Производство, пренос или разпределение на електроенергия**

Директива 2009/72/ЕО

**В. Производство, пренос или разпределение на питейна вода**

[Няма]

**Г. Възложители в областта на железопътните услуги**

Товарен железопътен транспорт

Директива 2012/34/ЕС

Международен пътнически железопътен транспорт

Директива 2012/34/ЕС

Национален пътнически железопътен транспорт

[Няма]

**Д. Възложители в областта на градски релсови пътища, трамвайни, тролейбусни и автобусни линии**

[Няма]

**Е. Възложители в областта на пощенските услуги**

Директива 97/67/ЕО

**Ж. Добив на нефт или газ**

Директива 94/22/ЕО

**З. Проучване и добив на въглища и други твърди горива**

[Няма]

**И. Възложители в областта на оборудването за морски или речни пристанища или за други терминали**

**[Няма]**

Й. **Възложители в областта на летищните съоръжения**

**[Няма]**

**Приложение № 13 към 132, ал. 1**

**Информацията, която най-малко трябва да съдържа обявлението за съществуването на квалификационна система**

1. Наименование, идентификационен номер (ЕИК/БУЛСТАТ) (адрес, включително

код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на секторния възложител, а когато се различават — данни за службата, от която може да се получи допълнителна информация.

2. Основна упражнявана дейност.
3. Когато е целесъобразно, се посочва дали обществената поръчка е предназначена само за специализирани предприятия или кооперации на хора с увреждания, на лица, чиято основна цел е социалното и професионално интегриране на хора с увреждания или на хора в неравностойно положение или ще се изпълнява по програми за създаване на защитени работни места.
4. Предназначение на квалификационната система (описание на стоките, услугите или строителството или категории от тях, за които ще се възлагат поръчки чрез системата – кодове по CPV). Код на административно-териториалната единица по NUTS за основното местоположение на строителните работи при строителство или код на административно-териториалната единица по NUTS за основното място на доставка или изпълнение при доставки и услуги.
5. Условия, на които трябва да отговарят заинтересованите лица за тяхното квалифициране в съответствие със системата, и методи за проверка изпълнението на всяко от тези условия. В случай че описанието на тези условия и методи за проверка е обемно и се основава на документи, достъпни за заинтересованите лица, достатъчно е да се представи обобщение на основните условия и методи с препратка към съответните документи.
6. Срок на действие на квалификационната система и ред за подновяването му.
7. Посочване на факта, че обявлението служи като покана за участие в процедура.
8. Адрес, на който може да се получи допълнителна информация и документация относно квалификационната система (в случай че е различен от адресите по точка 1).
9. Наименование и адрес на органа, отговорен за обжалването и, когато е приложимо, за процедурите за медиация. Точна информация относно сроковете за подаване на жалби или при необходимост — наименованието, адреса, телефонния номер, номера на факса и адреса на електронната поща на службата, от която може да бъде получена такава информация.
10. Критерии, които ще се прилагат при възлагане на поръчката.Освен в случаите, в които икономически най-изгодната оферта се определя само въз основа на цената, се посочват показателите за икономически най-изгодната оферта, както и тяхната относителна тежест или, когато е целесъобразно, поредността им по значение, когато не са посочени в спецификациите или няма да се съдържат в поканата за представяне на оферти или за участие в договарянето.
11. Когато е целесъобразно, се посочва дали:

а) ще се изисква/допуска електронно подаване на оферти или заявления за участие,

б) ще се прилага електронно поръчване,

в) ще се използва електронно фактуриране,

г) ще се приема електронно запла ане.

12. Всякаква друга информация от значение.

**Приложение № 14 към чл. 141**

| Номер на категорията | Предмет | Референтен номер по CPV |
|---|---|---|
| 1 | Услуги за поддръжка и ремонт | 50000000—5, от 50100000—6 до 50884000—5 (с изключение на 50310000—1 до 50324200—4 и 50116510—9, 50190000—3, 50229000—6, 50243000—0) и от 51000000—9 до 51900000—1 |
| 2 | Услуги, свързани с външна военна помощ | 75211300—1 |
| 3 | Отбранителни услуги, военно-отбранителни услуги и услуги в областта на гражданската отбрана | 75220000—4, 75221000—1, 75222000—8 |
| 4 | Детективски и охранителни услуги | От 79700000—1 до 79720000—7 |
| 5 | Услуги, свързани със сухопътен транспорт | 60000000—8, от 60100000—9 до 60183000—4 (с изключение на |

| | | |
|---|---|---|
| | | 60160000—7, 60161000—4) и от 64120000—3 до 64121200—2 |
| 6 | Услуги по въздушен транспорт: транспорт на пътници и товари, без транспортиране на поща | 60400000—2, от 60410000—5 до 60424120—3 (без 60411000—2, 60421000—5), от 60440000—4 до 60445000—9 и 60500000—3 |
| 7 | Транспорт на поща по земя и по въздух | 60160000—7, 60161000—4, 60411000—2, 60421000—5 |
| 8 | Услуги, свързани с железопътен превоз | От 60200000—0 до 60220000—6 |
| 9 | Транспортни услуги по вода | От 60600000—4 до 60653000—0, и от 63727000—1 до 63727200—3 |
| 10 | Допълнителни и спомагателни транспортни услуги | От 63100000—0 до 63111000—0, от 63120000—6 до 63121100—4, 63122000—0, 63512000—1 и от 63520000—0 до 6370000—6 |
| 11 | Далекосъобщителни услуги | От 64200000—8 до 64228200—2, 72318000—7, и от 72700000—7 до 72720000—3 |
| 12 | Финансови услуги: застрахователни услуги | От 66500000—5 до 66720000—3 |
| 13 | Услуги за информационни технологии и свързани с тях услуги | От 50310000—1 до 50324200—4, от 72000000—5 до 72920000—5 (без 72318000—7 и от 72700000—7 |

| | | |
|---|---|---|
| | | до 72720000—3), 79342410—4, 9342410—4 |
| 14 | Услуги, научноизследователска и развойна дейност (1) и изпитвания за оценка | От 73000000—2 до 73436000—7 |
| 15 | Счетоводни, одиторски услуги и водене на счетоводство | От 79210000—9 до 79212500—8 |
| 16 | Консултантски услуги по управление (2) и свързани с тях услуги | От 73200000—4 до 73220000—0, от 79400000—8 до 79421200—3 и 79342000—3, 79342100—4, 79342300—6, 79342320—2, 79342321—9, 79910000—6, 79991000—7 98362000—8 |
| 17 | Архитектурни услуги; инженерни услуги и интегрирани инженерни услуги; услуги по градоустройствено планиране и паркова архитектура; свързани услуги по научни и технически консултации; услуги по техническо изпитване и анализ | От 71000000—8 до 71900000—7 (без 71550000—8) и 79994000—8 |
| 18 | Услуги по почистване на сгради и услуги по управление на собственост | От 70300000—4 до 70340000—6 и от 90900000—6 до 90924000—0 |
| 19 | Канализационни услуги и услуги по сметосъбиране; услуги по хигиенизация и подобни услуги | От 90400000—1 до 90743200—9 (с изключение на 90712200—3), от 90910000—9 до 90920000—2, и 50190000—3, 50229000—6, 50243000—0 |
| 20 | Услуги, свързани с учения и симулации в областта на отбраната и | 80330000—6, 80600000—0, 80610000—3, |

| | | |
|---|---|---|
| | сигурността | 80620000—6, 80630000—9, 80640000—2, 80650000—5, 80660000—8 |

(1) С изключение на услугите, свързани с научноизследователската и развойна дейност, посочени в член 13, буква й).

(2) Без услуги, свързани с арбитраж и сключване на помирително споразумение.

**Приложение № 15 към чл. 141**

| Номер на категорията | Предмет | Референтен номер по CPV |
|---|---|---|
| 21 | Хотелиерски и ресторантьорски услуги | От 55100000—1 до 55524000—9 и от 98340000—8 до 98341100—6 |
| 22 | Допълнителни и спомагателни транспортни услуги | От 63000000—9 до 63734000—3 (с изключение на 63711200—8, 63712700—0, 63712710—3), от 63727000—1 до 63727200—3 и 98361000—1 |
| 23 | Правни услуги | От 79100000—5 до 79140000—7 |
| 24 | Услуги, свързани с наемане на работна ръка и осигуряване на персонал (1) | От 79600000—0 до 79635000—4 (с изключение на 79611000—0, 79632000—3, 79633000—0) и от 98500000—8 до 98514000—9 |
| 25 | Социални и здравни услуги | 79611000—0 и от 85000000—9 до 85323000—9 (с изключение на 85321000—5 и 85322000—2) |
| 26 | Други услуги | |

(1) С изключение на трудови договори.

**Приложение № 16 към чл. 150, ал. 3, т. 2**

**Част А. Предварително информативно обявление**

**Информация, която най-малко трябва да съдържат предварителните информативни обявления:**

1. Наименование, адрес, факс и електронен адрес на възложителя и — ако са различни — на службата, от която може да се получи, ако е уместно, допълнителна информация, а при поръчки за услуги и строителство — на службата, например съответния правителствен интернет сайт, от която може да се получи информация за данъците, защитата на околната среда, на закрила на заетостта и условията на труд, приложима там, където ще се изпълнява поръчката.

2. Когато е целесъобразно, се посочва дали поръчката е предназначена само за специализирани предприятия или кооперации на хора с увреждания или ограничена до защитени предприятия или ще се изпълнява по програми за създаване на защитени работни места

3. За поръчките за строителство: естество и обхват на работите, място на изпълнение; ако строителството трябва да се раздели на няколко обособени позиции — основните характеристики на тези обособени позиции; оценка на ценовия обхват на предвижданите работи, ако има такава; референтен номер съгласно CPV номенклатурата.

4. За поръчките за доставки: естество и количество или стойност на стоките, които следва да бъдат предоставени; референтен номер съгласно CPV номенклатурата.

5. За поръчките за услуги: предвидена обща стойност на доставките за всяка от категориите услуги, референтен номер съгласно CPV номенклатурата.

6. За поръчки за услуги по категории: приблизителната дата за откриване на процедурите за възлагане на поръчка или поръчки.

7. Ако е уместно, в него се посочва дали е предвидено рамково споразумение.

8. Когато е приложимо — друга информация.

9. Дата на изпращане на обявлението.

**Част Б. Обявления за поръчка**

**Информация, която най-малко трябва да съдържат обявленията за поръчки**

Ограничени процедури, процедури по договаряне с публикуване на обявлението за поръчка и състезателен диалог:

1. Наименование, адрес, телефон и факс, електронен адрес на възложителя.

2. Ако е уместно, се посочва предназначена само за специализирани предприятия или кооперации на хора с увреждания или ограничена до защитени

предприятия или ще се изпълнява по програми за създаване на защитени работни места.

3. а) избрана процедура на възлагане;

б) когато е приложимо, причините за използване на ускорена процедура (при ограничена процедура и процедура на договаряне);

в) когато е необходимо, в него се посочва дали е предвидено рамково споразумение;

г) когато е необходимо, провеждането на електронен търг.

4. Вид на поръчката.

5. Място на изпълнение на строителството, място за доставка на стоките или за предоставяне на услугите.

6. а) поръчки за строителство:

- описание, обхват и обем на строежа, както и общо описание на строежа. Посочват се възможностите за допълнително строителство и, ако е известен, предварителният график за извършване на това допълнително строителство, както и броят на евентуалните подновявания на поръчката, ако има такива. Ако поръчката е разделена на обособени позиции — описание на отделните обособени позиции; референтен(ни) номер(а) съгласно CPV номенклатурата,
- информация за очаквания краен резултат от строителството или поръчката, когато последната включва и изготвянето на проекти,
- при рамковото споразумение се посочва и прогнозният срок на неговото действие, приблизителната обща стойност на строителството за срока на действие на споразумението и, доколкото това е възможно, стойността и периодичността на поръчките, които възложителят предвижда да възложи;

- б) поръчки за доставки:

- описание, количество или обем на стоките, които трябва да бъдат доставени, като по-специално се посочва дали се изискват оферти за доставка чрез покупка, наемане, финансов лизинг или лизинг, със или без право на закупуване, или комбинация от тях, номенклатурен референтен номер. Количеството на стоките, които трябва да бъдат доставени, като по-специално се посочват възможностите за допълнителни покупки и, ако е известен, предварителният график за тези допълнителни покупки; както и броят на евентуалните подновявания; референтен(ни) номер(а) съгласно CPV номенклатурата,
- при регулярни и подновяеми поръчки в течение на определен период от време се посочва също и, ако е известен, графикът за последващите поръчки, които възложителят възнамерява да възложи,

- при рамковото споразумение се посочва и планираният срок на неговото действие, приблизителната обща стойност на доставките за срока на действие на споразумението и, доколкото това е възможно, стойността и честотата на поръчките, които възложителят предвижда да възложи;

в) поръчки за услуги:

- категория и описание на услугата. Референтен номер съгласно CPV номенклатурата. Количество услуги, които трябва да бъдат предоставени. Посочват се по-специално възможностите за допълнителни поръчки и, ако е известен, предварителният график за тези допълнителни поръчки, както и броят на възможните повторения на поръчката, ако има такива. При регулярни и повторяеми поръчки за определен период се посочва също и, ако е известен, графикът за последващите поръчки за услуги, които възложителят предвижда да възложи.

В случай на рамково споразумение се посочва и планираният срок на неговото действие, приблизителната обща стойност на услугите за срока на действие на споразумението и, доколкото това е възможно, стойността и периодичността на поръчките, които възлагащият орган/възложителят възнамерява да възложи,

- посочва се дали изпълнението на услугата е запазено, по силата на законови, подзаконови или административни разпоредби, за определена професия.

Позоваване на съответната законова, подзаконова или административна разпоредба,

- посочва се дали участниците/кандидатите следва да укажат имената и професионалната квалификация на персонала, който отговаря за изпълнението на услугата.

7. Когато поръчките са разделени на обособени позиции, се посочва възможността участницитеда подават оферти за една, за всички или само за някои от тях.

8. Ограничение или забрана на варианти.

9. Когато е приложимо, критерии за подбор по отношение на личното състояние на подизпълнителите, които може да доведат до тяхното отстраняване, както и необходимата информация, доказваща, че те не попадат в случаите, които подлежат на отстраняване. Информацията и всички необходими формалности за оценка на минималния икономически и технически капацитет, който се изисква от подизпълнителите. Евентуално изискуемо минимално ниво на капацитета.

10. Срок за приключване на строителството/доставките/услугите или продължителност на поръчката за строителство/ доставки/услуги. Доколкото е възможно, крайна дата за започване на строителството или за започване или извършване на доставките или предоставяне на услугите.

11. Когато е възможно, определени условия, на които трябва да отговаря изпълнението на поръчката.

12. а) крайна дата за получаване на заявления за участие;

    б) адрес, на който те трябва да бъдат изпратени;

    в) език или езици, на които трябва да бъдат съставени.

13. Когато е приложимо, изискуем депозит и гаранция за участие.

14. Условия на финансиране и плащане и/или препратки към текстовете, които ги уреждат.

15. Когато е приложимо, изискване за създаване на юридическо лице, когато участникът, определен за изпълнител, е обединение на физически и/или юридически лица .

16. Критерии за подбор по отношение на личното състояние на участниците/кандидатите, които може да доведат до тяхното отстраняване, както и изискуемата информация, доказваща, че те не спадат към случаите, подлежащи на отстраняване. Критерии за подбор, информация и необходимите формални изисквания за оценка на минималния икономически и технически капацитет, който трябва да притежава участника/кандидатите. Евентуално изискуемо минимално ниво на този капацитет в различните му аспекти.

17. За рамковите споразумения: брой, а когато е приложимо, максимален брой на участниците, които се предвижда да вземат участие в тях, предвиден срок на действието му.

18. При процедура на състезателен диалог или процедура на договаряне с публикуване на обявление за поръчка се посочва, ако е приложимо, използването на поетапна процедура, за да се намали постепенно броят на решенията, които трябва да се обсъдят, или на офертите, които да се договорят.

19. В случай на ограничена процедура, процедура на договаряне или състезателен диалог, когато се използва възможността за намаляване на броя на кандидатите, поканени да представят оферта, да участват в състезателен диалог или да преговарят: минималния брой и, ако е приложимо, максималния предвиждан брой на кандидатите и обективните критерии, които следва да се прилагат за избор на този брой кандидати.

20. Критерии, които ще се прилагат при възлагането на поръчката: „. Показателите, определящи икономически най-изгодната оферта, както и тяхната относителна тежест, или показателите, подредени по важност в низходящ ред, се посочват,

когато не са включени в спецификациите или, при процедура на състезателен диалог, в описателния документ.

21. Когато е приложимо, дата/дати на публикуване на предварителното информативно обявление, или заявление, че не е публикувано такова обявление.

22. Дата на изпращане на обявлението.

**Част В. Обявление за възложени поръчки**

**Информация, която най-малко трябва да съдържат обявленията за възложени поръчки**

1. Наименование и адрес на възложителя.

Избрана процедура за възлагане на поръчката. При процедура на договаряне без публикуване на обявление за поръчка — мотиви.

2. Поръчки за строителство: описание и обем на услугите.

Поръчки за доставки: описание и количество на доставените стоки, ако е приложимо, разпределени по доставчици; референтен номер съгласно CPV номенклатурата.

Поръчки за услуги: категория услуга и описание; референтен номер съгласно CPV номенклатурата; количество на закупените услуги.

3. Дата на възлагане на поръчката.
4. Критерии за възлагане на поръчката.
5. Брой на получените оферти.
6. Наименование и адрес на класираните се икономически оператори.
7. Платена цена или диапазон на цените (минимум/максимум).
8. Стойност на одобрената(ите) оферта(и) или на най-високата и най-ниската оферта, взети предвид при възлагането на поръчката.
9. Ако е приложимо, частта от поръчката, която ще бъде възложена на подизпълнители, както и нейната стойност.
10. Ако е уместно, мотивите, които обосновават рамково споразумение със срок повече от седем години.
11. Дата на публикуване на обявлението за поръчка.
12. Дата на изпращане на настоящото обявление.

**Приложение № 17 към чл. 151, ал. 2**

**Покани за представяне на оферти, за участие в преговори или състезателен диалог**

**Минимално съдържание на поканите:**

1. Адрес на електронната поща или интернет адрес, на които ще се предлага неограничен и пълен пряк безплатен достъп до документите за поръчката или от описателния документ и всички придружаващи документи или наименование или адрес на службата, от която може да се получат тези документите

Когато не е налице неограничен и пълен пряк безплатен достъп, указание за начина, по който може да се получи достъп до документацията за обществената поръчка.

2. Данни за службата, от която може да се получи допълнителна информация.

3. Препратка към публикуваното обявление за поръчка;

4. Краен срок за получаване на офертите, адреса, на който трябва да бъдат предадени офертите и езика или езиците, на които трябва да бъдат изготвени офертите. В случай на процедура на състезателен диалог тази информация съдържа в поканата за представяне на оферта;

5. При състезателния диалог — датата и адреса, определени за начало на консултациите, езика или езиците, които ще бъдат използвани;

6. Посочване на документите, в т.ч. сертификати, които трябва да бъдат представени за доказване и допълване на посочените в ЕЕДОП обстоятелства и информация;

7. Критериите за възлагане на поръчката, а когато е целесъобразно и показателите за оценка, тяхната относителната тежест или когато е целесъобразно — тези показатели, подредени по значение в низходящ ред, ако не са посочени в обявлението за поръчка, документите за поръчката или описателния документ.

**Приложение № 18 към чл. 159, ал. 2**

**Информация, която най-малко трябва да съдържат обявленията за поръчки за подизпълнение**

1. Наименование, адрес, факс номер и електронен адрес на спечелилия поръчката участник и на службата, ако те се различават, от която може да бъде получена допълнителна информация.

2. а) Място на изпълнение на строителството, място за доставка на стоките или за предоставяне на услугите;

б) описание, количество, обхват и обем на строителството, както и общо описание на работата; референтен(ни) номер(а) съгласно CPV номенклатурата;

в) описание на стоките, които трябва да бъдат доставени, като се посочва дали се изискват оферти за доставка чрез покупка, наемане, финансов лизинг или лизинг със или без право на закупуване, или комбинация от тях, референтен(ни) номер(а) съгласно CPV номенклатурата;

г) категория и описание на услугата; референтен/ни номер/а съгласно CPV номенклатурата.

3. Задължителни срокове за завършване на строителството.
4. Наименование и адрес на органа, от който може да бъдат изискани спецификациите и допълнителната документация.
а) срок за получаване на заявленията за участие и/или за получаване на офертите;

б) адрес, на който те трябва да бъдат изпратени;

в) език/езици, на който/които трябва да бъдат написани.
5. Изисквани депозити или гаранции.
6. Обективни критерии, които ще се прилагат за подбор на подизпълнителите, във връзка с личното им състояние или оценката на тяхната оферта.
7. Друга информация.
8. Дата на изпращане на обявлението.

**Приложение № 19 към чл. 167, ал. 1**

**Информация, която най-малко трябва да съдържа публичната покана:**

1. наименование и адрес на възложителя;

2. обект на поръчката, прогнозна стойност и източник на финансиране;

3. кратко описание на предмета на поръчката, а когато е приложимо - и количество или обем;

4. данни за обособените позиции, когато е приложимо;

5. изисквания към личното състояние на участниците;

6. критерии за подбор, които се отнасят до годността за упражняване на професионалната дейност, икономическото и финансовото състояние и техническите и професионалните способности;

7. критерия за възлагане на офертите, а когато е приложимо и показателите за оценка на офертите;

8. допълнителна информация и други изисквания към изпълнението на поръчката, когато е приложимо;

9. срок за подаване и място за получаване на офертите;

10. дата, час и място на отваряне на офертите;

11. обособени позиции;

12. орган, отговорен за процедурите по обжалване.

**Приложение № 20 към чл. 176, ал. 2**

**Информация, която най-малко трябва да съдържа обявата:**

1. наименование на възложителя;
2. обект, предмет и кратко описание на поръчката;
3. условия, на които следва да отговарят участниците, вкл. изискванията за финансови и икономически условия, технически възможности и квалификация, когато е приложимо;
4. срок за подаване на офертите;
5. срок на валидност на офертите;
6. критерия за възлагане, вкл. показателите за оценка и тяхната тежест;
7. дата и час на отваряне на офертите;
8. обособени позиции, когато е приложимо;
9. друга информация, когато е приложимо.

**ПЗР**

ЕЕДОП се представя задължително в ел. вид считано от 2018 г.

**ПЗР – Звената да са налични до 1 година от влизане в сила на задължението. За трите години назад се броят само процедурите (без ПП)**